உ

ध्वन्यालोकः

த்வந்யாலோகம்

சம்ஸ்கிருத மூலமும் தமிழ் மொழிபெயர்ப்பும்

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

உ

ध्वन्यालोकः

த்வந்யாலோகம்

சம்ஸ்கிருத மூலமும் தமிழ் மொழிபெயர்ப்பும்

பதிப்பாசிரியர்:

பிரம்மஸ்ரீ ச.பத்மநாபன்

பீடாதிபதி, இந்துக்கற்கைகள் பீடம்,
யாழ்ப்பாணப் பல்கலைக்கழகம்.

வெளியீடு:
ஸ்ரீ முன்னேஸ்வரம் தேவஸ்தானம்
சிலாபம்
01.01.2024

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

நூல் விபரம்

நூலின் பெயர்	:	த்வந்யாலோகம் சம்ஸ்கிருத மூலமும் தமிழ் மொழிபெயர்ப்பும்
பதிப்பாசிரியர்	:	பிரம்மஸ்ரீ ச.பத்மநாபன்
பதிப்பு	:	01.01.2024
வெளியீடு	:	ஸ்ரீ முன்னேஸ்வரம் தேவஸ்தானம், முன்னேஸ்வரம், சிலாபம்
வடிவமைப்பும், அச்சுப்பதிப்பும்	:	குரு பிறிண்டேர்ஸ், திருநெல்வேலி, இருபாலை.
பக்கங்கள் :	:	vi + 299
பிரதிகள்	:	200
ISBN	:	978-624-5901-21-0

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

முகவுரை

சம்ஸ்கிருத காவியங்களில் நூல்களின் வரிசையில் தொனிக்கொள்கையை நிலை நிறுத்தும் நூல் ஆனந்தவர்தனரது த்வன்யாலோகம் ஆகும். இந்நூல் ஆனந்தவர்த்தனரது சம்ஸ்கிருத மூலத்துடன் கரிச்சான்குஞ்சு அவர்களின் தமிழ் மொழிபெயர்ப்புடன் கூடியதாக முழுமையான நூலாக வெளியிடுவதில் பெருமிதம் அடைகின்றேன்.

சம்ஸ்கிருத காவியவியல் நூல்களின் வரலாறு மிகப்பரந்தது. பரதரது நாட்டிய சாஸ்திரம் முதல் பண்டிதர் ஜெகன்நாதர் வரையாக நீண்ட பாரம்பரியமுடையது. கவி என்றால் என்ன? கவிதை என்றால் என்ன? காவியம் என்றால் என்ன? காவியத்தின் உட்பொருள் என்ன? காவியத்தின் ஆத்மா எது? என்பது போன்ற பல்வேறு வினாக்களுக்கு விடையளிக்கும் வகையில் காவியவியல் சிந்தனையாளர்களது மிக நுணுக்கமான சிந்தனைகளின் வளர்ச்சியே இதுவாகும். இவை ஒவ்வொரு விதமான கோட்பாடுகளாக வளர்ச்சி பெற்றன.

சம்ஸ்கிருத காவியவியலில்

1. ரஸம்	2. அலங்காரம்
3. குணம்	4. ரீதி
5. த்வனி	6. வக்போக்தி
7. அனுமிதி	8. ஔச்சித்யம்

ஆகிய எட்டுக்கோட்பாடுகளும் முக்கியத்துவமுடையன. இத்துடன் தோஷம் என்பதனையும் இணைப்பார்.

சம்ஸ்கிருத காவியவியல் மரபினை திறனாய்வு என்றும் கொள்வர். நவீன திறனாய்வாளர்களுக்கு சம்ஸ்கிருத காவியவியல் நூல்கள், காவியற் கோட்பாடுகள் இலக்கிய விமர்சனம் சார்ந்த தன்மையில் மிகுந்த முக்கியத்துவமுடையன. அந்தவகையில் தனித்தனியான சம்ஸ்கிருத காவியவியல் நூல்களது ஆசிரியர்கள் வரிசையில் பரதர், பாமகர், ஆனந்தவர்த்தனர், தண்டி, வாமனர், உத்தபாதர், ருத்ரடன், ருத்ரபட்டர், தனஞ்ஜயர், போஜர், க்ஷேமேந்திரர், அபிநவகுப்தர், குண்டதகர், மகிமபட்டர், மம்மடர், ஜகன்நாதபண்டிதர் என தொடர்ச்சியும் நீட்சியுமுடையது.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

சம்ஸ்கிருத காவியவியல் மரபில் த்வனி முக்கியத்துவமுடையதாகும். இக்கோட்பாட்டை உருவாக்கியவர் ஆனந்தவர்த்தனர் ஆவார். இவர் இந்தியாவின் காஷ்மீர பிரதேசத்தவர். கி.பி 9ம் நூற்றாண்டைச் சார்ந்தவர். இவர் அவந்தி தேசத்து மன்னான அவந்திவர்ம மன்னனின் அவையை அலங்கரித்த புலவர். இவர் நான்கு கதிர்கள் என அழைக்கப்படும் "உத்யோதம்" எனப்படுகின்ற பிரிவுகளையும் 121 1/2 சுலோகங்களையும் உள்ளடக்கிய த்வன்யாலோகம் என்னும் இந்நூலை இயற்றினர். சுலோகங்யாக அமைந்த இந்நூலுக்கு விளக்கம் தரும் வகையில் சந்திரிகை, லோசனம் எனும் இரு உரைகள் விளங்குகின்றன. மூலசுலோகத்துடன் வசன நடையில் அமையும் விருத்தி ஆனந்தவர்த்தனரது படைப்பு என்றே சுட்டப்படுகின்றது. அபிநவகுப்பதரின் லோசனம் சிறந்த உரையாகச் சுட்டப்படுகின்றது.

த்வன்யாலோகத்தின் சம்ஸ்கிருத மூல நூற்பதிப்புக்களில் பல காணப்படுகின்றன. எனினும் மூல பாட பேதங்களுடான ஒப்புமைகளுடன் கூடிய கலாநிதி K. கிருஷ்ணமூர்த்தியின் பதிப்பு சிறப்புடையதாகச் சுட்டப்படுகின்றது. கலாநிதி K. கிருஷ்ணமூர்த்தி த்வன்யாலோகத்திற்கு ஆங்கிலத்தில் மொழிபெயர்ப்பு செய்துள்ளார்.

த்வன்யாலோகம் எனப்படும் இந்நூல் சம்ஸ்கிருத காவியவியல் மரபில் நாட்டமுடைய தமிழ் ரசிகர்களுக்கு பயனுறும் வகையில் முழுமையான இரு தமிழ் மொழி பெயர்புக்கள் வெளிவந்துள்ளன. அவற்றுள் முதலாவது மொழிபெயர்ப்பு அண்ணாமலைப் பல்கலைக்கழக சம்ஸ்கிருதப் பேராசிரியர் பி.எஸ். சுப்பிரமணிய சாஸ்திரிகள் அவர்களால் 1944இல் தொனிவிளக்கு என தமிழ்மொழியில் வெளியிடப்பட்டது. கரிச்சான் குஞ்சு அவர்களது தமிழ்மொழி பெயர்ப்பு 2004ம் ஆண்டு சென்னை சந்தியா பதிப்பகத்தினரால் தொனிவிளக்கு என தமிழ் மொழியில் மாத்திரம் வெளியிடப்பட்டது. கரிச்சான் குஞ்சு அவர்களது தமிழ்மொழிபெயர்ப்பு சம்ஸ்கிருத மூலநூல் மரபை ஒட்டியதாக காணப்படுவது சுட்டிக்காட்டத்தக்கது. இந்நூலே இங்கு சம்ஸ்கிருத மூலமும் தமிழ்மொழிபெயர்ப்பும் ஒருங்கே காணப்படும் வகையில் தொகுத்து வெளியிடப்படுகின்றது. இவ் வகையில் இந்நூல்களின் பதிப்பாசிரியர்களுக்கும், மொழிபெயர்ப்பாசிரியர்களுக்கும் எமது மனமார்ந்த நன்றியைத் தெரிவித்துக் கொள்கின்றேன்.

தொனிவிளக்கு என்னும் நூலில் தமிழ் மொழி பெயர்ப்பில் இலக்கியதிறனாய்வு பற்றி நோக்கிய கி.அ.சச்சிதானந்தம் அவர்கள் த்வன்யாலோகம் பாமகர் முதல் ஆனவர்த்தனா் வரையாக பொதுவான இலக்கிய செல்வகையினை பின்வருமாறு சுட்டுகின்றார். "பரதரிலிருந்து ஆனந்தவா்த்தனா் (9ம் நூற்றாண்டு) வரையான

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

இடைப்பட்டக்காலத்தில் இலக்கியத் திறனாய்வுத் தனித்துறையாக முழுமையாக அங்கீகரிக்கப்பட்டது. கவிதைக்கேற்ப சிறப்புப் பண்புகள் எவையெவையாவன என வாதப் பிரதிவாதங்கள் கடுமையாக எழுந்தன. இந்தக் காலக்கட்டத்தில் சாத்திரங்களைப்பற்றி வியாக்யானங்களும், நாடகவியல் சம்பந்தமான தனித்தனி ஆய்வுகள் ஏராளமாக எழுந்தபோதிலும், தினாய்வாளர்களிடம் இரசக்கோட்பாடு செல்வாக்கு பெறவில்லை. அந்தக்காலத்தில் மேலோங்கிய செல்நெறிகள்: கவிதை வடிவத்தின் தன்மையைக் கண்டுபிடிப்பது; கவிதைக்கு அமகூட்டுபவைகளாக-அணிகலன்களாக-அலங்காரங்களாக இருப்பவை எவை என்பதை அறிவது; குணம் (அணியில் கணம்) ரீதி (நெறி) எவை என்பதாகும். இவற்றில் ஒன்றுதான் முக்கியம் மற்றது அதற்குள்ளடக்கம் என்று விவாதிக்கப்பட்டது. ஆனாலும் இரசத்தை முழுமையாக ஒதுக்கப்பட முடியவில்லை. அதற்கும் அவர்தம் கோட்பாட்டில் ஏதோ ஒரு மூலையில் தள்ளி விடப்பட்டது. சொற்களின் சப்த சித்தரிப்புக்கு முன்னுரிமை கிடைத்தது. பொதுவாக இந்தக்காலகட்டத்து கவிஞர்கள் கவிதையானது மூளையை விட இதயத்திற்குத்தான் உகந்ததாக பிடித்தமானதாக இருக்கவேண்டும் என்றனர். அவர்கள் கவிதையின் புறவடிவத்திற்கு அதிக முக்கியத்துவம் கொடுத்தனர்".

த்வன்யாலோகம் என பதிப்பிக்கப்படும் இந்நூலிற்கான சம்ஸ்கிருத மூலநூல் வடிவம் த்வன்யாலோகம் என கலாநிதி K. கிருஷ்ணமூர்த்தி அவர்களால் பதிப்பிக்கப்பட்டு கர்நாடக பல்கலைக்கழக வெளியீடாக 1974ல் வெளிவந்த நூல்வடிவமும், தமிழ்மொழிபெயர்ப்பு **தொனிவிளக்கு** என தமிழில் கரிச்சான் குஞ்சு அவர்களினால் எழுதப்பட்டு சந்தியா பதிப்பக வெளியீடாக வெளிவந்த நூலும் இணைந்ததாகும். இந்நூல் சம்ஸ்கிருத மூலமும் தமிழ்மொழிபெயர்ப்பும் ஒரே பார்வையில் நோக்கத்தக்கவகையில் காணப்படுகிறது. இத்துடன் தமிழ் மொழிபெயர்ப்பின் மேலதிக விளக்கங்கள் சில இடங்களில் நீக்கப்பட்டுள்ளன.

எத்தகைய மொழி மரபிலும் மூலநூலின் அனைத்து விடயங்களினையும் மொழி பெயர்ப்பு வடிவத்தில் வெளிக்கொணர முடியாத அம்சமாகும். அவ்வகையில் ஆனந்தவர்த்தனரது "த்வனயாலோகம்" எனும் மூல நூலின் இயல்பை கரிச்சான் குஞ்சு அவர்களது தமிழ்மொழிபெயர்ப்பு ஊடாக மூல நூலின் முக்கியத்தை நோக்க வேண்டியதன் அவசியம் இங்கு நன்கு உணர்த்தப்பட்டுள்ளது.

சம்ஸ்கிருத காவியவியற் கலைமரபின் திறனாய்வு நூல் வரிசையில் பல்வேறு நூல்களையும் உள்ளடக்கியுள்ள தென்னிந்தியா, சென்னை, மயிலாப்பூர், குப்புசாமி சாஸ்திரி, ஆய்வுநிறுவன நூலகம், யாழ்ப்பாணப் பல்கலைக்கழக வித்தியானந்தன் நூலகம், யாழ்ப்பாண மாநகர சபையின் பிரதான யாழ்ப்பாண நூலகம்

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

ஆகியனவற்றிற்கும், வலைப்பின்னலூடாக பெற்றுக்கொண்ட நூல்கள் தொடர்பான விளக்கத்திற்கும் என்றும் நன்றிக்கடன் உடையவனாவேன்.

இலக்கிய மரபில் திறனாய்வு பற்றிப்பேசும் திறனாய்வாளர்களுக்கும், சம்ஸ்கிருத காவியவியல் மூலங்களான அறியமுனைபவர்களுக்கும் இந்நூல் நன்கு பயன்பெறும் எனக் கருதுகின்றேன். இது போன்ற வேறு பல நூல்களையும் வெளிக்கொணர வேண்டும் என்பது எனது பேரவா. இவ்வெண்ணம் நிறைவேற இறைதிருவருளை வேண்டி நிற்கின்றேன்.

த்வன்யாலோகம் என சமஸ்கிருத மூலத்துடன் கரிச்சான்குஞ்சு அவர்களது தமிழ் மொழிபெயர்புடனும் வெளிவரும் இந்நூலை இலக்கிய ஆர்வலர்கள் படித்து பயலும் வண்ணம் வேண்டுக்கொள்கிறேன். இந்நூலை முன்னேஸ்வரம் ஸ்ரீ வடிவாம்பிகா சமேத ஸ்ரீ முன்னைநாதசுவாமி திருவடிகளில் திரிகரண சுத்தியுடன் சமர்ப்பிக்கின்றேன்.

ச.பத்மநாபன்
பீடாதிபதி,
இந்துக்கற்கைகள் பீடம்,
யாழ்ப்பாணப் பல்கலைக்கழகம்.

பிரதமகுருவும், தர்மகர்த்தாவும்
ஸ்ரீ முன்னேஸ்வரம் தேவஸ்தானம் முன்னேஸ்வரம்
சிலாபம்
01.01.2024

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

ध्वन्यालोकः

த்வந்யாலோகம்

சம்ஸ்கிருத மூலமும் தமிழ் மொழிபெயர்ப்பும்

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

ध्वन्यालोकः

प्रथमोद्द्योतः

स्वेच्छाकेसरिणः स्वच्छस्वच्छायायासितेन्दवः[1] ।
त्रायन्तां वो मधुरिपोः प्रपन्नार्तिच्छिदो नखाः[2] ॥

काव्यस्यात्मा ध्वनिरिति बुधैर्यः समाम्नातपूर्व-
स्तस्याभावं जगदुरपरे भाक्तमाहुस्तमन्ये ।
केचिद्वाचां स्थितमविषये[3] तत्त्वमूचुस्तदीयं
तेन[4] ब्रूमः सहृदयमनःप्रीतये तत्स्वरूपम् ॥ १ ॥

बुधैः काव्यतत्त्वविद्भिः काव्यस्यात्मा ध्वनिरिति संज्ञितः, परम्परया यः समाम्नातपूर्वः[5] सम्यक् आ समन्तात् म्नातः प्रकटितः, तस्य सहृदयजनमनः-प्रकाशमानस्याप्यभावमन्ये जगदुः । तदभाववादिनां चामी विकल्पाः सम्भवन्ति । तत्र[6] केचिदाचक्षीरन् — 'शब्दार्थशरीरं तावत्काव्यम् । तस्य[7] च शब्दगताश्चारुत्वहेतवोऽनुप्रासादयः प्रसिद्धा एव । अर्थगताश्चोपमादयः । वर्ण[8]सङ्घटनाधर्माश्च ये माधुर्यादयस्तेऽपि प्रतीयन्ते । तदनतिरिक्तवृत्तयो वृत्तयोऽपि याः कैश्चिदुपनागरिकाद्याः प्रकाशिताः, ता अपि गताः श्रवणगोचरम् । रीतयश्च वैदर्भीप्रभृतयः । तद्व्यतिरिक्तः कोऽयं ध्वनिर्नामेति' ।

अन्ये ब्रूयुः । 'नास्त्येव ध्वनिः । प्रसिद्ध[9]प्रस्थानव्यतिरेकिणः काव्यप्रकारस्य काव्यत्वहानेः । सहृदयहृदयाह्लादिशब्दार्थमयत्वमेव काव्यलक्षणम् । न चोक्तप्रस्थानातिरेकिणो[10] मार्गस्य तत्सम्भवति । न च तत्समयान्तःपातिनः

१. 'विजितेन्दवः' ग. २. 'वः प्रपन्नार्तिच्छिदो मधुरिपोर्नखाः' ग. ३. 'मविषयं' ग. ४. 'येन' ग. ५. समाम्नातः समाख्यातः तस्य – घ. ६. 'तत्र' क-ख-पुस्तकयोर्नास्ति. ७. तत्र-BP. ८. वर्ण omitted in MB. ९. 'काचि' ग. १०. 'तिक्रमिणो' ग.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

த்வந்யாலோகம்

முதற் கதிர்

1.1

காவியத்தின் ஆத்மாவாக இருப்பது "தொனி" எனப் புலவர் பலராலும் முன்பே நன்கு கூறப்பட்டது; சிலர் அது இல்லை யெனக் கூறினர், வேறு சிலர் அது பாக்தம் (பாத்தம்) என்றனர். (நேரான பொருளை விட்டுத் தொடர்பு முதலிய காரணங்களால் - இரண்டாம் பொருளை - தலைமையற்ற பொருளைக் கூறும் இலக்கணை பாக்தம் எனப்படும்.) சிலர், அந்தத் தொனியில் மெய்யான நிலை சொற்களால் கட்டப்படாத நிலையினது என்பர் ஆதலின் சுவை யறிந்தவர் உள்ளம் மகிழ அந்தத் தொனியினது உண்மை நிலையைஉரைப்பேன். 1.1

காவியத்தின் (கவிதையின் - இலக்கியத்தின்) தத்துவமறிந்த அறிஞர்கள், காவியத்தின் ஆத்மா தொனி என்று மரபுடன் நன்கனமே உரைத் துள்ளனர் அது சுவைஞர் உள்ளத்தே தெற்றென விளங்குவதொன்று ஆயினும் அது இல்லாப் பொருள் எனவே பிறர் கூறினர் அன்னாரிடை பின்வரும் வெவ்வேறு கருத்துக்கள் உண்டு:-

(1) சிலர் கூறுவர்:- "காவியம் என்பது சொல்லையும் பொருளையும் உடலாகக் கொண்டதொரு வடிவம் அதற்குச் சொல்லாத கூட்டும். (தொடைகள்) முதலியன பலரும் அறிந்தனவே உவமையணி போன்றவை பொருளழகு சேர்பவை எழுத்துக்களில் அமைப்பின் இயலான இனிமை போன்றவையும் வெளிப்படுகின்றன் இவை குணம்-ரீதி-விருத்தி வகைகள் பற்றிய நடையும் ரீதியும் போன்றவை யும் காவியத்திற்கு அளி செய்பவை தெரியும் இவற்றின் வேறான "தொனியென்னும் இது யாது?"

(2) இன்னும் சிலர் கூறுவர்:- தொனி என ஒன்று இல்லவே இல்லை; வழக்கமாக வந்து மரபாகி நிற்கும் முறையினின்றும் வேறுபடும் காவிய வகை காவியமாக ஆகாதே முடியும்;

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

सहृदयान् कांश्चित्परिकल्प्य तत्प्रसिद्ध्या[1] ध्वनौ काव्यत्वव्यपदेशः[2] प्रवर्तितोऽपि सकलविद्वन्मनोग्राहितामवलम्बते[3] । '

पुनरपरे तस्याभावमन्यथा कथयेयुः । ' न सम्भवत्येव ध्वनिर्नामापूर्वः कश्चित्[4] । कामनीयकमनतिवर्तमानस्य तस्योक्तेष्वेव चारुत्वहेतुष्वन्तर्भावात्[5] । तेषामन्यतमस्यैव वा अपूर्वसमाख्यामात्रकरणे यत्किञ्चन कथनं[6] स्यात् ।

किञ्च वाग्विकल्पानामानन्त्यात्सम्भवत्यपि वा कस्मिंश्चित्काव्यलक्षण-विधायिभिः प्रसिद्धैरप्रदर्शिते[7] प्रकारलेशे ध्वनिर्ध्वनिरिति यदेतदलीकसहृदयत्व-भावनामुकुलितलोचनैर्नृत्यते तत्र हेतुं न विद्मः । सहस्रशो हि[8] महात्मभि-रन्यैरलङ्कारप्रकाराः[9] प्रकाशिताः प्रकाश्यन्ते च । न च तेषामेषा दशा श्रूयते । तस्मात्प्रवादमात्रं ध्वनिः । न त्वस्य क्षोदक्षमं तत्त्वं[10] किञ्चिदपि[11] प्रकाशयितुं शक्यम् । तथा चान्येन कृत एवात्र श्लोकः ।

यस्मिन्नस्ति न वस्तु किञ्चन मनःप्रह्लादि सालङ्कृति[12]
व्युत्पन्नै रचितं च नैवं[13] वचनैर्वक्रोक्तिशून्यं च यत् ।
काव्यं तद्ध्वनिना समन्वितमिति प्रीत्या प्रशंसञ्जडो
नो विद्मो[14]ऽभिदधाति किं सुमतिना पृष्टः स्वरूपं ध्वनेः ॥ '

भाक्तमाहुस्तमन्ये । अन्ये तं ध्वनिसंज्ञितं काव्यात्मानं गुणवृत्ति-रित्याहुः[15] । यद्यपि च ध्वनिशब्दसंकीर्तनेन काव्यलक्षणविधायिभिर्गुणवृत्तिरन्यो वा न कश्चित्प्रकारः प्रकाशितः, तथापि अमुख्यवृत्त्या[16] काव्येषु व्यवहारं दर्शयता ध्वनिमार्गो मनाक्स्पृष्टोऽपि न लक्षित इति[17] परिकल्प्यैवमुक्तम्— ' भाक्तमाहुस्तमन्ये ' इति ।

---

१. ' परिकल्पिततत्प्र ' - घ २. ० व्यवहारः – MB ३. ' मेव लम्बते '–ग. ४. कश्चित्प्रकारः – MB. ५. काव्यशोभाहेतु ०– MB. ६. ' कथं न ' -ख; ' कथितं '–ग. ७. प्रसिद्धैरदर्शिते–घ. ८. ' ऽपि '–क-ख. ९. ० रन्यैरलंकारकारैरलं – MB. १०. ' क्षोद-क्षमत्वं '–ग. ११. ' दस्ति '–क-ख. १२. ' नालंकृति '–ख, ' सोऽलंकृति '–ग. १३. यत्न–MB १४. ' भिदधातु '–ग.; विदधाति–MB. १५. ० वृत्तिमाहुः –MB १६. गुणवृत्त्या–घ. १७. ' मनाक्स्पृष्टो लक्ष्यत इति '–घ. मनाक्स्पृष्टो संलभ्यते–MB.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

சுவைஞர்தம் உள்ளத்தை மகிழ்விக்கும் சொல்லும் பொருளுமாய் இருத்தல் காவியத்திற்கு இலக்கணம் வழிவழியாக உரைக்கப்பட்டுவரும் மரபினும் வேறு பட்ட முறையில் அமையும் புது வழி காவியமாகாது; தொனியை ஏற்றுக்கொள்பவர்தாம் சுவைஞர் எனக் கூறிச் சிறுபான்மையினரான அன்னார் கூற்றை வற்புறுத்தினாலும் அது அனைவர்க்கும் உடன்பா டாகாது (தொனிதான் காவியம் என்பது).

(3) மற்றும் சிலர் தொனி இல்லை என்பதை வேறு வகையால் கூறுவர்: "தொனி என்று முன்பில்லாத புதுமையாய் யாதும் இருத்தல் கூடுவதன்று; ஏனெனில் அதுவும் அழகூட்டுவதே யாதலின் ஏனைய குணம் - அணி முதலியவற்றுள் தானும் அடங்கும் அவை முன்னரே பலரா லும் கூறப்பட்டுள்ளன் அவற்றுள் ஒன்றினுக்குப் புதிதாகப் பெயர் சூட்டினாலும் ஏதேனும் கூறியதாகும் (யாதும் பயனில்லை என்பது கருத்து). மேலும் சொல்லும் முறைகளின் வேறுபட்ட வகைகள் எல்லையற்றவையாதலின், காவிய இலக்கணம் கூறியவர்களால் காட்டப்படாத ஏதோ ஒரு மிகச் சிறிய வகையில் இந்தத் தொனி நேர்வதாகவே கொண்டாலும், அதற்காகச் சிலர் பொய்யான ரசிகத் தன்மை யால் தமது கண்களை மூடிக்கொண்டு, தொனி தொனியென்று கூத்தாடு வதன் காரணம் புரியவில்லை ஆயிரக்கணக்கான பிற பெருந்தகை யோரால் அணி வகைகள் விளக்கப்பட்டதுண்டு இன்றும் விளக்கப் படுகின்றன. அவர்களில் யாரும் இப்படி இல்லையே் ஆதலால் தொனி என்பது வெறும் வாய்ப் பேச்சுத்தான் இதன் தத்துவத்தை நுனித்து விளக்கவும் இயலாது இதுபற்றி மற்றொருவர் செய்த செய்யுள் இது:-

"அணிகளால் அழகூட்டப்பட்டு உள்ளத்தை மகிழ்விக்கும் பொருள் யாதுமின்றி, சொற் புலமைமிக்கோரால் இயற்றப்பட்ட சொல்லணியும் யாதுமின்றி, (காவியத்திற்கு உயிர் போன்ற) வக்ரோத்தியும் இன்றி, (சாதாரணமான - அனைவரும் கூறும் வகையில் இல்லாமல் புதுமையுடன் மாறுபட்ட அழகுடன் வழங்கும் சொற்றொடர்கள் வக்ரோத்தி எனப்படும்) அமையும் ஏதோ ஒன்றை, அதுதான் காவியம் என்றும், தொனி என்றும் மகிழ்ந்து கொண்டாடும் இந்த அறிவிலியை "தொனியின் வடிவம் - அமைப்பின் நிலையாது?" என்று அறிவுடை யோன் கேட்டால், இவன் என்ன சொல்வானோ தெரியவில்லையே!"

4) வேறு சிலர் தொனியை, "பாக்தம்" என்கின்றனர். தொனி என்னும் காவியத்தைக் குணவிருத்தி சொல்லின் முக்கியமில்லாத - இரண்டாம். பக்ஷமான பொருள் என்கின்றனர் காவிய இலக்கணம் கண்ட இவர்கள், குணவிருத்தியை அல்லது வேறொன்றை, தொனி என்ற பெயரால் குறிப்பிடவில்லை ஆயினும் குணவிருத்தி காவியத்தில் ஒரு கருவியாக வழங்கப்படுகின்றது என்று அவர்கள் கூறும்போது, அவர்களும் தொனியின் வழியைச் சற்றே அணுகுகின்றனர் ஆயினும் அதை இலக்கணம் காட்டி விளக்கவில்லை ஆகவே அவர்கள் தொனியைக் குணவிருத்தியாகக் கருதினர் எனக்கொண்டு - அவர் கூறியதும் தொனியே என்ற கருத்தில், "பாக்தம் என்கின்றனர்" என்றோம்.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

केचित्पुनः लक्षणकरण[1]शालीनबुद्धयो ध्वनेस्तत्त्वं गिरामगोचरं सहृदयहृदयसंवेद्यमेव समाख्यातवन्तः ।

तेनैवंविधासु[2] विमतिषु स्थितासु सहृदयमनःप्रीतये तत्स्वरूपं ब्रूमः ।

तस्य हि ध्वनेः स्वरूपं सकलसत्कविकाव्योपनिषद्भूतमतिरमणीयमणीयसीभिरपि[3] चिरन्तनकाव्यलक्षणविधायिनां बुद्धिभिरनुन्मीलितपूर्वम्, अथ च रामायणमहाभारतप्रभृतिनि[4] लक्ष्ये सर्वत्र प्रसिद्धव्यवहारं लक्षयतां सहृदयानामानन्दो मनसि लभतां प्रतिष्ठामिति प्रकाश्यते ।

तत्र ध्वनेरेव[5] लक्षयितुमारब्धस्य भूमिकां रचयितुमिदमुच्यते—

योऽर्थः[6] सहृदयश्लाघ्यः काव्यात्मेति[7] व्यवस्थितः ।
वाच्यप्रतीयमानाख्यौ तस्य भेदावुभौ स्मृतौ ॥ २ ॥

काव्यस्य हि ललितोचितसन्निवेशचारुणः शरीरस्येवात्मा साररूपतया स्थितः[8] सहृदयश्लाघ्यो यो[9] ऽर्थस्तस्य वाच्यः प्रतीयमानश्चेति द्वौ भेदौ ।

तत्र वाच्यः प्रसिद्धो यः प्रकारैरुपमादिभिः ।
बहुधा व्याकृतः सोऽन्यैः
काव्यलक्ष्मविधायिभिः[10]
ततो[11] नेह प्रतन्यते ॥ ३ ॥

केवलमनूद्यते यथोपयोगमिति ।

प्रतीयमानं पुनरन्यदेव वस्त्वस्ति वाणीषु महाकवीनाम् ।
यत्तत्प्रसिद्धावयवातिरिक्तं विभाति[12] लावण्यमिवाङ्गनासु ॥४॥

---

१. करण omitted in MB. २. ० विधासु तिसृषु – MB. ३. ० रमणीयं मनीषिभिरपि – MB.; अपि ० omitted in घ. ४. ० प्रभृति–MB. ५. पुनर्ध्वनेरेव – घ. ६. अर्थः ० घ. KLV. ७. ० त्मा यो – घ, KLV. ८. 'स्मृतः', क ख. ९. 'अ' क-ख. १०. 'धायिभिः भट्टोद्भटप्रभृतिभिः – MB. ११. 'भट्टोद्भटप्रभृतिभिस्ततो' – ग. १२. 'आभाति' – ग. MB, KLV.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

5) மற்றும் சிலர், இலக்கணம் இயற்றும் அளவு முதிர்ந்த அறிவு பெறாதவராய், தொனியின் இயல்பைச் சொல்லால் கூற இயலாது எனவும், அது சுவையறிவோர் உள்ளத்தால் மட்டுமே உணரப்படும் என்றும் கூறினர்.

இவ்வாறு தொனிபற்றிய வேறுபட்ட கருத்துக்கள் இருப்பதனால், அதன் இயல்பைச் சுவையறிவோர் மகிழும்வண்ணம் எடுத் துரைப்பேன் அத்தகைய தொனியின் வடிவம் - அமைதி, நற்கவிஞர் அனைவருடைய காவியங்களுக்கும் உபநிஷத்தால் உட்பொருளாய் - மறை பொருளாய் - இருப்பது நெடுங்காலமாகக் காவிய இலக்கணம் கண்டு கூறியவர்களுடைய நுண்ணிய மதிகளாலும் கண்டறிந்து விளக்கப்படாமல் உள்ளது மேலும், இராமாயணம், மஹாபாரதம் முதலிய இலக்கியத்தில் எங்கும் பலருமறிய வழங்குவது இதை இலக்கண வகையில் கண்டு அறிந்து சுவையறியும் மாந்தர்தம் மனத்தே மகிழ்ச்சி பூத்து நிலைபேறு எய்துக என்ற நோக்கில் விளக்குவேன்.

விருத்தி (இனி முதற்கண் இலக்கணம் கூற எடுத்துக்கொண்ட தொனிக்கு அடிப்படை அமைக்கவேண்டி உரைப்பது: முன்னுரை:)

1.2

சுவையறிந்தோர் போற்றும் யாதொரு பொருள் (சொற் பொருள்) காவியத்தினது ஆத்மாவாக என்றும் உண்டோ, அது, (1) நேர்ப்பொருள் எனவும் (2) குறிப்பால் தோன்றும் பொருள் எனவும் இரு வகையாகக் கொள்ளப்படும். 1.2

அழகாகவும் ஏற்புடையதாகவும் தொடுக்கப்படுவதால் எழிலோடு விளங்கும் காவியத்திற்கு உடலுக்கு ஆன்மாபோலச் சாரமாக (கோதகன்ற சாறாக) உள்ளதும் சுவையறிந்த மாந்தர் போற்றுவதுமான பொருள், நேரான சொற்பொருள் எனவும் குறிப்பால் தோன்றும் பொருள் எனவும் இரு வகைப்படும்.

1.3

அவற்றுள் முதலாவதான நேர்ப் பொருள் பலரும் அறிந்ததே; அதைக் காவிய இலக்கணம் இயற்றிய பிறர் பலரும் உவமையணி போன்ற வற்றால் பலபடியாக விரித்துரைத்தனர். 1.3

ஆதலால் இந்நூலில் அதன் விரிவு காட்டவில்லை ஆங்காங்கு தேவைக்கேற்ப எடுத்துக்காட்டி வழிமொழிவேன்.

1.4

பெண்பாலாரிடை கண்கூடான உறுப்புக்களை விஞ்சிய -அவற்றினின்றும் வேறுபட்ட முழுதான எழில் ஒன்று புலப்படல் போன்று, மஹாகவிகளின் கூற்றுக்களில் குறிப்பால் புலப்படும் பொருள் ஒன்று வேறாகவே தோன்றும். 1.4

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

प्रतीयमानं पुनरन्यदेव वाच्याद्वस्त्वस्ति वाणीषु महाकवीनाम् । यत्तत्सहृदयसु[1]प्रसिद्धं प्रसिद्धेभ्योऽलङ्कृतेभ्यः प्रतीतेभ्यो वावयवेभ्यो[2] व्यतिरिक्तत्वेन प्रकाशते लावण्यमिवाङ्गनासु । यथा ह्यङ्गनासु लावण्यं पृथङ्निर्वर्ण्यमानं[3] निखिलावयवव्यतिरेकि किमप्यन्यदेव सहृदयलोचनामृतं तत्त्वान्तरं तद्वदेव सोऽर्थः ।

स ह्यर्थो वाच्यसामर्थ्याक्षिप्तं वस्तुमात्रमलङ्कारा[4] रसादयश्चेत्यनेकप्रभेद[5]प्रभिन्नो दर्शयिष्यते । सर्वेषु च तेषु प्रकारेषु[6] तस्य वाच्यादन्यत्वम् । तथा ह्याद्यस्तावत्प्रभेदो वाच्याद्दूरं विभेदवान्[7] । स हि कदाचिद्वाच्ये विधिरूपे प्रतिषेधरूपः । यथा—

भम धम्मिअ वीसत्थो सो सुणओ अज्ज मारिओ देण ।
गोलाणईकच्छकुडङ्गवासिणा दरिअसीहेण ॥
[भ्रम धार्मिक विश्वस्तः स शुनकोऽद्य मारितस्तेन ।
गोदानदीकूललताकुञ्जवासिना दृप्तसिंहेन ॥ इति च्छाया]

कदाचिद्वाच्ये[8] प्रतिषेधरूपे विधिरूपो[9] यथा —

अत्ता एत्थ णिमज्जइ एत्थ अहं दिअसअं पलोएहि ।
मा पहिअ रत्तिअन्धअ सेज्जाए मह[10] णिमज्जिहिसि ॥
[श्वश्रूरत्र निमज्जति अत्राहं दिवसकं प्रलोकय ।
मा पथिक राज्यन्धक शय्यायामावयोर्माङ्क्षीः ॥ इति च्छाया]

क्वचिद्वाच्ये विधिरूपेऽनुभयरूपो यथा —

वच्च मह व्विअ एक्केइ होन्तु णीसासरोइअव्वाइं ।
मा तुज्ज वि तीअ विणा दक्खिण्ण[11]हअस्स जाअन्तु ॥

---

१. 'यत्तत्सहृदयहृदयसुप्रसिद्धं' – घ २. 'चावयवेभ्यः' – ख. ३. 'अपृथक्पृथङ्निर्वर्ण्यमा°' – ग. ४. अलंकाररसादय° — BP. ५. प्रकार° – MB. ६. प्रकारेषु omitted in MB. ७. 'दूरप्राविभेदवान्' – ग. ८. 'क्वचिद्वाच्ये' – घ.; BP. ९. क्वचित्प्रतिषेधे विधिरूपो – घ. foot notes. १०. महँण – घ. ११. दक्खिण्ण – घ., BP.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

சொல்லின் நேர்ப் பொருளின் வேறாகவே குறிப்பால் தோன்றும் வியங்கியப் பொருள் ஒன்று மஹாகவிகளின் கூற்றில் உண்டு; அது, சுவையறிந்து துய்க்கும் அறிஞர் உள்ளம் நன்கறிந்த ஒன்று் வெளிப் படையான உவமைபோன்ற அணிகளால் அழகு பெற்றவையும் எழுத் தமைப்புப் போன்றவற்றால் தோன்றும் குணம், ரீதி என்பனபோன்ற அழகு பெற்றவையுமான காவிய உறுப்புகளி னின்றும் வேறான வியங்கியப் பொருள், அணிகலன் நன்கு வெளிப் படுவனவும், ஆடை முதலியவற்றால் மறைந்து தோன்றுவனவுமான பெண்ணின் உறுப்பு களினின்றும் வேறாகத் தோன்றும் எழில் போன்றது. இந்த எழில் சுவைப்போர் கண்ணுக்கு நல்விருந்து. அந்த வியங்கியப் பொருள் - சொல்லின் நேர்ப் பொருள் தனது ஆற்றல் கொணர்ந்ததொரு பொருள் மட்டுமோ, அணிகளோ, சுவைகளோ ஆகும் எனப் பலவகை வேறுபாடுகளுடன் விளக்கப்பட உளது; அந்தவகை அனைத்திலுமே, அது வாச்சியத் தினின்றும் வேறாயிருக்கும் தன்மையும் விளக்கப்படும். (இனிவரும் விளக்கங்களில் - நேர்ப் பொருள் என்றது, வாச்சியம் எனவும், குறிப்புப் பொருள் வியங்கியம் என்றும் வடமொழி யாலேயே குறிக்கப்படும்).

அந்தமுறையில் முதல்வகை வாச்சியத்தினின்றும் அறவே வேறுபட்டது வாச்சியத்தில் உடன்பாடாய் இருப்பது வியங்கியத்தில் எதிர்மறையாய்த் தோன்றும்.

எடுத்துக்காட்டு: (பூசைக்குப் பூ எடுக்கும் நோக்குடன் கோதாவரிக் கரையில் உள்ள ஒரு புதருக்குப் பலபாலும் பயின்று செல்லும் ஓர் அறவோனுக்கு ஒருத்தி கூறுவது; அச்சோலை அவரும் காதலனும் கூடும் குறியிடமாதலின், அவனால் ஊறு விளையுமென அவனை ஆங்குச் செல்ல வேண்டா எனக் கூறும் நோக்கில் கூறுகிறாள் கூற்று உடன்பாட்டுவினை கொண்டது.)

“அறவோனே, நிம்மதியாய் (பயமின்றி - நம்பிக்கையுடன்) அங்கே சுற்றிவா; அங்கே இருந்த (நீ அஞ்சும்) நாயை இன்று கோதாவரிக் கரைப் பூம்புதரில் வாழும் அந்தச் செருக்கும் சினமும்கொண்ட சிங்கம் கொன்றுவிட்டது.” (நாய்க்கு அஞ்சியவன் சிங்கத்துக்கு அஞ்சாது ஆங்குச் சுற்றுவானா! அங்கு போகவேண்டா என்ற எதிர்மறையே வியங்கியம்.) இன்று என்பது - நல்லவேளை சிங்கம் வந்து சேர்ந்தது - நாயைக் கொல்ல... என்பதும் குறிப்பே. சிலவிடத்து எதிர்மறை உடன்பாடாக பொருள்படும். வாச்சியம் எதிர்மறை வியங்கியம் உடன்பாடு;

“ஐயா வழிப்போக்கரே, இதோ இந்த இடத்தில் என் மாமியார் அயர்ந்து உறங்குவாள் இதோ இங்கேதான் நான் கிடப்பேன் பகலிலேயே நன்றாகப் பார்த்துக் கொள்ளும். இரவில் கண் தெரியாதவரே எங்கள் படுக்கையில் வந்து விழுந்து விடாதீர்.” (என் படுக்கைக்கே வந்து விழும்). எதிர்மறை உடன்பாட்டைக் குறிப்பால் தந்தது.

சிலவிடத்து வாச்சியம் உடன்பாடாக, வியங்கியம் அவ்விரண்டு மின்றி அமைதல்.

எடுத்துக்காட்டு:

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

[व्रज ममैवैकस्या भवन्तु निःश्वासरोदितव्यानि ।
मा तवापि तया विना दाक्षिण्यहतस्य जनिषत ॥ इति च्छाया]

क्वचिद्वाच्ये प्रतिषेधरूपेऽनुभयरूपो यथा —

दे आ पसिअ णिवत्तसु मुहससिजोह्लाविलुत्ततमणिवहे ।[1]
अहिसारिआणँ विग्घं करोसि अण्णाणं वि हआसे ॥

[प्रार्थये तावत्प्रसीद निवर्तस्व मुखशशिज्योत्स्नाविलुप्ततमोनिवहे ।
अभिसारिकाणां विघ्नं करोष्यन्यासामपि हताशे ॥ इति च्छाया]

क्वचिद्वाच्याद्विभिन्नविषयत्वेन व्यवस्थापितो यथा —

कस्स व ण होइ रोसो दट्ठूण पिआएँ सव्वणं अहरम् ।
सभमरपउमग्घाइणि वारिअवामे सहसु एह्णिम् ॥

[कस्य वा न भवति रोषो दृष्ट्वा प्रियायाः सव्रणमधरम् ।
सभ्रमरपद्माघ्रायिणि वारितवामे सहस्वेदानीम् ॥ इति च्छाया]

अन्ये चैवंप्रकारा[3] वाच्याद्विभेदिनः प्रतीयमानभेदाः सम्भवन्ति । तेषां दिङ्मात्रमेतत्प्रदर्शितम् ।

द्वितीयोऽपि प्रभेदो वाच्याद्विभिन्नः सप्रपञ्चमग्रे दर्शयिष्यते ।

तृतीयस्तु रसादिलक्षणः प्रभेदो वाच्यसामर्थ्याक्षिप्तः प्रकाशते, न तु साक्षाच्छब्दव्यापारविषय इति वाच्याद्विभिन्न एव । तथा हि वाच्यत्वं तस्य स्वशब्दनिवेदितत्वेन वा स्यात्, विभावादिप्रतिपादनमुखेन वा । पूर्वस्मिन्पक्षे स्वशब्दनिवेदितत्वाभावे रसादीनामप्रतीतिप्रसङ्गः । न च सर्वत्र तेषां स्वशब्दनिवेदितत्वम् । यत्राप्यस्ति तत्, तत्रापि विशिष्टविभावादिप्रतिपादनमुखेनैवैषां प्रतीतिः[10] । स्वशब्देन सा[11] केवलमनूद्यते, न तु तत्कृता ।

१. 'तमणिवहे' – ख, ग. २. °उपमस्या° – घ. ३. 'चैवंविधाः प्रकारा' – घ.
४. 'क्वचिद्वाच्याद्' – ग. ५. 'प्रकाश्यते' – क - ख. ६. 'स्व' -क-ख-पुस्तकयोर्नास्ति.
७. 'निवेदितत्वम् । यत्रापि चास्ति' -क-ख. ८. तत्-घ पुस्तके नास्ति. ९. °मुखेन तेषां' – MB. १०. 'अप्रतीतिः' – ग. ११. 'सा' क-ख-पुस्तकयोर्नास्ति.

இதில் செல்க என்ற உடன்பாட்டுவினை சென்றுவிடு என உடன்பாடாகவும் இல்லாமல், செல்லாதே என எதிர்மறையாகவும் இல்லாமல் உன் தவற்றை யான் அறிவேன் என்று தன் புலவியைக் கூறுவதாகவே வியங்கியப் பொருள் அமைகிறது.

சிலவிடத்து எதிர்மறைவாச்சியம் அவ்வாறு மறையும் உடன்பாடும் ஆகாது வியங்கியம் ஆகும்.

இருட்டில் காதலனை நாடிச் செல்லும் தலைவியை வழியில் காணும் தலைவன் அவளுக்குக் கூறுவது:

"அடி பெண்ணே, உன்னைக் கெஞ்சுகிறேன், திரும்பிப்போ, உனது முகமதியின் நிலவால் இருட்டைப்போக்கி மற்ற அபிசாரிகைகளுக் கும் இடையூறு விளைவிக்கிறாயே பாழாய்ப் போனவளே!"

சிலவிடத்து வாச்சியத்திலிருந்து வேறுபட்டு வெவ்வேறு குறிப்புகள் வேறுவேறானோர்க்குத் தோன்றுவதாகவும் வியங்கியம் கொள்ளப்படும்.

எடுத்துக்காட்டு: தன் காதலியின் இதழ் புண்பட்டிருப்பது கண்டு (கண்டால்)-யாருக்குத்தான் கோபம் தோன்றாது? தடுத்தும் கேளாது வண்டு உள்ளே மொய்த்திருந்த தாமரையை மோந்து பார்க்கும் வழக்கமுடைய தோழியே, இப்போது இதைப் பொறுத்துக்கொள்."

இனி இதன் கருத்தும் வெவ்வேறானோர்க்கு வெவ்வேறு குறிப்பும் தோன்றுமாறு காண்போம் ஒரு தலைவியை இதழ் புண்படச் சுவைத்து விட்டான் வேறொரு காதலன் அதுகாலை அங்கு வந்தான் அவளுடைய உண்மைக்காதலன் அவனுக்குச் சொல்வது அவள் வந்ததைத் தான் காணாதவள்போன்றே சொற்றிறமறிந்த தோழி ஒருத்தி சொல்வது

வாச்சியத்தினின்றும் வேறுபட்ட வியங்கியத்தின் இதுபோன்ற ஏனைய பல படிகளும் உண்டு. அவற்றுள் சிலவே சிறிதளவு காட்டி னேன். (இது வஸ்து - பொருள்பற்றியது).

இரண்டாவதான அணிகள் வியங்கியமாகத் தோன்றும் வகைகள் விரிவுடன் இந்நூலில் பின்னே விளக்கப்படும். (அணிகள் பல உளவாதலின் சுருக்கமாக விளக்குதல் அமையாது).

மூன்றாவதான வியங்கியம் -(சுவை முதலியனது சுவையுணர்வு சுவைப்போலி - சுவை யொடுக்கம் என்பவை) வாச்சியத்தில் ஆற்ற லால் கொணரப்பட்டு விளங்கும் நேராகச் சொல்லின் பொருள் தெரிவதன் விளைவன்று இது ஆதலின் வாச்சியத்திற்கு முற்றிலும் வேறானதுதான் எவ்வாறெனில் அது சொல்லின் வாச்சியப்பொருள் ஆவது என்பது, ஒன்றாகத் தன்னைப் பொருளாகக் கொண்ட சொற்களால் (சிருங்காரம் நகைகட்ட) சுவை முதலியன அறிவிக்கப்படல் வேண்டும் அல்லது சுவைக்குரிய விபாவம், அநுபவம், மெய்ப்பாடு கள் முதலியவற்றை விரித்துக் கூறுமுகத்தான் உணர்த்தப்படல் வேண்டும்.

முதலாவது பொருந்தாது; ஏனெனில் அந்தந்தச் சுவையைச் சுட்டும். சொல் இல்லாவிடின் சுவையே புலப்படாது என்று ஆகிவிடும். (அது தவறு) எல்லா இடத்தும் அவ்வாறு சுவையையே சுட்டும் சொல்லால் அது அறிவிக்கப்படுதல் இல்லை அத்தகைய சொல் இருக்கும் இடத்திலும், சிறப்பான விபாவம் முதலியவற்றை விரித்து விளக்கும் முகத்தாற்றான் சுவை விளங்கும். தன்னைச் சுட்டும் சொல்லால் சுவையின் விளக்கம் வழிமொழிந்தது ஆகுமே தவிர, அந்தச் சொல்லாலேயே விளங்கும் என்பதில்லை.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

विषयान्तरे तथा[1] तस्या अ[2]दर्शनात् । न हि केवलशृङ्गारादिशब्दमात्रभाजि विभावादिप्रतिपादनरहिते काव्ये मनागपि रसवत्त्वप्रतीतिरस्ति । यतश्च स्वाभिधानमन्तरेण केवलेभ्योऽपि विभावादिभ्यो विशिष्टेभ्यो[3] रसादीनां प्रतीतिः, केवलाच्च स्वाभिधानाद[4]प्रतीतिः, तस्मादन्वयव्यतिरेकाभ्यामाभिधेयसामर्थ्याक्षिप्तत्वमेव रसादीनाम्, न त्वभिधेयत्वं कथञ्चिदिति तृतीयोऽपि प्रभेदो वाच्याभिन्न एवेति स्थितम् । वाच्येन त्वस्य सहैव[5] प्रतीतिरित्यग्रे दर्शयिष्यते[6] ।

काव्यस्यात्मा स एवार्थस्तथा चादिकवेः पुरा ।
क्रौञ्चद्वन्द्ववियोगोत्थः शोकः श्लोकत्वमागतः ॥ ५ ॥

विविध[7]वाच्यवाचकरचनाप्रपञ्च[8]चारुणः काव्यस्य स एवार्थः सारभूतः । तथा चादिकवेर्वाल्मीकेः सन्निहित[9]सहचरीविरहकातरक्रौञ्चाक्रन्दजनितः शोक एव श्लोकतया परिणतः ।[10] शोको हि करुण[11]स्थायिभावः ।[12] प्रतीयमानस्य चान्यभेद[13]दर्शनेऽपि रसभावमुखेनैवोपलक्षणं, प्राधान्यात् ।

---

१. 'तथा' ग-पुस्तके नास्ति. २. 'दर्शनात्' -ग. ३. 'विशिष्टेभ्यो' ग-पुस्तके नास्ति. ४. 'स्वाभिधानमात्राद्'-क-ख. ५. सहैव – घ. ६. 'प्रदर्शयिष्यते' – ग. ७. 'विविधविशिष्टवाच्य' – घ. ८. 'प्रपञ्च' क-ख-पुस्तकयोर्नास्ति. Also not found in the citation made in KLV. p. 111. ९. °निहतसहचरी – BP.; °निहित.° MB. १०. After this घ cites the verse :

"मा निषाद प्रतिष्ठां त्वमगमः शाश्वतीः समाः ।
यत्क्रौञ्चमिथुनादेकमवधीः काममोहितम् ॥"

११. 'करुणरसे' – घ. १२. प्रतीयमानरूप एवेति प्रतिपादितम् (घ). १३. प्रभेद (घ).

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

வேறு இடங்களில் சொல் ஏதும் இன்றியே சுவையுணர்ச்சி தோன்றுகின்றது விபாவம் அநுபாவம் என்னும் இவற்றை அமைக்காது - சிருங்காரம் நகைப்பு என்ற சொற்களை மட்டும் கூறிக் காவியத்தில் அவ்வச்சுவை தோன்று தலும் இல்லை இங்ஙனம் உடன்பாட்டு வகையிலும் எதிர்மறை வகையிலும் அதாவது சொல் இன்றியும் சுவை விளங்கும் - சொல் மாத்திரத்தால் சுவை விளங்காது எனக் கூறியவாற்றால், அவை வாச்சியப் பொருளின் ஆற்றலால் உணரப்படுதல் அன்றி, ஒருபோதும் சொல்லின் நேரான வாச்சியப்பொருள் ஆவது இல்லை என்பதை அறிக் ஆகவே சுவைத்தொனி (ரஸத்வனி) வாச்சியத்தினின்று முற்றிலும் வேறானது என்பது நிலைபெற்றது வாச்சியமாகிய நேர்ப்பொருள் தோன்றியதன் பின்னர் அத்தொனியும் உடனிகழ்வாய் இடை யீடின்றிப் புலப்படும் என்பதை மேலும் விளக்குவேன்.

(விபாவம் - அநுபாவம் முதலியவற்றின் விளக்கம் இந்நூற்பொருள் விளங்க இன்றியமையா ஒன்றாதலின், சுருக்கத்துடன் ஒரு விளக்கம் தரப்படுகிறது. சுவை என்பது உள்ளத்தால் உணர்ந்து மகிழும் மனக்கிளர்ச்சி; இது வடமொழியில் ரஸம் எனப்படும் இவை சுவைக்கப்படுவதையே ஜீவனாகக் கொண்டது என்பர் இது தோன்ற, விபாவம், அநுபாவம், சாத்துவிக சஞ்சாரி பாவங்கள் என்னும் உணர்வு வகைகளே காரணம் என்பர் விபாவம் இரண்டு. (1) காதல், சோகம் முதலியவை தோன்றக் காரணமான பற்றுக்கோடான நாடக காவ்ய பாத்திரங்கள். தலைவன் தலைவியர் - இது ஆலம்பனம் எனப்படும் மற்றது - இந்த உணர்வுகளைத் தூண்டும் வடிவழகு, பருவம், காட்சி, அணி, தென்றல், இளவேனில், மதி போன்ற தூண்டுதல் - இது உத்தீபனம் எனப்படும். (2) அநுபாவம் கண்பார்வை, மயிர்க் கூச் செறிதல், புருவங்கள் வளைதல், கண்ணீர் போன்ற தொடர் நிகழ்வுகள். இனி அந்தந்தச் சுவைகளின் கிளர்ச்சி காரணமாக நிகழும் துணைமெய்ப்பாடுகள் இவ்வாறு விபாவங்களால் தோன்றி, அநுபாவங்களால் வெளிப்பட்டுத் துணைமெய்ப்பாடுகளால் புஷ்டி அடைந்து நிற்கும் நிலைமெய்ப்பாடுகள். மாந்தருக்கு இயல்பான மன உணர்ச்சிகள் - வாழ்வில் துய்க்கும், உவகை, நகை, சோகம், வியப்பு, வெகுளி போன்ற நிலையான உணர்ச்சிகள் கலையுணர்ச்சியாக (வாழ்வின் பட்டறிந்தனவே) மனத்தில் கிளர்ந்து மகிழ்ச்சியூட்டும் ரஸம் ஆகும். இதன் விரிவை, வி.கோ.சூ. நாடகவியல் பொதுவியல்பிலும் நடிப்பியல்பிலும் கண்டு கொள்ளலாம்.)

1.5

முன் சொன்னவகையில் தோன்றும் அந்தப் பொருளே (ரசம்தான்) காவியத்திற்கு ஆத்மா ஆகும் அதே வகையில்தான் முன்பு ஆதி கவிக்கு (வால்மீகிக்கு) சேவலும் பேடுமான அன்றில், இரண்டில் சேவலைப் பிரிந்து துயருற்ற பேடையின் ஆற்றாமையால் தோன்றிய சோகம், சுலோகமாயிற்று. (சுவையுடைய பாட்டாயிற்று). 1.5

பல்வகையான சிறப்பும் கொண்ட வாச்சியப் பொருளும் அதைச் சுட்டும் சொல்லும் சேர இயற்றப்பட்ட விரிவுடைமையால் அழகாய் விளங்கும் காவியத்திற்கு அந்தப் பொருளே கோதில்லாத சாரமாவது அவ்வாறுதான், கொலையுண்டு தன் இணைபிரியாப் பேடையின் பிரிவால் கலங்கிக் கதறிப் புலம்பிய பறவையின் அவலக் குரலால் ஆதிகவியிடத்துத் தோன்றிய சோகமே சுலோகமாகக் கூர்ந்தது. அந்தச் சுலோகத்தின் பொருள்:

“வேடனே, நீ நெடுங்காலம் நிலைபெற்று வாழாய் ஏனெனில் அன்றில் இரண்டில் காதலால் மதி மயங்கியிருந்த ஆணைக் கொன்றாயே! (இங்கு நிலை மெய்ப்பாடு சோகம் அது சேவல் என்ற ஆலம்பன விபாவத் தாலும் பேடையின் புலம்பி அழுதலாகிய உத்தீபன விபாவத்தாலும், வால்மீகிக்கு ஏற்பட்ட கலக்கம், துயர் என்ற சஞ்சாரி பாவங்களாலும் வளர்த்து உருவாக்கப்பட்டுக் கருணை - மன உருக்கம் என்ற ரஸமாக மலர்ந்து மகிழ்வு தந்து சுவைக்கப்படுகின்றது).

இதில் சோகமே - கருணைச் சுவைக்குரிய நிலைக்கருத்தாகக் குறிப்பால் தோன்றுவதாகும் என விளக்கப்பட்டது இவ்வாறு குறிப்பால், பொருளும் அணியும் தோன்றுவதுண்டு எனினும், சுவைத்தோற்றம், சுவைப்போலி, சுவையொடுக்கம் என்பவையே சிறப்புடையவை; அவற்றுள் உபலக்ஷணமாக இது ஒன்றை விளக்கினேன்.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

सरस्वती स्वादु तदर्थवस्तु निःष्यन्दमाना महतां कवीनाम् ।
अलोकसामान्यमभिव्यनक्ति[1] परिस्फुरन्तं[2] प्रतिभाविशेषम् ॥६॥

तत्[3] वस्तुतत्त्वं[4] निःष्यन्दमाना महतां कवीनां भारती[5] अलोकसामान्यं प्रतिभाविशेषं परिस्फुरन्तमभिव्यनक्ति । येनास्मिन्न[6]तिविचित्रकविपरम्परावाहिनि संसारे कालिदासप्रभृतयो द्वित्राः पञ्चषा वा महाकवय इति[7] गण्यन्ते ।

इदं चापरं प्रतीयमानस्यार्थस्य सद्भावसाधनं प्रमाणम्—

शब्दार्थशासनज्ञानमात्रेणैव न वेद्यते ।
वेद्यते स तु काव्यार्थतत्त्वज्ञैरेव केवलम् ॥ ७ ॥

शब्दार्थशासनज्ञानमात्रेऽपि परैर्न[9] वेद्यते सोऽर्थो यस्मात्केवलं काव्यार्थतत्त्वज्ञैरेव ज्ञायते। यदि च[10] वाच्यरूप एवासावर्थः[11] स्यात्[12] तद्वाच्यवाचकरूप[13]परिज्ञानादेव तत्प्रतीतिः स्यात् । अथ च वाच्यवाचकलक्षणमात्रकृतश्रमाणां काव्यतत्त्वार्थ[14]भावनाविमुखानां स्वरश्रुत्यादि[15]लक्षणमिवाऽप्रगीतानां[16] गान्धर्वलक्षणविदामगोचर एवासावर्थः ।

एवं वाच्यव्यतिरेकिणो व्यङ्ग्यस्य[17] सद्भावं प्रतिपाद्य प्राधान्यं तस्यैवेति दर्शयति[18]—

सोऽर्थस्तद्व्यक्तिसामर्थ्ययोगी शब्दश्च कश्चन ।
यत्नतः प्रत्यभिज्ञेयौ तौ शब्दार्थौ महाकवेः ॥ ८ ॥

स[19] व्यङ्ग्योऽर्थस्तद्व्यक्तिसामर्थ्ययोगी[20] शब्दश्च कश्चन, न सर्वः,[21]

---

१. 'अवलोकसाम्यं प्रतिभाविशेषं परिस्फुरन्तं समभिव्यनक्ति' – क-ख. २. प्रतिस्फुरन्तं – घ. ३. तत् घ पुस्तके नास्ति. ४. 'वस्तुतत्त्वं' इत्यारभ्य 'व्यनक्ति' इति पर्यन्तं क – ख-पुस्तकयोर्नास्ति. ५. सरस्वती-घ. ६. 'न्नियति' क – ख. ७. 'इति' – ग-पुस्तके नास्ति. ८. 'हि' – घ, KLV. ९. 'शब्दार्थशासनज्ञानमात्रेऽपि परं न वेद्यते सोऽर्थो' –घ. १०. 'च' क-ख-पुस्तकयोर्नास्ति. ११. 'एवास्यार्थः' – ग. १२. 'तत्' क – पुस्तके नास्ति. १३. 'तद्वाचकरूप' – ग. वाचक स्वरूप–घ. १४. 'काव्यार्थतत्त्व' क – ख. १५. 'स्वलक्षण' –ग. १६. ०मिव प्रगीतानां–घ. १७. 'व्यङ्ग्यस्यार्थस्य' –ग. १८. 'प्रतिपादयति' – घ., 'प्रदर्शयति' – ग. १९. 'स' not found in BP. २०. 'अर्थस्तत्प्रकाशनसामर्थ्ययोगी' – घ. २१. न शब्दमात्रम् – ग, BP.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

1.6

(இதிகாசத்தால் விளக்கியதைத் தன்னுடைய கூற்றாலும் மேலும் விளக்கும் நோக்கத்துடன் காட்டுவது;) அத்தகைய சுவைமிக்க பொருளுடைய செய்தியைச் சுரக்கும் மஹா கவிகளுடைய வாக்கானது சொல் (சொல்லும் திறன்), உலகில் பொதுவாகக் காண்பதற் கரியதும், பளிச் சென்று விளங்குவதுமான சிறப்புடைய பிரதிபையை வெளிப்படுத்தும். (சுரக்கும் என்ற சொல் - வாக்கைக் காமதேனுவாகக்கொள்ளும் குறிப்பைத் தரும் புதிது புதிதாக மலரும் அறிவின் விரிவு - பிரதிபை எனப்படும் அரிய பொருள் படைக்கும் ஆற்றல் கொண்டது பிரதிபை எனவும் கொள்க) பிரதிபை - நுண்மான் நுழைபுலம். 1.6

அதனாலன்றோ உலகில் பல்வகையினும் வியப்பூட்டும் வெவ்வேறு அழகுடைய படைப்பாற்றல் பெற்ற கவிஞர்கள் வழிவழியே தொடர்ந்து பெருகிவரினும் காளிதாஸன் முதலிய இருவர் மூவரோ, ஐவர் அறுவரோ மஹாகவிகள் என மதிக்கப்படுகின்றனர்.

இனிக் குறிப்பால் பொருள் தோன்றும் பொருள் உண்டு என்பதற்குத் துணையாக சொல் மற்றொன்றும் சான்றாகும்.

1.7

சொற்பொருள் இலக்கணம் கற்றறிவதால் மட்டுமே அந்த வியங்கியப் பொருளை அறிதல் இயலாது; காவியப் பொருளின் தத்துவம் அறிந்தவர்களுக்கு மட்டுமே புலப்பட்டு விளங்கும். 1.7

(காரிகையின் பொருள் மீண்டும்; அதன்பின்) இந்த வியங்கியமும் வாச்சிய வடிவுடையதாக இருந்தால் வாச்சியப் பொருளையும், அதைச் சுட்டும் வாசகச் சொல்லையும் அறிவதால் மட்டுமே வியங்கியமும் புலப்படும் அவ்வாறில்லை; காந்தர்வ வேதம் எனப்படும் நன்கு பயின்று பாடும் இசை வல்லுநர்க்கு சுருதி ஸ்வரம் போன்றவை அனுபவ வாயிலாகக் கைவந்த கலையாவதுபோல், சிலர் இசை யிலக்கணத்தை நன்கு அறிந்தவர்களாயினும் - அஃதாவது ஸ்வரம், சுருதி முதலியவற்றை இலக்கணவகையில் அன்னார் கற்றிருப்பினும், அவர்களுக்கு அனுபவத்தில் வாரா. அதுபோலவே வெறும் வாச்சியவாசக அறிவு பெற்று காவியச்சுவையை உணர்ந்து ணர்ந்து அனுபவிக்காதவர்களுக்கு அது கிட்டாது.

இவ்வாறாக, வாச்சியத்தினின்றும் வேறுபட்ட வியங்கியப் பொருள் ஒன்று உண்டு என்பதை விரித்து, அதுவே சிறப்புடையது என்பதைக் கூறுகிறார்.

1.8

அத்தகைய பொருளும் அதைப் புலப்படுத்தும் ஆற்றல் கொண்டதோர் சொல்லும் இன்னவையென அரிதின் முயன்றே, மஹாகவிகளின் சொல்லையும் பொருளையும் இனம் கண்டு உணர்தல் வேண்டும். 1.8

அத்தகைய சொல்லும் பொருளும் ஒருசிலவே; அனைத்துமில்லை;

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

तावेव शब्दार्थौ महाकवेः प्रत्यभिज्ञेयौ । व्यङ्ग्यव्यञ्जकाभ्यामेव हि सुप्रयुक्ताभ्यां महाकवित्वलाभो महाकवीनां, न वाच्यवाचकरचनामात्रेण ।

इदानीं व्यङ्ग्यव्यञ्जकयोः प्राधान्येऽपि यद्वाच्यवाचकावेव प्रथममुपाददते कवयस्तदपि युक्तमेवेत्याह—

आलोकार्थी यथा दीपशिखायां यत्नवाञ्जनः ।
तदुपायतया तद्वदर्थे वाच्ये[1] तदादृतः ॥ ९ ॥

यथा ह्यालोकार्थी सन्नपि दीपशिखायां यत्नवाञ्जनो[2] भवति तदुपायतया । न हि दीपशिखामन्तरेणालोकः सम्भवति । तद्वद्व्यङ्ग्यमर्थं प्रत्यादृतो जनो वा[3]च्येऽर्थे यत्नवान् भवति । अनेन प्र[4]तिपादकस्य कवेर्व्यङ्ग्यमर्थं[5] प्रति व्यापारो दर्शितः ।

प्रतिपाद्यस्यापि तं दर्शयितुमाह —

यथा पदार्थद्वारेण वाक्यार्थः सम्प्रतीयते ।
वाच्यार्थपूर्विका तद्वत्प्र[6]तिपत्तस्य वस्तुनः ॥१०॥

यथा हि[7] पदार्थद्वारेण वाक्यार्थावगमस्तथा[8] वाच्यार्थप्रतीतिपूर्विका व्यङ्ग्यस्यार्थस्य प्रतिपत्तिः ।

इदानीं वाच्यार्थप्रतीतिपूर्वकत्वेऽपि तत्प्रतीतेर्व्यङ्ग्यस्यार्थस्य प्राधान्यं यथा न व्यालुप्यते[9] तथा दर्शयति —

---

१. 'अर्थो वाच्यो' – ग.; 'वाच्ये प्रति तमादृतः' No. 254 (BORI) २. 'जनो' क-ख-पुस्तकयोर्नास्ति. ३. 'वाच्यार्थे' – ख. ४. 'प्रतिपादिकस्य' – ख. ५. 'अर्थं' क-ख-पुस्तकयोर्नास्ति. ६. 'प्रतिपन्नस्य'.–क - ख; प्रतिपत्तव्य° – घ. ७. 'हि' क - ख पुस्तकयोर्नास्ति. ८. 'वाक्यार्थस्यावगमः' ग. ९. 'व्यालुप्येत' – घ. विलुप्यते No. 254 (BORI).

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

மஹாகவிகளின் அத்தகைய கூற்றுகளையே இனம் கண்டு உணர்தல் வேண்டும். அன்னார் மஹாகவிகளாகச் சமைவதே அங்ஙனம் வியஞ்சகச் சொற்களையும் வியங்கியப் பொருளையும் அமைத்து வழங்குவதனாற்றான் வெறும் வாச்சிய வாசகங்களைத் தொகுப்பதனால் மட்டுமில்லை.

இனி வியங்கிய வியஞ்சகங்கட்கே சிறப்புடைமையுண்டு எனினும், கவிகள் முதற்கண் வாச்சிய வாசகங்களையே, நாடித்தேர்வர் என்பதும் பொருத்தமே என்கிறார்.

1.9

வெளிச்சத்தை விரும்பும் ஒருவன், அதற்கு வாயிலான விளக்கின் சுடரையே நாட முயல்வான் அதுபோன்றே, வியங்கிய பொருள் காட்ட முற்படும் கவிஞன் அதற்கு வாயிலான வாச்சியப் பொருளை நாடுகின்றான். 1.9

வேண்டுவது வெளிச்சம்; முயல்வது விளக்குச்சுடர் பெற; சுடர் இன்றேல் வெளிச்சம் கிடைக்காதன்றோ! கவிஞன் வேண்டுவது வியங்கியம் நாடுவது வாச்சியம் அதுவாயிலாக (அதன் ஆற்றலால் கொணரப்பட்டு) வியங்கியத்தைப் புலப்படுத்தல் வேண்டும். ஆகவே, விளக்கம் தரும் கவி, வியங்கியத்தையே பெறச் செயற்படுகிறான். (கவிக்கு மட்டுமின்றி) விளக்கம் பெற்றுச் சுவைப்பவர்க்கும் அதுவே வாயில் என்பதைக் கூறுகிறார்.

1.10

தனித்தனிச் சொற்களின் பொருள் அறிவதன் வாயிலாகச் சொற்றொடரின் பொருள் புலப்படுகின்றதுபோல, வியங்கியப் பொருளும் (வாசகமான சொற்களால் போந்த) வாச்சியப்பொருள் அறிவதன் வாயிலாகவே - அதை முன்னிட்டுக்கொண்டே புலப்பட்டு விளங்கும். 1.10

(காரிகைப் பொருள், அதன்பின்) வியங்கியம் புலப்படுதல் வாச்சியப் பொருளை முன்னிட்டே எனினும், வியங்கியத்தின் சிறப்புடைமை அகலாது என்பதைக் கூறுகிறார். (தலைமையாய் வியங்கியமே தோன்றும்).

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

स्वसामर्थ्यवशेनैव वाक्यार्थं प्रथयन्नपि[1] ।
यथा व्यापारनिष्पत्तौ पदार्थो न विभाव्यते ॥११॥

यथा स्वसामर्थ्यवशेनैव वाक्यार्थं प्रकाशयन्नपि पदार्थो व्यापारनिष्पत्तौ न विभाव्यते विभक्ततया –

तद्वत्सचेतसां सोऽर्थो वाच्यार्थविमुखात्मनाम् ।
बुद्धौ तत्त्वार्थदर्शिन्यां झटि[2]त्येवावभासते ॥१२॥[3]

एवं वाच्यव्यतिरेकिणो व्यङ्ग्यस्यार्थस्य सद्भावं प्रतिपाद्य प्रकृत उपयोजयन्नाह[4] –

यत्रार्थः शब्दो वा तमर्थमुपसर्जनीकृतस्वार्थौ ।
व्यङ्क्तः काव्यविशेषः स ध्वनिरिति सूरिभिः कथितः ॥१३॥

यत्रार्थो वाच्यविशेषः वाचकविशेषः[5] शब्दो वा तमर्थं व्यङ्क्तः स काव्यविशेषो ध्वनिरिति । अनेन वाच्यवाचकचारुत्वहेतुभ्य उपमादिभ्योऽनुप्रासादिभ्यश्च विभक्त एव ध्वनेर्विषय इति दर्शितम् ।

यदप्युक्तम् – ' प्रसिद्धप्रस्थानातिक्रमिणो मार्गस्य काव्यत्वहानेर्ध्वनिर्नास्ति ' इति तदप्ययुक्तम् । यतो लक्षणकृतामेव स केवलं न प्रसिद्धः, लक्ष्ये तु परीक्ष्यमाणे स एव सहृदयहृदयाह्लादकारि[6] काव्यतत्त्वम् । ततोऽन्यच्चित्रमेवे[7]त्यग्रे दर्शयिष्यामः ।

---

१. प्रतिपादयन् – BP. & KSS. Editions. २. ' झगिति '– ख, KLV.
३. यत्रा(न्ना)वभासते । (?) इति घपुस्तके वृत्ताधिकः । यत्रावभासते No. 254 (BORI).
४. प्रकृते ध्वनिलक्षणे उपयोगं गमयन्नाह – KLV. ५. ' वाचकविशेषः ' क–ख पुस्तकयोर्नास्ति. ६. सहृदयाह्लादि काव्यम्. क–ख. ७. ' एव ' क-ख-पुस्तकयोर्नास्ति.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

1.11

சொற்றொடரில் உள்ள தனிச்சொற்கள் தம் ஆற்றலால், (அவாய் நிலையும் தகுதியும் அண்மையும் காரணமாக) வாச்சியத்தின் பொருளையே வெளிக்காட்டினும், அப்பொருள் விளங்குதலான செயலில் தனித்தனிச் சொற்களின் பொருள் வேறுவேறாக உணரப் படுதல் இல்லை. 1.11

காரிகை-12

அஃதேபோல, வாச்சியப்பொருளால் மட்டுமே அமைதி கொள்ளாத உள்ளமுடைய நல்லுணர்வுடையோரின் காவிய தத்துவ மான பொருளைக் காணும் அறிவில், அந்த வியங்கியப் பொருள் உடனடியாகத் துலங்குகிறது. 1.12

(வாச்சியப் பொருள் அறவே இல்லை என்பதன்று தனியே அதற்கொரு சிறப்பும் தலைமையும் இல்லை" என்பதே கருத்து.)

இங்ஙனம், வாச்சியத்தினின்றும் வேறுபடும் வியங்கியப் பொருள் ஒன்று உண்டு. அதுவே சாரமும் சிறப்புடையதுமாகும் என விளக்கி, அதை இதன் தொடர்பாய்ப் பயன்படுத்திக் கூறுகிறார் (அந்த விளக்கத்தையே இலக்கணம் ஆக்கி).

1.13

எங்கு பொருளோ சொல்லோ, தமக்குரிய நேரான பொருளையும் தம்மையும் (சொல் அளவில்) தலைமையின்றி மற்றதன் அகப்பட்டன வாக்கி அந்த வியங்கியப் பொருளைப் புலப்படச் செய்கின்றனவோ, அந்த ஒரு சிறப்புடைய காவியமே கவிதையே தொனி என்று அறிஞர்களால் உரைக்கப்பட்டது. (பொருள் வேறு எதையோ குறிப்பதால் தன்னைத் தலைமையின்றி பிறிதிகைப்படுத்தும் சொல்லும் தன் நேர்ப்பொருளை உணர்த்தாது வேறு எதையோ புலப்படுத்தும் வகையில் தலைமையின்றிப் பிறிதிகைப்படும்.) 1.13

வாச்சியப் பொருளுக்கு அழகூட்டும் உவமை முதலியனவையும் வாசகமான சொற்களுக்கு அழகூட்டும் பிராஸம் (எதுகை மோனை முதலியன) முதலியனவும் தவிர, அவற்றிற்கு முற்றிலும் வேறுபட்ட அழகே தொனிக்கு இடமாகும்.

மரபாக வரும் குணமும் அணியும் பெறுவனவே காவியமாகும். மற்றதன்று. முன்பு கூறிய மறுப்பு தவறானது; ஏனெனில் இலக்கணம் இயற்றியவர்களிடையே மாத்திரம் பலருமறியாத ஒன்று தொனி என்பதில்லை; இலக்கியத்தில் ஆய்ந்து பார்த்தால் அதுவே சுவை அறிந்து துய்க்கும் ரசிகர்களுக்கு மகிழ்வூட்டும் தத்துவம் ஆகின்றது.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

यदप्युक्तम्[1] कामनीयकमनतिवर्तमानस्य तस्योक्तालङ्कारादिप्रकारेष्वन्तर्भावः[2] इति, तदप्यसमीचीनम्; यतो वाच्यवाचकमात्राश्रयिणि प्रस्थाने व्यङ्ग्यव्यञ्जकसमाश्रयेण व्यवस्थितस्य ध्वनेः कथमन्तर्भावः, वाच्यवाचकचारुत्वहेतवो हि[3] तस्याङ्गभूताः, न तु तदेकरूपा एवेति प्रतिपादयिष्यमाणत्वात्[4] ।

परिकरश्लोकश्चात्र—

‘ व्यङ्ग्यव्यञ्जकसंबन्धनिबन्धनतया ध्वनेः ।
वाच्यवाचकचारुत्वहेत्वन्तःपातिता कुतः ॥ ’

ननु यत्र प्रतीयमानस्यार्थस्य[5] वैशद्येनाप्रतीतिः स नाम मा भूद्ध्वनेर्विषयः । यत्र तु तत्प्रतीतिरस्ति[6], यथा समासोक्त्याक्षेपानुक्तनिमित्तविशेषोक्ति-[7]पर्यायोक्तापह्नुतिदीपकसङ्करालङ्कारादौ[8], तत्र[9] ध्वनेरन्तर्भावो भविष्यतीत्यादि निराकर्तुमभिहितम्—‘ उपसर्जनीकृतस्वार्थौ ’ इति । अर्थो गुणीकृतात्मा, गुणीकृताभिधेयः[10] शब्दो वा यत्रार्थान्तरमभिव्यनक्ति स ध्वनिरिति । तेषु कथं तस्यान्तर्भावः । व्यङ्ग्यप्राधान्ये हि ध्वनिः । न चैतत्समासोक्त्यादिष्वस्ति । समासोक्तौ तावत् —

उपोढरागेण विलोलतारकं तथा गृहीतं शशिना निशामुखम् ।
यथा समस्तं तिमिरांशुकं तथा पुरोऽपि[11] रागाद्गलितं न लक्षितम् ॥

---

१. ‘ उदितं ’–ग . २. तस्योक्तेष्वेव काव्यशोभाहेतुष्वन्तर्भावः – MB. ३. ‘ हि ’ क-ख. पुस्तकयोर्नास्ति. ४. प्रतिपिपादयिष्यमाणत्वात् – घ. ५. ‘ अप्यर्थस्य ’. – ग ६ तत् – omitted BP. ७. ‘ पर्यायापह्नुति ’. – ग. ८. ‘ ० सङ्करादौ ’. – ग., ० सङ्करालङ्काराप्रस्तुतप्रशंसादौ – MB. ९. ‘ तत्र तत्र ’ – ग. १० ० भिधेयश्च–घ ११. ‘ पुरोविरागात् ’ – ग.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

அதைத்தவிர மற்றவை அனைத்துமே சித்திரமே - பொதுவான கலையழகே என்று மேலே காட்டுவேன் தொனியும் ஒரு வகையில் அழகூட்டுவது தவிர வேறென்ன? ஆதலின் அதையும் அணி வகைகளில் அடக்கியும் அமைக்கலாமே என்பதும் ஏற்றதன்று ஏனெனில், மரபாகக் கூறிவரும் அணி முதலான அனைத்துமே வாச்சியப் பொருளையும் வாசகச் சொற்களையுமே பற்றியவைதாமே் அத்தகையவற்றுள் வியங்கியமும் வாச்சியமும் பற்றி அமையும் தொனி எங்ஙனம் அடங்கும் மேலும் வாச்சிய வாசகங்கள் பொருளும் சொல்லும் அழகுற விளங்குதற்குக் காரணமாகும் அணி முதலியன. தொனிக்கு அங்கமாவதன்றி, தொனி வடிவாகவே ஆவன (அங்கியாகும்) அல்ல என மேலே கூற இருக்கிறேன் (அங்கம் தலைமையற்றது -உறுப்பு -அப்பி, அங்கி - தலைமையுடையது அவயவி - பிரதானம். காரிய காரணங்களை ஒன்றே எனக்கொள்வது போல், துணையாவனவும் துணை பெறுவனவும் ஒன்றே எனக் கொள்வது இல்லை.) 13வது காரிகையின் பொருளை மேலும் வலியுறுத்தும் வகையில் ஒரு சுலோகம் இது பரிகா சுலோகம் எனப்படுகிறது. வியங்கியம் வியஞ்சகம் ஆகிய இரண்டின் தொடர்பே தொனிக்கு அடிப்படையான கூறு அது, வாச்சிய வாசகங்களுக்கு அழகூட்டும் காரணங்களில் அணி முதலியவற்றுள் எங்ஙனம் அடங்கும்?

எங்கு குறிப்பால் தோன்றும் பொருள் மிகவும் தெளிவாகப் புலப்படுதல் இல்லையோ, அதை தொனிக்கு இடம், இடமாகாதது எனக் கொள்வோம் சமாசோக்தி, ஆக்ஷேபம், காரணம் கூடாத விசேடோத்தி, பரியாயோக்தம், அவநுதி, தீவகம் என்ற பொருளணி களிலும், சங்கரம் என்ற கலப்பணியிலும் வியங்கியப் பொருள்-எளிதாகவே - தெளிவாகவே விளங்குகின்ற மையால் தொனி அவற்றுள் அடங்கும் எனின், அடங்காது; அந்த அணிகளில் வாச்சியப் பொருள் வியங்கியப் பொருளைவிடச் சிறப்புடையதாக இல்லை் சிறப்புடைமை கருதப்படும் இடம்தான் தொனி அதனாற்றான் தொனி இலக்கணம் கூறுமிடத்து (காரிகை 13) "வியங்கியத்திற்குத் தன்னையோ பொருளை யோ அகப்படுத்தி" என்று கூறப்பட்டது. (இனி மேலே கூறிய அணிகளில் தொனி இல்லை என்பது முறையே விளக்கப்படும்.)

சமாசோத்தி என்பது - ஒட்டணி; எந்த ஒரு கூற்றில் அடைமொழி களால் ஒன்றைக் கூறியதால், அதே அடைமொழிகளால் பிறிதொருபொருள் புலப்படுமோ அது சமசோக்தி இரண்டையும் ஒன்றுடன் ஒன்றை ஒட்டிக் கூறுவதால் அப்பெயர் அமையும்.

காதலன் ஒருவன், காதல் மிக்கவனாய் மின்னலைப்போல் கடைக்கண் கள் வெட்டி மின்னும் தன் காதலியின் முகத்தை, அவள் காதலால் மயங்கித் தன் முன்னே சரிந்து நழுவிய மேலாடையைக்கூட உணரமுடியாமல் அத்தனை விரைவில் திறமையுடன் இதழ் சுவைக்கவெனப் பின்பக்கத்தில் வந்து முகத்தைப் பற்றினான் என்பது வியங்கியமாகத் தோன்றிய பிறிதொரு பொருள். (உபோட.... என்று தொடங்கும் வடமொழி சுலோகத்தின் விளக்கம் இது.)

"இரவுகள் தொடக்கம்; விண்மீன்கள் மினுக்குகின்றன, செக்கர் வானில் சந்திரன் தோன்றுகிறான் இரவுக்குத் தன் இருள் கீழ்த் திசையில் நீங்கியதே தெரியவில்லை" என்பதே பொருள். இதுபோன்ற இடங்களில் வாச்சியத்தைத் தொடர்ந்து அதன் துணையுடன் தோன்றும் வியங்கியம் உடையின்றி ஒழிய வாச்சியமே தலைமையுடன் புலப்படும்;

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

इत्यादौ व्यङ्ग्येनानुगतं वाच्यमेव[1] प्राधान्येन प्रतीयते, समारोपितनायिकानायकव्यवहारयोर्निशाशशिनोरेव वाक्यार्थत्वात् ।

आक्षेपेऽ[2]पि व्यङ्ग्यविशेषाक्षेपिणो वाच्यस्यैव चारुत्वं प्राधान्येन [3]वाक्यार्थ आक्षेपोक्तिसामर्थ्यादेव ज्ञायते । तथाहि त[4]त्र शब्दोपा[5]रूढो विशेषाभिधानेच्छया प्रतिषेधरूपो य आक्षेपः स एव व्यङ्ग्यविशेषमाक्षिपन्मुख्यं काव्यशरीरम् । चारुत्वोत्कर्षनिबन्धना[6] हि वाच्यव्यङ्ग्ययोः प्राधान्यविवक्षा । यथा —

अनुरागवती सन्ध्या दिवसस्तत्पुरस्सरः ।
अहो दैवगतिश्चित्रा[7] तथापि न समागमः ॥

अत्र सत्यामपि व्यङ्ग्यप्रतीतौ वाच्यस्यैव चारुत्वमुत्कर्षवदिति तस्यैव प्राधान्यविवक्षा ।

यथा च दीपकापह्नुत्यादौ व्यङ्ग्यत्वेनोपमायाः प्रतीतावपि प्राधान्येनाविवक्षितत्वान्न तया व्यपदेशस्तद्वदत्रापि द्रष्टव्यम् । अनुक्तनिमित्तायामपि विशेषोक्तौ—

आहूतोऽपि सहायैरोमित्युक्त्वा[8] विमुक्तनिद्रोऽपि ।
गन्तुमना अपि पथिकः सङ्कोचं नैव शिथिलयति ॥

इत्यादौ व्यङ्ग्यस्य प्रकरणसामर्थ्यात्प्रतीतिमात्रम् । न तु तत्प्र[9]तीतिनिमित्ता काचिच्चारुत्वनिष्पत्तिरिति न प्राधान्यम् ।

---

१. 'एव' – क – ख पुस्तकयोर्नास्ति. २. 'हि' – क – ख. ३. 'वाच्यार्थ' – ग.; काव्यार्थ No 254 (BORI). ४. 'तथाहि तत्र हि–ग. ५. शब्दोपारूढरूपो–घ. ६. 'निबन्धनाभिदा'–ग. ७. कीदृक् BP. ८. 'सहायैरेमीत्युक्त्वा'.–घ. ९. 'तत्' क-ख-पुस्तकयोर्नास्ति.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

இந்தப் பொருள்மேல் ஏற்றியுரைத்த காதலர் செய்தியும் சந்திரன் -இரவு (இரண்டு சொற்களும் முறையே வடமொழியில் ஆண் பாலும் பெண்பாலுமாகும்) என்ற காதலர்பற்றிய சொற்றொடரின் பொருளே ஆகும்.

இந்த ஆக்ஷேபம் என்னும் அணியிலும் -ஏதோ ஒரு வியங்கியப் பொருளைக் கொணரும் வாச்சியமே அழகுடைத்து அந்த வாச்சியப் பொருளும் சிறப்பாக, விலக்கிக் கூறியதன் ஆற்றலால்தான்" அறியப்படுகின்றது; அதில் ஒன்றைச் சிறப்பாக -வலியுறுத்திக் கூறும் விருப்பத்தால் சொல்லின் வாயிலாக வெளியிடப்பட்ட எந்த எதிர் மறை வகையான மறுப்பு உண்டோ அதுதான் வியங்கியப் பொருளைக் கொணர்ந்து புலப்படுத்தும் பிரதானமாக காவியத்தின் உடலாகிறது.

இதில் வியங்கியம் குறிப்பால் தோன்றுதல் உண்டு. எனினும், வாச்சியப் பொருளினது அழகே உயர்வுடையது என்பதால், அதையே முக்கியமாகச் சொல்லும் விருப்பமே உண்டு.

இனித் தீவகம், அவநுதி முதலிய அணிகளில் வியங்கியமாகத் தோன்றுவது உவமையே எனினும் அவை உவமை எனப் பெயரிட்டு ரைத்தல் இல்லை. அஃதே போன்று, சமாசோத்தி, ஆக்ஷேபம் போன்ற வற்றிலும் கொள்ளல் வேண்டும்.

ஒரு பொருளின் உண்மை நிலையை உரைத்துச் சிறப்புற்ற வேறொன்றினைக் கூறுதல் அவநுதி; மதம் மிகுந்து வண்டுகள் செய்யும் ஒலியன்று இத் மன்மதன் இழுக்கும் அவனது வில்லின் நாண் ஒலியே ஆகும்" என்பது அவநுதி.

விசேடோத்தி என்னும் அணி - குறையுண்டெனினும் - அதனினும் நிறைவு சிறப்புடையது எனக் கூறுவது. "மன்மதன் ஒருவனாகவே நின்று மூவுலகையும் வெல்வான் சிவபெருமான் அவனது உடலை அழித்தாரே தவிர பலத்தை அழிக்கவில்லை; (இது ஏன் எவ்வாறு எனக் காரணம் கூறப்படவில்லை. காரணமே காட்டாமல் குறைவை விடச் சிறப்புற மற்றொன்று கூறுதல் காரணம் கூறா விசேடோத்தி ஆகும்.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

पर्यायोक्तेऽपि यदि प्राधान्येन व्यङ्ग्यत्वं तद्भवतु ना[1]म तस्य ध्वनावन्तर्भावः । न तु ध्वनेस्तत्रान्तर्भावः । तस्य महाविषयत्वेनाङ्गित्वेन च प्रतिपादयि[2]ष्यमाणत्वात् । न पुनः पर्यायोक्ते भामहोदाहृतसदृशे व्यङ्ग्यस्यैव प्राधान्यम् । वाच्यस्य तत्रोपसर्जनीभावेनाविवक्षितत्वात् ।

अपह्नुतिदीपकयोः पुनर्वाच्यस्य प्राधान्यं व्यङ्ग्यस्य चा[3]नुयायित्वं प्रसिद्धमेव ।

सङ्करालङ्कारेऽपि यदालङ्कारोऽलङ्कारान्तरच्छायामनुगृह्णाति, तदा व्यङ्ग्यस्य प्राधान्येनाविवक्षितत्वान्न ध्वनिविषयत्वम् । अलङ्कारद्वयसम्भावनायां तु वाच्यव्यङ्ग्ययोः समं प्राधान्यम् । अथ वाच्योपसर्जनीभावेन व्यङ्ग्यस्य तत्रावस्थानं[4] तदा सोऽपि ध्वनिविषयोऽस्तु, न तु स एव ध्वनिरिति वक्तुं शक्यम् । पर्यायोक्तनिर्दिष्टन्यायात् । अपि च सङ्करालङ्कारस्य क्वचित् सङ्करोक्तिरेव ध्वनिसम्भावनां निराकरोति[5] ।

अप्रस्तुतप्रशंसायामपि यदा सामान्यविशेषभावान्निमित्तनिमित्तिभावाद्वा [6]अभिधीयमानस्याप्रस्तुतस्य प्रतीयमानेन प्रस्तुतेनाभिसम्बन्धः तदाभिधीयमानप्रतीयमानयोः सममेव प्राधान्यम् । यदा तावत्सामान्यस्याप्रस्तुतस्याभिधीयमानस्य प्राकरणिकेन विशेषेण[7] प्रतीयमानेन सम्बन्धस्तदा विशेषप्रतीतौ सत्यामपि[8] प्राधान्येन तस्य सामान्येनावि[9]नाभावात्सामान्यस्यापि प्राधान्यम् । यदापि विशेषस्य सामान्यनिष्ठत्वं तदापि सामान्यस्य प्रा[10]धान्ये सामान्ये सर्वविशेषा[11]णामन्तर्भावाद्विशेषस्यापि प्राधान्यम् । निमित्तनिमित्तिभावे चायमेव न्यायः ।

१. 'नाम'–ग. पुस्तके नास्ति. २. प्रातिपिपादयिष्यमाणत्वात्–घ. ३. 'च'–घ–पुस्तके नास्ति. ४. 'तत्रापि व्यवस्थानं'–घ. ५. अपि च संकरालंकारस्य संकरोक्तिरेव ध्वनिसम्भावनां करोति – घ. ६. अभिधीयमानस्य इत्यारभ्य अभिधीयमान° इति पर्यन्तं घ–पुस्तके नास्ति. ७. 'विशेषणेन.'–ख. ८. 'सत्यां'–ग-पुस्तके नास्ति. ९. 'विनाभावात्'–क-ख. १०. 'प्राधान्येन'–क–ख. ११. 'विशेषणानां'–क-ख.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

கூறவேண்டிய பொருளை நேரிடையாகக் கூறாமல், பிறிதொன்று கூறிப் பெற வைப்பது பரியோக்தம் என்ற அணியாம். அதில் கூறப்படும் பிறிதொன்று, வாச்சிய வாசகங்களின் பொருளை அறிவதால் தெரிவதாக அமைக்கப்படும். இதற்கு எடுத்துக்காட்டாக முன்னோர் காட்டும் சுலோகம், தன்னைப் பகைஞன் எனக் கருதியவர்கள் விருந்துக்கு அழைத்தபோது கண்ணன் கூறியது: (சிசுபாலனுக்கு) "வீட்டிலாயினும் வழியிலாயினும் வேதம் கற்ற அந்தணர் புசியாத உணவை யாம் உண்ணுதல் இல்லை (இது உணவில் நஞ்சு கலப்பதை நீக்குதற் பொருட்டே)" என்பது; இறுதியில் உள்ளது கூறவேண்டிய பொருளே வெளிப்படையாய் ஆகிவிட்டது; உணவைப்பற்றி முன்னே கூறியதும் அதுவே. வேதம் கற்ற அந்தணர்க்கு அளிப்பது விஷம் கலவாதது என்பது பிறிதொன்று; இறுதியில் இருப்பதைத் தவிர்த்து முன் சொன்னதில் வியங்கியம் சிறக்கின்றது எனின், அது தொனியுள் அடங்கிப் போகட்டுமே ஆனால் தொனி அதனுள் அடங்காது தொனி பெரிய விஷயம் - காவியத்தில் பிரதானமாய் அமையும் ஒன்று என மேலே கூற இருக்கிறேன். அவநுதியிலும் தீபகத்திலும் வாச்சியம் தலைமையுடனும் வியங்கியம் அதைத் தொடர்ந்து தலைமையின்றியும் முன்பே காட்டினேன்.

1. அரியதோர் பொருளை இழந்தோன் ஒருவன், "அந்தோ இயல்பாகவே கொடிய ஊழின் போக்கு எல்லையற்றது" எனக்கூறி வருந்துதல். இது பொதுவானதைக் கூறிச் சிறப்பான தன் துயரத்தைக் குறித்தல்.

2. தாமரை இலையில் நின்ற நீர்த்துளியை முத்தெனக் கருதி ஆசை கொண்டு அதைக் கவரக் கைவிரலால் தொட்டதும் அது மறைய, ஒரு நன்முத்து தன் கையில் கிடைத்ததும் பறந்துவிட்டதே எனக் கடுந் துயருற்ற ஒருவன் உறக்கமின்றித் துயருறுகிறான் என்பதில் உரைக்கப்பட்ட உவமானம் சிறப்பானது; பொய்யான ஒன்றை அடைய ஆசைப்பட்டு அந்த மயக்கமும் தீராது வருந்துவது பொதுவானது.

3. தான் தளர்ச்சியுற்ற காலத்து உறவினரும் நண்பரும் வந்து உதவாது கைவிட்ட போதில் ஒருவன் (அப்போதைக்கு) விவேகம் தோன்றிக் கூறுவது:-

"நாம் நலமுறுங்கால் மகிழ்ந்தும், தீதுறுங்கால் நீங்காது உதவியும் நம்முடன் இருப்பவர்களே உறவினரும் நண்பரும் ஆவர். ஏனையோர் அனைவரும் தன் நலம் பேணுபவர்தாம்." இங்கு கூறப்பட்டது காரியம், குறிப்பால் போதருவது காரணம். இவற்றுள் பொதுவும் சிறப்பும், சிறப்பும் பொதுவும், காரணமும் காரியமும் இயைந்து கூற வேண்டியதும் குறிப்பால் போதருவதுமாய் விளங்குவன இரண்டுமே ஒத்த சிறப்புடையனவாம்.

இந்த அணியில் அப்பிரஸ்துதமான வாச்சியம் பொதுவாகவும், பிரஸ்துதம் வியங்கியம் சிறப்பாகவும் வருங்கால் -சிறப்பே உயர்வுடையது எனினும், பொதுவை விட்டு அது தோன்றற்கு இயலாமை யின் பொதுவும் அவ்வுயர்வைப் பெறும் எனவே கொள்ளல் தகும் வாச்சியம் சிறப்பாகவும், வியங்கியம் பொதுவாகவும் வருங்கால், பொதுவின் உயர்வு சிறப்புக்கும் உண்டு ஏனெனில், பொதுவில் சிறப்பனைத்தும் அடங்கிவிடும்.

காரிய காரணங்கள் போல வருவனவும், இரண்டுமே ஒத்த மேன்மை உடையன ஆகும் (மேலே உள்ள எடுத்துக்காட்டுகள் மூன்றிலும் இந்த விளக்கத்தை வைத்து அறிக).

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

यदा तु सारूप्यमात्रवशेना[1]प्रस्तुतप्रशंसायामप्रकृतप्रकृतयोः सम्बन्धस्तदाप्यप्रस्तुतस्य सरूपस्याभिधीयमानस्य प्राधान्येनाविवक्षायां ध्वनावेवान्तर्भावः। इतरथात्वलङ्कारान्तरत्वमेव। तदयमत्र संक्षेपः —

(१) 'व्यङ्ग्यस्य यत्राप्राधान्यं वाच्यमात्रानुयायिनः।
समासोक्त्यादयस्तत्र वाच्यालङ्कृतयः स्फुटाः॥

(२) व्यङ्ग्यस्य प्रतिभामात्रे वाच्यार्थानुगमेऽपि वा।
न ध्वनिर्यत्र वा तस्य प्राधान्यं न प्रतीयते॥

(३) तत्परावेव शब्दार्थौ यत्र व्यङ्ग्यं प्रति स्थितौ।
ध्वनेः स एव विषयो मन्तव्यः सङ्करोज्झितः॥'[3]

तस्मान्न ध्वनेरन्यत्रान्तर्भावः।

इतश्च नान्तर्भावः; यतः काव्यविशेषोऽङ्गी ध्वनिरिति कथितः। तस्य पुनरङ्गानि — अलंकारा[4] गुणा वृत्तयश्चेति प्रतिपादयिष्यते। न चावयव एव पृथग्भूतोऽवयवीति प्रसिद्धः। अपृथग्भावे तु तदङ्गत्वं तस्य न तु तत्त्वमेव। यत्रापि वा तत्त्वं तत्रापि ध्वनेर्महाविषयत्वान्न[5] तन्निष्ठत्वमेव।

'सूरिभिः कथित' इति विद्वदुपज्ञेयमुक्तिः, न तु यथाकथञ्चित्प्रवृत्तेति प्रतिपाद्यते[6]। प्रथमे हि विद्वांसो वैयाकरणाः, व्याकरणमूलत्वात्सर्वविद्यानाम्। ते[7] च श्रूयमाणेषु वर्णेषु ध्वनिरिति व्यवहरन्ति[8]। तथैवान्यैस्तन्मतानुसारिभिः[9]

१. 'वशेनान्यस्य' – क-ख. २. 'प्राधान्यस्य' – क-ख. ३. These three – परिकरश्लोकs have–been printed as कारिकाs in N. S. P. edn. ४. 'अलंकारो' – क–ख. ५. 'न' – क–ख–पुस्तकयोर्नास्ति. ६. 'प्रकाश्यते' – ग. ७. 'तेषु श्रूय°' – क–ख. ८. 'व्याहरन्ति' – ख. ९. 'तथैवान्यैः' इत्यारभ्य 'आविष्करणीयम्' इत्यन्तं क–ख–पुस्तकयोः नास्ति.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

அது பின் வருவது:-

அரசே கருங்கடல் சூழ்ந்த இந்தப் பூமி உனக்குத் தகப்பன்வழிப் பாட்டியாக இருந்தாள் பிறகு உனக்குத் தாய் ஆனாள் பிறகு உனக்கு மனைவியும் ஆயினள் உன் குலம் தழைத்து உனக்கும் ஆயுள் நூறு ஆண்டுகளானபின் அவளே உனக்கு மருமகளாகவும் போகிறாள் நீதிநெறிகளை நன்கறிந்த அரசர் குலத்தில் இது ஏற்புடையதுதானா? வழி வழியாக அரசாளுதலை இங்ஙனமாக் கொச்சைப்படுத்துவது?

முன் கூறியவற்றைச் சுருக்கமாகக் காணில், 14.5, 15.5, 16.6

14. வாச்சியத்தை மட்டுமே பின்பற்றித் தோன்றும் வியங்கியப் பொருளுக்குத் தலைமையும் சிறப்பும் இல்லா இடங்களில் வாச்சியத் திற்கு அழகூட்டும் சமசோத்திபோன்ற அணிகள் வெளிப்படையாகவே அமையும். 14.5

15. வியங்கியம் சிறிதளவே புலப்படும் இடத்தும், வியங்கியம் வாச்சியத்தைச் சார்ந்து தோன்றிச் சிறப்படையா இடத்தும், அது தலைமையுறாவிடத்தும் தொனி என்பதில்லை. 15.6

16. சங்கராலங்காரம் தவிர்த்த பிற இடத்தே, வியங்கியத்தைப் புலப்படுத்துவதே பயனாகச் சொல்லும் பொருளும் அமையுமோ அதுதான் தொனிக்கு இடமாவது. 16.6

ஆகவே வேறு எதிலும் தொனி அடங்காது; இன்னொன்றும் உண்டு சிறப்புடை வகையான காவியமாகும் தொனி, எங்கும் அங்கியாகவே நிற்கும் (வேறொன்றினுக்கு அங்கமாக அன்று) என்பதாலும் அது வேறொன்றினுள் அடங்கும் என்பது எப்போதுமே இல்லை அணி களும் குணங்களும் ரீதிகளும் போன்றவையும், விருத்தி எனக் கூறப்படும் நடையுமாகிய எல்லாம் அங்கிக்கு அங்கங்கள் ஆவனவே என மேலே காட்டப்பட உள்ளன் தனிப்பட்ட அங்கம் - அவயம் உறுப்பு (சினை) மட்டுமே அங்கியாக - அவயவியாக முதலாக ஆகும் என்பது எங்கும் காணாதது.

அவ்வாறே அவர் தம் கொள்கையைப் பின்பற்றும் காவியத்தின் தத்துவப்பொருள் உணர்ந்த அறிஞர்களும், வாச்சியப்பொருள், வாசகச் சொல், வியங்கியப் பொருள், சொல் வியங்கியத்தைக் குறிக்கும் ஆற்றல், இவை கலந்து தோற்றுவிக்கும் ஒற்றுமையுடைமை பற்றித் தொனி என்று கூறப்பட்டது. காவியமென்று கூறத்தக்க பொருள் யாவுமே, குறிப்பால் பொருள் சொல்லே முக்கியமாகக் கொண்ட சொல்லே உருவான இவை அனைத்திலுமே வியங்கியமாம் தன்மையும் வியஞ்சகமாம் தன்மையும் இருத்தலால் இவ்வாறு கூறினேன்.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

सूरिभिः काव्यतत्त्वार्थदर्शिभिर्वाच्यवाचकसम्मिश्रः शब्दात्मा काव्यमिति व्यपदेश्यो व्यञ्जकत्वसाम्याद्ध्वनिरित्युक्तः। न चैवंविधस्य ध्वनेर्वक्ष्यमाणप्रभेद-तद्भेदसङ्कलनया महाविषयस्य यत्प्रकाशनं तद[1]प्रसिद्धालङ्कारविशेषमात्रप्रति-पादनेन तुल्यमिति तद्भावितचेतसां युक्त एव संरम्भः। न च तेषु कथञ्चिदी-र्ष्यया कलुषितशेमुषीकत्वमाविष्करणीयम्।

तदेवं ध्वनेस्तावदभाववादिनः प्रत्युक्ताः। अस्ति ध्वनिः।

स चासावविवक्षितवाच्यो विवक्षितान्यपरवाच्यश्चेति द्विविधः सामान्येन।

तत्राद्यस्योदाहरणम् —

सुवर्णपुष्पां पृथिवीं चिन्वन्ति पुरुषास्त्रयः।
शूरश्च कृतविद्यश्च यश्च जानाति सेवितुम्॥

द्वितीयस्यापि —

शिखरिणि क नु नाम कियच्चिरं किमभिधानमसावकरोत्तपः।
तरुणि येन तवाधरपाटलं दशति बिम्बफलं शुकशावकः॥

यदप्युक्तं भक्तिर्ध्वनिरिति तत्प्रतिसमाधीयते—

भक्त्या बिभर्ति नैकत्वं रूपभेदादयं ध्वनिः।

अयमुक्तप्रकारो ध्वनिर्भक्त्या नैक[2]त्वं बिभर्ति, भिन्नरूपत्वात्। वाच्य-व्यतिरिक्तस्यार्थस्य वाच्यवाचकाभ्यां तात्पर्येण प्र[3]काशनं यत्र व्यं[4]ङ्ग्यप्राधान्ये स ध्वनिः। उपचारमात्रं तु[5] भक्तिः।

---

१. 'तदत्र'-घ. २. 'नैकतां'–ग. ३. अर्थप्रकाशनं-घ. ४. 'व्यङ्ग्यप्राधान्ये' –क–ख पुस्तकयोर्नास्ति. ५. 'तु'–क–ख पुस्तकयोर्नास्ति.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

இப்படிக் கூறியதும் இனி விரிவாகக் கூற இருப்பதுமான வெவ்வேறு பிரிவும் உட்பிரிவும் கொண்டு மிக விரிந்த இடமுடையதாகும் தொனி யின் விளக்கமும் மரபாகக் கூறப்படும் வெவ்வேறு அணிகளின் விளக்கமும் ஒத்தனவே; (தனியே பாராட்டி உணர்த்தத் தக்கதில்லை இது) என்று தொனியைப் பற்றி நினைத்து முடிவும் செய்து விட்ட மனமுடையோர் அடையும் பரபரப்பு - இச்சிறியதை மிகப் பெரிதென நாம் விளக்கிக் காட்டுவதால் எழுந்த மனக்கிளர்ச்சி பொருத்த முடையதும் அன்று அதற்காக அவர்கள்பால் நாமும் ஆற்றாமையால் மனத்தில் மாசுடன் இருப்பதை வெளியிடுதலும் வேண்டா. இவ்வாறாகத் தொனியென ஒன்று இல்லை என்போர் மறுத்துரைக்கப்பட்டனர்.

இங்கு ஒரு விளக்கக்குறிப்பு இன்றியமையாதாதலின் தரப்படும்.

வியாகரண நூலோர் கூறும் தொனி:- 1. எதனின்றும் பொருள் (பதார்த்தம்) அறியப்படுமோ அந்த தொனியே -ஓசையே சொல் என்பது பதஞ்சலி முனிவரின் மாபாடியம்.

2.இனி வாக்கிய பதீயம் கூறுவதன் கருத்து:- (a) தானம், முயற்சி ஆகியவற்றால் பிறக்கும் எழுத்தொலியின் பின்னர், மணியோசை போன்று தொடர்ந்து ஒன்றன்பின் ஒன்றாய்த் தோன்றும் ஒலிகள். (b) அவ்வொலிகள் செவிக்குப் புலனாகி, ஒவ்வொரு ஒலியும் (எழுத்தும்) மனத்தில் தோற்றுவித்த நினைவுப்பதிவுடன் சேர்த்து, கடைசியாகக் கேட்கும் ஒலியால் ஸ்போடத்தை (பொருள் வெளிவருவதை) அறிவிக்கும் நாதம். (c) சொற்களைக் கூறுவோர் விரைவாகவோ மெதுவாகவோ கூற, முதற்கண் எழும் எழுத்தொலியின் இயல்பு மாறுபடாவிடினும், நன்கறிந்த அந்த ஒலியின் உச்சாரணத்தைவிட (வாய்விட்டுரைப்பதை விடவும்) வேறாக, விரைவு, மென்மை (மெதுவாகக் கூறுதல்), (துருதம் / விலம்பதம்) முதலிய பெயர்கள் பெறும் ஒலி விருத்திகள் (இயல்புகள்) வைகிருதத் தொனி (விகாரமடைந்த) தொனி விளக்கில் தொனியெனப் பெயர் பெறுவனவும் மேலே கூறிய மூன்றையும் ஒட்டியே அமையும்.

தொனி உள்ளது; அது பொதுவகையில் (1) கருத்தா வாச்சியத்தொனி 2.கருதிப்பிறிதினை நோக்கும் வாச்சியத் தொனி என இரு வகைப்படும்.

இரண்டாவது - கருதிப்பிறிதினை / வேறினை நோக்கும் வாச்சியத் தொனி:-

1.17

(யான் கூறும்) இந்தத் தொனியும் பக்தியும் ஒன்றாகா் அமைப்பில் இரண்டிற்கும் வேறுபாடு உண்டு:- 1.17

இவ்வாறு வகை அமைத்துக் கூறிய தொனி பக்தி ஆகாது; அவை அமைப்பில் மாறுபடுவன் வாச்சியப் பொருளினும் வேறு பட்ட பொருளை வாச்சியப் பொருளும் வாசகச் சொல்லும் சேர்ந்து, தாற்பரியத்தால் தோற்றுவிக்க, வியங்கியமே சிறப்பும் தலைமையும் பெறும் இடமே தொனி; பக்தி என்பது உபசாரமாத்திரமே ஆகும் (அதாவது சிறப்பும் தலைமையுடன் இரண்டாம் பக்ஷமான பொருளைக் கொளல்.) இரண்டும் பரியாயங்கள் ஆகா;

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

मा[1] चैतत्स्याद्भाक्तिर्लक्षणं ध्वनेरित्याह —

अतिव्याप्तेरथाव्याप्तेर्न चासौ लक्ष्यते तया ॥ १४ ॥

नैव[2] भक्त्या ध्वनिर्लक्ष्यते । कथम् ? अतिव्याप्तेरव्याप्तेश्च । तत्रातिव्याप्तिर्ध्वनिव्यतिरिक्तेऽ[3]पि विषये भक्तेः सम्भवात् । यत्र हि व्यञ्जकत्वकृतं[4] महत्सौष्ठवं नास्ति तत्राप्युपचरितशब्दवृत्त्या प्रसिद्ध्यनुरोधप्रवर्तितव्यवहाराः कवयो दृश्यन्ते । यथा —

परिम्लानं पीनस्तनजघनसङ्गादुभयत-
स्तनोर्मध्यस्यान्तः परिमिलनमप्राप्य[5] हरितम् ।
इदं व्यस्तन्यासं श्लथ[6]भुजलताक्षेपवलनैः
कृशाङ्ग्याः सन्तापं वदति बिसिनीपत्रशयनम् ॥

तथा[7] —

चुम्बिज्जइ सअहुत्तं[8] अवरुन्धिज्जइ सहस्सहुत्तं वि ।
रमिअ पुणो वि रमिज्जइ पिए[9] जणे णत्थि पुणरुत्तम् ॥

[चुम्ब्यते शतकृत्वोऽवरुध्यते सहस्रकृत्वः ।
रन्त्वा पुनरपि रम्यते प्रिये जने नास्ति पुनरुक्तम् ॥ इति च्छाया]

तथा[10] —

कुविआओ पसण्णाओ ओरण्णमुहीओ विहसमाणाओ ।
जह गहिआ तह हिअअं हरन्ति उच्छिन्तमहिलाओ ॥

[कुपिताः प्रसन्ना अवरुदितवदना विहसन्त्यः ।
यथा गृहीतास्तथा हृदयं हरन्ति स्वैरिण्यो महिलाः ॥ इति च्छाया]

---

१. 'तत्रैतत्स्याद्भाक्तिर्लक्षणं'–घ, KLV ननु मा भूद्भक्तिर्ध्वनिरिति चैकं रूपं, भवतु भक्तिर्ध्वनेर्लक्षणमित्याह–MB. २. 'न च'–घ, KLV. ३. 'च'–ग. ४. 'व्यङ्ग्यकृतं'–BP. ५. 'परिमलनमप्राप्य'–घ. ६. 'प्रशिथिलभुजाक्षेप'–घ. ७. 'यथा'–ग.. ८. असहुत्तं-BP. ९. प्रियो जनो–घ. BP. १०. 'यथा',–ग.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

அங்ஙனமாயின் தொனிக்கும் பக்தியின் இலக்கணமே இருக்கட்டுமே எனில் அதுவுமன்று.

1.18

அதிவ்யாப்தியும் அவ்யாப்தியும் (மிகைபடக் கூறலும் குன்றக் கூறலும்) நேருமாதலின், பக்தியின் இலக்கணம் தொனிக்குப் பொருந்தாது. *1.18*

தொனி இல்லாவிடத்து பக்தி இருக்கும் தொனி உள்ள இடத்துப் பக்தி இராது; பக்தி, (பாக்தம்) உபசாரம், ஆகுபெயர், இலக்கணை, கௌணீ என்பன ஒருவாறு ஒத்த பொருளன.

(உபசாரம் - ஏற்றியுரைத்தல் - ஒன்றின் அதற்கில்லா இயல்பையும் இலக்கணையின் ஆற்றலால் ஏற்றி உரைத்தல் (என்) ஊர் கங்கையின் கண் என்றால் கங்கையின் தூய்மை போன்றவை ஊரிலும் உண்டு என்பது கருத்து - இதில் வியங்கியமொன்றும் சிறப்பாயில்லை.

சொற்கள் வியஞ்சகமாகின்றமையால் பெறும் பெரியதோர் அழகும் செம்மையும் இல்லாத இடத்தும், மரபைப் பின்பற்றி ஏற்றி உரைக்கும் சொற்களை அமைத்துச் செய்யுள் இயற்றுவோரும் உண்டு; (குணி விருத்தியாக) (மரபு - கூறுவது வெளிப்படையாதல்) இனி அவ்வாறு அடைந்த சில எடுத்துக்காட்டுக்கள்:- (ரத்னாவளி நாடகத்தின் நாயகன் வத்ஸ ராஜா கூறுவது) ஸாகரிகை அவன்பால் காதல்கொண்டு,

கூடாமையால் துயருற்றுச் சித்திரத்தில் அவனைத் தீட்டியவள், பக்கத்தில் அவளைத் தோழி எழுதிவிடப் பிறகு, விரகதாபத்தால் வெப்பமுற்று வருந்தத் தாமரை இலைப் படுக்கையில் கிடந்து தாபம் தணிக்க முயன்று, பிறகு குரங்கின் செய்தியால் அகல, அந்தப் படுக்கையைக் கண்டு ராஜா கூறுவது)

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

तथा —

अज्जाएँ पहारो णवलदाए दिण्णो पिएण थणवट्टे ।
मिउओ वि दूसहो व्विअ जाओ हिअए सवत्तीणम् ॥
[भार्याया प्रहारो नवलतया दत्तः प्रियेण स्तनपृष्ठे ।
मृदुकोऽपि दुःसह इव जातो हृदये सपत्नीनाम् ॥ इति च्छाया]

तथा[1]—

परार्थे यः पीडामनुभवति भङ्गे[2]ऽपि मधुरो
यदीयः सर्वेषामिह खलु विकारोऽप्यभिमतः ।
न सम्प्राप्तो वृद्धिं यदि स भृशमक्षेत्रपतितः
किमिक्षोर्दोषो[3]ऽसौ न पुनरगुणाया मरुभुवः ॥

इत्य[4]त्रेक्षुपक्षेऽनुभवतिशब्दः । न चैवं[5]विधः कदाचिदपि ध्वनेर्विषयः ।

यतः —

उक्त्यन्तरेणा[6]शक्यं यत्तच्चारुत्वं प्रकाशयन् ।
शब्दो व्यञ्जकतां बिभ्रद्ध्वन्युक्तेर्विषयी भवेत् ॥१५॥

अत्र चोदाहृते विषये नोक्त्य[7]न्तराशक्यचारुत्वव्यक्तिहेतुः शब्दः ।

किञ्च—

[8]रूढा ये विषयेऽन्यत्र शब्दाः स्वविषयादपि ।
लावण्याद्याः प्रयुक्तास्ते न भवन्ति पदं ध्वनेः ॥१६॥

तेषु चोपचरितश[9]ब्दवृत्तिरस्तीति । तथाविधे च विषये क्वचित्सम्भवत्यपि ध्वनिव्यवहारः प्रकारान्तरेण प्रवर्तते । न तथाविधशब्दमुखेन । अपिच—

मुख्यां वृत्तिं परित्यज्य गुणवृत्त्यार्थदर्शनम् ।
यदुद्दिश्य फलं तत्र शब्दो नैव स्खलद्गतिः ॥ १७ ॥

---

१. 'यथा'–ग. २. 'च'–ग. ३. 'अयं'–ग. ४. 'इत्यादाविक्षुपदेऽनुभूतिशब्दः'–क-ख; इत्यत्रेक्षुपदेऽनुभूतिशब्दः – घ. ५. 'कदाचिद्ध्वनेर्विषयः । यतः'–क-ख; कदाचिदपि ध्वनेर्विषयोऽभिमतः ।–घ. ६. 'णाशङ्क्य'–ख. ७. 'नोक्त्यन्तरेणाशक्यं' –क-ख. ८. निरूढा' – ग. ९. 'शब्दप्रवृत्ति'–ग.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

"பருத்த தனங்களும் பின்புறமும் பட்டதால், மேலும் கீழும் வாடி (நைந்து) வதங்கியும், இடை மிக மெல்லியதாதலின் அது படிந்து பதியாமையால் சற்றே பசுமை மாறாமலும், பிரிவுத்துயர் மிகுதியால் அவள் தன் துவண்ட கைகளை அப்படியும் இப்படியும் கிடத்திப் புரண்ட தால் கலைந்து கசங்கியும் காணப்படும் இந்தத் தாமரை இலைகளாலான படுக்கையே அந்த மெல்லியலாளுடைய துயரத்தை எடுத்துரைக்கின்றது."

(படுக்கை உரைப்பது இல்லை. இது இலக்கணை ஊர் தூற்றும் என்பது போலவும் கண் பேசும் என்பது போலவும்)

மற்றொன்று: "(கூடி மகிழ்வோர்) நூறுமுறை முத்தி மகிழ்வர் ஆயிர முறை இறுகத் தழுவுவர் சிறிதுஓய்ந்து மீண்டும் உவப்பர். அன்புடை யோரிடை புனருத்தம் - (கூறியது கூறல்) என்பதேது? புனருத்தம் இல்லை என்பதற்கு இருவருக்கும் அலுப்புமில்லை சலிப்பு மில்லை என்பது இலக்கணைப்பொருள்.

மற்றுமொன்று:- அவர்கள் சினங்கொண்டிருப்பினும், மகிழ்ச்சியில் இருப்பினும், அழுது கொண்டிருப்பினும், தன்னிச்சைப்படி ஒழுகும் பெண்கள் எந்த நிலையில் கொள்ளப்படினும், உள்ளத்தைக் களவாடுகின்றனர் கொள்ளப்படுதல் - பார்க்கப்படுதல் அணைக்கப்படுதல் - களவாடுதல் அடிமைப்படுத்தல் - வசப்படுத்தல் இலக்கணை உணர்க. பிறிதொன்று: அவன் (விளையாட்டாக) தன் இளைய மனைவியின் தனங்கள் மீது கொடியால் ஓர் அடி கொடுத்தான் அது மிகவும் மெல்லிய அடிதான் ஆயினும் சக்களத்திமார் உள்ளத்தில் அது தாங்க முடியாததுபோல் பட்டது இங்கு கொடுத்தல் என்பது - அடி கொடுத் ததால் விளையும் பயனாக இளையாள் உற்ற இன்பத்தைக் குறிக்கும் அடி கொடுக்கும் பொருள் அன்று -ஆகவே தட்டுதலாகிய செயலுக்கு இலக்கணை. அடி மிகவும் மென்மையானது - அதைப் பெற்ற இளையாள் உற்ற இன்பம் மிகப் பெரிது அவளுடைய எழில் மிகுதியும், அவனுக்கு அவள்பால் உள்ள காதல் மிகுதியும் வெளிப்பட - அதனால் சக்களத்திமாருக்கு அது தாங்கொணாத் தாக்குதல் ஆயிற்று. எல்லாமே இலக்கணை.

ஐந்தாவதாக ஒன்று:- (இது பிறிது மொழிதல் அணி; வடமொழியில் ஆண்பால் ஒருமை இரு திணைக்கும் ஒன்றே ஆதலின், கீழ்வருவன வற்றை "ஆண்" ஈறாகக் கொள்ளக் கூறவேண்டியதான பிரஸ்துதம் குறிப்பால் தோன்றும்.)

கரும்பு பிறர்க்காகத் துன்பத்தைத் துய்க்கிறது. (பிறர்க்காக கசக்கிப் பிழியப்படுகிறது.) துண்டுதுண்டாகச் சிதைப்பினும் இனிதாகவே இருக்கும் உருமாறினும் சர்க்கரையும் கற்கண்டுமாகத் திரியினும் அனைவரும் அதனை விரும்புவர் அது விளையா நிலத்து விழுந்து (நடப்பட்டு) வளர்ந்து பெருகவில்லையென்றால் அது, கரும்பின் குற்றமா? களர் நிலத்தின் குற்றமா? (கரும்பு நிலை மாறித் திரிவது சான்றோன் வறுமையுறுவது போன்றது அப்போதும் அவரை அனைவரும் விரும்புவர்). சான்றோன் பிறருக்காகப் பல வகையிலும் துன்புறுவான் ஒப்புரவால் சிதையுண்டும் பிறர்க்கினியது செய்வான் என்பது கூறவேண்டிய பொருள் கரும்பு அஃறிணைப் பொருள் உணர்வற்றது அது துன்பத்தைத் துய்க்கின்றது என்று கூறியது இலக்கணை.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

तत्र[1] हि चारुत्वातिशयविशिष्टार्थप्रकाशनलक्षणे प्रयोजने कर्तव्ये यदि शब्दस्यामुख्यता तदा तस्य प्रयोगे दुष्टतैव स्यात् । तस्मात् —

वाचकत्वाश्रयेणैव गुणवृत्तिर्व्यवस्थिता ।
व्यञ्जकत्वैकमूलस्य ध्वनेः स्याल्लक्षणं कथम् ॥ १८ ॥

तस्मादन्यो ध्वनिरन्या च गुणवृत्तिः ।

अव्याप्तिरप्यस्य[3] लक्षणस्य । न हि ध्वनिप्रभेदो विवक्षितान्यपरवाच्यलक्षणः, अन्ये च बहवः प्र[4]कारा भक्त्या व्याप्यन्ते; तस्माद्भक्तिरलक्षणम्[5] ।

कस्यचिद्ध्वनिभेदस्य सा तु स्यादुपलक्षणम् ।

सा पुनर्भक्तिर्वक्ष्यमाणप्रभेदमध्यादन्यतमस्य भेदस्य यदि नामोपलक्षणतया संभाव्येत[6], यदि च गुणवृत्त्यैव ध्वनिर्लक्ष्यत इत्युच्यते, तदभिधाव्यापारेण तदितरोऽलङ्कारवर्गः[7] समग्र एव लक्ष्यत[8] इति प्रत्येकमलङ्काराणां लक्षणकरणवैयर्थ्यप्रसङ्गः[9] । किं च —

लक्षणेऽन्यैः कृते चास्य पक्षसंसिद्धिरेव नः ॥ १९ ॥

कृतेऽपि वा पूर्वमेवान्यैर्ध्वनिलक्षणे पक्षसंसिद्धिरेव नः; यस्माद्ध्वनिरस्तीति नः[10] पक्षः । स च प्रागेव संसिद्ध इत्ययत्नसंपन्नसमीहितार्थाः संवृत्ताः[11] स्मः ।

---

१. 'अत्र'–ग. २. 'लक्षणाप्रयोजने'–ग. ३. 'अव्याप्तिरस्य'–घ. ४. 'तद्भेदप्रकारा वक्ष्यमाणा भक्त्या'–ग. ५. °रलक्षणः । KLV. ६. 'संभाव्येत' BP. ७. 'तदितरालंकार'–ग. ८. लक्ष्यति–घ. ९. 'लक्षणकरणे'–घ. १०. 'वादिनः'–क-ख. ११. 'संपन्नाः –घ.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

இது போன்றது ஒருபோதும் தொனிக்கு இடம் எனக் கருதப்படு வதில்லை. ஏனென்றால்,

1.19

வேறொரு கூற்றால் (தொனியொழிய) புலப்படுத்தற்கு இயலாததோர் அழகைப் (பொருளினிமையைப்) புலப்படுத்தும் வகையில் வியஞ்சகமாம் தன்மையைக் கொண்ட சொல் ஒன்றே தொனி எனக் கூறற்கு உரியதாகும். (சொல் என்றுமே உள்ளதை, முன் கூறிய பல்வேறு விளக்கங்களும் அமைய ஐந்து பொருளில் கொள்ளல் வேண்டும்.)

1.19

முன்கூறிய ஐந்து எடுத்துக்காட்டுகளிலும், சொல் வேறொரு கூற்றால் புலப்படுத்தற்கு இயலா அழகைப் புலப்படுத்தக் காரணமாக அமையவில்லை; மேலும்,

1.20

தமக்குரிய பொருளிலன்றி, வேறு பொருளில் இடுகுறி போலவே வழங்கும்.

1.20

1.21

குணவிருத்தி - இலக்கணை என்பது, (நேர்ப் பொருளுக்குப் பொருத்த மின்மையும் தொடர்பும் போன்ற உள்ள) வாசகமான சொல்லைப் பற்றியதே என்பது அறியக் கிடந்தது; அந்த இலக்கணம் சொல்லின் வியஞ்சகத் தன்மை ஒன்றையே அடிப்படையாகக் கொண்ட தொனிக்கு எவ்வாறு இலக்கணமாய் அமையும்? *1.21*

ஆகவே தொனி வேறு இலக்கணை வேறு (இதுவரை மிகைப் படக்கூறல் என்னும் அதிவ்யாப்தி விளக்கப்பட்டது.) இந்த இலக்கணம் குன்றக் கூறல் என்னும் அதிவ்யாப்தியும் உடையது; எங்ஙனமெனில், முன் கூறிய கருதிப் பிறிவினை நோக்கும் வாச்சியத் தொனியைத் தவிர வேறு பல தொனி வகைகளுக்குப் பக்தி - இலக்கணையென்பதன் இலக்கணம் பொருந்துவதில்லை; எனவே பக்தி - தொனிக்கு இலக்கணம் ஆகாது. (இளம் பெண்ணே என விளித்துக் கிளிப்பிள்ளையின் தவத்தை வியந்து கூறும் எடுத்துக்காட்டிலும் வாசகச் சொல்லும் வாச்சியப் பொருளும் சிறிய பயனேகொள்ள வியங்கியமே சிறப்பும் அழகும் பெறுவதைக் காண்க).

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

येऽपि सहृदयहृदयसंवेद्यमनाख्येयमेव ध्वनेरात्मानमाम्नासिषुस्तेऽपि न परीक्ष्यवादिनः । यत उक्तया नीत्या वक्ष्यमाणया च ध्वनेः सामान्यविशेषलक्षणे प्रतिपादितेऽपि यद्यनाख्येयत्वं तत्सर्वेषामेव वस्तूनां प्रसक्तम्[1] । यदि पुनर्ध्वनेरतिशयोक्त्यानया काव्यान्तरातिशायि[2] तैः स्वरूपमाख्यायते तत्तेऽपि युक्ताभिधायिन एव ।

इति [3]श्रीराजानकानन्दवर्धनाचार्यविरचिते सहृदयालोके[4]

प्रथमोद्द्योतः[5] ॥

---

१. 'तत्प्रसक्तम्' Bl'. २. 'अतिशयितं स्वरूपं'-ग. ३. 'श्रीमदानन्द°'-क-ख. ४. सहृदयहृदयालोके–Nepal Ms. 'काव्यालोके'–क. 'सहृदयालोकनाम्नि काव्यालंकारे'–ग. No Ms. gives 'ध्वन्यालोके'. ५. 'संकेतः'–ख.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

1.22

ஏதேனும் ஒரு தொனி வகைக்குப் பக்தி உபலக்கணமே ஆகும். (ஓரளவே அமைந்து, முழு இலக்கணமும் பெறாது). *1.22*

உபலக்ஷணமாகவேனும் அது, தொனியின் ஏதேனும் ஒருவகையைக் காட்டும் எனின், குறைவிருத்தியால் தொனி காணப்படுகிறதென்ப தால் அதுவே (அதன் இலக்கணமே) போதுமே எனின், அற்றன்று; ஏனெனில் அபிதை என்னும் நேர்ப்பொருளால் தான். அதனினும் வேறான அணிவகையாவும் காணப்படுகின்றன என்ற காரணத்தால், அணிகள் பலவற்றிற்கும் தனித்தனியே இலக்கணம் கூறியதெல்லாம் வீண் முயற்சியாகிவிடும் (அது தகாது): மேலும்,

*1.22*A

அப்படியே பிறரால் இதற்கு இலக்கணம் கூறப்பட்டுள்ளது எனக் கொண்டாலும், நமது கொள்கை நன்கு நிலைபெற்ற தாகவே முடியும்.

முன்னரே பிறர் தொனிக்கு இலக்கணம் கண்டுரைத்துளர் எனக் கொள்ளின், அது நமது கக்ஷியை - கொள்கையை நன்கு நிலை நிறுத்தும் நமது நிலை - கொள்கை தொனி உண்டு என்பது. அது ஏற்கனவே நிலைபெற்றுள்ளது. நம் முயற்சியின்றியே விருப்பம் நிறைவேறியதால் நிறைவு பெற்றோமாவோம்.

தொனியின் அமைப்பும் இருப்பும் போன்றவை சுவை அறியும் ரஸிகர்தம் உள்ளத்தால் உணரப்படுவதன்றி, இன்னது என உரைத்தல் இல்லை என்று கூறியவர்களும் ஆய்ந்து கூறுகின்றோர் அல்லர் ஏனெனில், இதுவரை கூறிய வகையாலும் இன்னும் மேலே கூற இருக்கும் வகையாலும் தொனியின் பொது இலக்கணமும் சிறப்பிலக்கணமும் விளக்கியுணர்த்தும் அது இன்னதென்று குறித்துக் கூறுதல் இல்லை என்றால், உலக வழக்கிலும் நூல் வழக்கிலும் காணப்படும் எல்லா விஷயங்களுக்குமே அது இயையும் (எதையும் இன்னதெனக் கூறுதல் இயலாது என்று ஆகும்).

அப்படிக் கூறுவோர் ஏனைய காவியம் (கவிதை அழகு) பலவற்றையும் விட மேலானது தொனியின் அமைப்பும் இருப்பும் எனக் கூறுவர் எனின் அவர்களும் பொருத்தமாகவே, தொனியின் சொல்லுக்கிடனா காத இயல்பைக் கூறுவோரே ஆவர். (வியங்கியம் வெளிப்படை யாகித் தலைமையிழப்பதும், பொருளணி சொல்லணிகளும் ஏனைய காவியம்.)

முதல் கதிர் முற்றும்

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

द्वितीयोद्द्योतः

एवमविवक्षितवाच्यविवक्षितान्यपरवाच्यत्वेन[2] ध्वनिर्द्विप्रकारः प्रकाशितः। तत्राविवक्षितवाच्यस्य प्रभेदप्रतिपादनायेदमुच्यते —

अर्थान्तरे सङ्क्रमितमत्यन्तं वा तिरस्कृतम् ।
अविवक्षितवाच्यस्य ध्वनेर्वाच्यं द्विधा मतम् ॥ १ ॥

तथाविधाभ्यां[3] च ताभ्यां व्यङ्ग्यस्यैव विशेषः[4] । तत्रार्थान्तरसङ्क्रमितवाच्यो यथा —

स्निग्धश्यामलकान्तिलिप्तवियतो वेल्लद्बलाका घना
वाताः शीकरिणः पयोदसुहृदामानन्दकेकाः कलाः ।
कामं सन्तु दृढं कठोरहृदयो रामोऽस्मि सर्वं सहे
वैदेही तु कथं भविष्यति हहा हा देवि धीरा भव ॥

इत्यत्र[5] रामशब्दः । अनेन हि व्यङ्ग्यधर्मान्तरपरिणतः[6] संज्ञी प्रत्याय्यते, न संज्ञि[7]मात्रम् ।

यथा च ममैव विषमबाणलीलायाम् —

ताला जाअन्ति गुणा जाला दे सहिअएहिं घेप्पन्ति ।
रइकिरणाणुग्गहिआइँ होन्ति कमलाइँ कमलाइँ ॥

[तदा जायन्ते गुणा यदा ते सहृदयैर्गृह्यन्ते ।
रविकिरणानुगृहीतानि भवन्ति कमलानि कमलानि ॥ छाया ।]

इत्यत्र[8] द्वितीयः कमलशब्दः ।

---

१. 'अविवक्षितार्थ°'–क-ख. २. वाच्यत्वे–घ. ३. वाच्याभ्यां–क-ख. ४. 'विशेष इति व्यङ्ग्यप्रकाशनपरस्य ध्वनेरेवायं प्रकारः, तत्रार्थान्तर–घ' ५. 'इत्यत्रानेन रामशब्देन हि'–क-ख. ६. '°रूपपरिणतः'–घ. ७. 'संज्ञा°–घ. ८. 'अत्र'–घ.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

இரண்டாவது கதிர்

இவ்வாறு முன்பு (விருத்தியில்) கருதாவாச்சியத்தொனி என்றும், கருதிப் பிறிதினை நோக்கும் வாச்சியத்தொனி என்றும் இரு வகையில் காட்டப்பட்டது; இனி முதலாவதன் வகைகளைக் கூறுவேன்:-

2.1

(பிறிதொரு பொருளில் இயைய வந்தது:- (சீதையைப் பிரிந்து துயருறும் இராமன் கார்காலத்தில் விரக வேதனையால் கூறுவது) நீருண்டு பசுங்கருமைகொண்ட மேகங்கள் விண்பரப்பு முழுதும் நீல ஒளியைப் பூசி மெழுகியிருக்கின்றன; அந்தக் கருமையில் நாரைகள் பளிச்சென்று தெரிகின்றன; வீசும் காற்றில் நீர்த்துளிகள் கலந்துள்ளன. தாம் மிக விரும்பும் நண்பர்களைப் போன்ற மேகங்களைக்கண்ட மயில்கள் மகிழ்ச்சியில் கோ கோ என அகவுகின்றன. (இவை யாவும் உள்ளத்தைக் கலக்கிப் பிரிவுத்துயரை மிகுத்துக் காமக்கிளர்ச்சி ஊட்டுவன); இவை இப்படியே என் மனம் வன்மை மிக்கது.

2.1

(நினைவால் எதிரே தோன்றி இதயம் வெடித்து இறப்பாளோ என்று அஞ்சிக் கூறுகிறான்) ஆனால் சீதை என்ன ஆவாளோ! ஹா ஹா தேவியே தைரியம் கொள். இதில் இராமன் என்ற சொல்-(கருதிப் பிறிது நோக்கும் வாச்சியம்கொண்ட) இந்தச் சொல்லினால், தசரதன் மகனான இராமன் மட்டுமே குறிக்கப்படவில்லை. பல்வேறு துயரங்களையும் சுமந்து நிற்கும் வியங்கியமான பல்வேறு நிலைகளையும் தாங்கிய - துயரங்களின் வடிவமாகவே மாறி நிற்கும் கதாநாயகனான இராமன் குறிக்கப்படுகிறான். "என் மனம் வன்மை மிக்கது" என இருப்பது அந்நிலைகளைக் காட்டும் அரசு நீத்து, அருங்கானகம்புக்கு, தந்தை இறந்தமை கேட்டுப் புலம்பிக் கானகத்தில் நற்றுணையாய் வந்த சடாயுவையும் இழந்து, சானகியைப் பிரிந்து தவிக்கும் இத்தனை நிலைகளையும் தாங்கிக் கொண்டவன் மனம் உடையவன் என்பது வியங்கியப் பொருள் அலை. நாம் இயற்றிய "விஷம் பாணலீலை" (மன்மதன் லீலை) என்ற நூலிலிருந்து ஓர் எடுத்துக்காட்டு.

"நல்ல மனமுடையாரால் (உவந்து) ஏற்றுக்கொள்ளப்படும்போது தான் பண்புகள் - புலமை போன்றவை சிறப்புடையன ஆகும் கதிரவன் கதிர்களால் தீண்டி மலர்வித்த தாமரைப் பூக்களே - தாமரை ஆகும்." இதில் இரண்டாவதாகக் கூறப்படும் தாமரை என்ற சொல்

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

अत्यन्ततिरस्कृतवाच्यो[1] यथादिकवेर्वाल्मीकेः —

रविसंक्रान्तसौभाग्यस्तुषारावृतमण्डलः ।
निःश्वासान्ध इवादर्शश्चन्द्रमा न प्रकाशते ॥ इति[2] ।

अत्रान्धशब्दः । यथा च[3]

गअणं च मत्तमेहं धारालुलिअज्जुणाइँ अ वणाइँ ।
णिरहङ्कारमिअङ्का हरन्ति णीलाओ[4] वि णिसाओ ॥
[गगनं च मत्तमेघं धारालुलितार्जुनानि च वनानि ।
निरहङ्कारमृगाङ्का हरन्ति नीला अपि निशाः ॥ छाया ।]

अत्र मत्तनिरहङ्कारशब्दौ ।

असंलक्ष्यक्रमोद्द्योतः क्रमेण द्योतितः परः ।
विवक्षिताभिधेयस्य ध्वनेरात्मा द्विधा मतः ॥२॥

मुख्यतया प्रकाशमानो व्यङ्ग्योऽर्थो ध्वनेरात्मा । स च वाच्यार्थापेक्षया कश्चिदलक्ष्यक्रमतया तुल्यं प्रकाशते, कश्चित्क्रमेणेति द्विधा मतः । तत्र

रसभावतदाभासतत्प्रशान्त्यादिरक्रमः[5] ।
ध्वनेरात्माङ्गिभावेन भासमानो व्यवस्थितः ॥ ३ ॥

रसादिरर्थो हि सहेव[6] वाच्येनावभासते । स चाङ्गित्वेनावभासमानो[7] ध्वनेरात्मा ।

इदानीं रसवदलङ्कारादलक्ष्यक्रमद्योतनात्मनो[8] ध्वनेर्विभक्तो विषय इति प्रदर्श्यते[9] —

---

१. ' वाच्यार्थे ध्वनिर्यथा '–ग. २. ' इति '–क-ख पुस्तकयोर्नास्ति. ३. ' यथा च श्लोकः–गअणं च '–ग., तथा च omitted in BP. & घ. ४. ' लीलाइ वि ' -क-ख. ५. °भासभावशान्त्यादि° – MB. ६. ' सहेव '-घ. ७. ' अव ' क-ख पुस्तकयोर्नास्ति. ८. ' अलंकारादौ '–क-ख. ९. ' दर्श्यते ' – KLV.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

பல்வேறு பண்புகளை வியங்கியமாகத் தோற்றுவிக்கின்றன; ஏனெனில் அத்தகையனவே மனமும் நிறமும் அழகும் பெறுபவை என்பது கருத்து. இரண்டாவது - அறவே மறைக்கப்பட்டது (கருதிப்பிறிது நோக்கம் கொண்டது) எடுத்துக்காட்டு:- (பஞ்சவடியில் ஹேமந்த ருது வர்ணனையில் வால்மீகி இராமன் கூற்றாகக் கூறுவது:-)

மற்றோர் எடுத்துக்காட்டு:- (காதலர்க்கு பிரிவில் மாசற்று நட்சத்திரங்கள் பூத்து இளந்தென்றல் வீச நிலவு இரவுகள் மட்டுந் தானா மனத்தைக் கிளர்ந்து துயருறுத்தும்? இத்தகைய இன்பமூட்டும் சூழ்நிலை ஏதுமின்றி)

மேகத்திற்குக் கள்குடித்த மதமும் சந்திரனுக்குச் செருக்கொழிந்த மையும் நேர்ப்பொருள் ஆகாமையால், இலக்கணையால் குடிகாரனுக்கு ஒப்புத்தோன்ற, வியஞ்சனையால், கண்டபடித் திரிதலும் அடக்குவளின்மையும் தோன்றின. சந்திரனுக்குச் செருக்கு இல்லை -அது ஒழிந்ததாகக் கூறுவது உபகாரமாய் அழகின்மையும், மேகத்தால் மறைந்துவிடும் பாரதீனமும் தோன்றின. (இனிக் கருதிப் பிறிதினை நோக்கும் வாச்சியத்தொனி வகை)

2.2

வாச்சியப் பொருளைக் கூறும் விருப்பும் அமையப் பிறிதையும் நோக்கும் இரண்டாவது வகைத் தொனியின் இயல்பு இரு வகை: (1) தொனியின் விளக்கம் தோன்றும் முறை (அடுத்தடுத்து வருதல்) நன்கு தெரியாதது (2) அது நன்கு தெரிவது என்பன அவை முன்னதை முறையில் தோற்றம் எனவும் இரண்டாவதை முறையொரு தோற்றம் எனவும் இனிக் குறிப்போம். முறையில் தோற்றமாவது அல்லி யிதழ்கள் நூலிலும் ஊசியொன்று துளைக்கும் அத்துணை விரைவில், வாச்சியத்துடனே நிகழ்வதுபோல வியங்கியம் தோன்றி விடுதலே் முறையொரு தோற்றமாவது - ஒலியும் எதிரொலியும் போல ஒன்றை அடுத்து அதன் தொடர்ச்சியாகப் பிறிதான வியங்கியம் புலப்படுவது. 2.2

தலைமையுடனும் சிறப்புடனும் புலனுகி விளங்கும் வியங்கியப் பொருளே தொனியின் இயல்பும் வடிவமும் ஆகும் அது வாச்சியப் பொருளுடன் கூடவே விளங்கும் ஒன்று; மற்றையது அதை அடுத்துத் தோன்றும் என்பதே இரு வகை. அவற்றுள் (முறையில் தோற்றம் பற்றி)

2.3

சுவை, பாவம் (உணர்வு - நிலைக்கருத்து மெய்ப்பாடுகள்), சுவைப்போலி, பாவப்போலி, பாவங்களின் முடிவு போன்றவை எந்தக் காவியத்தில் தலைமையுடையதாக முறையில் தோற்றமாக விளங்குமோ, அதுவே தொனியின் அமைதி என்பது திண்ணமாயிற்று. 2.3

சுவை முதலிய மேற்கூறிய பொருள், வாச்சியப் பொருளுடன் உடன் நிகழ்வது போலவே தோன்றி, தலைமையுடனும் விளங்கும்போது அது தொனியின் அமைதியும் வடிவுமாகிறது. பொருளணி வகையான - ரஸவதலங்காரம் - சுவையணி என்பது இம்முறையில் தோற்றத் தொனியினின்றும் வேறுபட்டது என்பது கூறுவேன்.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

वाच्यवाचकचारुत्वहेतूनां विविधात्मनाम् ।
रसादिपरता यत्र स ध्वनेर्विषयो मतः ॥ ४ ॥

रसभावतदाभासतत्प्रशमलक्षणं मुख्यमर्थमनुवर्तमाना यत्र शब्दार्थौ[1] -लङ्कारा गुणाश्च परस्परं ध्वन्यपेक्षया विभिन्नरूपा व्यवस्थितास्तत्र काव्ये ध्वनिरिति व्यपदेशः ।

प्रधाने[2]ऽन्यत्र वाक्यार्थे यत्राङ्गं तु रसादयः ।
काव्ये तस्मिन्नलङ्कारो रसादिरिति मे मतिः ॥ ५ ॥

यद्यपि रसवदलङ्कारस्यान्यैर्दर्शितो[3] विषयस्तथापि यस्मिन् काव्ये प्रधानतयान्योऽर्थो वाक्यार्थीभूतस्तस्य चाङ्गभूता ये[4] रसादयस्ते रसादेरलङ्कारस्य विषया[5] इति मामकीनः[6] पक्षः । तद्यथा चाटुषु प्रेयोऽलङ्कारस्य वाक्यार्थत्वेऽपि रसादयोऽङ्गभूता दृश्यन्ते ।

स च रसादिरलङ्कारः शुद्धः संकीर्णो वा । तत्राद्यो यथा

किं हास्येन न मे प्रयास्यसि पुनः प्राप्तश्चिराद्दर्शनं
केयं निष्करुण प्रवासरुचिता केनासि दूरीकृतः ।
स्वप्नान्तेष्विति ते[7] वदन् प्रियतमव्यासक्तकण्ठग्रहो
बुद्ध्वा रोदिति रिक्तबाहुवलयस्तारं रिपुस्त्रीजनः ॥

इत्यत्र करुणरसस्य शुद्धस्याङ्गभावात्स्पष्टमेव रसवदलङ्कारत्वम् ।

१. 'शब्दालंकारा अर्थालंकारा गुणाश्च '–क-ख; KLV. २. प्राधान्ये — No. 254 (BORI). ३. 'अन्यैः'–ग पुस्तके नास्ति. ४. 'ये' ग पुस्तके नास्ति. ५. 'विषय'-घ. ६. 'मामकः'-ग; MB, KLV. ७. 'चो'-क-ख. ८. 'शुद्धस्य'-ग-पुस्तके नास्ति.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

2.4

எந்தக் காவியத்தில் பல்வகை இயல்புடைய வாச்சியம், வாசகம் அவை அழகு பெறுவதற்கான பிற கருவிகள் அனைத்தும் ரஸம், பாவம், பாவசமனம் போன்றவற்றையே பயனாக உடைய அங்கமாய் அமையுமோ அதுவே தொனிக்கு இடமானது எனப்பட்டது.

2.4

(அதனை நன்கு விளக்கக் கூறியது) சொல்லும் பொருளும் அவை பற்றிய அணிவகைகளும், இனிமை போன்ற குணங்களும் ஒன்றுக்கொன்று வேறுபட்ட இயல்பு கொண்டவையாயினும், ரஸம் முதலிய தலை யான- பிரதானமான - பொருளைப் புலப்படுத்தவென்றே (அங்கமாக) அமையுமோ அங்குதான் தொனியென்ற பெயர் உண்டு.

2.5

முன் கூறியதையே இன்னும் வெளிப்படையாக்க) எந்தக் கவிதையில், பிரதானமான வாச்சியார்த்தம் சிறப்புற ரஸம் முதலியவை அங்கமாய் அமையுமோ அங்கு அவை அலங்காரமே ஆகும் (தொனி அன்று) என்பது என் கொள்கை. 2.5

ரஸவதலங்காரம் இன்னது எனப் பிறர் வேறு கூறினும், எந்தக் காவ்யத்தில், ரஸாதிகள் (சுவை முதலியன) அங்கமாய்ச் சிறப்பில்லாதனவா கச்சிறப்புடையதாக வேறொரு பொருள் வாச்சியப் பொருள் ஆகுமோ அதுதான் ரஸவதலங்காரம் முதலியன அமைந்த இடம் என்பது என் கக்ஷி; திறமையுடன் (உயர்புரவிற்கியல்) தன்னையோ பிறரையோ சாதுரியமாகப் புகழ்ந்துரைக்கும் அத்தகைய இடங்களில் (பிரயோலங்காரம் - ரஸவதலங்காரம் போன்ற) சுவை முதலியன அங்கமாகவே - அப்பிரதானமாகவே காணப்படுகின்றன. அதில் வேறு சுவை கலவாதவகையில் ஓர் எடுத்துக்காட்டு.

(மன்னன் ஒருவனைச் சாதுரியமாகப் புகழ்ந்துரைக்கும் ஒரு கூற்று) (பகை மன்னர் இறந்துபட அன்னார் மனைவிமார் துயருற்றுக் கனவுகளிலும் அதே நினைவில் துயருற்றுக் கதறுவது கூறப்படுகிறதுனால் புகழப்படும் மன்னனது ஆற்றல் விளங்குகிறது.)

உன் பகைவர்தம் பெண்டிர்,

"ஏன் சிரிக்கிறாய்? மாட்டிக்கொண்டதனாலா? இனி என்னைவிட்டு உன்னால் போகமுடியாது பல நாட்களுக்குப் பிறகு உன்னைக் கண்டேன் இரக்கமே இல்லாதவனே, என்னைப் பிரிந்து போய் எங்கோ இருப்பதில் உனக்கு ஏன் இவ்வளவு ஆர்வம்? எதனால் அல்லது யாரால் நீ என்னிடமிருந்து வெகுதூரம் சென்றுவிட்டாய்? என்றெல்லாம் கனவின் இறுதிகளில் புலம்பிக் கணவன் கழுத்தை இறுகப் பிடித்துப் பின் கனவு கலைந்து விழிப்புற்றுத் தம் கை வளைவில் அக்கணவன் இல்லாமல் குரலெடுத்துக் கதறுகின்றனர்." இதில் வேற்றுச் சுவை ஏதும் கலவாத அவலச்சுவை வாச்சியமாகவே - கூறும் பொருளுக்கு அங்கமாகவே இருத்தல் கண்கூடு; இது போலவே பிற சுவைகளும் சுவையணிகளில் அமையும்.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

एवमेवंविधे विषये रसान्तराणां स्पष्ट एवाङ्गभावः। संकीर्णो[1] रसादिरङ्गभूतो यथा —

क्षिप्तो हस्तावलग्नः प्रसभमभिहतोऽप्याददानोंऽशुकान्तं[2]
गृह्णन् केशेष्वपास्तश्चरणनिपतितो नेक्षितः सम्भ्रमेण।
आलिङ्गन्योऽवधूतस्त्रिपुरयुवतिभिः साश्रुनेत्रोत्पलाभिः
कामीवार्द्रापराधः स दहतु दुरितं शाम्भवो वः शराग्निः॥

इत्यत्र त्रिपुररिपुप्रभावातिशयस्य वाक्यार्थत्वे ईर्ष्याविप्रलम्भस्य श्लेषसहितस्याङ्गभाव इति, एवंविध एव रसवदलङ्कारस्य[4] न्याय्यो विषयः। अत एव चेर्ष्याविप्रलम्भकरुणयोरङ्गत्वेन व्यवस्थानात्समावेशो[5] न दोषः। यत्र हि रसस्य वाक्यार्थीभावस्तत्र कथमलङ्कारत्वम्? अलङ्कारो हि चारुत्वहेतुः[6] प्रसिद्धः; न[7] त्वसावात्मैवात्मनश्चारुत्वहेतुः।

तथा[8] चायमत्र संक्षेपः —

रसभावादितात्पर्यमाश्रित्य विनिवेशनम्[9]।
अलङ्कृतीनां सर्वासामलङ्कारत्वसाधनम्॥

तस्माद्यत्र रसादयो वाक्यार्थभूताः स सर्वः[10] न रसादेरलङ्कारस्य विषयः[11]; स ध्वनेः प्रभेदः, तस्योपमादयोऽलङ्काराः। यत्र तु[12] प्राधान्येनार्थान्तरस्य[13]

१. ‘संकीर्ण’ -क-ख. २. ‘तश्चा’ -ग. ३. ‘आदधानो’ -क-ख. ४. ‘रसवदाद्यलंकारस्य’ -घ., रसवदादेरलंकारस्य - KLV. ५. ‘समावेशे’ क-ख, MB. ६. ‘चारुत्वे सिद्धिहेतुः’ -क-ख. ७. ‘न त्वात्मैवात्मनः। तथा’ -क-ख, KLV. ८. ‘तथायमत्र’ -ग. ९. ‘विनिवेशितम्’ -क-ख. १०. ‘सर्वे ते न’ - घ., ‘सर्वे—विषयाः’-क-ख-पुस्तकयोर्नास्ति. ११. वा विषयाः-घ. १२. ‘तु’ क-ख. पुस्तकयोर्नास्ति. १३. ‘अर्थान्तरवाक्यार्थी°’ क-ख.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

இனிக் கலப்புடைச் சுவையணிக்கு எடுத்துக்காட்டு:-

சிவபெருமானது அம்புத்தீயை, முப்புர அரக்கர் தம்பெண்டிர், பரத்தையரிடம் சென்று கூடிப் பகைமையான அப்பிழையுடன் தம்மிடம் வந்தத் தலைவனைச் சினந்து செய்யும் செயல்களைச் செய்வதாகக் கூறி, அத்தகைய அத்தீவினைகளை நீக்குக என்பது செய்யுளின் கருத்து) (சிலேடையும் சிறிதளவே - நிழல்போலத் தென்படுவது).

இங்கு வாக்கியத்தின் பொருள் முப்புரமெரித்த சிவபெருமானது ஆற்றற் சிறப்பு: பொறாமையால் விளைந்த பிரிவு - விப்பிரலம்ப சிருங்காரம் அதற்கு அங்கமாய் அமைகிறது் இதுவே முறையான சுவையணிக்கு இடம் அதனாற்றான் அந்த விப்பிரலம்ப சிருங்காரத்துடன் அவலச்சுவை கலந்தும் குற்றமாகாது் இதில் சுவை அங்கம் எனவே இது சுவையணி ஆயிற்று.

இங்ஙனமின்றி சுவையே அங்கியாய் இருக்குமிடத்து அது தொனியாகுமேயன்றி அணி ஆகாது் அணியாவது மற்றொன்றுக்கு அழகு செய்வது என்பது நன்கறிந்தது் எதுவும் தனக்குத் தானே அழகூட்டுவது ஆகாதன்றோ? சுருக்கமாகக் கூறுவதானால்,

2.6

உவமை போன்ற அணிகள் அனைத்தையும் ரஸம், மெய்ப்பாடு முதலியன அழகு பெறும் நோக்கில் அமைப்பதுதான் அலங்காரம் - அணி எனத்தக்கது; 2.6

ஆகவே, சுவை முதலியன சிறந்து தலைமையுடன் புலப்பட்டு விளங்குமிடம் தொனியின்பாற்படும் அங்கு உவமை முதலியன அலங்காரங்கள் ஆகும் எங்கு வேறு பொருள் தலைமை பெற்று வாக்கியார்த்தமாக அது ரஸம், பாவம் முதலியவற்றால் அழகு பெறுமோ அது ரஸவத் அலங்காரம் முதலியன ஆகும்.

இவ்வாறாக தொனி வேறு, உவமை முதலிய அணிவகை வேறு; ரஸவதலங்காரம் வேறு அன்று என்பது தெரிந்தது;

சுவையணியும் பிறவணிகளும் பற்றிய ஒருசாரார் கூறியதை மறுக்கப் பின்வருவது

(சுவையோ மெய்ப்பாடோ ஏனைய கருத்துணர்வோ உணர்வுடைய சேதனங்களுக்கேயின்றி அசேதனப் பொருள்களுக்குக் கூடாமையின்) சேதனப் பொருள் பற்றிய வாக்கியார்த்த உணர்வில் மாத்திரமே சுவையணி முதலியவை கொளல்கூடும் என்றார் சிலர்;

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

वाक्यार्थीभावे रसादिभिश्चारुत्वनिष्पत्तिः क्रियते, स रसादेरलङ्कारताया[1] विषयः ।

एवं ध्वनेरुपमादीनां रसवदलङ्कारस्य च विभक्त[2]विषयता भवति ।

यदि तु चेतनानां वाक्यार्थीभावो रसाद्यलङ्कारस्य विषय इत्यु[3]च्यते त[4]र्ह्युपमादीनां प्रविरलविषयता निर्विषयता वाभिहिता स्यात् । यस्मादचेतनवस्तुवृ[5]त्ते वाक्यार्थीभूते पुनश्चेतनवस्तुवृ[6]त्तान्तयोजनया यथाकथञ्चिद्भवितव्यम् । अथ सत्यामपि तस्यां यत्राचेतनानां वाक्यार्थीभावो नासौ रसवदलङ्कारस्य विषय इत्युच्यते । तन्महतः काव्यप्रबन्धस्य रसनिधानभूतस्य नीरसत्वमभिहितं स्यात् । यथा—

तरङ्गभ्रूभङ्गा क्षुभितविहगश्रेणिर[7]शना
विकर्षन्ती फेनं वसनमिव संरम्भशिथिलम् ।
यथाविद्धं याति स्खलितमभिसन्धाय बहुशो
न[8]दीरूपेणेयं ध्रुवमसहना सा परिणता ॥

यथा वा—

तन्वी मेघजलार्द्रपल्लवतया धौताधरेवाश्रुभिः
शून्येवाभरणैः स्वकालविरहाद्विश्रान्तपुष्पोद्गमा ।
चिन्तामौनमिवाश्रिता मधुकृतां शब्दैर्विना ल[9]क्ष्यते
चण्डी मामवधूय पादपतितं जातानुतापेव सा ॥

---

१. 'अलंकारताविषयः'-क-ख. २. 'विविक्त'-ग. ३. 'इति'-ग पुस्तके नास्ति. ४. 'तद्रुपमा'-क-ख; KLV. ५. 'वृत्तान्ते'-क-ख. ६. 'वृत्तान्त'-क-ख पुस्तकयोर्नास्ति, ७. 'नयना'-क-ख. ८. 'नदीभावेनेयं'-क-ख. ९. 'दृश्यते'-ग.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

அதை ஏற்றால் சுவையணி போன்றவற்றால் உவமை முதலியனவும் தழுவி அளாவப் படுவதுண்டு. ஆதலின், உவமை போன்றவற்றிற்கு இடமான எடுத்துக் காட்டுக்கள் குறையும் அல்லது அறவே இல்லாதும் போகும்? ஏனெனில், அசேதனப் பொருட்களின் வருணனையும் செய்திகளும் வாக்கியார்த்தம் ஆகும்போது, விபாவம், அநுபாவம் முதலிய வகையில் அதனுடன் சேதனங்களின் செய்திகளும், எப்படியேனும் சேர்வனவே ஆகும். ஆதலின் அசேதனங்களைப் பற்றிச் சுவையணி முதலியவை கொள்ளப்படாது என்பது இல்லை.

அவ்வாறாயினும் அசேதனங்கள் மீது சேதனங்களின் உணர்வு முதலியவை ஏற்றி உரைக்கப்படுதலேயன்றி, உண்மையில் ஜடமான அசேதனங்களில் சுவையணி போன்றவை கூடும் என்பது இல்லை; உவமை முதலியவற்றிற்கு வேண்டுமானால் அது இடமாகும் என்று மீண்டும் மறுப்பின், அது கொள்ளத்தக்கதன்று ஏனெனில்,

அவ்வாறு கொண்டால், சுவைக்களஞ்சியமான பெரிது விரிந்த பரப்புடைய காப்பிய அமைப்பே சுவையற்றது என்பதாக முடியும். (ஆகவே அது ஏற்புடைத்தன்று).

(மறைந்துபோன ஊர்வசியை நினைத்துப் பிரிவில் வாடும் விக்கிரமன் ஓர் ஆற்றைக் கண்டு கூறுவது. விக்கிரமஊர்வசியம் காளிதாஸன்) ஆறு நீண்டு வளைந்த அலைகள்கொண்டு, அலைகளால் அலைப் புண்ட பறவை வரிசைகள் கலைந்து பறக்க, நுறையை வாரி இழுத்துக் கொண்டு பாறைகளில் மோதித் திரும்பி ஒதுங்கி ஓடுகின்றது.
இதை விக்கிரமன் இவ்வாறு கூறுகிறான்:-

என் பிழையைக் கண்டு மனத்தில் அதை ஏற்றுக் கோபத்தால் நீண்ட புருவங்களை வளைத்து, (அலை) மேகலை கலைய (பறவைகள்) பரபரப்புடன் அவிழ்ந்து சரிந்த ஆடையைச் சுருட்டி கொண்டு (நுரை) என் பிழையைப் பொறாது ஆறாக மாறிவிட்டனன் போலும்.

அதே நிலையில் விக்கிரமன் கொடியொன்றைக் கண்டு கூறியது. இக்கொடி, அவளைப் போலவே மெல்லியத் (அவள் இளைத் துள்ளாள்) இதன் தளிர்கள் மழைத்துளியால் நனைந்திருப்பது (என்னைப்பிளர்) அவன் துயருற்று அழுதமைால் உதடுகள் நனைந்து வெளிரியதைப் போன்றுளது. அதற்கான பருவம் இன்மையால் பூக்கள் மலர்வது ஓய்ந்துவிட்டதால் (கோபத்தால் அணிகலன்களை நீக்கினள் போல) வண்டுகள் ரீங்காரம் செய்யாமையால் (பிரிவின் கவலையால் பேசாமல் இருக்கிறாள்போல்) இந்தக் கொடியின் இந்த நிலைகளால், இது நான் காலில் விழுந்த பிறகும் மிக்க சினத்துடன் என்னை உதறி விலக்கிவிட்டுப் பின் கழிவிரக்கம் கொண்ட என் காதலிதானோ!" (இதில் ஊடல் கொண்ட தலைவியின் செய்தி கொடியின்மீது ஏற்றி உரைக்கப்பட்டுள்ளமையால் வரும் இலக்கியச் சுவை எத்துணை இன்பம் தருகிறது).

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

यथा वा—

तेषां गोपवधूविलाससुहृदां राधारहःसाक्षिणां
क्षेमं भद्र कलिन्दशैलतनयातीरे लतावेश्मनाम् ।
विच्छिन्ने स्मरतल्पकल्पनमृदुच्छेदोपयोगेऽधुना
ते जाने जरठीभवन्ति विगलन्नीलत्विषः पल्लवाः ॥

इत्येवमादौ विषयेऽचेतनानां वाक्यार्थीभावेऽपि चेतनै[3]वस्तुवृत्तान्तयोजनास्त्येव । अथ यत्र चेतनवस्तुवृत्तान्तयोजनास्ति तत्र रसादिरलङ्कारः; तदेवं सत्युपमादयो निर्विषयाः प्रविरलविषया वा स्युः । यस्मान्नास्त्येवासावचेतनवस्तुवृत्तान्तो यत्र चेतनवस्तुवृत्तान्तयोजना नास्ति, अन्ततो विभावत्वेन । [5]तस्मादङ्गत्वेन च रसादीनामलङ्कारता । यः पुनरङ्गी रसो भावो वा सर्वाकारमलङ्कार्यः स ध्वनेरात्मेति । किञ्च—

तमर्थमवलम्बन्ते येऽङ्गिनं ते गुणाः स्मृताः ।
अङ्गाश्रितास्त्वलङ्कारा: मन्तव्याः कटकादिवत् ॥ ६ ॥

ये तमर्थं रसादिलक्षणमङ्गिनं सन्तमवलम्बन्ते ते गुणाः शौर्यादिवत् । वाच्यवाचकलक्षणान्यङ्गानि ये पुनराश्रितास्तेऽलङ्कारा मन्तव्याः कटकादिवत् । तथा च—

शृङ्गार एव मधुरः परः प्रह्लादनो रसः ।
तन्मयं[11] काव्यमाश्रित्य माधुर्यं प्रतितिष्ठति ॥ ७ ॥

---

१. 'यथा वा '-ग पुस्तके नास्ति. २. संत्यक्ते-MB. ३. 'सचेतन '-क-ख.
४. 'अत्र यत्र '-ग. ५. 'विभावत्वेन '-क-ख. ६. 'तस्मादङ्गत्वेन च '-ग पुस्तके नास्ति.
७. 'योऽङ्गिनं ते गुणाश्रिताः '-ग. ८. 'कुण्डलादिवादिति '-ग., KLV; 'कटकादिवादिति '-च.
९. यथा च -क. १०. 'एको ' -ग. ११. 'तद्द्वयं '-ग.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

மற்றொன்று: (விரஜத்திலிருந்து திரும்பி வந்த உத்தவரிடம் கண்ணன் கேட்கிறான்)

"இனிய நண்பா,அங்கே யமுனைக் கரையில் இருக்கும் அந்தக் கொடி வீடுகள் கோபியருடன் நான் கூடவிளையாடியதற்கெல்லாம் உற்ற உறவாய் - ராதையுடன் நான் இன்புற்ற யாரும் அறியா லீலைகளுக்கு சாக்ஷியான அவை நலமா? மன்மத லீலைகளுக்குரிய சேக்கை விரிப்பதற்கான அவற்றின் இளந்தளிர்களைக் கொல்வது நின்று போன மையால் அவை தம் கருநீல நீர்மை இழந்து முற்றி முதிர்ந்திருக்கும் என நினைக்கிறேன்.

இதுபோன்ற இடங்களில் வாக்கியார்த்தமாகத் தோன்றுவது அசேதனப் பொருள்கள் செய்தியே எனினும் அங்கு சேதனர்களின் செய்தி இணைந்தே காணப்படவில்லையா? ஆகவே இது போன்றவை ரஸவதலங்காரமே ஆகும். இவற்றை இது இல்லை என்று கொண்டால் இதனால் தழுவப்படும் உவமை போன்றவை இடமே இல்லாதனவாகவும் குறைந்த இடமே உள்ளனவாகவும் ஆகிவிடு மன்றோ. விபாவமாக அசேதனப்பொருள் செய்தியுடன் இணைந்தே சேதனச் செய்திகள் கூறப்படாத இடமே இல்லை; ஆகவே, சுவை முதலியன அங்கமாக இருக்கும்போது சுவையணி முதலியவை அவையே அங்கியாகத் தலைமையுடன் சிறப்பும் பெறும்போது, எந்த வகையிலும் அவை உவமை முதலியவற்றால் அழகூட்டப்படும் தொனியின் ஆத்மாவாக (சுவையாகவே) அமையும்.

2.7

அங்கியான பொருளைச் (சுவையை-தொனியை) சார்ந்தன குணம் எனப்படும் உவமை முதலிய அணிகள் - (உடலுக் கழகூட்டும் தோள்வளையும் காதணியும் போல்வன) அங்கடான சொல்லையும் பொருளையும் சார்பவை அலங்காரங்கள் எனப்படும். (குணம் என்பது அலங்கார நூல்களில் நடைபற்றி வைதருப்பம் முதலிய சில வகையாலும், சொற்பொருள்கள்பற்றி, மாதுரியம் -இனிமை, ஓஜஸ் தீப்தி - ஒளியும் வன்மையும் பிரஸாதம், தெளிவு என்பனபோன்றும் விளக்கப்பட்டுள்ளன - காண்க) 2.7

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

शृङ्गार एव रसान्तरापेक्षया मधुरः प्रह्लादहेतुत्वात् । तत्प्रकाशनपरशब्दार्थतया[1] काव्यस्य स माधुर्यलक्षणो गुणः । श्रव्यत्वं[2] पुनरोजसोऽपि साधारणमिति ।

शृङ्गारे विप्रलम्भाख्ये करुणे च प्रकर्षवत् ।
माधुर्यमार्द्रतां याति यतस्तत्राधिकं मनः[3] ॥ ८ ॥

विप्रलम्भशृङ्गारकरुणयोस्तु माधुर्यमेव प्रकर्षवत् । सहृदयहृदयावर्जनातिशयनिमित्तत्वादिति[4] ।

रौद्रादयो रसा दीप्त्यो[5] लक्ष्यन्ते काव्यवर्तिनः ।
तद्व्यक्तिहेतू शब्दार्थावाश्रित्यौजो व्यवस्थितम् ॥ ९ ॥

रौद्रादयो हि रसाः परां दीप्तिमुज्ज्वलतां जनयन्तीति लक्षणया त एवं[6] दीप्तिरित्युच्यन्ते[7] । तत्प्रकाशनपरः शब्दो दीर्घसमासरचनालङ्कृतं वाक्यम् ।

यथा—

चञ्चद्भुजभ्रमितचण्डगदाभिघात-
संचूर्णितोरुयुगलस्य सुयोधनस्य ।
स्त्यानावबद्धघनशोणितशोणपाणि-
रुत्तंसयिष्यति कचांस्तव देवि भीमः ॥

तत्प्रकाशनपरश्चार्थो[8] ऽनपेक्षितदीर्घसमासरचनः प्रसन्नवाचकाभिधेयः ।

यथा—

---

१. 'प्रह्लादहेतुत्वात्प्रकाशनपरः । शब्दार्थयोः '-ख. २. 'श्राव्यत्वं '-ग. ३. 'मतः'-ग. ४. 'इति-'ग. पुस्तके नास्ति. ५. 'दीप्ता'-क-ख. ६. 'लक्षणया त एव'-क-ख-पुस्तकयोर्नास्ति. ७. °त्युच्यते-BP, घ. °त्युच्यन्ते is acc. to MB. ८. 'तत्प्रकाशितश्चार्थो '-क-ख.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

சுவைபோன்ற தலைமைப்பொருளைச் சார்ந்து அமைவன குணங்கள் சூரத்தனம், அஞ்சாமை, அன்புபோல்வன் வாச்சியமும் வாசகமுமான பொருளையும் சொல்லையும் சார்ந்தவை வளையும் மாலையும்போல அங்கத்தைப்பற்றிய அணிகளாகும். அந்த வகையில்,

2.8

சிருங்காரமே, இனியதும், யாவற்றினும் உயர்ந்ததும், மனத்தை மகிழ்விப்பதுமான சுவை; அது பயின்ற காவியத்தைச் சார்ந்தே, மாதுரியம் - இனிமை நிலை பெறுகிறது. 2.8

(உண்மையில் இனிமை என்பது சிருங்காரச் சுவைதான் ஆயினும் உபசாரவழக்காக - வியஞ்சக வியங்கியமாகி அச்சுவையைத் தோற்றுவிக்கும் சொல்லும் பொருளுமான காவியத்தில் அது நிலையிடம் பெறுகிறது என்பது கருத்து.

ஏனைய சுவைகளைவிடச் சிருங்காரமே, மனத்தை இளகச் செய்து மகிழ்விக்கும் திறனுடையது ஆதலின் இனியது; (மாதுரியமுடையது) அது விளங்கும் காவியம் சொற்பொருள்மயமானது ஆகவே, இனிமை அதற்கும் இயல்பாகிறது. (செவிக்கினிமை பயப்ப தேயன்றோ இனிமை என்ற வினாவிற்கு விடை கூறும் வகையில் பின்வருவது) ஓஜஸ் என்ற குணமும் செவிக்கினிமை தருவதுதான் எனவே அத்தன்மை பொதுவானது;
(தெளிவு போன்றனவும் இன்னவே)

2.9

வியப்பிரலம்ப சிருங்காரத்திலும் (காதலர் பிரிவிலும் அவலச் சுவையிலும் மனம் மிகவும் உருகி நனைவது நேர்தலின் அவற்றுள்ளும் இனிமை உயர்வுடையது ஆகும், அதாவது மிக்க அழகும் இன்பமும் பயக்கும். 2.9

அவ்விரண்டிலும் இனிமையே மேலிடுகிறது. (மாதுரியம்) மனம் உருகக் காரணமாதலின் (குணம் பற்றி விளக்கும் இடமாதலின் குணம் பற்றிச் சிறிது கூறுகிறார்.)

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

यो यः शस्त्रं बिभर्ति स्वभुजगुरुमदः पाण्डवीनां चमूनां
यो यः पाञ्चालगोत्रे शिशुरधिकवया गर्भशय्यां गतो वा ।
यो यस्तत्कर्मसाक्षी चरति[1] मयि रणे यश्च यश्च प्रतीपः
क्रोधान्धस्तस्य तस्य स्वयमपि जगतामन्तकस्यान्तकोऽहम् ॥

[2]इत्यादौ तयोरोजस्त्वम् ।

समर्पकत्वं काव्यस्य यत्तु सर्वरसान् प्रति ।
स प्रसादो गुणो ज्ञेयः सर्वसाधारणक्रियः ॥ १० ॥

प्रसादस्तु स्वच्छता शब्दार्थयोः[3] । स च सर्वरससाधारणो गुणः सर्वरचनासाधारणश्च[4] व्यङ्ग्यार्थापेक्षयैव मुख्यतया[5] व्यवस्थितो मन्तव्यः ।

श्रुतिदुष्टादयो दोषा अनित्या ये च दर्शिताः ।
ध्वन्यात्मन्येव शृङ्गारे ते हेया इत्युदाहृताः ॥ ११ ॥

अनित्यदोषाश्च ये श्रुतिदुष्टादयः सूचितास्तेऽपि न वाच्ये अर्थमात्रे[6], न च व्यङ्ग्ये शृङ्गारव्यतिरेकिणि शृङ्गारे[7] वा ध्वनेरनात्मभूते[8] । किं तर्हि[9] ? ध्वन्यात्मन्येव शृङ्गारेऽङ्गितया व्यङ्ग्ये ते[10] हेया इत्युदाहृताः । अन्यथा[11] हि तेषामनित्यदोषतैव[12] न स्यात् ।

---

१. 'चलति '-क-ख. २. द्वयोः-BP. ३. 'शब्दार्थयोरिति '-क-ख. ४. 'साधारणश्चेति '-घ. ५. 'मुख्यतया द्रष्टव्यः '-ग, MB. ६. 'तेऽपि वाच्येऽर्थमात्रे '-क-ख; तेऽपि न वाच्यार्थमात्रे-घ. ७. 'शृङ्गारे '-घ पुस्तके 'व्यङ्ग्ये ' शब्दस्य अनन्तरमस्ति । also in MB. ८. ध्वनेरनात्मभावे-घ. ९. ध्वन्यात्मभूते किं तर्हि '-क-ख. १०. 'ये ते '-क-ख. ११. 'तथाहि '-ग. १२. '°नित्यत्वदोषमेव '-क-ख. °नित्यदोषत्वमेव-MB.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

2.10

காவியத்தில் உள்ள ரௌத்திரம் (வெகுளி) போன்ற பிற சுவைகள் மனத்தைக் கிளர்ந்து எழுச்சியைத் தோற்றுவிப்பதால் அந்தக் குணம் தீப்தி (ஒளி) என்ற சொல்லால் இலக்கணையாகக் (குணம்பெற்று) கூறப்படுகிறது. அது புலப்படுவதற்குக் காரணமாய் அமையும் சொல்லையும் பொருளையும் சார்ந்து, "ஓஜஸ்" என்னும் குணம் அடைகிறது.

2.10

(ஓஜஸ் - தண்டி - வலி)

ரௌத்திரம் போன்ற சுவைகள் மிகுந்த எழுச்சியை உண்டாக்குகின்றன; எனவே, இலக்கணையால் அவையே தீப்தி எனப்படுகின்றன அதைத் தோற்றுவிக்கும் சொல் (சொற்கள்) நீண்ட பன் மொழித்தொகை நிலைத்தொடர் அமைந்த யாப்பால் அழகு பெற்ற வாக்கியமாக அமையும்

இந்த இரண்டிலுமே ஓஜஸ் மிளிர்கிறது.

(இடத்திற்கேற்ப, பிரஸாதம் - தெளிவு என்ற குணத்தை விளக்குகிறார்)

2.11

எந்தச் சுவையாயினும் காவியத்தில் அதைச் சேர்த்து - (அது அழகுடன் தோன்றுவதற்குக் காரணமாகி) அந்தந்த சுவைக்கேற்றவாறு செயற்படும் குணமே, பிரஸாதம் தெளிவு எனப்படும்.

2.11

சொல்லும் பொருளும் (விரைவில் பொருள் உணர்த்தும் சொல்லும் வியங்கியத்தை உடனடியாகத் தோற்றுவிக்கும் வாச்சியப் பொருளும்) தெளிந்திருப்பதே (கலக்கம், மயக்கம், குழப்பம் போன்ற மாசின்றி) பிரஸாதம் அது சுவைகள் யாவற்றுக்கும் பொதுவானதும், எந்த வகை யாப்பு நடைக்கும் பொதுவானது (ஆகவே நீண்ட தொகை நிலைத் தொடர் கொண்டதோ தொகா நிலையான சொற்களைக் கொண்டதோ ஆயினும் சுவையைப் புலப்படுத்தவே காரணம் ஆகும் சுவை நுகர்ச்சி வகையில் துணையாகும், மனத்தை உருகச்செய்து, நெகிழச்செய்து இன்பமே மூட்டும் - மாதுர்யம் - இனிமை, தீப்தி ஒளி, ஓஜஸ் - வலி பிரஸாதம் - தெளிவு போன்ற குணங்கள், சுவைக்கு குணம் எனக்கூறுதல் உபசாரம் அவை சொல் - சொற்றொடர்களின் குணம் என்பதும் மீண்டும் உபசரித்தலே ஆகும்)

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

एवमयमसंलक्ष्यक्रमोद्द्योतो[1][2] ध्वनेरात्मा प्रदर्शितः सामान्येन ।

तस्याङ्गानां प्रभेदा ये प्रभेदाः स्वगताश्च ये ।
तेषामानन्त्यमन्योन्यसम्बन्धपरिकल्पने ॥ १२ ॥

अङ्गितया व्यङ्ग्यो रसादिर्विवक्षितान्यपरवाच्यस्य ध्वनेरेक आत्मा य उक्तस्तस्याङ्गानां वाच्यवाचकानुपातिनामलङ्काराणां ये प्रभेदा निरवधयः[3], ये च स्वगतास्तस्याङ्गिनोऽर्थस्य रसभावतदाभासतत्प्रशमलक्षणा विभावानुभावव्यभिचारिप्रतिपादनसहिता अनन्ताः स्वाश्रयापेक्षया निःसीमानो विशेषास्तेषामन्योन्यसम्बन्धपरिकल्पने क्रियमाणे कस्यचिदन्यतमस्यापि रसस्य प्रकाराः परिसङ्ख्यातुं न शक्यन्ते किमुत सर्वेषाम् । तथा हि शृङ्गारस्याङ्गिनस्तावदाद्यौ[4] द्वौ[5] भेदौ— सम्भोगो विप्रलम्भश्च । सम्भोगस्य च परस्परप्रेमदर्शनसुरतविहरणादि[6]लक्षणाः प्रकाराः[7] । विप्रलम्भस्याप्यभिलाषेर्ष्याविरहप्रवासविप्रलम्भादयः । तेषां च प्रत्येकं[8] विभावानुभावव्यभिचारिभेदाः[9] । तेषां च देशकालाद्याश्रयावस्था[10]भेद इति स्वगतभेदापेक्षयैकस्य[11] तस्यापरिमेयत्वम्, किं पुनरङ्गप्रभेदकल्पनायाम्[12] । ते ह्यङ्गप्रभेदाः प्रत्येकमङ्गिप्रभेदसम्बन्धपरिकल्पने क्रियमाणे सत्यानन्त्यमेवोपयान्ति ।

१. 'अयं' क-ख पुस्तकयोर्नास्ति. २. 'क्रमद्योतो' क-ख; क्रमोद्योत्य-घ. ३. 'निरवयवा'-ग. ४. 'शृङ्गारस्य तावदाद्यौ' -ग; 'शृङ्गारस्यैवाङ्गिनस्तावदाद्यौ-घ. KLV. ५. 'द्वौ'-क-ख पुस्तकयोर्नास्ति. ६. 'विरहणादि'-ग. ७. 'प्रकारा लक्षणाः' क-ख. ८. प्रत्येक-ग पुस्तके नास्ति ९. 'भेदः'-BP. १०. 'कालाश्रया-क-ख. ११. 'भेद इति स्वगतापेक्षयैतस्य' ग; भेदा इति स्वगतभेदापेक्षयैव तस्य'-घ, KLV. १२. 'कल्पनया'-घ., KLV.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

(அவ்வாறு பொதுவான) குணம், வியங்கியத்தைவிடவும் இன்றி யமையாதது என்று கருதத்தக்கது என்று கூறுவதும் அதனாற்றான்.

2.12

(அலங்கார நூல்களில்) செவிக்கினிமையில்லாமை முதலிய குற்றங்கள் (அவையல் கிளவி, சொற்சேர்க்கையால் இடக்கர் தோன்ற அமைப்பு, தெளிவில்லாத திரிசொல் பயின்ற தன்மை போல்வன) கூறப்பட்டன உள் அவை பயின்று வாராமையின் நிலையாதவை எனப்படும் அவை, சிறப்புற்ற தொனியாய் விளங்கும் சிருங்காரச் சுவையில் நீக்கத்தக்கவை. (வீரம், தருணம், அற்புதம் இரண்டிலும் இவ்வாறே) ஏனைய சுவைகளில் இதை (அவ்வளவாகப் பொருட்படுத்தாது) விட்டும் விடலாம். 2.12

செவிக்கினிமையில்லாமை போன்ற (எங்காவது நேரும்) பயின்று வாராத குற்றங்கள் எனக் காட்டப்பட்டவை, வாச்சியமான பொருளிலும், சிருங்காரம் தவிர்த்த பிற வியங்கியத்திலும், சிறப்பில்லாத, தொனியாய் விளங்காத சிருங்காரச் சுவையில் அவை அவ்வளவாகக் குற்றமாவதில்லை; (அவை அநித்யம் - பயின்று வாராதனவும் ஆம்) ஆனால், அங்கியாய் வியங்கியமாய்த் தோன்றும் தொனி வடிவான சிருங்காரத்தில் அறவே நீக்கத்தக்கவையாம் என்று பலரும் காட்டியுள்ளனர். இங்ஙனம் கொள்ளாவிடின் அவை அநித்தியம் என்பதே பொருந்தாது. (ஏனைய சில சுவைகளில் அவை அமைவதும் உண்டு. ஆதலால் எங்குமே குற்றம் தான் ஆயினும் இளிவரல் நகைபோன்ற சுவைகளில் அவ்வளவாகப் பொருட்படுத்த வேண்டுவதொன்றன்று; அதனால்தான் அநித்தியம் எனப்பட்டன) மேலே சொன்னவாறு தொனியின் முறையில் தோற்றமெனும் ஒளி பொது வகையில் விளக்கப்பட்டது; (இது கருதிப்பிறிதின் நோக்கும் வாச்சியத் தொனியின் ஒரு வகை)

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

दिङ्मात्रं तूच्यते येन व्युत्पन्नानां सचेतसाम् ।[1]
बुद्धिरासादितालोका सर्वत्रैव भविष्यति ॥ १३ ॥

दिङ्मात्रकथनेन[2] हि व्युत्पन्नानां सहृदयानामेकत्रापि रसभेदे[3] सहालङ्कारैरङ्गाङ्गिभावपरिज्ञानादासादितालोका बुद्धिः सर्वत्रैव भविष्यति । तत्र—

शृङ्गारस्याङ्गिनो यत्नादेकरूपानुबन्धनात्[4] ।
सर्वेष्वेव[5] प्रभेदेषु नानुप्रासः प्रकाशकः ॥ १४ ॥

अङ्गिनो हि शृङ्गारस्य ये उक्ताः प्रभेदास्तेषु सर्वेष्वेकप्रकारानुबन्धितया प्रबन्धेन प्रवृत्तोऽनुप्रासो[6] न व्यञ्जकः । अङ्गिन[7] इत्यनेनाङ्गभूतस्य शृङ्गारस्यैकरूपानुबन्ध्यनुप्रासनिबन्धने कामचारमाह ।

ध्वन्यात्मभूते शृङ्गारे यमकादिनिबन्धनम् ।
शक्तावपि प्रमादित्वं विप्रलम्भे विशेषतः ॥ १५ ॥

ध्वनेरात्मभूतः[8] शृङ्गारस्तात्पर्येण वाच्यवाचकाभ्यां प्रकाश्यमानस्तस्मिन्यमकादीनां यमकप्रकाराणां निबन्धनं दुष्करशब्द[9]भङ्गश्लेषादीनां शक्तावपि प्रमादित्वम् । 'प्रमादित्व'मित्यनेनैतद्दर्शयति[10] – काकतालीयेन कदाचित्कस्यचिदेकस्य[11] यमकादेर्निष्पत्तावपि भूम्नालङ्कारान्तरवद्रसाङ्गत्वेन

---

१. There is a lacuna from here up to तत् स्थितमेव under Kārikā 26 in No. 254 of BORI. २. 'कल्पनेन'-ग. ३. 'रसभेदेऽङ्गाङ्गिभाव'-ग; रसभेदे कर्तव्येऽलंकारेऽङ्गाङ्गिभाव'-घ. रसप्रभेदे-KLV. ४. 'बन्धवान्'-BP. ५. सर्वेष्वेव प्रभेदेष्वेक'-क-ख. ६. 'प्रवृत्तानुप्रासो'-ग. ७. आङ्गिरूपस्य शृङ्गारस्य'-क-ख. ८. 'ध्वनेरात्मभूतः'-गपुस्तके नास्ति. ९. 'दुष्टम्। शब्द'-ग. १०. 'दृश्यते'-ग. ११. 'कस्यचित्'-गपुस्तके नास्ति.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

2.13

அதற்கு அங்கமாய் (துணைபுரிவனவாய்) அமையும் அலங்காரங்களும் அவற்றின் வகைகளும், அங்கியான தொனியின் வகைகளும் (ரஸம், பாவம், சமனம் முதலியவையும் ஸம்போகம் விப்பிரலம்பம் என்ற வகைகளும்) அவை ஒன்றோ டொன்று கலந்து வருவதுமான அவற்றையும் கூட்டினால் எல்லையில்லா வகையில் அமையும். 2.13

அங்கியாய் வியங்கியமாய்த் தோன்றும் சுவை முதலியன என்று கருதிப்பிறிதினை நோக்கும் தொனியின் ஓர் இயல்பாக - வடிவாகக் கூறப்பட்ட ஒன்றினுக்குத் துணையாகும் வகையில் வாச்சியப் பொருளில் அமையும் உவமை போன்ற பொருளணிகளும், வாசகச் சொல்லில் அமையும் அநுப்பிராஸம் (எதுகை, மோனை) போன்றவையுமே எல்லையில்லா வகைகளைப் பெறும் அங்கியான -ரஸம் முதலிய வியங்கங்களில், விபாவம், அநுபாவம், வியபிசாரி பாவம் போன்றன விளக்கப்படும் வகைகளுடன் அதன் வகைகளான, சுவை, பாவம், அவற்றின் முடிவு, அவற்றின் தோற்றம், அவற்றின் நிலைபாடு போன்ற பல பிரிவுகளும் உண்டு; அவை கலந்துவரும் வகைகள் வேறு உள் இவற்றையெல்லாம் கணக்கிட்டால் (ஒன்பதில்) ஒரு சுவையின் பிரிவுகள், உட்பிரிவுகள் ஆகியவற்றின் வகைகளையே எண்ணிட்டு முடித்தல் இயலாது எனில், அனைத் தையும் எண்ணி அடக்குவதுபற்றிக் கூறவும் வேண்டுமோ!

2.14

ஆதலால், சுட்டும் அளவே சிறிது தான் கூறுவேன் அப்படிக்கூறிய சிறிதளவாலேயே புரிந்துகொண்ட நல்மனம் படைத்தோரின் அறிவு அனைத்து வகைகளிலும் ஒலி பெற்றது ஆகும். (யாவற்றையும் அறியும் திறனுடையதாகும்). 2.14

சிறிதளவு உரைத்தலாலேயே புரிந்துகொண்ட சுவைஞர் ஏதேனும் ஒரு சுவையால் அலங்காரங்களுடன் அங்காங்கித் தன்மை அடைவதை அறிவதாலேயே அனைத்துச் சுவையின் வகைகளை அறிதல் எளிதாகும்.

2.15

அங்கியாய் அமையும் சிருங்காரச் சுவையின் பிரிவு வகை அனைத்தி லும் கவி மிக முயன்று - சொல்லமைப்பு ஒன்றுபோல் இயற்றுவதால் வரும் அநுப்பிராசம் (தலையாகு எதுகை) வியஞ்சகம் ஆகாது. 2.15

அதுவே பின், அங்கி என்று கூறியதால், சிருங்காரச் சுவை அங்கமாகும்போது - அநுப்பிராசம் போன்றவற்றை அமைத்தல் அவரவர் விருப்பம்

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

निबन्धो न कर्तव्य इति । 'विप्रलम्भे विशेषत' इत्यनेन विप्रलम्भे[1] सौकुमार्यातिशयः ख्याप्यते[2] । तस्मिन्द्योत्ये यमकादेरङ्गस्य[3] निबन्धो नियमान्न कर्तव्य इति[4] ।

अत्र[5] युक्तिरभिधीयते—

रसाक्षिप्ततया यस्य बन्धः शक्यक्रियो भवेत् ।
अपृथग्यत्ननिर्वर्त्यः सोऽलङ्कारो ध्वनौ मतः ॥ १६ ॥

निष्पत्तावाश्चर्यभूतोऽपि[6] यस्यालङ्कारस्य रसाक्षिप्ततयैव[7] बन्धः शक्यक्रियो भवेत्सोऽस्मिन्नलक्ष्यक्रमव्यङ्ग्ये ध्वनावलङ्कारो मतः । तस्यैव रसाङ्गत्वं मुख्यमित्यर्थः । यथा—

कपोले पत्राली करतलनिरोधेन मृदिता
निपीतो निःश्वासैरयममृतहृद्योऽधररसः ।
मुहुः कण्ठे लग्नस्तरलयति बाष्पः स्तनतटीं[8]
प्रियो मन्युर्जातस्तव निरनुरोधे न तु वयम् ॥

रसाङ्गत्वे[9] च तस्य लक्षणमपृथग्यत्ननिर्वर्त्यत्वमिति[10] यो[11] रसं बन्धुमध्यवसितस्य[12] कवेरलङ्कारस्तां[13] वासनामत्यूह्य यत्नान्तरमास्थितस्य निष्पद्यते स[14] न रसाङ्गमिति । यमके च प्रबन्धेन बुद्धिपूर्वकं[15] क्रियमाणे नियमेनैव यत्नान्तरपरिग्रह आपतति शब्दविशेषान्वेषणरूपः । अलङ्कारान्तरेष्वपि तत्तुल्यमिति चेत्, नैवम् । अलङ्कारान्तराणि हि निरूप्यमाणदुर्घटनान्यपि रससमाहितचेतसः प्रतिभानवतः कवेरहम्पूर्विकया परापतन्ति । यथा कादम्बर्यां कादम्बरीदर्शनावसरे; यथा च मायाराम[16]शिरोदर्शनेन विह्वलायां[17] सीतादेव्यां सेतौ[18] । युक्तं

---

१. 'विप्रलम्भशृङ्गारे '-ग. विप्रलम्भशृङ्गारस्य-MB. २. 'ख्याप्यते प्रकाश्यते '-ग. ३.. 'यमकस्याङ्गभूतस्य '-ग. ४. 'इति '-क-ख पुस्तकयोर्नास्ति. ५. 'तत्र '-क. ६. 'अपि '-ग पुस्तके नास्ति. ७. 'साक्षिप्ततया '-ख. ८. 'तटम् '-घ. ९. 'रसाङ्गत्वे ' -क-ख. १०. 'लक्षणमक्षुण्णमपृथग्यत्नं निर्वर्त्येत इति '-घ. अक्षुण्ण–ग पुस्तके नास्ति. °निर्वर्त्यमिति – MB. ११. यो-घ पुस्तके नास्ति. १२. 'रससंबन्धमध्य '-ग. १३. 'कवेर्योऽलंकारः '-क-ख. १४. 'स '- ख पुस्तके नास्ति. १५. 'बुद्धिपूर्वके '-क-ख. १६. 'रामादि '-घ; 'राम ' क-ख पुस्तकयोर्नास्ति. १७. 'दर्शनविह्वलायां '-ख. १८. 'इति. ' क-ख. सेतौ सेतुबन्धकाव्य इत्यर्थः. -marginalia.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

2.16

சிருங்காரம் ஆத்மாவாகத் தோன்றும் - சிருங்கார ரஸத் தொனியிலும், சிறப்பாக விப்பிரலம்ப சிருங்காரத்திலும் யமகம் போன்றவற்றை அமைப்பது அந்தக் கவிக்கு ஆற்றல் உண்டெனினும் அது தவறுடையதே. (ஏலாதது என்பது கருத்து)

2.16

ஆத்மாவாகத் தோன்றும் சிருங்காரத் தொனி - அதாவது அதைப் புலப்படுத்தலே நோக்கமாகக்கொண்ட வாச்சிய வாசகங்களால் விளங்குவது; அதில் யமகம் போன்ற (மடக்கு) சொல்லணிகளை அமைப்பது எளிதில் இயலாத பிரிமொழிச் சிலேடை போன்றவற்றை அமைக்கும் ஆற்றல் கவிக்கு இருப்பினும் அது குற்ற முடையதே ஆகும். தவறுடையது எனக்கூறியதால், எங்காவது - நினையாமல் நேரும்வகையில் (காகதாலியமாய் - காக்கை உட்காரப் பனம்பழம் விழக் கீழே இருந்தவன்தலை புண்பட நேர்ந்தமை) யமகம் போன்றவற்றில் ஏதேனும் ஒன்று அமைத்துவிடலாம். (அதனால் உவமை முதலிய அணிகளைப் போல இவற்றையும் சுவைக்கு அங்கமாகப் புகுத்திக் கவிதை செய்தல் தகாது என்பதும் கருத வேண்டுவதே.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

चैतत्, यतो रसा वाच्यविशेषैरेवाक्षेप्तव्याः। तत्प्रतिपादकैश्च शब्दैस्तत्प्रकाशिनो वाच्यविशेषा एव रूपकादयोऽलङ्काराः। तस्मान्न तेषां बहिरङ्गत्वं[1] रसाभिव्यक्तौ; यमकदुष्करमार्गेषु तु तत्[2]स्थितमेव[3]। यत्तु रसवन्ति कानिचिद्य[4]मकादीनि दृश्यन्ते, तत्र रसादीनाम[5]ङ्गता; यमकादीनां त्वङ्गितैव। रसाभासे[6] चाङ्गत्वमप्यविरुद्धम्। अङ्गितया तु व्यङ्ग्ये[7] रसे नाङ्गत्वं, पृथक्प्रयत्ननिर्वर्त्यत्वाद्यमकादेः। अस्यैवार्थस्य सङ्ग्रहश्लोकाः—

रसवन्ति हि वस्तूनि सालङ्काराणि कानिचित्।
एकेनैव प्रयत्नेन निर्वर्त्यन्ते[8] महाकवेः॥
यमकादिनिबन्धे तु पृथग्यत्नोऽस्य जायते।
शक्तस्यापि रसेऽङ्गत्वं तस्मादेषां न विद्यते[9]॥
रसाभासाङ्गभावस्तु यमकादेर्न वार्यते।
ध्वन्यात्मभूते शृङ्गारे त्वङ्गता[10] नोपपद्यते॥

इदानीं ध्वन्यात्मभूतस्य शृङ्गारस्य[11] व्यञ्जकोऽलङ्कारवर्ग आख्यायते —

ध्वन्यात्मभूते शृङ्गारे समीक्ष्य विनिवेशितः।
रूपकादिरलङ्कारवर्ग एति यथार्थताम्॥ १७॥

---

१. 'तस्मात्तेषां किं न बाहि°'–ग. २. 'तत्' -ग पुस्तके नास्ति. ३. 'एव बहिरङ्गत्वम्' -क–ख. ४. 'कानिचिद्वस्तुनि यम°' -क-ख. ५. 'रसानां'–क-ख. ६. 'रसाभावे'–क-ख. ७. 'व्यङ्ग्येन' -क-ख. 'अङ्गिना तु व्यङ्ग्ये'-घ. ८. 'निवर्तन्ते'-क-ख. ९. 'जायते'–. No. 254 (BORI). १०. 'ह्यङ्गता'–क–ख. ११. 'शृङ्गारस्य'– घ पुस्तके नास्ति.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

(காரிகையின் கடைசி அடிக்குப் பயன்):- சிறப்பாக விப்பிரலம்ப சிருங்காரத்தில் யமகம் போன்றவை அடைத்தல் தகாது எனக்கூறிய தால், அந்நிலை (உந்தச்சுவை) மிகவும் நொய்மையுடையது என்பது

அது வியங்கியமாகையால் திண்ணமாக யமகம் போன்றவை அமைத்தல் தக்கதன்று. (அங்ஙனமாகில், சிருங்காரத் தொனியில் அணியாவன எவை என்று கூறுகிறார்) இதுபற்றிய ஓர் உத்தி -உபாயம் கூறுவேன்.

2.17

அதற்கெனத்தனியே முயலாது ஈடேறுவதும் சுவையைச் சார்ந்தும் சுவையை மட்டுமே கருதியும் அமைக்க இயல்வதுமான அலங்காரமே தொனிக்குத் துணையாகும்.

2.17

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

अलङ्कारो हि बाह्यालङ्कार[1]साम्यादङ्गिनश्चारुत्वहेतुरुच्यते । वाच्यालङ्कारवर्गश्च रूपकादिर्यावानुक्तो वक्ष्यते च[2] कैश्चित् अलङ्काराणामनन्तत्वात्स[3] सर्वोऽपि[4] यदि समीक्ष्य विनिवेश्यते तदलक्ष्यक्रमव्यङ्ग्यस्य ध्वनेरङ्गिनः सर्वस्यैव[5] चारुत्वहेतुर्निष्पद्यते ।

एषा[6] चास्य विनिवेशने समीक्षा[7] —

विवक्षा तत्परत्वेन नाङ्गित्वेन कदाचन[8] ।
काले च ग्रहणत्यागौ नातिनिर्वहणैषिता ॥ १८ ॥
निर्व्यूढावपि चाङ्गत्वे यत्नेन प्रत्यवेक्षणम् ।
रूपकादेरलङ्कारवर्गस्याङ्गत्वसाधनम् ॥ १९ ॥

रसबन्धेष्वत्यादृत[9]मनाः[10] कविर्यमलङ्कारं तदङ्गतया विवक्षति ।

यथा—

चलापाङ्गां दृष्टिं स्पृशसि बहुशो वेपथुमतीं
रहस्याख्यायीव स्वनसि मृदु कर्णान्तिकचरः ।
करौ[11] व्याधुन्वत्याः[12] पिबसि रतिसर्वस्वमधरं
वयं तत्त्वान्वेषान्मधुकर हतास्त्वं खलु कृती ॥

अत्र हि भ्रमरस्वभावोक्तिरलङ्कारो रसानुगुणः ।

'नाङ्गित्वेने' ति[13] न[14] प्राधान्येन । कदाचिद्[15]रसादितात्पर्येण विवक्षितोऽपि ह्यलङ्कारः कश्चिदङ्गित्वेन[16] विवक्षितो दृश्यते ।

---

१. 'बाह्यालंकारस्याङ्गिनश्च'–क-ख. २. 'वा'–ग. ३. 'स.'– घ पुस्तके नास्ति. ४. अपि–क-ख पुस्तकयोर्नास्ति. ५. 'सर्व एव'–घ. ६. 'या चास्य' -क. 'यस्य चास्य'–ख. ७. 'समीक्षा सा चास्य प्रकाश्यते'–क-ख–MB. ८. 'कथंचन'–घ. ९. 'रसबन्धे ध्वन्यध्वन्यादृत'–ग. १०. 'गतः'–क-ख. ११. 'करं' -घ. १२. 'व्याधुन्वन्त्याः'–घ. १३. 'इति'–क-ख पुस्तकयोर्नास्ति. १४. 'न'–घ पुस्तके नास्ति. १५. 'केनाचित्'–क-ख. १६. 'अङ्गित्वेन दृष्टः'–क-ख.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

அவ்வாறு அமைந்து, "இது எவ்வாறு இங்ஙனம் இத்துணை இயைபுடன் அமைந்தது!" என வியப்பூட்டுவதும், ரஸத்திற்கு முழுத்துணை ஆவதும், முயன்று புத்திபூர்வமாகச் செய்யப்படாததுமான எளிய இயல்பான அணிதான் முறையில் தோற்றத் தொனிக்கு அழகூட்டும், முக்கியமாக அதுதான் சுவைக்கு அங்கமும் ஆகும்.

அவ்வாறு அமைந்த அணிகள் கொண்ட ஓர் எடுத்துக்காட்டு.

(ஊடல் கொண்டு சினத்துடன் தலைவி, கையில் கன்னத்தைப் புதைத்துப் பெருமூச்சுடன், சற்றே கண்ணீருடன் உட்கார்ந்திருக்கிறாள் தலைவன் அவளைச் சமாதானப்படுத்தித் தன்வழிப்படுத்தக் கூறுகிறான்.) "சொன்னதைக் கேளாதும் விரும்பாதும் உட்கார்ந்திருக்கும் நாயகியே, உன் கன்னத்தில் எழுதியிருந்த அழகுத் தொய்யில் கைத்தலம்பட்டுக் கலைந்து அழிந்தது; (நான்முத்திக்கலைதற்குரியது) அமுதமொத்து இனியதான இதழ்ச் சுவையைப் பெருமூச்சு பருகுகின்றது; (எனக்குக் கிடைக்கவில்லை) கண்ணீர் அடிக்கடித் தொண்டையைத் தொட்டுத் தழுவிக் கொங்கைப் பரப்பைக் குறுக்குகின்றது. (நான் செய்து மகிழவும் உன்னை மகிழ்விக்கவும் உரிய செயல்கள்) உனக்கு இந்த ஊடல் மேல்தான் விருப்பம் இருக்கிறது என்மேல் இல்லை" (ஊடலால் என்னை விடுகிறாய் எனக்காக ஊடலை விடுகின்றிலை என்பது கருத்து. இந்தக் கவிதையில் நுட்பமாய் - அங்கமாய் வேற்றுமையணியும், சிலேடையும், உருவகமும்கூட அமைந்து - சிருங்காரத் தொனிக்குத் தலைமை தந்து ஒதுங்கி இடையூறின்றி இருப்பது காண்க).

அணி சுவைக்கு உட்பட்டு அங்கமாய் அமைதல் என்பதற்குப் பொருத்தமான - பழுதுபடாத இலக்கணம் யாதெனில், அது தனி முயற்சியின்றி இயைவதேயாம் ரஸத் தொனி புலப்படக் கவிதை செய்யும் ஆர்வத்துடனும் முடிவுடனும் தொடங்கும் கவிக்கு, அந்த உணர்வை மீதூர்ந்து வேறு முயற்சியில் ஈடுபட்டு முயன்று அமைக்கும் "அணி ரஸத்திற்கு அங்கம் ஆகாது; (இது உவமை முதலியவற்றுக்கு) இனி யமகம் போல்வனவற்றை அமைக்க முயன்று அறிவை அதன்பாற்படுத்திச் செயற்படும்போது நிச்சயமாகக் குறிப்பிட்ட சொற்களைத் தேடிப் பிடிக்கும் வேறு முயற்சியில் இறங்குவதே வந்து சேரும்.

உவமை முதலியனவும் அத்தகைய முயற்சியால் சமனவேயன்றோ எனின், அன்று சுவையில் ஒன்றிய மதியும், சிறந்த பிரதிபையும் உடைய கவிக்கு அவை, நான் முன், நான் முன் என்று முண்டி மோதிக் கொண்டு முன்வந்து நிற்கின்றன் அமைத்த பிறகுதான், இது எங்ஙனம் இவ்வாறு பொருத்தமுற அமைந்ததென்று ஆராயப்படுவனவாய் இருக்கும் அவை.

உதாரணமாக,

காதம்பரியில் (வடமொழி -பட்டபாணர் (பூர்வார்த்தத்தின் கத்திய காவியம்) இறுதியில்) சந்திராபீடன் காதம்பரியைக் காணும்பொழுதும், ஸேதுபந்தத்தில் (பிரவரஸேனர் - பிராகிருத மொழியில் இயற்றியுள்ள மிக மிக அருமையான பெருங்காப்பியம்) மேகநாதன் (இந்திரஜித்) போரில் மாயையால் தலை வெட்டுண்டதைக் கண்ட சீதாதேவியின் துயரநிலை வருணனை யிலும் இதைக் காணலாம்.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

यथा—

चक्राभिघातप्रसभाज्ञयैव चकार यो राहुवधूजनस्य ।
आलिङ्गनोद्दामविलासवन्ध्यं[1] रतोत्सवं चुम्बनमात्रशेषम् ॥

अत्र हि पर्यायोक्तस्याङ्गित्वेन विवक्षा रसादितात्पर्ये सत्यपीति । अङ्गत्वेन[2] विवक्षितमपि यमवसरे[3] गृह्णाति नानवसरे ।

अवसरे गृहीतिर्यथा—

उद्दामोत्कलिकां विपाण्डुररुचं प्रारब्धजृम्भां क्षणा-
दायासं श्वसनोद्गमैरविरलैरातन्वतीमात्मनः ।
अद्योद्यानलतामिमां समदनां नारीमिवान्यां ध्रुवं
पश्यन् कोपविपाटलद्युति मुखं देव्याः करिष्याम्यहम् ॥

इत्यत्र उपमा[4]-श्लेषस्य ।

गृहीतमपि च यमवसरे त्यजति तद्रसानुगुणतयालङ्कारान्तरापेक्षया ।

यथा —

रक्तस्त्वं नवपल्लवैरहमपि श्लाघ्यैः प्रियाया गुणै-
स्त्वामायान्ति शिलीमुखाः स्मरधनुर्मुक्तास्तथा[5] मामपि ।
कान्तापादतलाहतिस्तव मुदे तद्वन्ममाप्यावयोः
सर्वं तुल्यमशोक केवलमहं धात्रा सशोकः कृतः ॥

१. 'शून्यं'-क-ख. २. अङ्गत्वेन-ग पुस्तके नास्ति. 'अङ्गित्वेना°'-घ. ३. 'इयमवसरे' -क-ख. ४. 'उपमा'-घ पुस्तके नास्ति. उपमा श्लेषस्य-BP. ५. '°रसखे'-ख.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

இதுதான் பொருத்தமும் ஆகும் ஏனெனில், சுவைகள் குறிப்பிட்ட சிறப்பான வாச்சியப்பொருளால் கொணரப்பட்டுத் தோன்றுபவை அத்தகைய பொருளைத் தரும் வாசகமான சொற்களே அவற்றைத் தோற்றுவிக்கும் இத்தகைய வாச்சியப்பொருட் சிறப்பே உருவகம் போன்ற அணிகள் எனவே அவை புறத்தன - (வெளி அங்கம் போல்வனவும் பயன்படாதனபோல்வனவும்) அல்ல; ஆனால் யமகம் போன்ற கடினமான சாகஸச் செயல்கள் புறத்தன - நேராகவோ வேறு வழியாலோ முற்றிலும் பயன்படாதனவேயாம்.

சுவையுடைய சில யமகம் முதலியன, காளிதாஸன் போன்ற கவிஞர் களின் கவிதையில் காணப்படினும் அங்கெல்லாம் - அவ்வணிகளே அங்கியாகச் சுவை முதலியன அங்கமாகவே அமையும்.

ரஸாவாஸமென்னும் சுவைப்போலியில் யமகம் முதலியவை அங்கமாக அமைந்து சுவையூட்டுவது முரண் ஆகாது;

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

अत्र हि प्रबन्धप्रवृत्तोऽपि श्लेषो व्यतिरेकविवक्षया त्यज्यमानो रसविशेषं पुष्णाति। नात्रालङ्कारद्वयसन्निपातः, किं तर्हि ? अलङ्कारान्तरमेव श्लेषव्यतिरेकलक्षणं नरसिंहवदिति चेत्—न; तस्य प्रकारान्तरेण व्यवस्थापनात्[1]। यत्र हि श्लेषविषय एव शब्दे प्रकारान्तरेण व्यतिरेकप्रतीतिर्जायते[2] स तस्य विषयः। यथा—

'स हरिर्नाम्ना देवः सहरिर्वरतुरगनिवहेन'

इत्यादौ।

अत्र ह्यन्य एव शब्दः श्लेषस्य[3] विषयोऽन्यश्च व्यतिरेकस्य। यदि चैवंविधे विषयेऽलङ्कारान्तरत्वकल्पना क्रियते तत्संसृष्टेर्विषयापहार[4] एव स्यात्। श्लेषमुखेनैवात्र व्यतिरेकस्यात्मलाभ इति नायं संसृष्टेर्विषय इति चेत्, न; व्यतिरेकस्य प्रकारान्तरेणापि दर्शनात्। यथा—

नो कल्पापायवायोरदयरयदलत्क्ष्माधरस्यापि शम्या
गाढोद्गीर्णोज्ज्वलश्रीरहनि न रहिता नो तमः कज्जलेन।
प्राप्तोत्पत्तिः पतङ्गान्न पुनरुपगता मोषमुष्णत्विषो वो
वर्तिः सैवान्यरूपा सुखयतु निखिलद्वीपदीपस्य दीप्तिः॥

---

१. व्यवस्थानात्–MB, No. 254, BORI. २. 'क्रियते'–क, ख. ३. 'शब्दश्लेषस्य'–घ. ४. 'क्रियेत ततः संसृष्टेर्विषयापरभार'–ग.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

(முடிவாகக் கூறுவதனால்) யமகம் முதலியன தனிமுயற்சியால் நிறைவேற்றப்படுவ தாதலின் சுவைத்தொனி வியங்கியமாய்த் தோன்றும் இடங்களில் அங்கம் ஆகா; வியங்கியம் தாழ்ந்து ஓய்ந்த அது தலைமை குறைந்த இடத்து அவையே அங்கியாகும். முன்கூறியவற்றை விருத்தியே சுருக்கிகூறும் சுலோகங்கள் (செய்யுள்) விருத்தி உரைநடை; இடையே இந்த சுலோகங்கள் - 21/2 (ஐந்து அடிகள்)

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

अत्र हि साम्यप्रपञ्चप्रतिपादनं[1] विनैव व्यतिरेको दर्शितः। नात्र श्लेषमात्राच्चारुत्वप्रतीतिरस्तीति श्लेषस्य व्यतिरेकाङ्गत्वेनैव विवक्षितत्वात्[2] न स्वतोऽलङ्कारतेत्यपि[3] न वाच्यम्। यत एवंविधे विषये साम्यमात्रादपि सुप्रतिपादिताच्चारुत्वं दृश्यत एव। यथा—

आक्रन्दाः स्तनितैर्विलोचनजलान्यश्रान्तधाराम्बुभि-
स्तद्विच्छेदभुवश्च शोकशिखिनस्तुल्यास्तडिद्विभ्रमैः।
अन्तर्मे दयितामुखं तव शशी वृत्तिः समैवावयो-
स्तत्किं मामनिशं सखे जलधर त्वं दग्धुमेवोद्यतः॥

इत्यादौ।

रसनिर्वहणैकतानहृदयो[4] यं च[5] नात्यन्तं निर्वोढुमिच्छति।

यथा—

कोपात्कोमललोलबाहुलतिकापाशेन बद्ध्वा दृढं
नीत्वा वासनिकेतनं दयितया सायं सखीनां पुरः।
भूयो नैवमिति स्खलत्कलगिरा संसूच्य दुश्चेष्टितं
धन्यो हन्यत एव निह्नुतिपरः प्रेयान्रुदत्या हसन्॥

अत्र हि रूपकमाक्षिप्तमनिर्व्यूढं[6] च परं रसपुष्टये[7]।

निर्वोढुमिष्टमपि यं[8] यत्नादङ्गत्वेन प्रत्यवेक्षते यथा—

---

१. प्रतिपादनप्रपञ्चं'–ग. २. 'विवक्षितत्वम्'–घ. ३. 'ऽलङ्कारत्वेनेत्यपि–'घ. ४. हृदयश्च–घ. ५. 'यश्च'–ग. ६. 'अनिर्व्यूढः'–ग. ७. 'संपरिपुष्टये'–ग., रसपरिपुष्टये –MB; No. 254 (BORI). ८. 'यद्यत्नादङ्गत्वेन'–घ.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

श्यामास्वङ्गं चकितहरिणीप्रेक्षणे[1] दृष्टिपातं
गण्डच्छायां शशिनि शिखिनां बर्हभारेषु केशान्
उत्पश्यामि प्रतनुषु नदीवीचिषु भ्रूविलासान्
हन्तैकस्थं क्वचिदपि न ते भीरु[3] सादृश्यमस्ति ॥

इत्यादौ ।

स एवमुपनिबध्यमानोऽलङ्कारो रसाभिव्यक्तिहेतुः कवेर्भवति । उक्तप्रकारातिक्रमे तु नियमेनैव रसभङ्गहेतुः सम्पद्यते । लक्ष्यं च तथाविधं[4] महाकविप्रबन्धेष्वपि[5] दृश्यते बहुशः । तत्तु सूक्तिसहस्रद्योतितात्मनां[6] महात्मनां[7] दोषोद्घोषणमात्मन एव दूषणं भवतीति न विभज्य दर्शितम् । किं तु रूपकादेरलङ्कारवर्गस्य येयं व्यञ्जकत्वे[8] रसादिविषये लक्षणदिग्दर्शिता[9] तामनुसरन् स्वयं चान्यल्लक्षणमुत्प्रेक्षमाणो यद्यलक्ष्यक्रमप्रतिभम्[10]अनन्तरोक्तमेनं[11] ध्वनेरात्मानमुपनिबध्नाति सुकविः समाहितचेतास्तदा[12] तस्यात्मलाभो भवति महीयानिति ।

क्रमेण प्रतिभात्यात्मा योऽस्यानुस्वानसन्निभः ।
शब्दार्थशक्तिमूलत्वात्सोऽपि द्वेधा व्यवस्थितः ॥ २० ॥

अस्य विवक्षितान्यपरवाच्यस्य ध्वनेः संलक्ष्यक्रमव्यङ्ग्यत्वा[13]नुरणनप्रख्यो य आत्मा सोऽपि शब्दशक्तिमूलोऽर्थशक्तिमूलश्चेति द्विप्रकारः ।

---

१. ‘हरिण’–क. ख. २. ‘वक्त्र’–ग. ३. ‘चण्डि’–ग. ४. ‘तथाविधमपि’–ख. ५. ‘अपि’–घ पुस्तके नास्ति. ६. ‘°सहस्रसंभावितात्मनां’–MB. ७. ‘महतां’–क. ख. ८. ‘व्यञ्जकत्वेन’–क. ख. ९. लक्षणा°–घ. १०. ‘क्रमपतितम°’–घ.; क्रमप्रतिभासम° No. 254 (BORI). ११. ‘एवं’–घ. १२. ‘चेतास्तदस्या°’–घ. १३. ‘सक्रमव्यङ्ग्यत्वात्’–घ.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

“ஒரு மகாகவியின் ஒரே முயற்சியில் அலங்காரமும் சுவையும் உள்ள சில பொருள்கள் சமைந்துவிடுகின்றன யமகம் முதலியன அமைக்க இவன் தனி முயற்சியை ஏற்கவேண்டி வருகிறது; அக்கவி ஆற்றல் மிக்கவனே ஆயினும் யமகம் முதலியன ரஸம் தோன்ற அங்கமாவதில்லை; இவை சுவைப்போலியில் அங்கமாய் இருப்பதில் தடை இல்லை; தொனி வடிவில் தோன்றும் சிருங்காரச் சுவையில் இவை அங்கமாவது என்பதில்லை.

இனி தொனி வடிவான சிருங்காரத்திற்கு வியஞ்சகமான அங்கமாகும் அலங்கார வகை கூறப்படும்.

2.20

தொனி வடிவான சிருங்காரச் சுவை அமைந்த கவிதையில், நன்கு ஆராய்ந்து புகுத்தப்பட்ட உருவகம் போன்ற அணிகள் - பொருட் பொருத்தம் அடைவனவாம் (அதாவது அழகூட்டு வதால் அணிகள் ஆகும்).

2.20

(தோள்வளையும், கை வளையும், குண்டலமும், சிலம்பும் போல்) புறத்தே அணியும் அணிகலன்களைப்போன்று, உடலை உடைய அங்கிக்கு (சொல்லும் பொருளும் உடலாக - உயிரும் உணர்வுமான ஆத்மாவைப்போல் அமைவது தொனியாகும் சுவை) அழகு தருவதால் கவிதைக்கு அணிகள் எனப்படுகின்றன;

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

ननु शब्दशक्त्या यत्रार्थान्तरं प्रकाशते स यदि ध्वनेः प्रकार उच्यते तदिदानीं श्लेषस्य विषय एवापहृतः स्यात्, नापहृत इत्याह—

आक्षिप्त एवालङ्कारः शब्दशक्त्या प्रकाशते[1] ।
यस्मिन्ननुक्तः शब्देन शब्दशक्त्युद्भवो हि सः ॥ २१ ॥

यस्मादलङ्कारो, न वस्तुमात्रं, यस्मिन् काव्ये शब्दशक्त्या प्रकाशते स[2] शब्दशक्त्युद्भवो ध्वनिरित्यस्माकं विवक्षितः[3] । वस्तुद्वये च शब्दशक्त्या प्रकाशमाने[4] श्लेषः । यथा—

येन ध्वस्तमनोभवेन बलिजित्कायः पुरास्त्रीकृतो
यश्चोद्वृत्तभुजङ्गहारवलयो गङ्गां च योऽधारयत् ।
यस्याहुः शशिमच्छिरो हर इति स्तुत्यं च नामामराः
पायात्स स्वयमन्धकक्षयकरस्त्वां सर्वदोमाधवः ॥

नन्वलङ्कारान्तरप्रतिभायामपि श्लेषव्यपदेशो भवतीति[5] दर्शितं भट्टोद्भटेन, तत्पुनरपि शब्दशक्तिमूलो ध्वनिर्निरवकाशः[6] इत्याशङ्क्येदमुक्तं 'आक्षिप्त' इति । तदयमर्थः—यत्र शब्दशक्त्या साक्षादलङ्कारान्तरं[7] वाच्यं सत्प्रतिभासते स

---

१. प्रकाश्यते–MB. २. स एव–घ. ३. 'विवक्षितम्'–BP. ४. प्रकाश्यमाने–MB.
५. 'श्लेषस्य व्यपदेश इति'– क. ख.; श्लेषव्यपदेश एवेति No. 254 (BORI).
६. निरवकाशः' –घ;ग. पुस्तके नास्ति. ७. साक्षादलंकारं–घ.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

இதுவரை பலராலும் கூறப்பட்டனவும், இனி வருவோர் கூற இருப்பனவுமாய் அணிகள் கணக்கில் அடங்காதவை எனவே, அவை அனைத்தும் அது ஆராய்ந்து (முரணா வகையில்) புகுத்தப்படுமானால், (அத்தகைய அணி அமைப்பு) முறையில் தோன்றத் தொனியான அங்கிக்கு அழகு பயக்கக் காரணமாகும்.

அந்த ஆராய்ச்சி யாதெனில்,

2.21

(1) அலங்காரமே தலைமை பெறும்வகையில் - ரஸத்திற்கு அங்க மாகவே அதைக்கருதி அமைத்தல் (2) எந்த வகையிலும் அதை அங்கி யாக அமைக்காமை, (3) உரிய இடம் காலம் முதலியவற்றிற்கேற்ப அணியைக் கொள்ளுதலும், ஒதுக்கிவிடுதலும் (4) தொடக்கம் முதல் முடிவுவரை அதைக்கொண்டுபோய் நிலையுறுத்த முயலாமை (5) முடிவுவரைக் கொண்டு செல்லினும் அது தலைமைபெற்றுவிடாமற் காத்தல் என்றும் இவையே உருவகம் முதலிய அணிகள் அங்கமாகவே அமைந்து ரஸத்தை மலரச்செய்யும் துணையாக இருக்கச் சாதனங் களாம். 2.21

சுவை தோன்றக் கவிதை செய்வதிலேயே மிக்க ஆர்வம்கொள்ளும் கவி, அலங்காரத்தையும் அதற்கு அங்கமாகவேதான் கூற விழைவான். இனி அச்செய்யுள்:- சக்கரத்தின் தாக்குதல் ஆகிய கடக்கவொண்ணா ஆணையினால் எந்தப் பெருமாள், ராகுவின் மனைவிமாருடைய இன்பத்தில் ஆரத்தழுவுதல் போன்ற இனிமைமிக்க செயல்கள் இன்றி, இதழ் சுவைத்தல் மட்டுமே எஞ்சும் வகைசெய்தாரோ அவருக்கு வணக்கம்.

இதன் போந்த கருத்து - பரியாயோக்த அணியால் - ராகுவுக்குத் தலை மட்டுமே உண்டு - தலையைத் தனியே துணித்தார் திருமால் என்பது)

(சிருங்காரம் அல்லது வீரம் அல்லது திருமாலின் போற்றல் கருதி அவர்பால் பக்தி ஆகியவை எதுவுமே) சுவையாகத் தொனிக்காமல், அலங்காரமே பிரதானமாகிறது இது தவிர்க்கப்பட வேண்டிய தொன்று.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

सर्वः श्लेषविषयः[1] । यत्र तु शब्दशक्त्या सामर्थ्याक्षिप्तं वाच्यव्यतिरिक्तं व्यङ्ग्यं[2]मेवालङ्कारान्तरं प्रकाशते स ध्वनेर्विषयः । शब्दशक्त्या साक्षादलङ्कारान्तर-प्रतिभा यथा—

तस्या विनापि हारेण निसर्गादेव हारिणौ ।
जनयामासतुः कस्य विस्मयं न पयोधरौ ॥

अत्र शृङ्गारव्यभिचारी विस्मयाख्यो भावः साक्षाद्विरोधालङ्कारश्च प्रतिभासेत[3] इति विरोधच्छायानुग्राहिणः श्लेषस्यायं विषयः, न त्वनुस्वानोपमव्यङ्ग्यस्य ध्वनेः । अलक्ष्यक्रम[4]व्यङ्ग्यस्य[5] तु ध्वनेर्वाच्येन श्लेषेण विरोधेन[6] वा व्यञ्जितस्य विषय एव । यथा ममैव—

श्लाघ्याशेषतनुं सुदर्शनकरः सर्वाङ्गलीलाजित-
त्रैलोक्यां चरणारविन्दललितेनाक्रान्तलोको हरिः ।
बिभ्राणां मुखमिन्दुरूपमखिलं चन्द्रात्मचक्षुर्दध-
त्स्थाने यां स्वतनोरपश्यदधिकां सा रुक्मिणी वोऽवतात् ॥

१. 'श्लेषः'—क. ख. २. 'अव्यङ्ग्यं'—ग. ३. 'भातीति'—क-ख. ४. 'क्रम-प्रतिभासस्य'—ग. ५. 'व्यङ्ग्यप्रतिभासस्य'—घ. ६. श्लेषविरोधेन—No. 254 (BORI).

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

இனி, அலங்காரத்தை அங்கமாகவே கருதிப் புனைந்தாலும் தக்க இடத்து மட்டுமே அவற்றைக்கொள்ளலே சிறந்தது.

"கொடி மிக நெருக்கமாக அரும்புகள் கட்டியிருக்கிறது வெளிர்த்துள்ளது; திடீரென்று (அரும்புகள்) மலரவும் தொடங்கி விட்டது; வசந்த காலத்துக்காற்று தென்றல் கிளம்பி விட்டதால் ஆடிக்குலுங்குகிறது;

பெண் காமம் மிகுந்து, வெளிர்த்து, உடம்பை முறித்து, பெருமூச்சு விட்டு உடலை அசைத்துத் தவிக்கின்றாள். இதுவரை - கடைசிவரை சிலேடையுவமை மிகவும் அழகாக அழகூட்டுவதாக வும் அமைந்து அடுத்துவரும் விப்பிரலம்ப சிருங்காரத்தைச் சிறப்புற்று மலர்விக்கிறது.

இப்போது இவ்வாறு காமம் மிகுந்த பெண்போல் அழகாய் ஆடி அசையும் இந்தக் கொடியை நான் இப்படியே பார்த்துக்கொண்டு நின்றால் என் தலைவியான தாரிணியின் முகம் சிவப்புறவே செய்வேன்" (ஊடல்கொண்டு சினத்தால் அழகுறுவாள் என்பது கருத்து)

(வடமொழிச் செய்யுளில் சிலேடை நயம் வாய்ந்த சொற்கள் சில)

உத்தலிகை - மொட்டு - காமதாபத்தால் வரும் மெய்ப்பாடு

ஜிரும்பை - மலர்தல் - உடலை முறித்தல்

சுவஸனம் (தென்றல்) காற்று - பெருமூச்சு.

ஓர் அலங்காரந் தொடங்கி, மற்றோர் அணி தொனியைச் சிறப்பிக்கத் துணையாகின்றமை கருதி - அந்தச் சந்தர்ப்பத்திற்கேற்பத் தொடங்கிய அணியை ஒதுக்கி விடுவதும் உண்டு:- (இதன் கண்ணும் சிலேடை, வேற்றுமை என்ற அணிகள் அமைகின்றன் ஆனால் இறுதியில் வரும் வியதிரேகம் - வேற்றுமையணி கருதி முன்னதைவிட்டுவிடுகின்றான் கவி; (பிரிவால் துயருறும் ஒருவன் - ஸசோகன் - துயருடையவன்: அசோகம் என்பது ஒரு மரம் அது பெண்டிர் காலால் உதைக்கப் பூத்துக் குலுங்கும் என்பது ஒரு காவிய மரபு; அதுபோன்றே ஊடல் தீரத் தலைவன் தலைவியின் காலில் விழுதல் காமவின்பத்தில் மிகவும் இனிதான ஓர் செயல்;

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

अत्र वाच्यतयैव व्यतिरेकच्छायानुग्राही श्लेषः प्रतीयते । यथा च

भ्रमिमरतिमलसहृदयतां प्रलयं मूर्च्छां तमः शरीरसादम् ।
मरणं च जलदभुजगजं प्रसह्य कुरुते विषं वियोगिनीनाम् ॥

यथा वा—

चमहिअमाणसकञ्चणपङ्कअणिम्महिअपरिमला जस्स ।
अखण्डिअदाणपसारा बाहुप्पलिहा च्चिअ गइन्दा ॥
(खण्डितमानसकाञ्चनपङ्कजानिर्मथितपरिमला यस्य ।
अखण्डितदानप्रसरा बाहुपरिघा इव गजेन्द्राः ॥ (छाया)

अत्र रूपकच्छायानुग्राही श्लेषो वाच्यतयैवावभासते । स चाक्षिप्तोऽलङ्कारो यत्र पुनः शब्दान्तरेणाभिहितस्वरूपस्तत्र न शब्दशक्त्युद्भवानुरणनरूपव्यङ्ग्यध्वनिव्यवहारः । तत्र वक्रोक्त्यादिवाच्यालङ्कारव्यवहार एव । यथा—

दृष्ट्या केशव गोपरागहृतया किञ्चिन्न दृष्टं मया
तेनैव स्खलितास्मि नाथ पतितां किं नाम नालम्बसे ।
एकस्त्वं विषमेषु खिन्नमनसां सर्वाबलानां गति—
र्गोप्यैवं गदितः सलेशमवताद्गोष्ठे हरिर्वश्चिरम् ॥

१. °यानुगृहीतः-MB. २. 'प्रतीयत एव'-क-ख. ३. 'सादं च'- क-ख.
४. °नुगृहीतः-MB. ५. न-घ पुस्तके नास्ति. ६. किन्तु वाच्यश्लेषालंकार-KLV.
७. 'हतया'-ग.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

இனிச் சிலேடையான சொற்கள் ரக்தன் - காதலுற்றவன் - சிவந்தது; (அசோக மரத்தின் தளிர்கள் சிவப்பு நிறமுடையவை) சிலீ முகம் வண்டு - அம்பு; இனி அந்தச் செய்யுள்:-

அசோக மரமே, நீ இளந்தளிர்களால் செந்நிறமுடையை நானும் என் தலைவியின் வடிவழகும் காதலும்போன்ற இயல்புகளால் அவளிடம் காதல் கொண்டேன் வண்டுகள் உன்னை நாடி வருகின்றன் காமன் வில் எறிந்த அம்புகள் என்மேல் பாய்கின்றன.

இனியாள் ஒருத்தியின் காலுதை உன்னை மகிழ்விப்பன. எனக்கும் அவ்வாறே உனக்கும் எனக்கும் யாவுமே ஒத்தவைதாம் ஆயினும் விதி உன்னை அசோகன் ஆக்கியது; என்னை ஸசோகன் ஆக்கியது."

இதில் கவிதையில் இடம் பெற்ற சிலேடையணி, பின்னால் வரும் வேற்றுமை அணியைக் கூறும் நோக்கில் இடையில் விடப்பட்டும் சுவைக்குத் தடையாகாது அதை விளங்கத் துணையே புரிகிறது. (அசோகன் - ஸசோகன் என்பதே வேற்றுமையணியின் அம்சம்: அதுதான் சுவையை மலர்விக்கத் தலையான ஸாதனம் ஆகின்றது)

இங்கே இரண்டு அணிகள் கூடும் - ஸங்காம் இல்லை; சிலேடையும் வேற்றுமையும் கலந்த (ஈருருவான) நரசிங்கம் போன்ற பிறிதோர் அணியே இது எனல் பொருந்தாது; அந்த வகை இதனினும் வேறானது; எங்குச் சிலேடைச் சொற்களாலேயே அத்தகைய கலப்பு அமையுமோ அதுதான் ஈருருவாகும். உதாரணமாக ஹரி என்ற சொல்லுக்கு இந்திரன் குதிரை என்ற பொருள் இரண்டும் உள்ளமையால், அந்த இந்திரன் என்ற பொருளில், "ஸஹரி:" என்று தொடங்கி அவனுக்கு ஹரி என்ற பெயர்தான் உண்டு தாங்கள்தான் உண்மையில், "ஸஹரி:" சிறந்த குதிரைப்படை கொண்டவர் என்பதுபோல் போலிப் புகழுரையில் வருவது அது. இங்கு அவ்வாறில்லை; சிலேடையணி அமைந்த சொல் வேறு; வேற்றுமையணி அமைந்த சொல் வேறு இதையும் ஸம்ஸ்ருஷ்டி (இரண்டணி கூடுதல்) என்று கூறின், ஸம்ஸ்ருஷ்டிக்கு இடமே இல்லாது போமே.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

एवञ्जातीयकः सर्व एव भवतु कामं वाच्यश्लेषस्य विषयः । यत्र तु सामर्थ्याक्षिप्तं सदलङ्कारान्तरं शब्दशक्त्या प्रकाशते स सर्व एव ध्वनेर्विषयः । यथा—

अत्रान्तरे कुसुमसमययुगमुपसंहरन्नजृम्भत ग्रीष्माभिधानः फुल्लमल्लिकाधवलाट्टहासो महाकालः ' ।

यथा च—

उन्नतः प्रोल्लसद्धारः कालागुरुमलीमसः ।
पयोधरभरस्तन्व्याः कं न चक्रेऽभिलाषिणम् ॥

यथा वा—

दत्तानन्दाः प्रजानां समुचितसमयाकृष्टसृष्टैः[2] पयोभिः
पूर्वाह्णे विप्रकीर्णा दिशि दिशि विरमत्याह्नि संहारभाजः ।
दीप्तांशोर्दीर्घदुःखप्रभवभवभयोदन्वदुत्तारनावो
गावो वः पावनानां परमपरिमितां प्रीतिमुत्पादयन्तु ॥

एषूदाहरणेषु[3] शब्दशक्त्या प्रकाशमाने सत्यप्राकरणिकेऽर्थान्तरे वाक्यस्यासम्बद्धार्था[4]भिधायित्वं मा प्रसाङ्क्षीदित्यप्राकरणिकप्राकरणिकयोरर्थयोरुपमानोपमेयभावः कल्पयितव्य[5]ः सामर्थ्यादित्यर्थाक्षिप्तोऽयं[6] श्लेषो न शब्दोपारूढ इति विभिन्न एव श्लेषादनुस्वानोपमव्यङ्ग्यस्य ध्वनेर्विषयः ।

---

१. 'तस्याः' – ग. २. °क्लिष्टसृष्टैः–घ, BP. ३. 'एतेषु' क-ख. ४. 'संबन्धा' – ग, … संबद्धाभिधायित्वं-KLV. ५. कल्पनीयः-MB. ६. 'इत्याक्षिप्तोऽयं' क–ख.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

இங்கும் சிலேடை வாயிலாக வியதிரேகமும் தோன்றுகிறதே - இது ஸம்ஸ்ருஷ்டியே இல்லை என்றால் அதுவும் ஏலாது. (இங்கே ஓர் விளக்கம் வேண்டும் ஒரே இடத்தில் இரண்டு அணிகள் அமைவது ஸங்கரம். ஒரே செய்யுட்கள் இரண்டு அணிகள் அமைவது ஸம்ஸ்ருஷ்டி இரண்டும் வெவ்வேறு அணிகளே ஆகும் ஸங்கரம் தான் பயன்பெறத் தன்னுடன் இருக்கும் அணியை இன்றியமையா வகையில் அவாவி நிற்கும் ஸம்ஸ்ருஷ்டியில் அவ்வாறில்லை; இரண்டும் தனித்தனியே பயன்பெறும் ஓர் அணிக்கு இடமான, சொற்களில் பிறிதோர் அணி தோன்றுவதும் சொற்றொடரில் பிறிதோர் அணி தோன்றுவதும் உண்டு. சங்கராலங்காரத்தில் தனிச்சொற்களே பிறிதோர் அணிக்கு இடமாவதும் சில இடத்து உண்டு சொற்றொடர் பற்றி வருவதும் உண்டு. ஆனால் ஸம்ஸ்ருஷ்டியில் எல்லா இடத்தும் சொற்றொடருடன் தான் பிறிதோர் அணிக்கு இடமாகும் முன்கூறிய அசோகமரம் பற்றிய கவிதையில் தனிச் சொற்கள் பற்றிய சிலேடையும், அசோக ஸசோக பதங்களின் பொருள்பற்றி வேற்றுமை யணியும் அமைகின்றன. சொற்களை இணைத்து வாக்கிய பாக்கி யன்றோ பொருள்கொண்டு அணி காண்கிறோம் அந்த வாக்கியங்கள் இணைந்த ஒரே தொடர்தானே இரண்டு அணிகளுக்கும் இடமாகின்றது; எனவே, இதையும் ஸங்கரம் என்றே கொள்ளல் கூடுமே எனின் அற்றன்று அவ்வாறு கொண்டால் வாக்கியத்தை மட்டுமே பற்றிவரும் ஸம்ஸ்ருஷ்டியணிக்கு இடமே இன்றி யொழியும்)

இரண்டு பொருள்களுக்குள் - உபமேய உபமானங்களிடையே ஒப்புமை கூறிப் பின் வேற்றுமையும் காட்டுதல் வேற்றுமையணி எனப்படும் வியதிரேகாலங்காரம்)

முன்கூறியதினின்றும் வேறு வகையில் அமைந்த வியதிரேக அணிக்கு எடுத்துக்காட்டு:- (சிறிதே சிலேடை கலந்தும், அது சிலேடை யுவமையாக முற்றாமலேயே வியதிரேகம் அமைந்த செய்யுள் இது!).

“மலைகளையும் பிளந்து சிதறும் தயையில்லாத ஊழி பெருமை பெற்றதும், (பொதுவாக விளக்குத் திரிகளின் இயல்பான) கருமை இல்லாததும், சூரியனிடமிருந்து தோன்றியதும், விட்டில் எதனாலும் அணைக்க முடியாததும், என்றுமே அணையாததுமான உலகத்துத் துன்பங்கள் அனைத்திற்கும் விளக்காக ஒளிரும் (தனிச்சிறப்புடைய) (உலகத்து விளக்குத் திரிகளைவிட) வேறுபட்டதான சுடர்த்திரி உங்களுக்கு இன்பம் தருக.”

(“பதங்க” என்ற சொல் சூரியனையும் விட்டிலையும் குறிக்கும் இரு பொருட்சொல். அந்தச் சிறிதளவு சிலேடை முற்றவும் இல்லை.)

இதில் ஒப்புமை விரிவாகக் காட்டப்படாவிடினும் வியதிரேக அணி அமைத்துக் காட்டப்பட்டுள்ளது.

முன்புகூறிய அசோகமரம்பற்றிய செய்யுளில், சிலேடையுவமை வியதிரேக அணிக்குத் துணைபுரியும் வகையில் கொள்ளப்பட வில்லையாயினும், அதற்குட்பட்ட வகையிலாவது கொள்ளப்படல் வேண்டும். சிலேடையுவமைதான் மட்டுமே சிறப்பாக அழகூட்ட வில்லை என்பதும் கொண்டும் அப்படி அது தனிப்பட்டதோர் அணி என்று கொள்ளாவிடினும், அதுவும் வந்து கூறுவதால் ஸங்கர அணி என்று கொள்ளல் கூடுமே எனின் அதுவும் ஏற்பதன்று ஏனெனில் இந்த வகையில் வியதிரேகாலங்காரம் தோற்றுவிப்பதில், சிலேடை இன்றி, ஒப்புமை மட்டுமே கூறுவதாலும் அழகு தோன்றவே செய்கிறது.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

अन्येऽपि चालङ्काराः शब्दशक्तिमूलानुस्वानरूपव्यङ्ग्ये ध्वनौ सम्भवन्त्येव । तथा हि विरोधोऽपि शब्दशक्तिमूलानुस्वानरूपो दृश्यते[1] । यथा स्थाण्वीश्वराख्यजनपदवर्णने भट्टबाणस्य—

‘यत्र च मत्तमातङ्गगामिन्यः शीलवत्यश्च गौर्यो विभवरताश्च श्यामाः पद्मरागिण्यश्च धवलद्विजशुचिवदना मदिरामोदिश्वसनाश्च[2] प्रमदाः’ ।

अत्र हि वाच्यो विरोधस्तच्छायानुग्राही[3] वा श्लेषोऽयमिति न शक्यं वक्तुम् । साक्षाच्छब्देन विरोधालङ्कारस्याप्रकाशितत्वात् । यत्र हि साक्षाच्छब्दावेदितो विरोधालङ्कारस्तत्र हि श्लिष्टोक्तौ वाच्यालङ्कारस्य विरोधस्य श्लेषस्य वा विषयत्वम् ।

यथा तत्रैव[4]—

‘समवाय इव विरोधिनां पदार्थानाम् । तथाहि—सन्निहितबालान्धकारापि[5] भास्वन्मूर्तिः[6]’ इत्यादौ । यथावा ममैव—

सर्वैकशरणमक्षयमधीशमीशं धियां हरिं कृष्णम् ।
चतुरात्मानं निष्क्रियमरिमथनं नमत चक्रधरम् ॥

अत्र हि शब्दशक्तिमूलानुस्वानरूपो विरोधः स्फुटमेव प्रतीयते । एवंविधो व्यतिरेकोऽपि[7] दृश्यते । यथा ममैव—

---

१. ‘दृश्यत एव’–क-ख, KLV. २. ‘श्वसनाश्च’ इत्यतः परं–‘ (चन्द्रकान्तवपुषः शिरीषकोमलाङ्ग्यश्च अभुजगगम्याः कञ्चुकिन्यश्च पृथुकलत्रश्रियो दरिद्रमध्यकलिताश्च लावण्यवत्यो मधुरभाषिण्यश्च अप्रमत्ताः प्रसन्नोज्वलरागाश्च अकौतुकाः प्रौढाश्च ’)–घ. ३. ‘विरोधच्छाया’–क-ख., विरोध इति तच्छायानुग्राही श्लेषोऽयमिति – KLV. ४. हर्षचरिते – घ. ५. आपि शब्दः – घ पुस्तके नास्ति. ६. मूर्तिश्च–घ. ७. ‘एवं विरोधव्यतिरेकोऽपि’ – क. ख.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

(சிலேடையின்றி ஒப்புமை மட்டும் கூறுவதால் அழகு பெறும் வியதிரேக அணிக்கு எடுத்துக்காட்டு:) *காதலியைப் பிரிந்து விரஹதாபத்தால் துயருறும் ஒருவன் மேகத்தைப் பார்த்துக் கூறுகிறான்: -*

"மேகமே, நான் அழுது புலம்புகிறேன் நீ இடித்து ஒலிக்கின்றாய் நான் இடையறாது கண்ணீர் சொரிகிறேன் நீ மழைத்தாரைகளைப் பொழிகிறாய் (என் உள்ளத்தில்) அவளைப் பிரிந்ததால் சோக நெருப்பு எரிகின்றது உன்னிடத்தில் மின்னல் ஒளிர்கிறது என் உள்ளத்தில் அவளது முகம் (நினைவால் மறக்காத முகம் எப்போதும் உள்ளது) உனக்குள் சந்திரன் மறைந்திருக்கிறான் இவ்வாறு நம் இருவர் நிலையும் ஒத்ததே ஆக, நண்பனே ஏன் என்னை இப்படி எப்போதும் எரித்துப் பொசுக்கவே முற்படுகிறாய்?" (இதில் வியதிரேகம் சிலேடையின்றி ஒற்றுமையும் காட்டி வேற்றுமையும் காட்டிய வகையில் அமைந்துள்ளமைக் காண்க).

ரஸத்தையே அழகூட்டி மலரச் செய்வதில் மனம் ஈடுபட்ட கவி, தொடங்கிய அணியை முடிவுவரை கொண்டு செல்லாது இடையே விடுவான் அதற்கு உதாரணம்:- (மற்றொருத்தியிடம் கூடி இன்புற்று வரும் தன் நாயகனை) ஒருத்தி தன் மெல்லிய கைகளாகிய கயிற்றால் இறுகக் கட்டித் தன் இருப்பிடத்திற்கு இழுத்துச் சென்று, அந்த அந்தி மாலைக் காலத்தில், தோழிகள் முன்னிலையில், அவனுடைய பிழையைச் சுட்டிக்காட்டி, "மீண்டும் இவ்வாறு செய்ய மாட்டாயே - இனிமேல் இத்தகைய பிழை செய்ய மாட்டாயல்லவா" என்று வார்த்தைக் குளறக் கூறுகிறாள் அப்போது அவன் சிரித்துக் கொண்டே, "நான் ஒன்றும் பிழை செய்யவில்லையே" என்று மறைக்கி றான் (பொய் சொல்கிறாயா? என வினவிய வண்ணம்) அவனைச் செல்லமாக அவள் அடிக்கின்றாள் அவன் என்ன புண்ணியம் செய்தானோ! (பிழைகள் எனப்பட்டன அவன் உடம்பில் கண்ட புணர்ச்சி அறிகுறிகள்). (இதில் அவளுடைய மிக மெல்லிய கைகளைக் கயிறாக உருவகம் சற்றே தலைகாட்டி மறைந்துவிடுவது காண்க)

இனி இறுதிவரை கொண்டு சென்ற அணியும் ரஸம் முழு மலர்ச்சியும் பெற வேண்டி அப்படி அதை இறுதிவரை அமைத்து முடிக்கும் விருப்பம் கவிக்கு இருந்தும், அது தலைமை பெற்று விடாமல் பார்த்துக் கொள்கிறான்.

இதுபோன்ற இடத்தில் இந்த வகையில் கொண்டு செலுத்தி நன்கு நிறைவேறும் அணி அந்தக் கவிக்கு அவள் மலரச்செய்யக் கருதும் சுவையே நன்கு விளக்கவே சாதானமாகும். (உத்ப்ரேக்ஷை - தற்குறிப் பேற்றம் - இயற்கையான பொருள்களின் மீது (ஒப்புமை கருதி) தன் குறிப்பை ஏற்றிப் பார்த்தல் இது இந்தச் செய்யுளில் இறுதிவரை வந்து முற்றி நின்றும், சுவையின் தலைமைக்கு முரண் ஆகவில்லை என்பது காண்க).

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

खं येऽत्युज्ज्वलयन्ति लूनतमसो ये वा नखोद्भासिनो
ये पुष्णन्ति सरोरुहश्रियमपि क्षिप्ताब्जभासश्च ये ।
ये मूर्धस्ववभासिनः क्षितिभृतां ये चामराणां शिरां-
स्याक्रामन्त्युभयेऽपि ते दिनपतेः पादाः श्रिये[3] सन्तु वः ॥

एवमन्येऽपि शब्दशक्तिमूलानुस्वानरूपव्यङ्ग्यध्वनिप्रकाराः सन्ति, ते सहृदयैः स्वयमनुसर्तव्याः । इह तु ग्रन्थविस्तरभयान्न तत्प्रपञ्चः कृतः ।

अर्थशक्त्युद्भवस्त्वन्यो यत्रार्थः संप्रकाशते ।
यस्तात्पर्येण वस्त्वन्यद्व्यनक्त्युक्तिं विना स्वतः ॥ २२ ॥

यत्रार्थः स्वसामर्थ्यादर्थान्तरमभिव्यनक्ति शब्दव्यापारं विनैव सोऽर्थशक्त्युद्भवो नामानुस्वानोपमव्यङ्ग्यो ध्वनिः । यथा—

एवं वादिनि देवर्षौ पार्श्वे पितुरधोमुखी ।
लीलाकमलपत्राणि गणयामास पार्वती ॥

अत्र हि लीलाकमलपत्रगणनमुपसर्जनीकृतस्वरूपं शब्दव्यापारं विनै-

---

१. येऽभ्युज्ज्वलयन्ति – KLV. २. 'मूर्धनि' – ग. ३. 'श्रियै' – ग., KLV. ४. 'नः' – क-ख ५. 'रूपा ध्वनिप्रकाराः' – क-ख. ६. 'संभवन्ति' – क-ख; MB. ७. 'तत्' – क-ख पुस्तकयोर्नास्ति. ८. After this KLV adds a *Kārikā*, *vṛtti* and illustration not found in any other MS. just preceding *Kārikā* 22 :—

किञ्च—

वस्तुमात्रमपि व्यङ्ग्यं शब्दशक्त्या प्रधानतः ।
शब्दशक्त्युद्भवस्यास्य ध्वनेः स्याद् गोचरः क्वचित् ॥

वस्तुमात्रमपीति । यद्वस्तुमात्रं प्रतीयमानमस्य ध्वनेरप्रयोजकमुक्तं तदपीत्यर्थः । क्वचिदिति वस्तुमात्रप्रतीतौ यत्र श्लेषव्यपदेशस्तद्व्यतिरिक्तोऽस्य विषय इत्यर्थः । यथा—

पंथिय । न एत्थ सत्थरमत्थि मणं पत्थरत्थले गामे ।
उग्गयपओहरं पेक्खिऊण जइ वससि ता वससु ॥
पथिक ! नात्र संस्तरोऽस्ति मनाक् प्रस्तरस्थले ग्रामे ।
उद्गतपयोधरं प्रेक्ष्य यदि वससि तद् वस ॥ [छाया]

संस्तरस्तृणादिशय्या । प्रस्तराः पाषाणः । एवमपि चेन्मेघभयं तद्वस । व्यङ्ग्यं तु प्रहरचतुष्टयमप्युपभोगेन नात्र निद्रां कर्तुं लभ्यते । सर्वे ह्यत्राविदग्धाः । तदुन्नतपयोधरां मामुपभोक्तुं यदि वससि तदाऽऽस्वेति । अत्र वाच्यबाधेन व्यङ्ग्यस्य स्थितत्वात्तयोर्नोपमेयभावः । The above Prakrit Verse is No. 879 in Weber's ed. of Gāthāsaptaśatī and is quoted in Kāvyaprakāśa IV. 58 (Zalkikar's ed.). ९. स प्रकाशते –BP, KLV. १०. 'ध्वनति' –ग.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

இங்ஙனம் ஆராய்ந்து அமைக்கும் முறையை மீறினால், அத்தகைய மீறல் சுவைக்குக் கேடாகவே ஆகும். இவ்வாறு சுவைக்கேடான இலக்கியம் மஹாகவிகளின் நூல்களிலும் கூடக் காணப்படுகிறது. அதை எடுத்துக்கூறிக் குற்றம் காட்டுதல் - ஆயிரக்கணக்கில் அருமை யான கவிதைகளால் ஒளிபெற்ற அந்த மஹாத்மாக்களைக் குற்றம் கூறுதல் எனக்கே குற்றமாகும் எனக் கருதிப் பிரிந்து அவற்றையான் கற்றிலேன் (குற்றமுள்ள இலக்கியங்களை அறிதல் வேண்டா ஆயினும் உருவகம் போன்ற அணிகளுக்கு சுவைத்தொனி போன்ற வற்றைத் தோற்றுவிக்கும் தன்மைபற்றிக் காட்டிய இத்தகையைப் புரிந்துகொண்டு, நற்கவியொருவன் தானாகவே மற்ற இலக்கணங் களையும் உற்றறிந்து, முறையில் தோற்றமாய்ப் புலப்படும். தொனி யின் (இயல்பான) வடிவை கவனத்துடன் தேர்ந்து அமைத்தால் படைத்த கவி ஆவான் என்பது கருத்து).

(இவ்வாறு கருதிப் பிறிதினை நோக்கும் வாச்சியத்தொனியில் முறையில்தோற்றத் தொனியை விளக்கியபின், அடுத்து விளக்குதற் குரிய, முறையொடு தோற்றத்தொனியை விளக்கத் தொடங்குகிறார்:-)

2.22

(மணியோசையின்) தொடரோசை போன்ற இதன் வடிவ வகை முறையே (அடுத்தடுத்து) சொல், சொற்பொருள் என்பவற்றின் ஆற்றல்வழியே தோன்றலால் அதுவும் இரண்டு வகையாக உள்ளது. (சப்த சக்தி மூலமான முறையொடு தோன்றும் தொனி, அர்த்த சக்தி மூலமான முறையொடு தோன்றும் தொனி என்பன அவை.)

2.22

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

वार्थान्तरं व्यभिचारिभावलक्षणं प्रकाशयति । न चायमलक्ष्यक्रमव्यङ्ग्यस्यैव ध्वनेर्विषयः । यतो यत्र साक्षाच्छब्दनिवेदितेभ्यो विभावानुभावव्यभिचारिभ्यो रसादीनां प्रतीतिः, स तस्य केवलस्य मार्गः । यथा कुमारसम्भवे मधुप्रसङ्गे वसन्तपुष्पाभरणं वहन्त्या देव्या आगमनादिवर्णनं मनोभवशरसन्धानपर्यन्तं शम्भोश्च परिवृत्तधैर्यस्य चेष्टाविशेषवर्णनादि साक्षाच्छब्दनिवेदितम्¹ । इह तु सामर्थ्याक्षिप्तव्यभिचारिमुखेन रसप्रतीतिः । तस्मादयमन्यो ध्वनेः प्रकारः ।

यत्र च शब्दव्यापारसहायोऽर्थोऽर्थान्तरस्य व्यञ्जकत्वेनोपादीयते स नास्य ध्वनेर्विषयः । यथा—

सङ्केतकालमनसं विटं ज्ञात्वा विदग्धया ।
हसन्नेत्रार्पिताकूतं लीलापद्मं निमीलितम् ॥

अत्र हि लीलाकमलनिमीलनस्य व्यञ्जकत्वमुक्त्यैव निवेदितम् । तथा च—

शब्दार्थशक्त्याक्षिप्तोऽपि व्यङ्ग्योऽर्थः कविना पुनः ।
यत्राविष्क्रियते स्वोक्त्या सान्यैवालङ्कृतिर्ध्वनेः ॥ २३ ॥

शब्दशक्त्यार्थशक्त्या शब्दार्थशक्त्या वाक्षिप्तोऽपि² व्यङ्ग्योऽर्थः कविना पुनर्यत्र स्वोक्त्या प्रकाशीक्रियते सोऽस्मादनुस्वानोपमव्यङ्ग्याद्ध्वनेरन्य³ एवालङ्कारः⁴ । अलक्ष्यक्रमव्यङ्ग्यस्य वा ध्वनेः सति सम्भवे स तादृगन्योऽलङ्कारः ।

---

१. 'निवेशिनेभ्यः' – क - ख. २. 'शक्त्यापि क्षिप्तो' – ग. शक्त्या वाक्षिप्तो–घ. ३. व्यङ्ग्याख्याद्ध्वनेः ... KLV. ४. 'एव क्रमः' क - ख.; एवाक्रमः No. 254 (BORI).

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

கருதிப்பிறிதினை நோக்கும் வாச்சியத்தொனியினது ஆத்மா (வடிவு இயல்பு) தொடர் ஓசை போன்றதாய் முன் சொன்ன இருவகைத்தாகும் (மணியின் நாவசைவால் அல்லது சேமக்கலத்தால் மரச்சுத்தியால் தட்டிய ஓசை தொடர்ந்து அதன் பிரதி த்வனிபோல - எதிரொலி போலத் தொடர்ந்து ஓசையை எழுப்பி மெல்லச் சென்று இறுவது போல என்பது விளக்கம்)

அற்றேல், சப்த சக்தியால் வேறு பொருள் தோன்றுமிடத்து அது தொனி வகை எனக்கூறின், சிலேடைக்கு இடமே இல்லாதுபோகுமே எனில் போகாது;

2.23

எங்கு, சப்த சக்தியினால் ஈர்த்துக் கொணரப்படும், ஓர் அலங்காரமே புலப்படுமோ, அந்த அலங்காரம் (வாசகமான) சொல்லால் குறிக்கப்படாததும் ஆமோ அதுதான் தொனி; அது சொற்களின் ஆற்றலால் - சப்த சக்தியால் பிறந்ததன்றோ (சிலேடையில் - பல பொருள் ஒரு சொல் அமைந்து அதன் நேர்ப் பொருளாகவே இரண்டு கருத்துக்கள் மட்டுமே தெரியும் தொனியில் கருத்து மட்டுமின்றி, பல பொருள் ஒரு சொல்லுமின்றித் தனியே ஒரு அலங்காரமே வியங்கியமாய் தோன்றும் என்பது விளக்கம்)

2.23

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

तत्र शब्दशक्त्या यथा

वत्से मा गा विषादं श्वसनमुरुजवं सन्त्यजोर्ध्वप्रवृत्तं
कम्पः को वा गुरुस्ते भवतु बलभिदा जृम्भितेनात्र याहि ।
प्रत्याख्यानं सुराणामिति भयशमनच्छद्मना कारयित्वा
यस्मै लक्ष्मीमदाद्वः स दहतु दुरितं मन्थमूढां पयोधिः ॥

अर्थशक्त्या यथा—

अम्बा शेतेऽत्र वृद्धा परिणतवयसामग्रणीरत्र तातो
निःशेषागारकर्मश्रमशिथिलतनुः कुम्भदासी तथात्र ।
अस्मिन् पापाहमेका कतिपयदिवसप्रोषितप्राणनाथा
पान्थायेत्थं तरुण्या कथितमवसरव्याहृतिव्याजपूर्वम् ॥

उभयशक्त्या यथा 'दृष्ट्या केशव गोपरागहृतया' इत्यादौ ।

प्रौढोक्तिमात्रनिष्पन्नशरीरः सम्भवी स्वतः ।
अर्थोऽपि द्विविधो ज्ञेयो वस्तुनोऽन्यस्य दीपकः ॥ २४ ॥

अर्थशक्त्युद्भवानुरणनरूपव्यङ्ग्ये ध्वनौ यो व्यञ्जकोऽर्थ उक्तस्तस्यापि

१. 'संवृणुर्ध्व'–ग. २. 'मन्थमुग्धः'–ग. ३. 'व्यङ्ग्यध्वनौ'–क-ख.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

காவியத்தில் எங்கு கருத்து மட்டுமின்றி அலங்காரமும் சப்த சக்தியால் விளங்குமோ, அதுதான் சப்த சக்தி மூலம் தொனி என்பதே நான் கூற விரும்புவது. இரண்டு கருத்துக்கள் வெளிப்படும்போது சிலேடை (இந்த இலக்கணத்தை விளக்கக் காட்டப்படும் இலக்கியம் அனைத்தும் பெரும்பாலும் பிரிமொழிச் சிலேடையால் அமைந்துள்ளன் அவை வடமொழியில் அன்றித் தமிழில் தெளிவுற விளக்கம் பெறா சொற்களைக் காட்டாது, இரண்டு கருத்துக்களை மாத்திரம் கூறுவதால் சிலேடை தொனிக்கு வேறானது என்பது விளக்கம் பெறாது; ஆகவே மொழிபெயர்க்கப்படவில்லை தொனி விளக்கில் பி.சா.சுப்ரமண்ய சாஸ்திரியார் அவர்கள் காட்டி யிருக்கும் மொழி பெயர்ப்புக்கள் இந்த வகையில் பயன்படவோ என அஞ்சுகின்றேன்)

பட்டோத்படர் என்பார், வேறோர் அணி தோன்றுவதையும் சிலேடையென்றே பெயரிட்டுக் கொள்ளலாமே சப்த சக்தி மூலத் தொனிக்கு இடமேது என்று கூறினர் காரிகையில், "ஈர்த்துக் கொணரப்பட்ட" என்ற சொல் அவர் கருத்தை மறுக்கவே புணர்க்கப்பட்டது.

ஆகவே, நான் கூறுவதற்குப் பொருள், (சிலேடை அமைந்த) சப்த சக்தியால் - நேரிடையாகவே - கண்கூடாகவே வேறு அணி தோன்றி னும் அதெல்லாம் வாச்சியமாகவே இருப்பன் ஆகவே, சிலேடைக்கு இடம் சப்த சக்தியால் - அந்த ஆற்றலுடைமை காரணமாகவே வாச்சியத்தினின்றும் வேறான - வியங்கியமாகவே மற்றோர் அணி தோன்றுமிடமெல்லாம் தொனிக்கு இடம். (இதன்பின், விரோதா பாஸம் என்ற முரண் அணியும் சிலேடையும் கலந்து - வேறோர் வாச்சியப் பொருள் தொனியாகத் தோன்றவந்த உதாரணங்களும் தமிழில் வாரா) இவ்வாறு விடப்பட்டவற்றை அறிதலும் இன்றி யமையாததே் கேட்டு அறி.

இவ்வாறு சப்த சக்தி மூலமாய் - தொடரோசைபோல் வியங்கியமாகத் தோன்றும் தொனி வகைகள் வேறு பலவும் உண்டு அவற்றைச் சுவைஞர் தாமே இனம் கண்டு சுவைத்தல் வேண்டும். அவை விரிப்பின் பெருகுமென்று அஞ்சி விரித்திலேன்.

(அர்த்தசக்தி மூலத்தொனி இனி விளக்கப்படும்)

2.24

எந்த இடத்தில் சொற்பொருள் தடையின்றி விளங்கி, அதன்பிறகு, அந்தப் பொருளின் சக்தியால் தோன்றிய பொருள், தனது தாத்பர்யத்தால் (எதைச் சிறப்பாக அறிவிக்கக் கூறப்பட்டதோ அக் குறிப்பால்) வாசகமான சொற்களால் உரைக்கப்படாமலேயே பிறிதொரு பொருளைப் புலப்படுத்துகிறதோ - அதுதான் (தாத்பர்யத் தால் போந்த பொருளே) அர்த்தசக்தி மூலத்தொனி எனப்படும்.

2.24

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

द्वौ प्रकारौ– कवेः कविनिबद्धस्य वा वक्तुः[1] प्रौढोक्तिमात्रनिष्पन्नशरीर एकः, स्वतस्सम्भवा च द्वितीयः । कविप्रौढोक्तिमात्रनिष्पन्नशरीरो यथा—

मज्जेहि सुरहिमासो ण दाव अप्पेइ जुअइजणलक्खमुहे ।
अहिणवसहआरमुहे णवपल्लवपत्तले अणङ्गस्स शरे ॥
[सज्जयति सुरभिमासो न तावदर्पयति युवतिजनलक्ष्यमुखान् ।
अभिनवसहकारमुखान्नवपल्लवपत्रलाननङ्गस्य शरान् ॥ च्छाया]

कविनिबद्धवक्तृप्रौढोक्तिमात्रनिष्पन्नशरीरो[2] यथोदाहृतमेव — " शिखरिणि ...." इत्यादि[3] ।

यथा वा—

साअरविइण्णजोव्वणहत्थालम्बं समुण्णमन्तेहिम् ।
अब्भुट्ठाणं विअ मम्महस्स दिण्णं तुह थणेहिम् ॥
[सादरवितीर्णयौवनहस्तालम्बं समुन्नमद्भ्याम् ।
अभ्युत्थानमिव मन्मथस्य दत्तं तव स्तनाभ्याम् ॥ इति च्छाया]

स्वतःसम्भवी य औचित्येन बहिरपि[4] सम्भाव्यमानसद्भावो न केवलं भणितिवशेनैवाभि[5]निष्पन्नशरीरः । यथोदाहृतम्– ' एवं वादिनि....' इत्यादि ।

यथा वा—

सिहिपिञ्छकण्णऊरा जाआ[6] वाहस्स गव्विणी भमइ ।
मुत्ताफलरइअपसाहणाणँ मज्झे सवत्तीणम् ॥
[शिखिपिच्छकर्णपूरा जाया व्याधस्य गर्विणी भ्रमति ।
मुक्ताफलरचितप्रसाधनानां मध्ये सपत्नीनाम् ॥ इति च्छाया]

अर्थशक्तेरलङ्कारो यत्राप्यन्यः प्रतीयते ।
अनुस्वानोपमव्यङ्ग्यः स प्रकारोऽपरो ध्वनेः ॥ २५ ॥

वाच्यालङ्कारव्यतिरिक्तो यत्रान्योऽलङ्कारोऽर्थसामर्थ्यात्प्रतीयमानोऽवभासते सोऽर्थशक्त्युद्भवो नामानुस्वानरूपव्यङ्ग्यो[7]ऽन्यो[8] ध्वनिः ।

---

१. ' वस्तु '–ग. २. ' निष्पन्नो यथा '–ग. ३. इत्यादी–ख. ४. ' बहिरपि '–ग पुस्तके नास्ति. ५. ' अभि '–क-ख. पुस्तकयोर्नास्ति. ६. ' बहुआ '–ग. ७. अनुरणनरूपो व्यङ्ग्यो ' क-ख. ८. ' अन्यो '–ग. पुस्तके नास्ति.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

எந்த இடத்தில் (வாச்சியமான) பொருள் சொற்கள் செயற்படாம லேயே தன் ஆற்றலால் வேறோர் பொருளை (கருத்தை) விளக்கி வெளியிடுமோ (புலப்படுத்துமோ) அது அர்த்த சக்தியின் மூலம் தோன்றியது - (அர்த்தசக்தி மூலத்தொனி) என்பது அது தொட ரோசைபோன்ற வியங்கியப் பொருள் ஆகும்.

தேவருஷி இவ்வாறு கூறியபொழுது, தன் தந்தையின் அருகில் தலை குனிந்து நின்ற பார்வதி, (தன் கையில் வைத்துக்கொண்டிருந்த) விளையாட்டுத் தாமரைப்பூவின் இதழ்களை (ஒன்று, இரண்டு எனக் கணக்கிட்டு) எண்ணிக்கொண்டிருந்தாள்.

இங்கே (பார்வதியின் செயலில்) (பொருளின்) ஆற்றலால் ஈர்த்து கொணரப்பட்ட மெய்ப்பாடு வாயிலாக (நாணம் தன் திருமணம் பற்றிய பேச்சு, தான் விரும்பும் சிவபெருமானும் தன்னை விரும்புதல் அறிந்து உவத்தல் - சிருங்காரம்) சுவைத்தோற்றம் நிகழ்கிறது் இது வேறு தொனி (முறையில் தோற்றம் அன்று முறையொடு தோன்றுவதே.)

எங்குச் சொற்கள் செயற்படும் பொருள் தருவதைத் துணையாகக் கொண்டு, அப்பொருள் வேறு பொருளை விளக்க அதை வியங்கிய மாகக் கொள்வோமோ, அது இந்தத் தொனிக்கு இடமாகாது; (அதுவும் முறையில் தோற்றமே ஆகும் அங்கும் அது கவியின் சொல்லாலேயே குறிக்கப்பட்டதாய் இருக்கும்)

உதாரணம்:- (திறம் பயின்றாள் ஒருத்தி தன் கள்ளக் காதலனைக் கண்டபோது, அவன் தன்னுடன் கூட விரும்புவதையும் அறிந்து, அவனை அந்தி மாலையில் வருமாறு அறிவிக்கச் சைகையால் குறித்தாள்). விடனைக் கண்ட அந்தச் சாதுரியமுடையாள், அவன் கூடும் காலம் அறிய விரும்புவதையும் தெரிந்துகொண்டு, சற்றே மலர்ந்து சிரிக்கும் கண்களில் விளையாட்டுத் தாமரையை வைத்து, அதன் இதழ்களைக் குவியச்செய்து காட்டினாள். (அந்தியில் வருக என்பது குறிப்பு).

இதில், தாமரையைக் குவித்த குறிப்பு கவியின் சொல்லாலேயே உரைக்கப்பட்டுவிட்டது.

2.25

சொல், பொருள், சொற்பொருள் ஆகியவற்றின் ஆற்றலால் கொணரப்பட்ட வியங்கியமான அர்த்தம் எங்கு கவியே தன் கூற்றால் வெளியிடப்பட்டதாமோ, அது தொனியின் வேறுபட்ட அலங்காரமாகும். 2.25

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

तस्य[1] प्रविरलविषयत्वमाशङ्क्येदमुच्यते—

रूपकादिरलङ्कारवर्गो[3] यो वाच्यतां श्रितः ।
स सर्वो गम्यमानत्वं बिभ्रद्भूम्ना प्रदर्शितः ॥ २६ ॥

अन्यत्र[2] वाच्यत्वेन प्रसिद्धो यो रूपकादिरलङ्कारः सोऽन्यत्र प्रतीयमानतया बाहुल्येन प्रदर्शितस्तत्रभवद्भिर्भट्टोद्भटादिभिः । तथा च ससन्देहादिषु[4] उपमारूपकातिशयोक्तीनां[5] प्रकाशमानत्वं प्रदर्शितमित्यलङ्कारान्तरस्य[6] अलङ्कारान्तरे[7] व्यङ्ग्यत्वं न यत्नप्रतिपाद्यम्[8] ।

इयत्पुनरुच्यत[9] एव[10] —

अलङ्कारान्तरस्यापि प्रतीतौ यत्र भासते ।
तत्परत्वं न वाच्यस्य[11] नासौ मार्गो ध्वनेर्मतः[12] ॥ २७ ॥

अलंकारान्तरेषु त्वनुरणनरूपालङ्कारप्रतीतौ[13] सत्यामपि यत्र वाच्यस्य व्यङ्ग्यप्रतिपादनौन्मुख्येन चारुत्वं न प्रकाशते नासौ ध्वनेर्मार्गः । तथा च दीपकादावलङ्कारे[14] उपमाया गम्यमानत्वेऽपि तत्परत्वेन चारुत्वस्याव्यवस्थानान्न[15] ध्वनिव्यपदेशः । यथा[16]—

चन्दमऊएहिँ णिसा णलिनी कमलेहिँ कुसुमगुच्छेहिँ लआ ।
हंसेहिँ सरअसोहा कव्वकहा सज्जनेहिँ करइ गरुई ॥

[चन्द्रमयूखैर्निशा नलिनी कमलैः कुसुमगुच्छैर्लता ।
हंसैश्शारदशोभा काव्यकथा सज्जनैः क्रियते गुर्वी ॥ च्छाया]

इत्यादिषूपमागर्भत्वे[17]ऽपि सति वाच्यालङ्कारमुखेनैव चारुत्वं व्यवतिष्ठते न व्यङ्ग्यालङ्कारतात्पर्येण । तस्मात्तत्र वाच्यालङ्कारमुखेनैव काव्यस्य[18] व्यपदेशो न्याय्यः । यत्र तु व्यङ्ग्यपरत्वेनैव वाच्यस्य व्यवस्थानं[19] तत्र व्यङ्ग्यमुखेनैव व्यपदेशो युक्तः ।

---

१. 'तत्र' – क-ख. २. 'अन्यवाच्यत्वेन' – ग. ३. ... रलङ्कारवर्गः – KLV. ४. 'संदेहादिषु'-BP. ५. योक्त्यादीनां – MB, KLV. ६. अलंकारान्तरत्वे'–क-ख. ७. ...लङ्कारान्तरेण–KLV. ८. 'प्रतिपाद्यमिति'–ग. ९. 'पुनरुक्तं'–क-ख. १०. 'एव' –क-ख. पुस्तकयोर्नास्ति. ११. 'काव्यस्य'–क-ख., MB.; No. 254 (BORI), KLV. १२. 'ध्वनौ'–क-ख. १३. 'अलंकारान्तरस्य रूपकादेरलंकार°'–घ. १४. 'दीपकालंकारे' १५. 'अवस्थानात्'–ग. १६. 'तथाहि' क-ख. १७. 'उपमालंकारगर्भत्वे सत्यपि'–ग., उपमागर्भत्वे सत्यपि–KLV. १८. 'काव्यव्यपदेशो BP, KLV. १९. 'काव्यस्य व्यवस्थापनं' क-ख., काव्यस्य व्यवस्थानं–KLV.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

இனி, அர்த்த சக்தி மூலமான தொனிபற்றி:- (அத்தகைய அர்த்தம். இரு வகையது)

2.26

கவியினுடைய (பக்குவம் பெற்று முதிர்ந்த) திறம்பெற்ற கூற்றாலேயே தோன்றிய வடி இயல்புடையது ஒன்று மற்றொன்று தானாகவே தோன்றுவது; இங்ஙனம் தொனி தோற்றும் அர்த்தம் இருவகையுமாகும். 2.26

(காரிகையின் விளக்கமே, வேறு சிறப்பாய் யாதுமில்லை)
(காமம் தோன்றக் காரணமான வஸந்தகாலம் பிறந்துவிட்டது; இன்னும் முதிரவில்லை என்ற சிருங்கார விபாவம் தொனிக்கு ஒரு கவியின் திறமான கூற்று)

2.27

எங்கு வாச்சியமான அலங்காரத்தினின்றும் வேறான அலங்காரமும் (கருத்து மட்டுமன்றி) வியங்கியமாகத் தோன்றுமோ, மணியின் தொடரோசை போன்ற அந்த வியங்கியமான அலங்காரம் அலங்காரத்தொனியாகும். 2.27

வாச்சியாலங்காரத்திற்கு வேறாக மற்றோர் அலங்காரம் அர்த்தத்தின் திறத்தால் புலப்பட்டு விளங்குமோ, அது அர்த்த சக்தி மூலமான தொடரோசை போன்ற வியங்கியமான தொனியாகும். அத்தகையது யாண்டும் பயின்றுவரக் காணோம் என்ற ஐயம் தோன்று மாகவே பின்வருவது கூறப்படுகிறது (சப்த சக்தியால் சிலேடை முதலிய அணிகள் தோன்றுவதே காணக்கூடுமேயின்றி, அர்த்த சக்தியால் தோன்றும் அணி என்பது யாதோ என்பது ஐயம் அதைத் தீர்க்கக் கூறுகிறார்.)

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

यथा—

प्राप्तश्रीरेष कस्मात्पुनरपि मयि तं मन्थखेदं विदध्या-
न्निद्रामप्यस्य पूर्वामनलसमनसो नैव सम्भावयामि ।
सेतुं बध्नाति भूयः किमिति च सकलद्वीपनाथानुयात-
स्त्वय्यायाते वितर्कानिति दधत इवाभाति कम्पः पयोधेः ॥

यथा वा ममैव—

लावण्यकान्तिपरिपूरितदिङ्मुखेऽस्मि-
न्स्मेरेऽधुना तव मुखे तरलायताक्षि ।
क्षोभं यदेति न मनागपि तेन मन्ये
सुव्यक्तमेव जलराशिरयं पयोधिः ॥

इत्येवंविधे विषयेऽनुरणनरूपरूपकाश्रयेण[2] काव्यचारुत्वव्यवस्थानाद्रूपकध्वनिरिति व्यपदेशो न्याय्यः ।

उपमाध्वनिर्यथा—

वीराणं रमइ घुसिणारुणम्मि ण तहा पिआथणुच्छङ्गे ।
दिट्ठी रिउगअकुम्भत्थलम्मि जह बहलसिन्दूरे ॥
[वीराणां रमते घुसृणारुणे न तथा प्रियास्तनोत्सङ्गे ।
दृष्टी रिपुगजकुम्भस्थले यथा बहलसिन्दूरे ॥ छाया]

यथा वा ममैव विषमबाणलीलायामसुरपराक्रमणे[3] कामदेवस्य—

तं ताण सिरिसहोअररअणाहरणम्मि हिअअमेक्करसम् ।
बिम्बाहरे पिआणं णिवेसिअं कुसुमबाणेन ॥
[तत्तेषां श्रीसहोदररत्नाहरणे हृदयमेकरसम् ।
बिम्बाधरे प्रियाणां निवेशितं कुसुमबाणेन ॥ छाया ॥]

आक्षेपध्वनिर्यथा—

स वक्तुमखिलान् शक्तो हयग्रीवाश्रितान् गुणान् ।
योऽम्बुकुम्भैः परिच्छेदं ज्ञातुं शक्तो[4] महोदधेः ॥

---

१. No. 254 (BORI) has this additional example :—

यथा च—　ज्योत्स्नापूरप्रसरधवले सैकतेऽस्मिन्सरय्वा
वादद्यूतं सुचिरमभवत् सिद्धयूनोः कयोश्चित् ।
एकः प्राह प्रथमनिहतं केशिनं कंसमन्यः
स त्वं तत्त्वं कथय भवता को हतस्तत्र पूर्वम् ॥

२. अनुरणनरूपकाश्रयेण-घ.　३. °सुरपुराक्रमे-MB.　४. शक्तो ज्ञातुं-KLV.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

2.28

வாச்சியத் தன்மை பெற்ற உருவகம் முதலிய அலங்காரங்கள் அனைத்தும் வியங்கியமாகும் தன்மையைப் பெற்றுவந்த பல இடங்கள் முன்பே காட்டியுள்ளோம். 2.28

வாச்சியமான அபிதைப் பொருளாலேயே குறிக்கப்பட்ட அலங் காரங்கள் அனைத்தும் வியங்கியமாகும் இயல்பைப் பெற்று வருவது, மிகப் பெரியோரான பட்டோத்படர் முதலியவர்களால் நிறையவே காட்டப்பட்டது. அவ்வாறே, ஸந்தேஹம் (ஐயவணி) போன்ற வற்றில் உவமை, உருவகம், அதிசயோக்தி (மிகைநவிற்சி) ஆகிய அணிகள் வியங்கியமாகப் புலப்படுவதும் எடுத்துக்காட்டப்பட்டுள்ளது;

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

अत्रातिशयोक्त्या[1] हयग्रीवगुणानामवर्णनीयताप्रतिपादनरूपस्यासाधारणतद्विशेषप्रकाशनपरस्याक्षेपस्य प्रकाशनम्[2] ।

अर्थान्तरन्यासध्वनिः शब्दशक्तिमूलानुरणनरूपव्यङ्ग्योऽर्थशक्तिमूलानुरणनरूपव्यङ्ग्यश्च सम्भवति । तत्राद्यस्योदाहरणम्—

देव्वाएत्तम्मि फले किं कीरइ एत्तिअं पुणा भणिमो[3] ।
कङ्किल्लपल्लवाः पल्लवाणँ अण्णाण ण सरिच्छा ॥
[दैवायत्ते तु फले किं क्रियतामेतावत्पुनर्भणामः ।
रक्ताशोकपल्लवाः पल्लवानामन्येषां न सदृशाः ॥ च्छाया]

पदप्रकाशश्चायं ध्वनिरिति वाक्यस्यार्थान्तरतात्पर्येऽपि सति न विरोधः । द्वितीयस्योदाहरणं यथा—

हिअअट्ठाविअमण्णुं अवरुण्णमुहं हि मं पसाअन्त ।
अवरद्धस्स वि ण हु दे पहुजाणअ रोसिउं सक्कम् ॥
[हृदयस्थापितमन्युमपरोषमुखीमपि मां प्रसादयन् ।
अपराद्धस्यापि न खलु ते बहुज्ञ रोषितुं शक्यम् ॥ च्छाया]

अत्र हि वाच्यविशेषेण सापराधस्यापि बहुज्ञस्य कोपः कर्तुमशक्य इति समर्थकं सामान्यमन्वितमन्यत्तात्पर्येण[4] प्रकाशते ।

व्यतिरेकध्वनिरप्युभयरूपः सम्भवति । तत्राद्यस्योदाहरणं प्राक्प्रदर्शितमेव । द्वितीयस्योदाहरणं यथा—

जाएज्ज वणुद्देसे खुज्ज व्विअ पाअवो गडिअवत्तो[5] ।
मा माणुसम्मि लोए ताएक्करसो दरिद्दो अ ॥
[जायेय वनोद्देशे कुब्ज एव पादपो गलितपत्रः[6] ।
मा मानुषे लोके त्यागैकरसो दरिद्रश्च ॥ च्छाया]

अत्र हि त्यागैकरसस्य दरिद्रस्य जन्मानभिनन्दनं त्रुटितकुब्जपादप[7][8]-

---

१. अत्रातिशयोक्त्या निदर्शनया वा–KLV. २. प्रकाशनात्–KLV. ३. 'भणामि' ख-ग. ४. अर्थसामान्य°–घ. ५. घडिअवत्तो–घ. सडियपत्तो–KLV. ६. घटितपत्रः,–घ. ७. घटित°–MB. शटितपत्रकुब्ज–KLV. ८. 'त्रुटितपत्रकुब्ज'–घ.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

जन्माभिनन्दनं च साक्षाच्छब्दवाच्यम् । तथाविधादपि पादपात्तादृशस्य पुंस उपमानोपमेयत्व[1]प्रतीतिपूर्वकं शोच्यतायामाधिक्यं तात्पर्येण प्रकाशयति । उत्प्रेक्षाध्वनिर्यथा—

चन्दनासक्तभुजगनिःश्वासानिलमूर्च्छितः ।
मूर्च्छयत्येष पथिकान्मधौ मलयमारुतः ॥

अत्र हि मधौ मलयमारुतस्य पथिकमूर्च्छाकारित्वं[2] मन्मथोन्माथ[3]दायित्वेनैव । तत्तु चन्दनासक्तभुजगनिःश्वासानिलमूर्च्छितत्वेनोत्प्रेक्षित[4]मित्युत्प्रेक्षा साक्षादनुक्तापि वाक्यार्थसामर्थ्यादनुरणनरूपो[5] लक्ष्यते । न चैवंविधे विषये इवादिशब्दप्रयोगमन्तरेणासंबद्धतैवेति[6] शक्यते[7] वक्तुम्, गमकत्वादन्यत्रापि तदप्रयोगे तदर्थावगतिदर्शनात् । तथा—

ईसाकलुसस्स वि तुह मुहस्स णं एस पुण्णिमाचन्दो ।
अज्ज सरिसत्तणं पाविऊण अङ्गे विअ ण माइ ॥

[ईर्ष्याकलुषस्यापि तव मुखस्य नन्वेष पूर्णिमाचन्द्रः ।
अद्य सदृशत्वं प्राप्याङ्ग एव[8] न माति ॥ छाया]

यथा वा —

त्रासाकुलः परिपतन् परितो निकेतान्
पुंभिर्न कैश्चिदपि धन्विभिरन्वबन्धि ।
तस्थौ तथापि न मृगः क्वचिदङ्गनाभि-
राकर्णपूर्णनयनेषुहतेक्षणश्रीः ॥

---

१. 'उपमानोपमेयभावं'-क.-ख. २. 'करणत्वं'-क.-ख.…कारणत्वं-KLV. ३. °थोन्माथकदायि-KLV. ४. … तत्त्वेनोत्प्रेक्ष्यत इत्युत्प्रेक्षा-KLV. ५. 'रूपव्यङ्ग्या' -क.-ख-KLV. ६. 'सम्बद्धैवेति'-घ. ७. 'शक्यं'-घ., KLV. ८. इव-घ.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

शब्दार्थव्यवहारे च प्रसिद्धिरेव प्रमाणम् । श्लेषध्वनिर्यथा —

रम्या इति प्राप्तवतीः पताकाः रागं विविक्ता इति वर्धयन्तीः ।
यस्यामसेवन्त नमद्वलीकाः समं वधूभिर्वलभीर्युवानः ॥

अत्र वधूभिः सह वलभीरसेवन्तेति वाक्यार्थप्रतीतेरनन्तरं वध्व इव वलभ्य इति श्लेषप्रतीतिरशब्दाप्यर्थसामर्थ्यान्मुख्यत्वेन वर्तते । यथासंख्यध्वनिर्यथा —

अङ्कुरितः पल्लवितः कोरकितः पुष्पितश्च सहकारः ।
अङ्कुरितः पल्लवितः कोरकितः पुष्पितश्च[3] हृदि मदनः ॥

अत्र हि यथोद्देशमनूद्देशे[4] यच्चारुत्वमनुरणनरूपं मदनविशेषणभूताङ्कुरितादिशब्दगतं तन्मदनसहकारयोस्तुल्ययोगितासमुच्चयलक्षणाद्वाच्यादतिरिच्यमानमालक्ष्यते । एवमन्येऽप्यलङ्कारा यथायोगं योजनीयाः ।[6]

एवमलङ्कारध्वनिमार्गं व्युत्पाद्य तस्य प्रयोजनवत्तां ख्यापयितुमिदमुच्यते—

शरीरीकरणं येषां वाच्यत्वे न (वाच्यत्वेन) व्यवस्थितम् ।
तेऽलङ्कराः परां छायां यान्ति ध्वन्यङ्गतां गताः ॥ २८ ॥

ध्वन्यङ्गता चोभाभ्यां प्रकाराभ्यां व्यञ्जकत्वेन व्यङ्ग्यत्वेन च । तत्रेह प्रकरणाद्व्यङ्ग्यत्वेनेत्यवगन्तव्यम् । व्यङ्ग्यत्वेऽप्यलङ्काराणां प्राधान्य-

---

१. कामं–घ. २. विवर्तने–घ. ३. 'कुसुमितः'–ग. ४. 'अनुद्देशे'–क-ख–KLV. ५. 'अनति'–क–ख. ६. At this point KLV adds what appears like Kārikā–किञ्च

वाच्यालङ्कारशक्तेस्तु वस्तु यत्र प्रतीयते ।
अनुस्वानोपमव्यङ्ग्यो मन्तव्यः सोऽपि च ध्वनिः ॥

This is not found in any of the manuscripts.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

विवक्षायामेव सत्यां ध्वनावन्तःपातः । इतरथा तु गुणीभूतव्यङ्ग्यत्वं प्रतिपादयिष्यते । अङ्गित्वेन व्यङ्ग्यतायामपि ।

अलङ्काराणां द्वयी गतिः — कदाचिद्वस्तुमात्रेण व्यज्यन्ते, कदाचिदलङ्कारान्तरेण[1] । तत्र —

व्यज्यन्ते वस्तुमात्रेण यदालङ्कृतयस्तदा[2] ।
ध्रुवं ध्वन्यङ्गता तासां

अत्र हेतुः —　　काव्यवृत्तेस्तदाश्रयात्[3] ॥ २९ ॥

यस्मात्तत्र तथाविधव्यङ्ग्यालङ्कारपरत्वेनैव काव्यं प्रवृत्तम् । अन्यथा तु तद्वाक्यमात्रमेव स्यात् । तासामेवालङ्कृतीनाम् —

अलङ्कारान्तरव्यङ्ग्यभावे
पुनः[4]　　ध्वन्यङ्गता भवेत् ।
चारुत्वोत्कर्षतो व्यङ्ग्यप्राधान्यं यदि लक्ष्यते ॥ ३० ॥

उक्तं ह्येतत् — चारुत्वोत्कर्षनिबन्धनो[5] वाच्यव्यङ्ग्ययोः प्राधान्यविवक्षा इति । वस्तुमात्रव्यङ्ग्यत्वे चालङ्काराणामनन्तरोपदर्शितेभ्य एवोदाहरणेभ्यो विषय उन्नेयः[6] । तदेवमर्थमात्रेणालङ्कारविशेषरूपेण वार्थेनार्थान्तरस्यालङ्कारस्य[7] वा प्रकाशने चारुत्वोत्कर्षनिबन्धने सति प्राधान्येऽर्थशक्त्युद्भवानुरणनरूपव्यङ्ग्यो ध्वनिरवगन्तव्यः ।

एवं ध्वनेः प्रभेदान् प्रतिपाद्य तदाभासविवेकं कर्तुमुच्यते —

---

१. 'अलंकारेण'–BP–त्र.　२. ':यत्र'–क-ख.　३. °वृत्तिस्तदाश्रया–BP.
४. 'पुनः' क-ख पुस्तकयोर्नास्ति.　५. °न्धना हि–MB.　६. 'उन्नेतव्यः'–ग.
७. 'वस्त्वन्तरस्य'–क-ख.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

எனவே, ஓர் அணியில் பிறிதோர் அணி வியங்கியமா வதை மிக முயன்று விளக்கத் தேவையில்லை ஆயின் மீண்டும் இது மட்டுமே கூறுவேன்.

2.29

ஓர் அணி வாச்சியமாய் இருக்க, அதனின்றும் வியங்கியமாக வேறோர் அணி தோன்றினும் அந்த (வாச்சியமான அணி) வாச்சியம் (தலைமைபெறாது) வியங்கியத்திற்கு அங்கமாய் இருந்தாலன்றி அது தொனியெனப்படுதல் இல்லை. அஃதாவது வாச்சியமானது அணியே அதே ஆயினும், அது வியங்கியம் புலப்படத் துணையாய் நோக்கமுடையதாய் இருந்து, தான் சிறப்பும் தலைமையும்-பெறாதிருந்தால் தொனியாகும் - அதுதானே தலைமையாய் நின்றிடின் - குணிபூதவியங்கியமே ஆகும்; வியங்கியம் சிறப்பும் தலைமையும் பெறாதது ஆகும்.

2.29

2.30

கருத்து ஒன்றினால் அலங்காரங்கள் வியங்கியம் ஆகும்போது நிச்சயமாக அவை தொனிக்கு அங்கமாகவே இருக்கும் (ஏனெனில்) கவிதை இருப்பதற்கே அதுதான் ஆதாரம். அடிப்படையாகும் (ஆதலால்)

2.30

கவிதை அவ்வாறு ஓர் அணியை வியங்கியமாய்ப் புலப்படுத்தவே செயற்படுகிறது. இல்லையென்றால் அது வெறும் சொற்றொட ராகவே ஆவதன்றி கவிதை ஆகாது.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

यत्र प्रतीयमानोऽर्थः प्रक्लिष्टत्वेनं[1] भासते ।
वाच्यस्याङ्गतया वापि नास्यासौ गोचरो ध्वनेः ॥ ३१ ॥

द्विविधोऽपि प्रतीयमानः स्फुटोऽस्फुटश्च । तत्र य एव स्फुटः शब्दशक्त्यार्थशक्त्या वा प्रकाशते स एव ध्वनेर्मार्गो नेतरः । स्फुटोऽपि योऽभिधेयस्याङ्गत्वेन प्रतीयमानोऽवभासते सोऽस्यानुरणनरूपव्यङ्ग्यस्य ध्वनेरगोचरः । यथा—

कमलाअरा ण मलिआ हंसा उड्डाविआ ण अ पिउच्छा ।
केण वि गामतडाए अब्भं उत्ताणअं फलिहम्॥

[कमलाकरा न मलिता हंसा उड्डायिता न च पितृष्वसः ।
केनापि ग्रामतटाकेऽभ्रमुत्तानितं क्षिप्तम् ॥ छाया]

अत्र हि प्रतीयमानस्य मुग्धवध्वा जलधरप्रतिबिम्बदर्शनस्य वाच्याङ्गत्वमेव । एवंविधे विषयेऽन्यत्रापि यत्र व्यङ्ग्यापेक्षया वाच्यस्य चारुत्वोत्कर्षप्रतीत्या प्राधान्यमवसीयते, तत्र व्यङ्ग्यस्याङ्गत्वेन प्रतीतिर्ध्वनेरविषयत्वम् । यथा—

वाणीरकुडङ्गोड्डीणसउणिकोलाहलं सुणन्तीए ।
घरकम्मवावडाए बहुए सीअन्ति अङ्गाइं ॥

[वेतसलताकुञ्जोड्डीनशकुनिकोलाहलं शृण्वन्त्याः ।
गृहकर्मव्यापृताया वध्वाः सीदन्त्यङ्गानि ॥ छाया]

एवंविधो हि[4] विषयः प्रायेण गुणीभूतव्यङ्ग्यस्योदाहरणत्वेन निर्देक्ष्यते । यत्र तु प्रकरणादिप्रतिपत्त्या निर्धारितविशेषो वाच्योऽर्थः पुनः प्रतीयमानाङ्गत्वेनैवावभासते सोऽस्यैवानुरणनरूपव्यङ्ग्यस्य ध्वनेर्मार्गः । यथा —

उच्चिणसु पडिअं कुसुमं मा धुण सेहालिअं हलिअसुह्णे ।
अह दे विसमविरावो[6] ससुरेण सुओ वलअसद्दो ॥

[उच्चिनु पतितं कुसुमं मा धुनीः शेफालिकां हालिकस्नुषे ।
एष ते विषमविरावः श्वशुरेण श्रुतो वलयशब्दः ॥ छाया]

---

१. 'प्रश्लिष्टत्वेन '–क; प्राम्लिष्टत्वेन–BP, No. 254 (BORI), KLV. २. 'व्यूढं' इति गाथासप्तशतीधृतः पाठः । ३. प्रतीतौ ध्वने° KLV. ४. 'हि '–क. पुस्तके नास्ति. ५. 'व्यङ्ग्यत्वस्य '–ग. ६. Locana has rendered this in Sanskrit as विषमविपाकः possibly suggesting the reading विसमविवागो; but हेमचन्द्र reads अत्तसाणविरसो under I. 19. of Kāvyānuśāsana.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

3.31

ஓர் அணியால் வேறோர் அணி வியங்கியமாய்த் தோன்றி, அதுவும் அழகுமிக்கமையால் தலைமையும் சிறப்பும் பெற்றிலங்கினால், அது தொனிக்கு அங்கம் ஆகும் வாச்சியம் வியங்கியம் இரண்டிலும் எது மிக்க காவிய அழகுடையதோ, அதைச் சார்புகொண்டே தான் தலைமையும் சிறப்பும் கருதப்படும். 2.31

இங்ஙனமின்றி கருத்தாலே மட்டுமே அணி வியங்கியமாதற்கு முன் காட்டிய உதாரணங்களிலிருந்து உரிய இடம் தேர்ந்தறிக. ஆக, வஸ்து -கருத்தும் அலங்காரமும் வாச்சியமாய் இருக்க, அவை ஒவ்வொன்றாலும் கருத்தும் அணியும் வியங்கிய மாகிப் புலனாக, அவை கவிதையழகு மிகுந்து விளங்கினால் அவை முறையொடு தோன்றும் தொனிவகை ஆகும் என்பது அறிக.

(முறையொடு தோன்றும் தொனிவகை - அர்த்த சக்தியால் தோன்று வது பன்னிரண்டு வகை:- (1) கவிக்கூற்று (2) கவி பிறர் வாயிலாகக் கூறுவது (3) தானே அமைவது - இந்த வகையில் அமையும் கருத்து மூன்று - அலங்காரம் மூன்று 3 × 2 = (6) வஸ்துத்வனி 6 -காரத்வனி 6 = 12)
இதுவரை கூறிய தொனிவகைகளை அபிநவகுப்தர் காட்டும் முறை:

கருதாவாச்சியத்தொனி கருதிப்பிறிதினை நோக்கும் வாச்சியத்தொனி (இவை அடிப்படை வகை இரண்டு)

அறவே வாச்சியப்பொருள் மறைவது - வேறொரு பொருளில் சேரும் வாச்சியம் - என இருவகைப்படும்.

இது இரண்டு வகை - முறையில் " தோற்றம் - முறையொடு" தோற்றம் இதில் முன்னதன் வகை முடிவற்றது.

பின்னது - சப்தசக்தி[1] மூலம் - அர்த்தசக்தி[2] மூலம் என - இதில் பின்னது மூன்று வகை - கவிக்கூற்று - கவி பிறர் வாயிலாகக் கூறுதல் -தானே" நேர்வது இந்த மூன்றும் - வியஞ்சகம் - வியங்கியம் என இரு வகை யால் உறழப் பன்னிரண்டு வகைகள் வரும் -அர்த்த மூலமான முறையொடு தோற்றத்தொனி 12 வகை - கருதாவாச்சியத் தொனி வகை நான்கும் சேர்ந்து தொனி வகை - 16 இவற்றின் வேறுவகைகள் பின்னால் கூறப்பட உள்ளன. இவ்வாறு தொனியின் வகைளை விளக்கிப் பிறகு, தொனிப் போலியைப் பிரித்துக் காணப் பின்வருவது கூறப்படுகிறது;

2.32

எந்த இடத்தில் வியங்கியமாகத் தோன்றும் பொருள் மிக மறைந்து (எளிதில் புலனாகாது) தோன்றுமோ, எங்கு அது வாச்சியத்திற்கு அங்கமாகவே இருக்குமோ அங்கு இந்த முறையொடு தோற்றும் தொனிக்கு இடமே இல்லை.

2.32

வியங்கியம்தெளிவாய்த்தோன்றுவதும், தெளிவின்றி (மறைந்து) தோன்றுவதும் என இருவகையில் அமையும்: தெளிவாய்த்தோன்றுவதே அ∴தாவது சப்த சக்தியாலோ அர்த்த சக்தியாலோ மிகத் தெளிவாய்த் தோன்றுவதே தொனியைச் சாரும் மற்றது அன்று; தெளிவாயிருந்தும் அந்த வியங்கியம் (சொற்களின்) நேர்ப் பொருளுக்கு அங்கமாய்த் (தான் சிறப்பின்றி) தோன்றுமிடத்துத் தொடரோசை போன்ற இந்த முறையொடு தோற்றத்தொனி ஆவதில்லை.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

अत्र ह्यविनयपतिना सह रममाणा सखी बहिःश्रुतवलयकलकलया सख्या प्रतिबोध्यते । एतदपेक्षणीयं वाच्यार्थप्रतिपत्तये । प्रतिपन्ने च वाच्ये[1]ऽर्थे तस्याविनयप्रच्छादनतात्पर्येणाभिधीयमानत्वात्पुनर्व्यङ्ग्याङ्गत्वमेवे[2]त्यस्मिन्ननुरणनरूपव्यङ्ग्यध्वनावन्तर्भावः ।

ऐवं[3] विवक्षितवाच्यस्य ध्वनेस्तदाभासविवेके प्रस्तुते[4] सत्यविवक्षितवाच्यस्यापि तं कर्तुमाह[5]—

अव्युत्पत्तेरशक्तेर्वा निबन्धो यः स्खलद्गतेः ।
शब्दस्य स च न ज्ञेयः सूरिभिर्विषयो ध्वनेः ॥ ३२ ॥

स्खलद्गतेरुपचरितस्य शब्दस्याव्युत्पत्तेरशक्तेर्वा[6] निबन्धो यः स च न ध्वनेर्विषयः । यतः[7]—

सर्वेष्वेव प्रभेदेषु स्फुटत्वेनावभासनम् ।
यद्व्यङ्ग्यस्याङ्गिभूतस्य तत्पूर्णं ध्वनिलक्षणम् ॥ ३३ ॥

तच्चोदाहृतविषयमेव ॥

इति श्री राजानकानन्दवर्धनाचार्यविरचिते[8] सहृदयालोके[9]
द्वितीय उद्योतः ॥

---

१. 'वाच्यार्थे' – क-ख. 'अर्थे' – घ. पुस्तके नास्ति. २. 'व्यङ्गत्वमेव' – क-ख. ३. 'एवंविधवाच्यस्य' – ग. ४. कृते – KLV. ५. 'तत्कर्तुं' – क-ख. ६. 'अशक्तेरव्युत्पत्तेः' – क-ख. ७. 'यतश्च' – घ. ८. 'श्रीमदानन्द°' – क-ख. ९. 'काव्यालोके' – क-ख; सहृदयहृदयालोके No. 254 (BORI).

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

இதில் வாச்சியப்பொருள் - தோழியின் எச்சரிக்கை அதைத் தெரிந்து கொள்ளும் பொருட்டு இன்றியமையாததே; அது தெரிந்தபிறகும், அது வேறு வியங்கியம் ஒன்றுக்கு அங்கமாகிறது; ஆகவே இது தொடரோசை போன்ற முறையொடும் தோன்றும் தொனி ஆகிறது. (அது எப்படி எனில், மாமனாருக்குப் பிரியமான சேபாலிகை - அதைக் குலுக்காதே் அடக்கமின்றி இப்படி விளையாடுதல் தக்கதன்று; வளையல் ஓசை கேட்பது உன் களவை வெளிப்படுத்தும் உனக்குத் துன்பம் தரும். இனி அவளுடைய மாமனாருக்கும் ஓர் குறிப்புண்டு. அவள் சேபாலிக்கொடியை உலுக்குவதால் வளையோசை் வேறன்று என்பது. இனிக் கள்ளக்காதலனுக்கும் ஒன்று; வீட்டிற்குள் அவளுடைய மாமன் இருக்க நீ இப்படிக் கண்டபடிக் கூத்தடிக்கலாமா? விரைவில் போய்விடு. என்னால் பிழைத்தாய் இதுவே தொடரோசை போன்ற வியங்கியமாகும் தொனி) இதில் வாச்சியத்திலிருந்து பெறும் முதல் வியங்கியம் - தோழியின் எச்சரிக்கைப் பிறகு - அது தெரிந்த பிறகு - சேபாலியைக் குலுக்குதலும், வளையோசையும் வாச்சியமாகி மீண்டும் ஆற்றல் கொண்டு அழகான தொனியைத் தொடரோசை போலப் புலப்படுத்துகின்றது.

கருதிப்பிறிதினை நோக்கும் வாச்சியத்தொனியிலிருந்து தொனிப் போலியை வேறுபடுத்தி விளக்கிய இடம் இது; இதன் தொடர்பில் கருதாவாச்சியத்தொனியின் போலியையும் விளக்கக்கூறுவது:-

2.33

(எதுகையும் மோனையும் தொடுத்தலின்றி) கவிதை செய்யும் திறன் இன்மையாலோ, (செய்யுள் முழுவதையும் பயன்மிக்க சொற்கள் கொண்டு அழகுபெறச் செய்யும்) ஆற்றலின்மையாலோ, இடர்ப்பட்டுப் போகும் (பொருந்தாமையுடன் - இலக்கணையும், உபசார வழக்குமாய் ஆன) சொற்களைக் கொண்டு இயற்றிய செய்யுள் தொனி ஆகாது என்று அறிஞர் உணர்தல் வேண்டும்.

2.33

(தொனிப்போலியைக் காட்டியமையால் - தொனியின் வடிவை - இயல்பை உணர்வை மீண்டும் கூறுகிறார்)

2.34

மேற்கூறிய எல்லா வகைகளிலுமே -அங்கியாய் - (பிரதானமாய் தலைமையுடைத்தாய் - சிறப்புற்றதாய் - அழகு பொங்குவதாய்) இருக்கும் வியங்கியமாகித் தெளிவாய்ப் (எளிதில் முயற்சி இயல்பாக) புலப்பட்டு விளங்குவதுதான் தொனிக்கு முழுமையான இலக்கணம் ஆம். 2.34

அதற்கு எடுத்துக்காட்டுகள் காட்டினோம்.

இரண்டாம் கதிர் முற்றும்

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

तृतीयोद्द्योतः

एवं व्यङ्ग्यमुखेनैव[1] ध्वनेः प्रदर्शिते सप्रभेदे स्वरूपे पुनर्व्यञ्जकमुखेनैतत्प्रकाश्यते[2] —

अविवक्षितवाच्यस्य पदवाक्यप्रकाशता ।
तदन्यस्यानुरणनरूपव्यङ्ग्यस्य च ध्वनेः ॥ १ ॥

अविवक्षितवाच्यस्यात्यन्ततिरस्कृतवाच्ये प्रभेदे[3] पदप्रकाशता यथा महर्षेर्व्यासस्य

सप्तैताः समिधः श्रियः[4]

यथा वा कालिदासस्य —

कः सन्नद्धे विरहविधुरां त्वय्युपेक्षेत जायाम्

यथा वा[5] —

किमिव हि मधुराणां मण्डनं नाकृतीनाम्[6]

एतेषूदाहरणेषु 'समिधः' इति 'सन्नद्ध' इति 'मधुराणामि'ति च पदानि व्यञ्जकत्वाभिप्रायेणैव[7] कृतानि । तस्यैवार्थान्तरसंक्रमितवाच्ये[9] यथा —

रामेण प्रियजीवितेन तु कृतं प्रेम्णः प्रिये नोचितम्[8] ।

अत्र रामेणेत्येतत्पदं साहसैकरसत्वादिव्यङ्ग्याभिसंक्रमितवाच्यं व्यञ्जकम् ।

यथा वा—

एमेअ जणो तिस्सा देउ कवोलोपमाइ ससिबिम्बम् ।
परमत्थविआरे उण चन्दो चन्दो विअ वराओ ॥
[एवमेव जनस्तस्या ददाति कपोलोपमायां शशिबिम्बम् ।
परमार्थविचारे पुनश्चन्द्रश्चन्द्र इव वराकः ॥ छाया]

---

१. व्यङ्ग्यमुखेन–MB. २. मुखेन तत्प्रकाश्यते–घ. ३. 'स्वप्रभेदे'–घ. ४. धृतिः क्षमा दया शौचं कारुण्यं वागनिष्ठुरा । मित्राणां चानभिद्रोहः सप्तैताः समिधः श्रियः ॥ MB. ५. 'यथा वा'–ग–पुस्तके नास्ति; 'यथा वा तस्यैव'–घ. ६. सरसिजमनुविद्धं शैवलेनापि रम्यम् । मलिनमपि हिमांशोर्लक्ष्म लक्ष्मीं तनोति ॥ इयमधिकमनोज्ञा वल्कलेनापि तन्वी किमिव... ॥ MB. ७. 'व्यञ्जकाभिप्रायेणैव'–घ. MB. ८. MB. cites full verse as given in लोचन. ९. 'व्यङ्ग्यार्थसंक्रमित'–क–ख.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

மூன்றாம் கதிர்

இவ்வாறாக (இரண்டு கதிர்களிலும்) வியங்கிய வாயிலாகத் தொனியின் வகையும் இயல்பும் காட்டினோம் இனிக் (கலப்பற்ற) வியஞ்சக சொல்-சொற்றொடர்) வாயிலாகப் புலப்படும் தொனியைக் கூறுவோம்.

3.1

கருதாவாச்சியத்தொனிக்கும், முறையொடு தோற்றத் தொனிக்கும் சொல்லும் சொற்றொடரும் வியஞ்சகமாம் தன்மை உண்டு. (வேறு பொருளில் சேரும் வாச்சியம் என்றும், அறவே மறைந்த வாச்சியப் பொருள் என்றும் இருவகையாலும் கருதா வாச்சியத் தொனி) (இங்கு வியஞ்சக வாயிலாக என்றது - சொல், சொல்லின் ஓர் உறுப்பு, சொற்றொடர் என்பன் இவை கலப்பற்றன - எங்கும் எப்போதும் வியஞ்சகமாகவே நிற்பன் பொருள் ஒரு சொல் வியஞ்சகமாகவும் ஒரு சொல் வியங்கியமாகவும் இருக்குமாதலால்) (கருதாவாச்சியத் தொனி உக்ஷணாமூலத் தொனியென்றும் வழங்கப் பெறும்).

3.1

கருதாவாச்சியத் தொனியின் அறவே மறைந்த வாச்சியப் பொருள் வகைக்கு எடுத்துக்காட்டு: வியாஸமஹரிஷி மகாபாரதத்தில் கூறுவது "இந்த ஏழும் செல்வம் பெருகச் சமித்துக்கள் (ஆம்). (சமித்து - அக்னி அணையாமல் தூண்டும் காய்ந்த சுள்ளி). (தைரியம், பொறுமை, தயை, தூய்மை, கருணை, இன்சொல், நட்புக் கொண் டார்க்குத் தீங்கு நினையாமை என்பன ஏழு)

மற்றுமொன்று:- காளிதாஸனுடைய மேகஸந்தேசத்தில் - பிரிவில் துயருறும் யக்ஷன் மேகத்திடம் கூறுவது)

(மேகமே) நீ இவ்வாறு போர்க்கோலம் பூண்டுவிட்டால், பிரிவால் துயருறும் தன் மனைவியை யாரே நினையாது நீக்குவர்! மற்றுமொன்று:(காளிதாஸன் சாகுந்தலத்தில் - துஷ்யந்தன் கூற்றாக:) (சகுந்தலை தாபத்திற்குரிய மரவுரி உடுத்திருந்தும் எழில் மிகுந்து விளங்குவது கண்டு கூறுவது)" இனிமை மிக்க வடிவுகளுக்கு எதுதான் அழகு செய்வதில்லை (தாமரை பாசி படர்ந்தும் இனியதே் சந்திரனுக்கு மாசாயினும் மறு அழகே தரும் இந்த மெல்லியலாள் மரவுரியாலும் எழில் மிக்கவளாகத்தான் இருக்கிறாள் என்பன அதற்கு முன் உள்ளவை;)

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

अत्र द्वितीयश्चन्द्रशब्दोऽर्थान्तरसंक्रमितवाच्यः ।

अविवक्षितवाच्यस्यात्यन्ततिरस्कृतवाच्ये प्रभेदे वाक्यप्रकाशता यथा–

‘ या निशा सर्वभूतानां तस्यां जागर्ति संयमी ।
यस्यां जाग्रति भूतानि सा निशा पश्यतो मुनेः ॥

अनेन हि वाक्येन न निशार्थो न च जागरणार्थः कश्चिद्विवक्षितः । किं तर्हि ? तत्त्वज्ञानावहितत्वमतत्त्वपराङ्मुखत्वं च मुनेः प्रतिपाद्यत इति तिरस्कृतवाच्यस्य व्यञ्जकत्वम् । तस्यैवार्थान्तरसंक्रमितवाच्यस्य वाक्यप्रकाशता यथा—

विसमइओ च्चिअ काण वि काण वि वोलेइ अमिअणिम्माओ ।
काण वि विसामिअमओ काण वि अविसामओ कालो ॥
[विषमय इव केषामपि केषामपि प्रयात्यमृतनिर्माणः ।
केषामपि विषामृतमयः केषामप्यविषामृतः कालः ॥ इति च्छाया]

अत्र हि वाक्ये विषामृतशब्दाभ्यां दुःखसुखरूपसंक्रमितवाच्याभ्यां व्यवहार इत्यर्थान्तरसंक्रमितवाच्यस्य व्यञ्जकत्वम् ।

विवक्षिताभिधेयस्यानुरणनरूपव्यङ्ग्यस्य शब्दशक्त्युद्भवे प्रभेदे पद-प्रकाशता यथा–

प्रातुं धनैरर्थिजनस्य वाञ्छां दैवेन सृष्टो यदि नाम नास्मि ।
पथि प्रसन्नाम्बुधरस्तडागः कूपोऽथवा किं न जडः कृतोऽहम् ॥

अत्र हि जड इति पदं निर्विण्णेन वक्त्रात्मसमानाधिकरणतया प्रयुक्त-मनुरणनरूपतया कूपसमानाधिकरणतां स्वशक्त्या प्रतिपद्यते ।

---

१. ‘ वाक्यार्थेन ’–ग. २. वाच्यस्यास्य–व-B. P., KLV. ३. ‘ संक्रान्त ’–क-ख.
४. वाच्यस्यास्य – ग. ५. ‘ प्रातुं ’–क - ख, दातुं – MB. ६. ‘ इत्येतत् ’ – क - ख.
७. प्रतिपद्यते–MB No. 254 (BORI).

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

இதில் இரண்டாவது சந்திரன் என்ற சொல் வேறு பொருளில் சேர்ந்த வாச்சியப்பொருளை உடையது (முன்வரும் "தாமரைகள்" என்பது இவ்வாறு காட்டப்பட்டதைக் காண்க) கருதாவாச்சியம் அறவே பொருள் இழந்து (மறைந்து) வரும் தொனி சொற்றொடரால் விளங்குதற்கு ஓர் எடுத்துக்காட்டு:

இது பகவத் கீதையில் காணும் ஒரு சுலோகம்:-

(செம்பொருள்) உலகில் தோற்றம் கொள்ளும் (பிராணிகள்) அனைத் திற்கும் எது இரவோ, அந்த இரவில் யோகியானவன் விழித்துக் கொண்டிருக்கிறான் அந்தப் பிராணிகள் (குறிப்பாக மாந்தர்) எப்போது (எந்த இரவில்) விழித்துக் கொண்டிருப்பார்களோ, காணும் (காட்சி - ஞானம்) முனிக்கு அதுவே இரவு (உறங்கும் உலகைக் காணாத நேரம் என்பது கருத்து.)

இந்த வாக்கியத்தில் இரவுபற்றியோ கண் விழித்திருப்பது பற்றியோ கூறும் கருத்துச் சிறிதும் இல்லை ஆயின், யோகியும் முனியுமான ஒருவன் - தத்துவந் தெரிவதில் விழிப்பு (கவனம்) உடையவனாகவும் தத்துவமில்லாத-பொய்த் தோற்றமான உலகம் பற்றிய நோக்கும் இல்லாதவனாகவும் இருப்பான் என்பதே மிக்க அழகிய வியங்கிய மான தொனி இதில் உள்ள சொற்றொடர் அறவே மறைந்த வாச்சியப் பொருள் கொண்டது.

(இனி சுலோகத்தில் உள்ள சொற்கள் (தொடர்) தம் செம்பொருளை விட்டுத் தாம் வழங்கப்பட்ட கருத்தை நோக்கி வேறுபொருளைச் சேர்வது சிறிதே விளக்கப்படல் வேண்டும். இதில் இரவு என்பது மிகவும் அற்புதமானவகையில் இரு கருத்துக்களைப் புலப்படுத்தும். (1) மாந்தர்க்கு அறியாமை தந்து மயங்கச் செய்து பொய்ப் பொருள்களை மெய்யாகக் காணும் - பொய்யறிவு - போலி அறிவு என்பதொன்று. (2) பொய்ப் பொருள்களைக் காட்டாது மெய்ப்பொரு ளையே காட்டும் வித்யை எனப்படும் ஞானம்,யோகி முன்னதை அறவே ஒழிப்பதிலும், பின்னதைப் பெறுவதிலும் விழிப்புடன் இருப்பான் உலகம் பொய்ப் பொருளில் ஈடுபட்டு மயங்கி இருப்பது இரவு முனி நற்காட்சியுடன் பொருள்களின் தத்துவம் கண்டறிகின் றவன் ஆதலின் அவற்றைக் காணாது இருப்பன்.)

கருதாவாச்சியத்தொனி வகையில் வேறு பொருளில் சென்றடையும் தொனி சொற்றொடரால் புலப்படுதற்கு ஓர் எடுத்துக்காட்டு:-

1. *காலம் சிலருக்கு விஷ மயமாகவே (மிக இன்னாதாய்) கழிகின்றது.*
2. *வேறு சிலருக்கு அமுதத்தால் இயன்றதாக (இன்பமயமாகக்) கழிகின்றது*
3. *மற்றும் சிலருக்கு விஷமயமாகவும் அமுதமயமாகவுமே கழிகின்றது*
4. *இன்னும் சிலருக்கு விஷமாகவோ அமுதமாகவோ இன்றிக் கழிகின்றது.*

1. *தீவினை செய்வோருக்குக் காலம் துன்பமளிக்கும் (அவிவேகி)*
2. *நல்வினையே செய்வோருக்கு இன்பமே தரும் (விவேகி)*
3. *தீவினை நல்வினை இரண்டும் கலந்த செயலுடையார்க்கு அவ்வினைக்கு ஏற்பத் துன்பமும் இன்பமும் நிரந்து நேரும் (ஒரு கால் விவேகி - மறுகால் அவிவேகி)*
4. *அறிவே இல்லாத மூடர்களுக்கும், தத்துவ ஞானத்தால் தெளிந்த அறிவுடைய யோகிகளுக்கும் துன்பமும் இல்லை; அமுதமும் இல்லை.)*

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

तस्यैव वाक्यप्रकाशता यथा हर्षचरिते सिंहनादवाक्येषु—

'वृत्तेऽस्मिन्महाप्रलये धरणीधारणायाधुना त्वं शेषः ।'

एतद्धि वाक्यमनुरणनरूपमर्थान्तरं शब्दशक्त्या स्फुटमेव प्रकाशयति[1] ।

अस्यैव कविप्रौढोक्तिमात्रनिष्पन्नशरीरस्यार्थशक्त्युद्भवे प्रभेदे पदप्रकाशता यथा हरिविजये—

चूअंकुरावअंसं छणपसरमहग्घमणहरसुरामोअम्[3] ।
असमप्पिअं[4] पि गहिअं कुसुमसरेण महुमासलच्छिमुहम् ॥
[चूताङ्कुरावतंसं क्षणप्रसरमहार्घमनोहरसुरामोदम् ।
असमर्पितमपि गृहीतं कुसुमशरेण मधुमासलक्ष्मीमुखम् ॥ छाया]

अत्र असमर्पितमपि कुसुमशरेण मधुमासलक्ष्म्या मुखं गृहीतमित्यसमर्पितमपीत्येतदवस्थाभिधायिपदमर्थशक्त्या कुसुमशरस्य बलात्कारं प्रकाशयति[5] ।[6]

अत्रैव प्रभेदे वाक्यप्रकाशता यथोदाहृतं प्राक् 'सज्जेहि सुरहिमासो' इत्यादि । अत्र सज्जयति सुरभिमासो न तावदर्पयत्यनङ्गाय शरानित्ययं वाक्यार्थः कविप्रौढोक्तिमात्रनिष्पन्नशरीरो मन्मथोन्माथकतापादनावस्थानं[7] वसन्तसमयस्य सूचयति ।

स्वतःसंभविशरीरार्थशक्त्युद्भवे[8] प्रभेदे पदप्रकाशता यथा—

वाणिअअ हत्थिदन्ता कुत्तो अम्हाण वाघकित्ती अ ।
जाव लुलिआलअमुही घरम्मि परिसक्कए सुण्हा ॥
[वाणिजक हस्तिदन्ताः कुतोऽस्माकं व्याघ्रकृत्तयश्च ।
यावल्लुलितालकमुखी गृहे परिष्वक्कते स्नुषा ॥ छाया]

---

१. प्रवृत्ते॰ MB. २. 'लक्षयति'–क-ख. ३. छणपसरमहं घणमहुरामोअम्–घ. ४. अपणामअं वि.–क-ख. ५. लक्षयति–क-ख. ६. No. XII 184 (BORI) and No. XII 185 (BORI) stop at this and omit the rest up to सूचयति । ७. 'वस्थानात्'–क-ख; मन्मथोन्माथकदनावस्थां – BP.; No. 254 (BORI). ८. 'संभविशरीरार्थ॰'-ग., MB.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

(இது பாணப்பட்டர் இயற்றிய ஹர்ஷ சரிதம் என்ற வடமொழி (உரைநடை). கத்யகாவியத்தில் இருப்பது; அதன் சந்தர்ப்பம் பின்வருவது.

கதாநாயகனான ஹர்ஷனுடைய தந்தையான விபொகாவர்த்தனனும் தமையனாகிய ராஜவர்த்தனனும் இறந்தமையால் - (ஒரே சமயம்) இனி நீயே ராஜ்யத்தைத் தாங்குதல் வேண்டும் என்ற ஹர்ஷ வர்த்தனனுக்குத் தானைத்தலைவனான ஸிம்ஹநாதன் கூறுவது:-

உதாரணம்:- "இந்த மஹாப்பிரளயம் நேர்ந்த நிலையில், பூமியைத் தாங்குதற்கு இப்போது நீயே சேஷன் எஞ்சியுள்ளாய்" (சேஷன் - அநந்தன் என்னும் ஆதிசேஷன் - தன் ஆயிரம் தலைகளால் பூமியைத் தாங்குபவன் என்பது புராணப் பொருள் மஹாப்பிரளயம் என்பது ஊழி முடிவு; இங்கு தந்தையும் தமையனும் இறந்த பெருங்கேட்டைக் குறித்தது.)

இந்த வாக்கியம் தொடரோசைபோன்று - சொற்களின் ஆற்றலால் வேறு பொருளைத் தெளிவான வியங்கியமாகப் புலப்படுத்தும்.

இனி இதுவே கவியின் திறன் மிக்க கூற்றால் மட்டுமே உருக்கொண்டு அர்த்த சக்தியால் தோன்றும் தொனியாகத் தனியொரு சொல்லால் தோன்றுவதற்கு உதாரணம்:-

செய்யுள்:- மாந்தளிர் காதணியாக எங்கும் பரவும் வசந்தவிழாக் கொண்டாட்டத்தால் மனமும் மகிழ்வும் செறியத் தோன்றிய வசந்தத் திருமகளுடைய முகத்தை அது தனக்குத் தரப்படாவிடினும் (வலிய இதழ்சுவைக்க) மன்மதன் பற்றினான். (இளம்பெண் புதிதாய்த் திருமணமானவள் நாணத்தாலும் அச்சத்தாலும் தன் முகத்தை எளிதில் தன் நாயகனுக்குக் கொடுத்துவிட மாட்டாள் அந்த முகத்தை வலியப்பற்றி இதழ்சுவைப்பது பெரிதும் இன்பம் தரும் சிருங்காரச் சுவையாகும்;

இதில், வசந்தத் திருமகளின் முகம் தனக்குக் கொடுக்கப்படா நிலை யிலும் மன்மதன் அதைப் பற்றினான் என்பதில் உள்ள, "அஸமர்ப்பிதம் கொடுக்கப்படாத" என்ற சொல் - அந்த நிலையைச் சுட்டும் சொல் - தன் அர்த்த சக்தியால் மன்மதன் அதை வலிய (பலாத்காரமாகப்) பற்றினான் என்பதைப் புலப்படுத்தும். (நிலையாவது புதிதாய் மணம்புரிந்த இளம் பெண்ணின் நிலை)

இந்தவகையில், சொற்றொடரால் விளங்கும் தொனிக்கு முன்பு இரண்டாம் கதிர் காரிகை -25 (47) "வஸந்த மாதம்" எனக் காட்டப்பட்டது காண்க. இதில் வசந்தமாதம் அம்புகளைச் சித்தம் செய்ததே தவிர மன்மதனுக்குக் கொடுத்து விடவில்லை என்ற வாக்கியத்தின் அர்த்தம் காமக்கிளர்ச்சி கூர்விக்கும் வஸந்த காலத்தின் தனிமையைக் காட்டும். இது கவியின் திறன் கொண்ட சொல் மாத்திரத்தால் உருக்கொண்டது.

இனி தானாகவே உருக்கொள்ளும் அர்த்தசக்திதொனிக்கு பதத்தால் தனிச்சொல் ஒன்றால் தோன்றும் வகை:-

ஐயா, வியாபாரியே, சுருண்ட கூந்தல் புரண்டு அழகு செய்யும் முகத்துடன் என் மருமகள் இந்த வீட்டில் வளையவரும்வரை எங்கள் வீட்டில் யானைக்கோடோ புலித்தோலோ எப்படி இருக்கும்?

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

अत्र लुलितालकमुखीत्येतत्पदं व्याधवध्वाः स्वतःसम्भावितशरीरार्थशक्त्या सुरतक्रीडासक्तिं सूचयंस्तद्दीयस्य[1] भर्तुः सततसंभोगक्षामतां प्रकाशयति ।

तस्यैव वाक्यप्रकाशता यथा —

सिहिपिञ्छकण्णऊरा बहुआ वाहस्स गव्विरी भमइ ।
मुत्ताफलरइअपसाहणाणं मज्झे सवत्तीणम् ॥
[शिखिपिच्छकर्णपूरा भार्या व्याधस्य गर्विणी भ्रमति ।
मुक्ताफलरचितप्रसाधनानां मध्ये सपत्नीनाम् ॥ छाया]

अनेनापि[2] वाक्येन व्याधवध्वा शिखिपिञ्छकर्णपूराया नवपरिणीतायाः कस्याश्चित्सौभाग्यातिशयः प्रकाश्यते[3] । तत्[4]संभोगैकरसो[5] मयूरमात्रमारणसमर्थः पतिर्जात इत्यर्थप्रकाशनात् तदन्यासां चिरपरिणीतानां मुक्ताफलरचितप्रसाधनानां दौर्भाग्यातिशयः ख्याप्यते । तत्सम्भोगकाले स एव व्याधः करिवरवधव्यापारसमर्थ आसीदित्यर्थप्रकाशनात्[6] ।

ननु काव्यविशेषो ध्वनिरित्युक्तं तत्कथं तस्य पदप्रकाशता । काव्यविशेषो हि विशिष्टार्थप्रतिपत्तिहेतुः शब्द[7]सन्दर्भविशेषः । तद्भावश्च पदप्रकाशत्वे नोपपद्यते । पदानां स्मारकत्वेनावाचकत्वात् । उच्यते — स्यादेष दोषः यदि वाचकत्वं प्रयोजकं ध्वनिव्यवहारे स्यात् । न त्वेवम्; तस्य व्यञ्जकत्वेन व्यवस्थानात्[8] । किं च काव्यानां शरीरिणामिव[9] संस्थान[10]विशेषावच्छिन्नसमुदायसाध्यापि चारुत्वप्रतीतिरन्वयव्यतिरेकाभ्यां भागेषु कल्प्यत इति पदानामपि व्यञ्जकत्वमुखेन व्यवस्थितो ध्वनिव्यवहारो न विरोधी ।

अनिष्टस्य श्रुति[11]र्यद्वदापादयति दुष्टताम् ।
श्रुतिदुष्टादिषु व्यक्तं तद्वदिष्टश्रुतिर्गुणम्[12] ॥

---

१. 'सूचयति तद्दीयस्य' - ग. २. 'अपि'–क-ख. पुस्तकयोर्नास्ति. ३. 'प्रख्याप्यते' -ग. ४. तत्संभोग इत्यारभ्य 'ख्याप्यते' इति पर्यन्तं घ–पुस्तके नास्ति. ५. ० रथो – BP. ६. 'प्रदर्शनात्' – ग. ७. शब्द omitted in No 185 XII (BORI). ७. न ध्वनिव्यवहारे–घ. ८. एवं छलेन परिहृत्य वस्तुवृत्तेनोपसंहरति। This additional sentence occurs after this in XII 185 (BORI) which occurs only as marginalia in XII 184 (BORI). ९. शरीरिणामिव – घ. & No. 254 (BORI). १०. 'संस्थानि' – ग. ११. श्रुतिः– क-ख. १२. गुणः– ग.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

இங்கே "கூந்தல் புரண்டு அழகு செய்யும் முகத்துடன்" என்ற சொல் அந்த மருமகளின் இன்ப வேட்கையையும் தன் மகனின் எப்போதும் கூடி இன்புற்றும் சோர்ந்து கிடக்கும் நிலையையும் புலப்படுத்துகிறது. இது தானே உருப்பெற்ற அர்த்தசக்தியால் தோன்றும் தொனி.

இனி இதுவே வாக்கியத்தால் புலப்படுவது:- (முன்னர் காரிகை 25 (47) (அடியில்) "வேட்டுவன் மனைவி" என்று தொடங்கும் எடுத்துக்காட்டில் காண்க.

இந்த வாக்கியத்தால் புதிதாய் மணந்துகொண்டு வந்தவளும் மயிற் பீலியைக் காதணியாகப் பூண்டவளுமான ஒருத்தியின் எழிலும் அவள்பால் உள்ள காதலால் அவள் கணவன் யானை வேட்டையாடச் செல்ல இயலாதிருத்தலும் தோன்றச் சக்களத்திமாருடன் அவன் கூடியபொழுது அவன் பலகாலும் யானை வேட்டையாடச் சென்றமையும் தோன்றுகின்றமையால் (இது அழகு பெறும்).

குறிப்பிட்ட சிறப்புடைய காவியமோ தொனி எனக் கூறப்பட்டது; அவ்வாறாயின் அது ஒரு தனிச் சொல்லால் புலப்பட்டு விளங்குதல் யாங்ஙனம்? சிறப்புடையதொரு காவியம் என்பது சிறப்பான பொருள் உணர்தற்குக் காரணமாகும் வகையில் சேர்த்து அமைக்கப்பட்ட சொற்கூட்டு; அத்தகைய காவியத் தன்மை பதம் ஒன்றால் (தனிச்சொல்லால்) விளங்கும் எனல் பொருந்தாதே? ஏனெனில் தனிச்சொற்கள் - (அவ்வப்பொருளை) நினைவுகூர்விப்ப தன்றி, (முழுக் கருத்துக்கும்) வாசகம் ஆகாவே? என்பது ஐயம் (வாச்சியத்தின் ஆற்றலால் தான் கருத்து உணரப்படும் தனிச் சொற்களால் அன்று என்பது வேதாந்தவாதிகளுக்கும் மீமாம்ஸ வாதிகளுக்கும் கருத்து)

(அந்த ஐயம் அகற்றக் கூறுகிறார்) (சொற்களின் நேர்ப்பொருள் சுட்டும்) வாசகமாம் தன்மை, தொனி கூறும் வகையில் காரணமாகு மெனில் இது குற்றமாகும் நாம் அவ்வாறு கூறவில்லை சொல் தொனியில் வியஞ்சகமாகவே இருத்தல் வேண்டும் என நிலை யிட்டுள்ளோம். மேலும், உடல் கொண்டவை (வடிவமுள்ளவை) சிறப்புடைய அமைப்பைக்கொண்ட (உறுப்புக்கள் தனித்தனியே அழகாய் அமைந்த) வடிவத்திற்கு அவயவங்களின் சேர்க்கையால் தான் அழகு தோன்றும் எனினும், (இது அழகு, இது அழகில்லை) என உடன்பாட்டுவகையாலும் எதிர்மறைவகையாலும் அவயவங்களில் அழகுடைமை கற்பிக்கப்படுவது உண்டு. எனவே, வியஞ்சகமாகும் தன்மையால் பதங்களிலும் தொனி உண்டு எனக் கூறுதல் முரண் உடையதன்று. (சொல்லும் பொருளும் காவியத்திற்கு உடல் ரஸம் முதலியவை உயிர் -தொனி ஆத்மா் உயிர் உடலில் இருந்து இயக்குமெனில் ஆத்மா என்பது அவ்வியக்கம் மாத்திரமில்லை உணர்வுகளே ஆத்மா ஆகும். உயிரும் ஆத்மாவும் கூடித்தான் சரீரி - உடல் கொண்டவள் என்பது; நேரும் அவை இல்லையெனில் வெறும் சரீரம் - உடல் (உயிரும் உணர்வும் அற்றது ஆகும் என்பதை நினைவில் கொள்க.)

மேலே கூறியதையே விருத்திகாரர், தொகுத்தும் விளக்கியும் புதிய விளக்கமளித்தும் கூறுகிறார். இவை, இப்படிக் கூறுபவை, "பரிகரச் செய்யுள்" என முழங்கும்.

பரிகரச் செய்யுள்கள் -3

1. செவிக்கு இன்னாத சொற்களைப் புனைந்து செய்யுள் இயற்றுதல் என்ற குற்றமுடைய இடத்து, விருப்பமில்லாத சொற்களைக் கேட்பது எப்படி அதற்குக் குற்றமுடையைச் செய்யுமோ, அதேபோன்று விருப்பமுடையவற்றை (வியங்கியப் பொருள் முதலியவற்றை) (அத்தகைய சொற்கள் காரணமாக) நினைவு கூர்வதும் அச்சொற்களுக்கு (அழகுடைமை என்னும்) இயல்பைச் சேர்க்கும்.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

पदानां स्मारकत्वेऽपि पदमात्रावभासिनः ।
तेन ध्वनेः प्रभेदेषु सर्वेष्वेवास्ति रम्यता ॥
विच्छित्तिशोभिनैकेन भूषणेनेव कामिनी ।
पदद्योत्येन सुकवेर्ध्वनिना भाति भारती ॥

इति परिकरश्लोकाः ।

यस्त्वलक्ष्यक्रमव्यङ्ग्यो ध्वनिर्वर्णपदादिषु ।
वाक्ये सङ्घटनायां च स प्रबन्धेऽपि[1] दीप्यते ॥ २ ॥

तत्र वर्णानामनर्थकत्वाद्द्योतकत्वमसम्भवि[2]त्याशङ्क्येदमुच्यते—

शषौ सरेफसंयोगौ[3] ढकारश्चापि भूयसा ।
विरोधिनः स्युः शृङ्गारे ते न वर्णा रसश्च्युतः[4] ॥ ३ ॥

त एव तु निवेश्यन्ते बीभत्सादौ रसे यदा ।
तदा तं दीपयन्त्येव तेन वर्णा रसश्च्युतः[5] ॥ ४ ॥

श्लोकद्वयेनान्वयव्यतिरेकाभ्यां वर्णानां द्योतकत्वं दर्शितं भवति ।
पदे चालक्ष्यक्रमव्यङ्ग्यस्य द्योतनं[6] यथा—

उत्कम्पिनी भयपरिस्खलितांशुकान्ता
ते लोचने प्रतिदिशं विधुरे क्षिपन्ती ।
क्रूरेण दारुणतया सहसैव दग्धा
धूमान्धितेन[7] दहनेन न वीक्षितासि ॥

अत्र हि "ते" इत्येतत्पदं रसमयत्वेन स्फुटमेवावभासते सहृदयानाम्[8] ।

---

१. प्रबन्धोऽभिधीयते: -क, ख. २. 'न संभवति'-ग., MB. ३. संयोगौ-घ.
४. रसच्युतः-घ, BP. ५. रसच्युतः-घ, BP. ६. द्योतकत्वं-घ. ७. 'धूमान्धितेन'-क-ख. ८. 'सहृदयानां'-क-ख पुस्तकयोर्नास्ति.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

2. சொற்கள் - தம் பொருளை நினைவு கூர்விப்பவையே என்னும் (வாசகமாய் இன்றித் தோற்றுவிக்கும் வியங்கியமாகி) தொனிப் பொருள் ஒரு தனிச்சொல் மாத்திரத்தால் புலப்பட்டு விளங்கு மெனினும், தொனிவகைகள் அனைத்திலுமே அழகு இருக்கவே செய்கிறது.

3. அழகூட்டி விளங்கும் ஒரேயொரு அணியாலும் அழகுபெறும் பெண்போல் ஒரு நல்ல கவியின் கூற்றும் ஓர் தனிச் சொல்லால் தோன்றும் தொனியால் விளங்குகின்றது.

இதுவரை முறையொடு தோன்றும் தொனி விளக்கப்பட்டது; இனி முறையில் தோற்றத் தொனி விளக்கப்படும்.

3.2

எழுத்திலும், பதத்திலும் (தனிச்சொல்லிலும்) ஆதி என்று இருப்பதால் பதத்தின் உறுப்புக்களிலும் வாக்கியத்திலும், (சொல்லும் சொற் றொடர்களும் அமைக்கும்) செய்யுள் நெறியிலும் (இது வடமொழி யில் ரீதி எனப்படும்) பல சொற்றொடர்களும் கொண்ட பெரிய வாக்கியமான பிரபந்தத்திலும் செய்யுளிலும் தொடர்நிலைச் செய்யுளிலும், முறையில் தோற்றத் தொனி விளக்கம் பெறுகிறது.

3.2

தனியெழுத்துக்கள் பொருளற்றனவாதலின், அவை வியஞ்சகம் (பொருளைத் தொனியாகத் தோற்றுவித்தல்) ஆதல் பொருந்தாதே எனில், (அற்றன்று என மேலே காரிகை இரண்டால் விளக்குகிறார்).

(59) & (60) காரிகை-3 & 4

ரகர ஒற்றுடன் சேர்ந்த ஷ என்னும் எழுத்துக்களும், (1) "ட" வர்க்கத்தின் நான்காவது எழுத்தும், மிகுதியாகப் பெய்து வருவது சிருங்காரச் சுவைக்கு முரண் ஆகின்றன (அச்சுவை புலப்படாமல் செய்து விடும்). எனவே (எதிர்மறைவகையால்) எழுத்துக்களும், சுவைதோற்றும் வியஞ்சகம் ஆம்;

(2) அதே எழுத்துவகை இழிபிலும், ரௌத்திரமும் போன்ற சுவை அமைந்த செய்யுளில் பெய்து வரும்போது அந்தந்தச் சுவையை நன்கு விளங்கச் செய்கின்றன் எனவே (உடன்பாட்டுவகையாலும்) எழுத்துக்களும் சுவை தோற்றும் வியஞ்சகம் ஆம்.

இந்த இரண்டு சுலோகங்களாலும் - (பின்னதால்) உடன்பாட்டு வகையாலும் (முன்னதால்) எதிர்மறைவகையாலும் எழுத்துக்களும் வியஞ்சகம் ஆம் எனக் காட்டப்பட்டது. தனிச்சொல் லில் அமைந்த - முறையில் தோற்றத் தொனிக்கு உதாரணம்:- (லாவணகநகர் அரண்மனை எரிந்ததுபோல அமைச்சரான யௌசந்தராயணன் செய்த தந்திரத்தால், வாஸவதத்தையும் தீக்கு இரையானாள் என்றுகொண்டு உதயணன் கூறுவது).

"பிரியமானவளே, நீ, நடுநடுங்கி, அச்சத்தால் நழுவி ஆடை அவிழக் கையற்றுக் (காப்பாரின்றிக் கலங்கிச்) சோர்ந்த, அந்தக் கண்களை திக்கெங்கும் செலுத்தியும் கொடிய நெருப்பு அதனது கொடுமைக் கேற்ப உன்னை எரித்துவிட்டது புகையுண்ட (அதனால் பார்வை இழந்த) தீ உன்னை (அந்த நிலையில்) பார்க்கவில்லை (போலும்). இங்கு, "அந்தக் கண்கள் - என்பதில் உள்ள சுட்டு வியஞ்சகமாகிறது. (அஞ்சி நடுங்கி ஆடை அவிழ நீ எல்லாத் திசையிலும் கையற்ற கண்களை ஓட விட்டபோது தீ உன் அழகான கண்களைப் பார்த்திருந்தால், எரித்திருக்க மாட்டான் என்பது தொனிப்பொருள்);

இங்கே, அந்த என்ற (சுட்டுச்சொல்) ரஸமயமாக - மிகத் தெளிவாய்ச் சுவைஞர்க்குப் புலப்படும்.(தாபஸவத்ஸராஜ நாடகம்) சுவை - விப்ரலம்ப சிருங்காரம்.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

यथा वा

झगिति कनकचित्रे तत्र दृष्टे कुरङ्गे
रभसविलसितास्ते दृष्टिपाताः प्रियायाः ।
पवनविलुलितानामुत्पलानां पलाश–
प्रकरमिव किरन्तः स्मर्यमाणा दहन्ति ॥*

पदावयवेन द्योतनं यथा —

व्रीडायोगान्नतवदनया सन्निधाने गुरूणां
बद्धोत्कम्पं कुचकलशयोर्मन्युमन्तर्निगृह्य ।
तिष्ठेत्युक्तं किमिव न तया यत्समुत्सृज्य बाष्पं
मय्यासक्तश्चकितहरिणीहारिनेत्रत्रिभागः ॥

इत्यत्र "त्रिभाग" शब्दः ।

वाक्यरूपश्चालक्ष्यक्रमव्यङ्ग्यो ध्वनिः शुद्धोऽलङ्कारसङ्कीर्णश्चेति[2] द्विधा मतः । तत्र शुद्धस्योदाहरणं यथा रामाभ्युदये – 'कृतककुपितैः—' इत्यादि श्लोकः । एतद्धि वाक्यं परस्परानुरागं परिपोषप्राप्तं[3] प्रदर्शयत्सर्वत एव परं रसतत्त्वं प्रकाशयति ।

*This verse is not commented upon in the Locana.

१. क-ख – पुस्तकयोश्चतुर्थचरण एवास्य श्लोकस्यास्ति. २. ०ऽलङ्कारान्तरसङ्कीर्णं° – MB; No. 254 (BORI) ३. 'परस्परानुबद्धरागपरिपोषकतया प्राप्त°'–क-ख.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

மற்றுமொன்று (கூறியதை வலியுறுத்த):

இராமன் சீதையைப் பிரிந்த நிலையில் விட்ரலம்பத்தால் வருந்திக் கூறியது. இதுவும் சிருங்கார ரஸத்தொனியே).

திடீரென்று பொன்போல் மின்னிய அந்த மானை அங்குப் பார்த்த உடனே, காற்றால் அசைந்த நீலோத்பவமலரின் இதழ்கள் உதிர்வது போல், விரைவில் மலர்ந்து (அங்கும் இங்கும் ஓடிய) என் பிரியமுள்ள சீதையின் அந்தக் கண் வீச்சுக்களை நான் இப்போது நினைத்தாலும் அவை என்னை எரிக்கின்றன (துயருறுத்துகின்றன).

இங்கும் "அந்த" என்ற சுட்டுச்சொல்லே பிரிவுத்துயரான சிருங்காரச் சுவையைப் புலப்படுத்தும்.

இனி, பகுதி ஒன்றே -(நீண்ட தொகைச் சொல்லின் பகுதியானது) தொனியாவதற்கு உதாரணம்:

"மாமனும் மாமியும் போன்ற பெரியோர் முன்னிலையில், நாணத்தால் முகம் கவிழ்ந்தும் தனகலசங்களை நடுங்கவைக்கும் சினத்தை உள்ளே அடக்கிக் கொண்டும் கண்ணீர் விட்டுக் கண்ணின் முக்காற்பங்கை (கடைக்கண்களை) என்னிடம் செலுத்திய அவள், (பிரிந்து செல்ல வேண்டா) இங்கேயே இரு என்று சொல்ல வில்லையா?" இதில் கண்ணில் முக்காற் பங்கு என்பது, மருண்டு பார்க்கும் மானினது கண்போல் அழகான என்ற நீண்டதொகைச் சொல்லின் இறுதியில் அமைந்துள்ளது. (மொழிபெயர்ப்பில் இதை இணைத்துக்கொள்க)

திரிபாகம் - முக்காற்பங்கு என்பது சொல்லின் பகுதி.

இனி சொற்றொடரால் உருப்பெறும் முறையில் தோற்றத்தொனி, (1) (அணியொன்றும் கலவாத) சுத்தம் (2) அணி கலந்தது என இருவகைப்படும். அணி கலவாததற்கு எடுத்துக்காட்டு:- இது கான்யகுப்ஜ நாட்டரசன் யசோவர்மனால் இயற்றப்பட்ட, "ராமாப்யுதயம்" என்ற நாடகத்திலிருந்து விருத்திக்காரர் - இந்த சுலோகத்தை மட்டுமே குறிக்கிறார் விளசிடம் கருதி - அது முழுதும் தரப்படுகிறது. (இராமன் சீதையைப் பிரிந்து துயறுற்றுக் கூறுவது) "பிரியமானவளே, தாயான கோசலை அப்படி (பல சொல்லி) உன்னைத் தடுத்தும் கேளாமல் என்னிடமுள்ள ஆசையால், பொய்யாகச் சினந்தும், கண்ணீர் விட்டும், துயரத்துடன் கெஞ்சும் பார்வைகளுடனும் என்னுடன் கானகத்திற்கு வந்தாய் உன்னைப் பிரிந்து உனக்கு அவ்வளவு பிரியனான (இராமன்) புதிய கார்மேகங்களால் கருமைகொண்ட திக்குகளைக் கண்டும் வன்மை நிறைந்த நெஞ்சோடு உயிர் வாழவே செய்கிறான்."

இந்தப் பாக்கியம் (செய்யுள் முழுதும்) நன்கு மலர்ந்த அவர் இருவருடைய காதலையும் காட்டி, முழுதுமே மிக உயர்ந்த சுவைப்பொருளைப் புலப்படுத்தும்.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

अलङ्कारान्तरसङ्कीर्णो यथा — 'स्मरनवनदीपूरेणोढाः'[1] इत्यादिश्लोकः। अत्र हि रूपकेण यथोक्तव्यङ्ग्यव्यञ्जकलक्षणानुगतेन प्रसाधितो[2] रसः सुतरामभिव्यज्यते ।

अलक्ष्यक्रमव्यङ्ग्यः सङ्घटनायां भासते ध्वनिरित्युक्तम् , तत्र सङ्घटनास्वरूपमेव तावन्निरूप्यते[3]—

असमासा समासेन मध्यमेन च भूषिता ।
तथा दीर्घसमासेति त्रिधा सङ्घटनोदिता ॥ ५ ॥

कैश्चित् ।

तां केवलमनूद्येदमुच्यते—

गुणानाश्रित्य तिष्ठन्ती माधुर्यादीन्व्यनक्ति सा ।
रसान्—

सा[4] सङ्घटना रसादीन् व्यनक्ति गुणानाश्रित्य तिष्ठन्तीति । अत्र च विकल्प्यं गुणानां सङ्घटनायाश्चैक्यं व्यतिरेको वा । व्यतिरेकेऽपि द्वयी गतिः[5] । गुणाश्रया सङ्घटना, सङ्घटनाश्रया वा गुणा इति । तत्रैक्यपक्षे सङ्घटनाश्रयगुणपक्षे च गुणानात्मभूतानाधेयभूतान्वाश्रित्य तिष्ठन्ती सङ्घटना रसादीन् व्यनक्तीत्ययमर्थः । यदा तु नानात्वपक्षे[6] गुणाश्रयसङ्घटनापक्षः[7] तदा गुणानाश्रित्य तिष्ठन्ती[8] गुणपरतन्त्रस्वभावा न तु गुणरूपैवेत्यर्थः । किं पुनरेवं विकल्पेनस्य[9] प्रयोजनमित्यभिधीयते ।

यदि गुणाः सङ्घटना चेत्येकं[10] तत्त्वं सङ्घटनाश्रया वा गुणाः, तदा सङ्घटनाया इव गुणानाम[11]नियतविषयत्वप्रसङ्गः । गुणानां हि माधुर्यप्रसाद-

---

1. Locana gives the whole stanze as follows :—

स्मरनवनदीपूरेणोढाः पुनर्गुरुसेतुभि-
र्यदपि विधृताः तिष्ठन्त्यारादपूर्णमनोरथाः ।
तदपि लिखितप्रख्यैरङ्गैः परस्परमुन्मुखा
नयननलिनीनालानीतं पिबन्ति रसं प्रियाः ॥

२. 'प्रसाधितः' क-ख. No. 184 & No. 185 XII (BORI). ३. तावत्प्रथमं निरूप्यते -MB, No. 254 (BORI) - KLV. ४. 'सा' -घ पुस्तके नास्ति ५. गतिर्भङ्ग्या - घ. ६. नानात्वपक्षे KLV. ७. °पक्षश्च - MB. KLV ८. तिष्ठन्तीति - घ. ९. विकल्पस्य - MB. १०. 'चैकं' ग. ११. गुणानामप्यनियत° -MB.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

அடுத்து அணி கலந்ததற்கு உதாரணம்: (இதற்கும் சுலோகத்தின் தொடக்கமே தரப்படுகிறது. முழுதும் யாம் காண்போம்) "காமம்" என்னும் (மன்மதன்-காமன்) புத்தாற்றுப் பெருக்கு ஈர்த்துவர (ஊழால் ஒருவர் கண்டு காமுற்று) அன்பு கொண்டனரேனும், தாயும் தந்தையுமான அணையால் தடையுண்டு தமது விருப்பம் நிறைவேறாமலேயே காதலர் (காளையரும் நங்கையரும்) தேங்கி நிற்கின்றனர் எனினும், ஓவியத்தில் வரையப்பட்டனபோன்ற கண்ணும் காதும் போன்ற உறுப்புக்கள் அசையாமல் நின்று, ஒருவர்க்கொருவர் எதிர்ப்படும் போது கண்களென்னும் தாமரைத்தண்டு வழியே (குழல்போன்றவை) கொண்டுவரப்பட்ட ரஸத்தைப் பருகுகின்றனர். (ரஸம் - சாறு; இங்கே கைக்கிளை இன்பச்சாறு) (கூட்டம் நேராமலேயே கூட்டத்தால் வரும் சிருங்காரத்தை துய்க்கின்றனர் என்பது கருத்து) (இங்கு அலங்காரத்தை இறுதிவரை கொண்டு செலல் தக்கதன்று எனக்கூறியதற் கேற்ப, தாமரைத்தண்டால்வருவது கூற அன்னங்களென உருவகியாமையே முன்கூறிய இலக்கணம் என உணர்க)

இதில் முன்கூறிய முறையில் வியஞ்சகமாம் இலக்கணம் கொண்ட உருவக அணியால் அழகூட்டப் பெற்ற சுவை பெருகி விளங்குகிறது. ஸங்கடனை எனப்படும் ரீதியில் முறையில் தோற்றத் தொனி விளங்கும் என்று கூறினோம் அந்த ஸங்கடனை இன்னதென விளக்குவோம். (இது வாமனர் கூறிய ரீதி என்பது)

3.5

தொகைநிலைத் தொடரே இல்லாததும், இரு சொற்றொகை போன்ற குறுகிய தொகையுடையதும், நீண்ட தொகை நிலைத்தொடர்களைக் கொண்டதும் என ஸங்கடனையை மூவகையாக உரைத்தனர் (வாமனர் முதலியோர்) 3.5

இந்த ஸங்கடனை வேறு - குணம் வேறு என்று தம்முடைய கருத்தை நிறுவத் தொடங்குகிறார். சிலர் கூறியதை மேலே கூறினோம் அநுவாதமாக் இனி நான் கூறுவது:-

3.6

(ஸங்கடனை என்பது) மாதுர்யம் முதலிய குணங்களைச் சார்ந்து நின்று, சுவைகளைத் தோன்றச் செய்யும் அதை அறுதியிட்டு அமைக்கக் கூறுவோனும் கூற்றுமே காரணமாகும். 3.6

குணங்களைச் சார்ந்து நின்று ஸங்கடனை சுவைகளைத் தோற்றுவிக்கும் இங்கு பிரித்துக் காணுதல் வேண்டும் குணங்களும் ஸங்கடனையும் ஒன்றா? வெவ்வேறா? வெவ்வேறு என்பதிலும், குணங்களைச் சார்ந்தது ஸங்கடனையா, ஸங்கடனையைச் சார்ந்தது குணமா? எனப் பிரித்துக் காணல் தகும். இரண்டும் ஒன்றே எனக் கொண்டாலும் -ஸங்கடனையை ஆசிரயபாகச் சார்பாகக் (1) கொண்டவை குணங்கள் எனக் கொண்டாலும், (உயிரும் உணர்வும் போன்ற) ஆத்மாக்களான குணங்களை (தன்னால் இருப்பதால்) ஆதேய பூதங்களான குணங்களைக் கொண்டு அது சுவைகளைத் தோற்றுவிக்கும் என்பது பொருள் ஆகும். ஸங்கடனம் குணீ - தர்மீ - குணம் - தர்மம் - இரண்டும் வேறல்ல என்பது சிலர் கருத்து. (2) வெவ்வேறு எனக்கொண்டாலும், குணங்களைச் சார்ந்தது ஸங்கடனை எனக் கொண்டாலும், குணங்களைப் பற்றுக்கோடாகக் கொண்டு இருந்து அதாவது குணத்திற்கு உட்பட்டுப்போன இயல்புடையதாய் (குணத்திற்கு பரதந்திரமான - அதீனமான இயல்புடையதாய் குணவடிவுடையதாகவே என்பதில்லை (என்பதும் காண்க) சுவையை விளக்கும் ஸங்கடனை எனப்பொருள்படும். அதாவது ஆசிரியனைச் சார்ந்த மாணாக்கன் என்றால் ஆசிரியனுக்குட் பட்டவன் என்றே கொள்வதன்றி - ஆதாரமும் ஆதேயமுமாக அன்று. இவ்வாறு பிரித்துக் காண்பதால் யாதோ பயன் எனின், கூறுவோம் குணமும் ஸங்கடனையும் ஒரே தத்துவம் எனவும் ஸங்கடனையைச் சார்ந்தவை குணங்கள் எனவும் கொள்வோமானால், ஸங்கடனைக்கு இதுதான் இடம், விஷயம் என்று நியமம் இல்லாதவாறு போலக் குணங்களுக்கும் அத்தன்மை வந்து சேரும். (அது விரும்பாத விளைவு).

(குணங்களுக்கு மட்டும் நியமம் உண்டென்பது யாங்ஙனம் எனின்) மாதுர்யமும் பிரஸாதமெனும் தெளிவும் மிக்கிருத்தல் -

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

प्रकर्षः करुणविप्रलम्भशृङ्गारविषय एव । रौद्राद्भुतादिविषयमोजः । माधुर्यप्रसादौ रसभावतदाभासविषयावेवेति विषयनियमो व्यवस्थितः, सङ्घटनायास्तु स[1] विघटते । तथा हि शृङ्गारेऽपि दीर्घसमासा दृश्यते[2] रौद्रादिष्वसमासा चेति ।

तत्र शृङ्गारे दीर्घसमासा यथा — 'मन्दारकुसुमरेणुपिञ्जरितालका' इति । यथा वा —

अनवरतनयनजललवनिपतनपरिमुषितपत्रलेखं ते[3] ।
करतलनिषण्णमबले वदनमिदं कं न तापयति ॥ इत्यादौ ।

तथा रौद्रादिष्वप्यसमासा[4] दृश्यते, यथा — 'यो यः शस्त्रं बिभर्ति स्वभुजगुरुमदः' इत्यादौ । तस्मान्न[5] सङ्घटनास्वरूपाः, न च सङ्घटनाश्रया गुणाः ।

ननु यदि सङ्घटना गुणानां नाश्रयस्तत्किमालम्बना एते परिकल्प्यन्ताम्[6] ।

उच्यते — प्रतिपादितमेवैषामालम्बनम् ।

तमर्थमवलम्बन्ते येऽङ्गिनं ते गुणाः स्मृताः ।
अङ्गाश्रितास्त्वलङ्कारा मन्तव्याः कटकादिवत् ॥ इति[7] ।

अथवा भवन्तु शब्दाश्रया एव गुणाः, न चैषामनुप्रासादितुल्यत्वम् । यस्मादनुप्रासादयोऽनपेक्षितार्थ[8]शब्दधर्मा एव प्रतिपादिताः[9] । गुणास्तु व्यङ्ग्यविशेषावभासिनो वाच्यप्रतिपादनसमर्थाः शब्दधर्मा एवं[10] । शब्दधर्मत्वं चैषामन्याश्रयत्वेऽपि शरीराश्रयत्वमिव[11] शौर्यादीनाम् ।

---

१. 'असौ'–क–ख. न संघटते – MB. २. दृश्यन्ते – घ. ३. पत्रलेखान्तम् – घ.
४. °समासो – घ. ५. तस्मान्न गुणाः – घ. ६. 'परिकल्प्यन्ते' – घ; परिकल्पन्ताम् – ग.
७. इत्यत्रान्तरे No. 254 (BORI), KLV. ८. ०तार्थविस्ताराः – घ. ०वस्तुविस्ताराः – No. 254 (BORI), No 185 (BORI). ९. 'प्रतिपादिताः'–घ पुस्तके नास्ति ।
१०. 'गुणास्तु' इत्यारभ्य 'एवं' इतिपर्यन्तं–घ. पुस्तके नास्ति । ११. शरीराश्रितत्वमिव MB. (BORI), KLV.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

கருணா ரஸத்திலும் விப்பிரலம்ப சிருங்காரத்திலும் ஓஜஸ் என்பது ரௌத்திரம் அத்புதம் என்பவற்றிற்குரியது; மாதுரியமும் பிரஸாதமும், சுவை, மெய்ப்பாடு, சுவைப்போலி என்பவற்றிற்கு உரியவை என அவற்றின் இடம் அறுதியிட்டுக் கூறப்பட்டுள்ளது. ஸங்கடனைக்கு இந்த நியமம் பொருந்துவதில்லை; எப்படியெனில், நீண்ட தொகை நிலைத் தொடர்கள் சிருங்காரச் சுவையிலும் இடம் பெறுகின்றன.

ரௌத்திரம் போன்ற சுவைகளில் தொகையே இல்லாத ஸங்கடனை அமைகின்றது.

அந்த வகையில் - சிருங்காரத்தில் நீண்ட தொகை, "(தவலோகத்து) மந்தாரப் பூக்களின் மகரந்தங்களால் பொன்னிறம் பெற்ற கூந்தலை உடையாள்" (வடமொழியில் இத்தொடர் முழுதும் ஒரே தொகைச் சொல்லாக உள்ளது. இதில் சிருங்காரத்தில் முழு வெளிப்பாடும் இல்லை அது முழுதும் தோன்றும் மற்றோர் உதாரணம்).

(ஊடல் கொண்டு - கணவன் பரத்தையிடம் கூடி இன்புற்றமையால் உற்ற பொறாமையாக வருந்திக் கண்ணீரும் விட்டுக்கொண்டிருக்கும் தலைவிக்குத் தலைவன் கூறுகிறான்)

"மெல்லியளே, இடையறாது துளிக்கும் கண்ணீர் விழுவதால் அழிந்துவிட்ட பத்திர லேகத்தைக் கொண்டு, உன் கைத்தலத்தில் புதை யுண்டிருக்கும் உன் இந்த முகம் யாரைத்தான் வருத்தாது? (பத்திர லேகம் என்பது, மகளிர் கன்னங்களில், அழகுக்காக மகரமீன்போல் வரையப்படும் சித்திரக்கோடுகள்.) (இதில், "இடையறாது என்பது முதல் கொண்டு என்பதுவரை வடமொழியில் ஒரே தொகை நிலைத்தொடராக உள்ளது.)

இதுபோல ரௌத்திரத்தில் தொகையே இல்லாத அமைப்பும் காணக்கிடக்கிறது. இதற்கு உதாரணம்: (முன்பு கூறிய) "பாண்டவர் படையில் ... " எனத் தொடங்கும் எடுத்துக் காட்டைக் காண்க) ஆகவே குணங்கள் ஸங்கடனை வடிவானவையோ, அதைச்சார்ந்தன வோ அல்ல. மீண்டுமொரு ஐயம்; குணங்களுக்கு ஸங்கடனை பற்றுக்கோடு (ஆகிரயம் சார்பு) ஆகாதெனில், குணங்களை எந்தப் பற்றுக்கோடு கொண்டு அமைவனவாகக் கொள்வது? (குணங்கள் சொல்லையும் பொருளையும் சார்வன என்றால் அவையும் அலங்கார வகைகளே ஆகுமே என்பது ஐயுறுவோர் கருத்து)

விருத்தி: இவற்றின் பற்றுக்கோடு முன்னரே கூறப்பட்டது. (காரிகை) இரண்டாம் கதிர் (29) "அங்கியமான பொருளை..." எனத் தொடங்குவது அல்லது குணங்கள் சொல்லைப்பற்றி அமைவன வாகவே இருக்கட்டுமே! ஆயின் இவை அநுப்பிராஸம் (எதுகை மோனை போன்ற தொடைகள்) முதலியவை போன்றனவோ எனக் கொள்ளலும் வேண்டா? ஏனெனில், அவை (அநுப்பிராஸம் முதலியவை) பொருள்விரிவு தேவையில்லாத, சொற்களின் குணங்களே ஆவன் சூரத்தனமும் தைரியமும் போன்ற ஆத்மாவின் - ஜீவனின் இயல்புகள் உடலுக்குரியன அல்ல எனினும் (உபசார வழக்காக) உடல் மீது ஏற்றிக் கூறுவது போலவே, குணங்கள் ஜீவனான சுவைச் சார்பானவையே எனினும் அவற்றையும் (உடல்போன்ற) சொல்லில் குணமாகக் கூறுகின்றனர். மீண்டும் ஒரு வினா குணங்கள் சொல்லைச் சார்ந்தன எனின், அவை ஸங்கடனை வடிவுடையன என்றோ, அதைச் சார்ந்தனவே என்றும் ஆகுமே ஏனெனில், நல்ல ஸங்கடனைப் பெறாத சொற்கள் (நன்கு அமைந்து அழகு தரும் சொற்றொடர் ஆகாத) எந்தக் கருத்தையும் கூறவல்ல வாசகமாவதில் லையாதலால், அத்தகையவை சிறப்பான பொருளை விளக்கிச் சுவை முதலியவற்றைச் சார்ந்த குணங்களுக்குச் சார்பு ஆகாவே எனின் அன்று; அது அவ்வாறு ஆகாமற்போகாது. ஏனெனில், சுவை முதலியன எழுத்தாலும் சொல்லாலும் கூட வியங்கியமாகும் என முன்னர் கூறியுள்ளோம்.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

ननु यदि शब्दाश्रया गुणास्तत्सङ्घटनारूपत्वं तदाश्रयत्वं[1] वा तेषां प्राप्तमेव। न ह्यसङ्घटिताः शब्दा अर्थविशेषप्रतिपाद्यरसाद्याश्रितानां[2] गुणानामवाचकत्वा[3]दाश्रया भवन्ति।

नैवम्; वर्णपदव्यङ्ग्यत्वस्य रसादीनां प्रतिपादितत्वात्[4]।

अभ्युपगते वा वाक्यव्यङ्ग्यत्वे रसादीनां नियता न काचित्सङ्घटना तेषामाश्रयत्वं प्रतिपद्यत इत्यनियतसङ्घटनाः शब्दा एव गुणानां व्यङ्ग्यविशेषानुगता[5] आश्रयाः। ननु माधुर्ये यदि नामैवमुच्यते[6] तदुच्यताम्; ओजसः पुनः कथमनियतसङ्घटना[7]शब्दाश्रयत्वम्। न ह्यसमासा सङ्घटना कदाचिदोजस आश्रयतां प्रतिपद्यते[8]।

उच्यते[9]—यदि न प्रसिद्धिमात्रग्रहदूषितं चेतस्तदत्रापि न न ब्रूमः[10]। ओजसः कथम[11]समासा सङ्घटना नाश्रयः। यतो[12] रौद्रादीन् हि प्रकाशयतः काव्यस्य दीप्तिरोज[13] इति प्राक्प्रतिपादितम्। तच्चौजो यद्यसमासायामपि सङ्घटना[14]यां स्यात्तत्को दोषो भवेत्। न चाचारुत्वं सहृदयहृदयसंवेद्यमस्ति। तस्मादनियतसङ्घटनाशब्दाश्रयत्वे गुणानां न काचित्क्षतिः। तेषां तु चक्षुरादीनामिव यथास्वं विषयनियमितस्य स्वरूपस्य न कदाचिद्व्यभिचारः।

---

१. 'तदाश्रितत्वं' क-ख. No. 254 (BORI). KLV. २. ० रसाश्रितानां – MB. KLV. ३. °वाचकादाश्रया – MB; अर्थविशेषं प्रतिपाद्य रसाद्याश्रितानां° – घ, ०.अवाचका आश्रया – No. 254 (BORI). ४. रसादीनां प्रति प्रतिपादितत्वात् – घ. ५. °षानुगतानां – No. 254 (BORI). ६. 'नामैतदुच्यते' ग. ७. °सङ्घटनशब्दा° – BP. घ., No. 254 (BORI), KLV. ८. 'प्रतिपाद्यते' ग. ९. 'उच्यते च' ग. १०. ० आपि न ब्रूमः – घ. ११. 'असमाससंघटनाश्रयः' क-ख. १२. 'यतः' क-ख. पुस्तकयोर्नास्ति. १३. 'ओजोगुणः' – क-ख. १४. घटनायां – घ.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

சுவை முதலியன வாக்கியத்தால்தான் வியங்கியமாகும் என ஒப்புக்கொண்டாலும், குறிப்பிட்ட வகையைச் சார்ந்த இத்தகைய தொரு ஸங்கடனைதான் குணங்களுக்குப் பற்றுக்கோடு என்ற நியமம் (வரையறை) இன்மையால், இத்தகைய (வரையறையற்ற ஏதோ ஒரு) ஸங்கடனைக் கொண்ட சொற்களே, வியங்கியச் சிறப்போடமைந்து குணங்களுக்கு ஆசிரயமாதல் வேண்டும் (ஆக ஸங்கடனை குணங்களுக்குச் சார்பு ஆகா).

மீண்டும் ஓர் ஐயம் மாதுரியம் - இனிமை பற்றி இது பொருந்தலாம் ஆனால் ஓஜஸ் என்ற குணம் எந்த ஸங்கடனையில் அமைந்த சொல் அமைப்பும் ஆசிரயமாகலாம் என்பது எவ்வாறு பொருந்தும்? தொகைத் தொடர் இல்லாத அமைப்பு ஒருபோதும் ஓஜஸ் என்ற குணத்திற்கு ஆசிரயமாகாதே என்றால், (நீண்ட காலமாகப்) பலரும் கூறிவரும் ஒன்றை விடாப்பிடியாகக்கொண்ட அத்தகைய மாதருடைய மனம் உங்களுக்கு இல்லையென்றால், அவ்வாறில்லை என்போம் தொகையில்லாத அமைப்பும் ஓஜஸுக்குச் சார்புடைய தாய் - ரௌத்திரச் சுவையை அழகுபடுத்துவதாய் அமைவதில் தடையே இல்லை.

ஓஜஸ் - (வீரமும் ரௌத்திரமும் தோன்றக் காரணமான குணம்) என்பதற்குத் தொகையே இல்லாத அமைப்பு ஏன் சார்பு ஆகாது? ரௌத்திரம் போன்ற சுவையைப் புலப்படுத்தும் கவிதைக்கு ஒளி கருத்துதான் ஓஜஸ் என்று முன்னே விளக்கியுள்ளோம் அது தொகையில்லா அமைப்பில் ஏன் அமைதல் கூடாது? அதில் என்ன குற்றம்?

முன்பு காட்டிய பாண்டவர் படையில் என்ற எடுத்துக் காட்டில் அத்தகைய அழகில்லை என்று ஸஹ்ருதயர் யாரும் கொள்ள வில்லையே. ஆதலால் குணங்கள் எத்தகைய ஸங்கடனையைச் சார்ந்தும் அமையும் என்றால் எக்குறையும் இல்லை.

குணங்களுக்கு உரிய இடம் அவ்வவற்றிற்கு உரியதாய் - கண் முதலிய சொற்கட்கு - (காண்டல், கேட்டல்) உரிய விஷயங்கள் வரையறுத்து உள்ளதுபோல் - நியதமாக இன்னதற்கு இது என இருப்பதால் அந்த வகையில் அமைந்த அவற்றின் இயல்பும் வடிவும் ஒருபோதும் மாறுபட்டு (வேறு இடம் உடையனவாய்) ஆவதில்லை; ஆதலால் குணங்கள் வேறு, ஸங்கடனை என்னும் அமைப்பு வேறு;

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

तस्मादन्ये गुणा अन्या च सङ्घटना । न च सङ्घटनामाश्रिता गुणा इत्येकं दर्शनम्; अथवा सङ्घटनारूपा एव गुणाः ।

यत्तूक्तम् – " सङ्घटनावद्गुणानामप्यनियतविषयत्वं[1] प्राप्नोति, लक्ष्ये व्यभिचारदर्शनात् " इति । तत्राप्येतदुच्यते:—यत्र लक्ष्ये परिकल्पितविषयव्यभिचारस्तद्विरूपमेवास्तु । कथमचारुत्वं तादृशे[2] विषये सहृदयानां नावभातीति[3] चेत् ? कविशक्तितिरोहितत्वात् । द्विविधो हि दोषः कवेरव्युत्पत्तिकृतोऽशक्तिकृतश्च । तत्राव्युत्पत्तिकृतो दोषः शक्तितिरस्कृतत्वात्कदाचिन्न लक्ष्यते । यस्त्वशक्तिकृतो दोषः सः झटिति प्रतीयते । परिकरश्लोकश्चात्र –

" अव्युत्पत्तिकृतो दोषः[4] शक्त्या संव्रियते कवेः ।
यस्त्वशक्तिकृतस्तस्य[5] झटित्येवावभासते ॥ "

तथा हि—महाकवीनामप्युत्पत्तिकृतमप्युत्तमदेवताविषयप्रतिषिद्धसंभोग[6]शृङ्गारनिबन्धनाद्यनौचित्यं[7] शक्तितिरस्कृतत्वात्[8] ग्राम्यत्वेन न प्रतिभासते यथा कुमारसम्भवे देवीसम्भोगवर्णनम् । एवमादौ च विषये यथौचित्यत्यागस्तथा[9] दर्शितमेवाग्रे । शक्तितिरस्कृतत्वं चान्वयव्यतिरेकाभ्यामवसीयते । यथा हि शक्तिरहितेन कविना एवंविधे विषये[10] शृङ्गार उपनिबध्यमानः स्फुटमेव दोषत्वेन प्रतिभासते[11] ।

---

१. ' अप्यविषयत्वं ' क-ख. २. ' तादृशेऽपि ' ग. तादृशविषये – घ. ३. प्रतिभातीति –घ, KLV. ४. ' कृतो दोषः ' ग. ५. स झटित्यवभासते BP. ६. Text acc. to MB.; महाकवीनामप्युत्तमदेवताविषयप्रसिद्ध° – घ, BP. ७. ' अनौचित्यमुत्तमदेव-. विषये ' क-ख. ८. तिरस्कृतं ग्राम्यत्वेन–घ. ९. यथौचित्यात्याग° – BP. १०. विषये- घ पुस्तके नास्ति । ११. ' अवभासते ' ग.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

எனவே குணங்கள் ஸங்கடனையைப் பற்றுக்கோடாக உடையன அல்ல என்பது ஒரு பார்வை. (கொள்கை).

அல்லது, குணங்கள் ஸங்கடனை வடிவுடையனவே என்றே கொள்வோம்; ஸங்கடனை போலவே குணங்களும் இன்னதுதான் இதற்கு இடம் என்ற வரையறையற்று வரும் - ஏனெனில், இந்த மாறுபாடும் இலக்கியங்களில் (எடுத்துக்காட்டுக்களில்) இருப்பதைக் காண்கின்றோம் அப்படிச் சொல்லும்போது இதையும் கூறவேண்டும் அப்பவாவது, எங்கேனும் இது மானுடசந்தால் (மாதுரியத்தில் நீண்ட தொகை தொடர்களும் ஓஜஸ்ஸில் தொகையே இல்லாதிருத்தலும்) அது மாறுபட்டதாகவே இருந்துவிடட்டுமே (அதற்காக -சில உதாரணங்களுக்காக அடிப்படை இலக்கணத்தையே திருத்தி மாற்ற வேண்டா என்பது கருத்து) அங்ஙனமெனில் அங்கு (பாண்டவர் படையில்) அழகில்லை என்று ஏன் அவையறிவோர்க்குத் தோன்ற வில்லை என்றால், கவியின் திறனால் ஆற்றலால் அக்குற்றம் தோன்றவில்லை.

கவிக்கு இரண்டு வகையில் குற்றம் நேரும் ஒன்று வ்யூத்பத்தி. (கவிதைக்குரிய இன்றியமையாத அனைத்தையும் ஆய்ந்தறிந்த திறனுடைமை. மற்றொனறு வ்யூத் பத்தியின்மை (வித்வத்திற்கு அடிப்படையான, புதிய புதிய பார்வையைத் தரும் அறிவின் ஒளி மலர்ச்சியாகும் பிரதிபையே சக்தி என்பது அத்தகைய சக்தியின்மை அவற்றுள், வ்யூத்பத்தி பற்றாமல் நேரும் குற்றம், சக்தியால் மறையுண்பதால், சில நேரம் தோன்றுவதில்லை (உணரப்படுவதில்லை) ஆனால், சக்தியின்மையால் நேரும் குற்றம் எடுத்த எடுப்பி லேயே புலப்பட்டுவிடும்.

இதைக் கூறும் பரிகாரச் செய்யுள் ஒன்று. (இதற்கு விளக்கம்)

எப்படியென்றால், மஹாகவிகள் கடவுளர் பற்றிய மிக உயர்வான ஸம்போக சிருங்காரங்களை அமைத்துக் கவிதை செய்த போதிலும், அதில் உள்ள உசிதமின்மை (கூறக்கூடாத தன்மை) அவர்களுடைய சக்தியால் மறைந்து, கிராம்யமாய்.(கொச்சையாக - இடக்கராக) தோன்றுவதில்லை, எடுத்துக்காட்டாக காளிதாஸர் குமாரசம்பவத் தில் (ஸர்க்கம் 8) பார்வதியின் ஸம்போக வர்ணனையைக் காண்க. இதுபோன்ற இடங்களில் ஔசித்யம் (உசிதமாதல் - பொருத்த முறுதல்) தவறிய கவிதைப்பற்றி மேலே விளக்கம் தந்துள்ளோம்.

இவ்வாறு, கவியின் ஆற்றலால் குற்றம் மறைந்துவிடும் என்பதை உடன்பாட்டு வகையாலும் எதிர்மறை வகையாலும் முடிவு செய்யலாம் (குமாரஸம்பவத்து விளக்கம் உடன்பாட்டு வகையில் அதைக் காட்டும் இனி எதிர்மறைமுகமாகக் காண்க).

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

नन्वस्मिन् पक्षे ' यो यः शस्त्रं बिभर्ति ' इत्यादौ किमचारुत्वम् ? अप्रतीयमानमेवारोपयामः । तस्माद्गुणव्यतिरिक्तत्वे गुणरूपत्वे च सङ्घटनाया अन्यः[3] कश्चिन्नियमहेतुर्वक्तव्य इत्युच्यते ।

तन्नियमे हेतुरौचित्यं वक्तृवाच्ययोः ॥ ६ ॥

तत्र वक्ता कविः कविनिबद्धो वा[4], कविनिबद्धश्चापि रसभावरहितो रसभावसमन्वितो वा, रसोऽपि कथानायकाश्रयस्तद्विपक्षाश्रयो वा, कथानायकश्च धीरोदात्तादिभेदभिन्नः पूर्वस्तदनन्तरो वेति[6] विकल्पाः । वाच्यं च ध्वन्यात्मरसाङ्गं रसाभासाङ्गं वा, अभिनेयार्थमनभिनेयार्थं वा उत्तमप्रकृत्याश्रयं तदितराश्रयं वेति बहुप्रकारम् । तत्र यदा कविरपगतरसभावो वक्ता तदा रचनायाः कामचारः । यदापि कविनिबद्धो वक्ता रसभावरहितस्तदा स एव; यदा तु कविः कविनिबद्धो वा वक्ता रसभावसमन्वितो रसश्च प्रधानाश्रितत्वाद्ध्वन्यात्मभूतस्तदा नियमेनैव तत्रासमासामध्यमसमासे एव सङ्घटने । करुणविप्रलम्भशृङ्गारयोस्त्वसमासैव सङ्घटना । कथमिति[11] चेत्, उच्यते—रसो यदा प्राधान्येन प्रतिपाद्यस्तदा तत्प्रतीतौ व्यवधायका विरोधिनश्च सर्वात्मनैव परिहार्याः[12] । एवं च दीर्घसमासा सङ्घटना समासानामनेकप्रकारसम्भावनया कदाचिद्रसप्रतीतिं व्यवदधातीति तस्यां

---

१. ' प्रतीयमानं ' ग. २. ' संघटनायां ' क-ख. ३. नान्यः No. 254 (BORI) ४. वा कश्चित्-घ. ५. तदितरो KLV. ६. ' °रश्चेति ' ग. ७. अपरसभावो KLV. ८. ' तदापि ' क-ख. ९. ' प्रधानभूतत्वाद् '-घ. १०. तदापि-घ. ११. ' कथं चेत् ' -ग. १२. ' परिभाव्याः '-ग.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

சக்தி இல்லாத கவி இதுபோலச் சிருங்காரச் சுவையைக் கூறும்போது குற்றம் வெளிப்படையாகவே புலப்படும் (முன்கூறிய மெல்லியலே, இடையறாது... எனத் தொடங்கும் எடுத்துக்காட்டுக் காண்க). இனி இவ்வாறு கொள்ளுங்கால் (ஸங்கடனையும் குணங்களும் வெவ்வேறல்ல என்று) "பாண்டவர் படையில்..." என்ற எடுத்துக் காட்டில், சுவைஞர் காணாத அழகின்மையை ஏற்றி யுரைப்போமா? (அது தகாது) ஆகவே ஸங்கடனை குணத்தினும் வேறு அல்லது குண வடிவில் இருப்பது ஆயினும், (அது சுவை களுக்கேற்ப அமைவது எனக் கூறுதல் இயலாது என்பதால்) அதற்கு வேறொரு காரணம் கூறுதல் வேண்டும் (சுவைக்கு ஏற்ற ஸங்கடனை என்று கூட வேறொரு காரணம் வேண்டும் என்பது கருத்து).

காரிகையின் கடைசி - அதை வரையறை செய்யக் கூறுவோர் கூறும் பொருள் ஆகியவற்றின் ஔசித்யம் (பொருத்தமுடைமை) என்பனவே காரணம் ஆகும். கூறுவோன் கவி, அல்லது கவிபடைத்த பாத்திரம் அந்தப் பாத்திரம் சுவையுணர்வற்றவனோ அல்லது சுவை யுணர்வுடையனோ ஆவான் சுவையில் கதாநாயகனைச் சார்ந்ததும் அவனுக்குப் பகைவனானவனை (பிரதி நாயகனை)ச் சார்ந்தும் அமையும் கதாநாயகனும் உபநாயகனும் தீரோதாத்தன் முதலிய நால்வகையினருள் ஒருவராகலாம் வடமொழி இலக்கண நூல்களில் காவியத்தின் தலைவர் நால்வகையினராக வகுக்கப்படுவர் நால்வருமே தலைமையாய் தீரர்களாக பெருமிதமுள்ள இயல்பின ராவர் அவர்களின் மற்ற இயல்புபற்றி இந்த வகை கூறப்படுகிறது; (1) தீரோதாத்தன், ஆண்மை, நிறை தயை, செருக்கின்மை போன்ற உயர்ந்த பண்புகள் நிறைந்தவன் (2) தீரோததன், மதம், செருக்கு, மாயாவித்தன்மை, பொறாமை அதாவது பிறர் வீரத்தைத் தாங்கவொண்ணாமை - அழுக்காறன்று, போன்ற இயல்புடையோர் தீரோதாத்தன் - தற்புகழ்ச்சியிலும் ஈடுபடுபவன். (3) தீரலலிதன், காதற்சுவையிலும் கலையுணர்விலும் மிகுதியும் ஈடுபாடு, கவலையின்மை சுகத்தில் பெரு விருப்பம், பேச்சிலும் செயலிலும் இனிமை போன்ற பண்பு கொண்டவன் தீரலலிதன் (4) தீரவீரம் செறிந்தவனேயாயினும் தூய்மையும் அமைதியும் விரும்பும் மனப்போக்கு இன்பத்தையே (சிற்றின்பம்) பெரிதும் நாடா இயல்பு போன்ற குணமுடையோன் கூறும் பொருளும் தொனியாக உள்ள சுவைக்கோ சுவைப்போலிக்கோ அங்கமாகவும். நடித்துக் காட்டுதற் குரியதோ நடித்துக்காட்டுதற்கு உரியது ஆகாததோ, (நாடக பாத்திரங்களில்) உத்தம பாத்திரங்களுக்கு உரியதோ மத்திம அதம பாத்திரங்களுக்கு உரியதோ என்றெல்லாம் பலவிதமாகும் முன் சொன்ன கூறுவோன் - கவி சுவை உணர்வு ஸங்கடனைப்பற்றி அவன் விருப்பமே அமையும். (சுவையற்ற சொற்கோவைகளையே செய்யலாம்) அஃதேபோன்று கவி படைத்த பாத்திரம் சுவை உணர்வு அற்றதானாலும் அப்படியே. (ஆயினும் நல்ல கவி படைக்கும் பாத்திரங்கள் அப்படி ஆவதில்லை - கதையின் போக்கில் அப்படி ஒரு பாத்திரம் அமைந்தால் அது வேறு விஷயம்) ஆனால் கவியோ அவன் படைத்த பாத்திரமோ சுவையுணர்வு உடையோராக, அச்சுவையும் பிரதானமாய் இருத்தல் காரணமாகத் தொனியாகவே அமையுமோ, அவ்விடத்தில் கட்டாயமாகத் (தவிர்க்க முடியாத வகை) நெடுந்தொகை இல்லாத அல்லது இருமொழி கடவாத தொகை கொண்டதான நல்ல அமைப்பே ஸங்கடனை.

கருணைச்சுவையிலும் விப்பிரலம்ப சிருங்காரத்திலும் அறவே தொகை இல்லாத அமைப்பே (இன்றியமையாதது). எவ்வாறெனில், பிரதானமாக எங்கு சுவை கூறப்படுகிறதோ அங்கு, அது புலப்படுதற்குத் தடையாவன அம்முரண் ஆகின்றனவும் அறவே நீக்கப்படல் வேண்டும். தொகை தொடர்களைப் பலவாறாகப் பிரித்துப் பொருள் கொள்ளுதற்கு இடமுண்டாதலின், அத்தகைய செய்யுள் இயற்றுதலின் கவிக்கு ஆர்வம் மிகுந்துவிடின் அது அழகன்று; சிறப்பாக நடித்துக்காட்ட வேண்டிய (நாடக) காவியத்தில்

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

नात्यन्तमभिनिवेशः शोभते । विशेषतोऽभिनेयार्थे काव्ये, ततोऽन्यत्र[1] च विशेषतः करुणविप्रलम्भशृङ्गारयोः । तयोर्हि सुकुमारतरत्वात्स्वल्पायामप्यस्वच्छतायां[2] शब्दार्थयोः प्रतीतिर्मन्थरीभवति । रसान्तरे पुनः प्रतिपाद्ये रौद्रादौ मध्यमसमासा सङ्घटना कदाचिद्धीरोद्धतनायकसम्बन्धव्यापाराश्रयेण[3,4] दीर्घसमासापि[5] वा तदाक्षेपाविनाभाविरसोचितवाच्यापेक्षया न विगुणा भवतीति सापि नात्यन्तं परिहार्या । सर्वासु च सङ्घटनासु प्रसादाख्यो गुणो व्यापी । स हि सर्वरससाधारणः सर्वसङ्घटनासाधारणश्चेत्युक्तम् । प्रसादातिक्रमे ह्यसमासापि सङ्घटना करुणविप्रलम्भशृङ्गारौ न व्यनक्ति । तदपरित्यागे च मध्यमसमासापि न न प्रकाशयति[6] । तस्मात्सर्वत्र प्रसादोऽनुसर्तव्यः । अत एव च " यो यः शस्त्रं बिभर्ति " इत्यादौ यद्योजसः स्थितिर्नेष्यते तत्प्रसादाख्य एव गुणो न माधुर्यम् । न चाचारुत्वम्; अभिप्रेतरसप्रकाशनात् । तस्माद्गुणाव्यतिरिक्तत्वे[7] गुणव्यतिरिक्तत्वे वा[8] सङ्घटनाया यथोक्तादौचित्याद्विषयनियमोऽस्तीति तस्या अपि रसव्यञ्जकत्वम् । तस्याश्च रसाभिव्यक्तिनिमित्तभूताया योऽयमनन्तरोक्तो नियमहेतुः स एव गुणानां नियतो विषय इति गुणाश्रयेण व्यवस्थानमप्यविरुद्धम् ।

विषयाश्रयमप्यन्यदौचित्यं तां नियच्छति ।
काव्यप्रभेदाश्रयतः स्थिता भेदवती हि सा ॥ ७ ॥

---

१. 'तत्रान्यत्र'-ग, KLV. २. 'स्वेच्छतायां'-क-ख. ३. °सम्बन्धि°-MB. ४. 'व्यापारक्षये'-ख. ५. 'समासाश्रयापि'-क-ख. ६. 'समासापि प्रकाशयति' -घ; न प्रकाशयति - क, ग., No. 254 (BORI). ७. 'गुणोतिरिक्तत्वे' - ग. ८. 'व्यतिरेकत्वे वा'-क-ख.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

இது தவிர்த்தலே அழகு் எந்தக் கவிதையிலும் சிறப்பாகக் கருணை, விப்பிரலம்ப சிருங்காரம் இரண்டினுள்ளும் இது எவ்வகையிலும் பொருந்தாது் ஏனெனில் அவை மிகவும் மென்மையான உணர்ச்சிகள் அதில் சொல்லும் பொருளும் சிறிது தெளிவை இழப்பினும், அச் சுவைகள் புலப்படுவதில் தடை ஏற்பட்டுவிடும். பிற சுவைகளிலும், ரௌத்திரம் போன்றவற்றைக் கூறுங்கால் சிலவிடத்துக் குறுகிய (இருமொழித்) தொகையும் கதாநாயகன் தீரோத்ததன் ஆயின் நெடிய தொகை தொடர்களும் அமைந்த ஸங்கடனையும் அதுவே நீக்கத் தக்கன அல்ல; ஏனெனில், அது தவிர்க்கப்படா வகையில் அந்தக் கூற்றுக்கு இருத்தல் வேண்டும் மேலும் தீரோத்ததன் கூற்று அந்த இயல்பைக் கொள்ளாதும் விடாது் மேலும் சுவைக்கத்தக்கதும் அதுவே ஆகும் ஆகவே குற்றமும் ஆகாது;

ஸங்கடனை வகை மூன்றிலும் நெடுந்தொகை, இருமொழித் தொகை, தொகையற்றது பிரஸாதம் (தெளிவு) என்னும் குணம் வியாபித்து இருப்பது் அந்தப் பிரஸாதம் அனைத்துச் சுவைகளுக்கும் அனைத்துச் ஸங்கடனைகளுக்கும் பொதுவானது என்றும் முன்னர் கூறியுள்ளோம். அத்தகைய பிரஸாத குணம் இல்லையெனில் தொகையே இல்லாத அமைப்பும் கருணை விப்பிரலம்பம் இரண்டை யும் தோற்றுவிக்க மாட்டா் தெளிவுகூடி இருக்குமானால் - குறுகிய தொகைகொண்ட ஸங்கடனையும் அச்சுவைகளைத் தோற்றுவிக்கும் ஆதலால் எல்லா இடத்தும் தெளிவு பேணப்படுதல் வேண்டும் அதனாற்றான் "பாண்டவர் படையில்" என்ற கவிதையில் ஓஜஸ் இல்லையெனக் கருதினும் அது தெளிவு என்னும் குணம் கொண்டதே; அந்த அமைப்பை "மாதுர்யம" எனக் கனித்தலும் கூடாது; அது அழகு பெறவில்லை எனவும் கூறுதல் ஏலாது் ஏனெனில் அது கவி கருதிய ரௌத்திரச் சுவையை நன்கு விளக்குகின்றது் ஆதலால் ஸங்கடனை குணத்திலும் வேறாயினும் வேறாகாது ஒன்றே. ஆயினும் மேலே கூறிய (கூறுவோன், கூற்று) என்பனவற்றின் ஔசித்யம் - (பொருத்த முடைமை - அதற்குத் தக்கதாயிருத்தல்) இருப்பதால் ஸங்கடனையும் (இன்ன இடத்து இத்தகையதாயிருத்தல் வேண்டு மென்ற) இடவகை யறை உடையதே என்பதால், அதுவும் சுவையைப் புலப்படுத்தும் அது அவ்வாறு சுவை தோற்றுவிக்கக் காரணமாகும் எனக் கூறியதே, குணங்கட்கும் வரையாசத்த இடமாகும் என்பதால், ஸங்கடனை குணத்தைச் சார்ந்து அமையும் என்பதும் முரண் ஆகாது. (ஸங்கடனைகுணங்களுக்கு உட்பட்டவை என்றே கொளினும் இழுக்கில்லை. ஸங்கடனையை வரையறுத்து இடம் கூற வேறொன்று கூறுகிறார்).

3.7

முன்கூறிய ஔசித்யத்தினின்றும் வேறான மற்றொரு ஔசித்யமும் ஸங்கடனை இன்னவாறு அமைதல் வேண்டுமென்று வரையறுப்பது உண்டு அது கவி இயற்றும் சொற்றொடர், செய்யுட்டொடர் போன்றவற்றுக்குரிய ஔசித்யம் -அஃதாவது பொருத்தமுடைமை ஆகும் ஏனெனில், ஸங்கடனை என்பது காவிய வகையைச் சார்ந்து அதற்கு ஏற்றவாறு அமைவதால் வெவ்வேறாகவே இருக்கும்.

3.7

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

वक्तृवाच्यगतौचित्ये सत्यपि विषयाश्रयमन्यदौचित्यं[1] सङ्घटनां नियच्छति । यतः काव्यस्य प्रभेदाः — मुक्तकं संस्कृतप्राकृतापभ्रंशानिबद्धम्, सन्दानितकविशेषककलापक[2]कुलकानि, पर्यायबन्धः, परिकथा, खण्डकथासकलकथे[3], सर्गबन्धोऽभिनेयार्थमाख्यायिकाकथे[4] इत्येवमादयः । तदाश्रयेणापि सङ्घटना विशेषवती भवति । तत्र मुक्तकेषु रसबन्धाभिनिवेशिनः कवेस्तदाश्रयमौचित्यम् । तच्च दर्शितमेव । अन्यत्र[5] कामचारः ।

मुक्तकेषु[6] प्रबन्धेष्विव रसबन्धाभिनिवेशिनः कवयो दृश्यन्ते । तथाह्यमरुककवेर्मुक्तकाः शृङ्गाररसस्यान्दिनः[7] प्रबन्धायमानाः प्रसिद्धा एव । सन्दानितकादिषु तु विकटनिबन्धनौचित्यान्मध्यमसमासादीर्घसमासे एव रचने[8]। प्रबन्धाश्रयेषु[9] यथोक्तप्रबन्धौचित्यमेवानुसर्तव्यम् । पर्यायबन्धे[10] पुनरसमासामध्यमसमासे एव सङ्घटने । कदाचिदर्थौचित्याश्रयेण दीर्घसमासायामपि सङ्घटनायां परुषा ग्राम्या च वृत्तिः परिहर्तव्या । परिकथायां[11] कामचारः, तत्रेतिवृत्तमात्रोपन्यासेन नात्यन्तं रसबन्धाभिनिवेशात् । खण्डकथासकलकथयोस्तु[12] प्राकृतप्रसिद्धयोः कुलकादिनिबन्धनभूयस्त्वाद्दीर्घसमासायामपि न

---

१. 'विषयाश्रयगतमनौचित्यं' ग., 'विषयाश्रयमन्दौचित्यं' – घ. २. कालापक-घ.
३. परिकथा सकलकथा खण्डकथा – घ. ४. °माख्यायिका कथेत्येवमादयः – घ.
५. 'अन्यत्र तु' क-ख. ६. 'मुक्तकेषु हि – घ. ७. °स्यंदिनः प्रत्येकं – MB.
८ 'बन्धौचित्यात्' – ग. ९. 'संघटने' – घ. १०. 'पद्यप्रबन्धाश्रितेषु' – क-ख.
११. 'पद्यबन्धेषु' क – ख. १२. '°कथायां तु' क-ख. १३. कथयोः – घ.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

(காவிய வகைகள்) ஏனென்றால், 1. முக்தகம் அது ஸம்ஸ்கிருதம், பிராகிருதம், அபப்பிரம்சம் என்னும் மொழிகளில் இயற்றப்பட்டிருக்கும் - (இது தவிர) 2. ஸந்தானிதகம், 3. விசேஷகம், 4. கலாபகம், 5. குலகம் போன்றவை, 6. பர்யாயபந்தம், 7. பரிகதை, 8. ஸகலகதை, 9. கண்டகதை, 10, ஸர்க்கபந்தம் (மஹா காவ்யம்), நடிக்கும் பொரு ளுடையது (நாடகம்) 11. ஆக்கியாயிகை, 12. கதை போன்றவை காவிய வகைகளாகும்.

செய்யுளும் உரைநடையும் கலந்த "சம்பூ" என்பது போன்றவையும் இவ்வாறு அமையும் காவியவகைளுக்கேற்ப ஸங்கடனை தனித் தனியே அமையும். முக்தகத்திலும் சுவைகூட்டச் செய்யுளியற்றும் விருப்பமுடைய கவிக்கு அச்சுவை பற்றிய பொருத்தமுடைமையே அதில் ஸங்கடனையை அறுதியிடும். சுவையிலன்றி வேறொன்றில் அவனுக்கு விருப்பமிருப்பின் எப்படி வேண்டுமானாலும் செய்யட்டும். அமருக கவியின், சிருங்காரச் சுவை சொட்டும் (அமருக காவ்யத்தின் தனித் தனியான முக்தகங்கள்கூட (அளவில் குறுகியவாயினும்) ஒவ்வொன்றும் ஒவ்வொரு காவியம்போல் அமைவது அனை வருமறிந்ததே; ஸத்தானிதகம் போன்றவற்றில் (ஒரு வினை முற்றுப்பெற்றுவிடுதல் பல செய்யுள்) கட்டுக் கோப்பமைந்த (தனித்து உதிர்ந்து விடாமல் சொற்களும் தொடர்கள் அமைதல் வேண்டும் இதில் ஏனென்றால் வினைமுற்றுச் சேய்மையில் உள்ளதால், அதைச் சென்று தழுவும் வகையில் அமைப்பதே கட்டுக்கோப்பு) செய்யுள்களை அமைப்பதே உசிதமாதலின், குறுகிய இடைத்தரமான இருமொழித்தொகை மட்டும் கொண்டதோ, நீண்ட தொகைகளைக் கொள்ளாததாகவோ அமையும் ஸங்கடனை. தொடர்நிலைச் செய்யுள் களில் ஸந்தானிதகம் முதல் குலசம்வரை அடைக்கும்போது, அந்தந்த நூலுக்குப் பொருத்தமாகவே - கட்டுக் கோப்புடைய ஸங்கடனை முறை பின்பற்றப்படல் வேண்டும்.

பர்யாய பந்தமென்றவகையிலும் தொகை தொடரின்மையோ குறுகிய தொகையமைப்போ வேண்டும் (ஏனெனில் இது பிரதானமாகச் சிருங்காரச் சுவையுடையது) சிலபோது (வேறு சுவையோ அல்லது வெறும் சித்திர காவ்ய நோக்கோ இருந்தால்) அங்கு அதற்கேற்ற வகையில் நீண்ட தொகைகளை அமைத்தாலும், பருஷை - கிராம்யை என்னும் விருத்திகளை (செய்யுள்நெறி) நீக்குதல் வேண்டும்.

பரிகதையில் எந்த ஸங்கடனையும் இருக்கலாம். அதில் ஒரு கதையைக் கூறும் அமைப்பு இருப்பதால், அதில் சுவை கூட்டக் கூறுவதில் நோக்கு இராது. பிராகிருத மொழியில் பயின்றுவரும் கண்டகதை, ஸக்லகதை என்பவற்றுள் குலகம் போன்றவை மிகுதியும் வருமாதலின், அதில் நீண்டதொகைகள் அமைந்தாலும்

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

विरोधः । वृत्त्यौचित्यं तु यथारसमनुसर्तव्यम् । सर्गबन्धे तु रसतात्पर्ये[1] यथारसमौचित्यमन्यथा तु कामचारः[2]; द्वयोरपि मार्गयोः सर्गबन्धविधायिनां[3] दर्शनाद्रसतात्पर्यं साधीयः । अभिनेयार्थे तु सर्वथा रसबन्धेऽभिनिवेशः कार्यः । आख्यायिकाकथयोस्तु गद्यनिबन्धनबाहुल्याद्गद्ये छन्दोबन्धभिन्नप्रस्थानत्वा[4]दिह नियमे हेतुरकृतपूर्वोऽपि मनाक् क्रियते ।

एतद्यथोक्तमौचित्यमेव तस्या[5] नियामकम् ।
सर्वत्र गद्यबन्धेऽपि च्छन्दोनियमवर्जिते ॥ ८ ॥

यदेतदौचित्यं वक्तृवाच्यगतं सङ्घटनाया नियामकमुक्तमेतदेव गद्ये छन्दोनियमवर्जितेऽपि विषयापेक्षं नियमहेतुः । तथा[6] ह्यत्रापि यदा कविः कविनिबद्धो वा वक्ता रसभावरहितस्तदा कामचारः । रसभावसमन्विते तु वक्तरि पूर्वोक्तमेवानुसर्तव्यम् । तत्रापि[7] च विषयौचित्यमेव[8] । आख्यायिकायां तु भूम्ना मध्यमसमासादीर्घसमासे एव सङ्घटने । गद्यस्य विकटबन्धाश्रयेण[9] च्छायावत्वात् । तत्र च तस्य प्रकृष्यमाणत्वात् । कथायां तु विकटबन्धप्राचुर्येऽपि गद्यस्य रसबन्धोक्तमौचित्यमनुसर्तव्यम् ।

रसबन्धोक्तमौचित्यं भाति सर्वत्र संश्रिता ।
रचना विषयापेक्षं तत्तु किञ्चिद्विभेदवत् ॥ ९ ॥

अथवा पद्यवद्गद्यबन्धेऽपि रसबन्धोक्तमौचित्यं सर्वत्र संश्रिता रचना भवति[10] । तत्तु विषयापेक्षं किञ्चिद्विशेषवद्भवति, न तु सर्वाकारम् । तथा हि

---

१. 'रस°' क-ख-पुस्तकयोर्नास्ति; 'रसतात्पर्येण'-घ. २. 'कामचारात्'-ग. ३. 'बन्धायिनां'-ग. ४. 'विभिन्नप्रस्थाने निबन्धनत्वात्'-क-ख. ५. 'तस्मात्'-क-ख, No. 254 (BORI). ६. 'यथा नत्वात्रापि'-ग. ७. 'अत्रापि'-क-ख, KLV, नत्रापि वा-घ. ८. 'एतत्'-क-ख, KLV. ९. विकटनिबन्धा°-घ, KLV. १०. 'भाति'-घ.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

முரண் இல்லை; ஆனால் சுவைக்கேற்ப விருத்தியின் ஔசித்யம் (பொருத்தத்தை) பின்பற்றப்படல் வேண்டும்.

மஹாகாவ்யங்களில், சுவையைக் கருதி செய்யும்போது சுவைக்கேற்ற பொருத்தம் இருத்தல் வேண்டும் இல்லையென்றால் அவரவர் விருப்பம் (அதாவது வெறும் கதை மட்டும் சொல்லும் நோக்கம் அல்லது சித்திர காவ்யத்தில் - சொல்லணி பொருள் அணிகளிலேயே விருப்பம் இருப்பதற்கேற்ப) மஹா காவ்யம் செய்தவர்களில் இரு நெறியும் பற்றியவர்களும் உண்டு. சுவையில் கருத்தும் நோக்கும் இருத்தலே நலம்.

(இனி நாடகங்களில்) நடித்துக்காட்ட வேண்டிய பொருளுடைய காவியங்களில் (திருச்யம் எனப்படும் நாடகக் காவியங்களில் சுவை கூட்டும் - சுவை புலப் படுத்தும் வகையில்தான் விருப்பம் இருத்தல் வேண்டும் அந்த விருப்பும் நோக்கும் இல்லாவிடின் நாடகம் தன் இயல்பை இழந்து விடும். ஆக்கியாயிகை, கதை என்ற இரண்டும் பெரும்பாலும் உரைநடையால் இயல்பவை; உரைநடை செய்யுள்நடையினின்றும் வேறுபட்ட நெறியும் முறையும் கொண்டது. இதில் பொருத்தமுடைய ஸங்கடனை அமையுமாறுபற்றி - அது எதனால் அமையுமென்று இது வரை எங்கும் கூறப்பட்டதில்லை. அதுபற்றியும் சிறிது கூறுவேன்.

3.8

(இதுவரை செய்யுளால் இயன்ற நூல்களுக்கு) - இவ்வாறு கூறிய முறையில் (கூறுவோன், கூற்று, நூல்வகை (முக்தகம் முதல்) அமையும் ஔசித்யமே, செய்யுள்போல யாப்பிலக்கண விதி பெறாத உரைநடை நூல்களுக்கும் ஸங்கடனை பற்றிய வரையறை செய்வது. 3.8

கூறுவோன் கூற்றுபற்றி ஸங்கடனைக்கு ஔசித்யமே இடமும் தகுதியும் என்று கூறினோம் யாப்பு விதி ஏதுமில்லாத உரை நடையி லும் கூறும் பொருளுக்கு ஏற்ப அந்த ஔசித்யமே வரையறைக்குக் காரணமாகும். இங்கும் கவியோ அவன் படைத்த பாத்திரமோ சுவையுணர்வு அற்றவர் எனில் எப்படியேனும் அமைக்கட்டும் அவர்கள் சுவையுணர்வுடையோராயின் முன்கூறிய முறையே பின்பற்றப்படுதல் வேண்டும். அங்கும் நூல்பற்றிய ஔசித்யமே இன்னதற்கு இது என வரையறுப்பது. ஆக்கியாயிகையில் பெரும்பாலும் குறுகிய தொகைகளும் பெரும்பாலும் நீண்ட தொகைகளும் கொண்ட ஸங்கடனைகளே பொருந்தும். ஏனெனில், உரைநடை அமைப்பு இறுக்கமும் கட்டுக் கோப்பும் கொண்டு அமைவதால்தான் அழகு பெறும். அது அவ்வாறு இருந்தால்தான் உயர்வு பெறும். கதையில், இறுக்கமும் கட்டுக்கோப்பும் கொண்ட தொகுப்பு முறையே பெரும்பாலும் அமையும் என்றாலும் சுவை பற்றிய பொருத்தமுடைய ஸங்கடனையே ஏற்கப்படல் வேண்டும்.

3.9

எங்கும் (செய்யுளிலும் உரைநடையிலும்) ஸங்கடனை சுவை கூட்டிய காவியத்திற்கு யாம் கூறிய ஔசித்யத்தைச் சார்ந்தே விளங்கும் ஆயின் அந்த ஔசித்யம் அந்தந்த நூலுக்கு ஏற்றவாறு சிறிதே வேறுபடும். அதாவது, செய்யுளில் உள்ளதுபோலவே உரைநடைக் காவியத்திலும் கலங்கடனை என்ற இயற்றுமுறை (தொகுப்புமுறை அமைப்பு) சுவைகூட்டக் கூறிய ஔசித்யத்தைச் சார்ந்தே அழகுபெறும்; 3.9

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

गद्यबन्धेऽप्यतिदीर्घसमासा रचना न विप्रलम्भशृङ्गारकरुणयोराख्यायिकायामपि शोभते । नाटकादावप्यसमासैव[1] न[2] रौद्रवीरादिवर्णने । विषयापेक्षं त्वौचित्यं प्रमाणतोऽपकृष्यते प्रकृष्यते च । तथा ह्याख्यायिकायां नात्यन्तमसमासा स्वविषयेऽपि नाटकादौ नातिदीर्घसमासा चेति सङ्घटनाया दिगनुसर्तव्या ।

इति काव्यार्थविवेको योऽयं चेतश्चमत्कृतिविधायी ।
सूरिभिरनुसृतसारैरस्मदुपज्ञो न विस्मार्यः[3] ॥

इदानीमलक्ष्यक्रमव्यङ्ग्यो ध्वनिः प्रबन्धात्मा रामायणमहाभारतादौ प्रकाशमानः प्रसिद्ध एव । तस्य तु यथा प्रकाशनं तत्प्रतिपाद्यते । —

विभावभावानुभावसञ्चार्यौचित्यचारुणः ।
विधिः कथाशरीरस्य वृत्तस्योत्प्रेक्षितस्य वा ॥ १० ॥

इतिवृत्तवशायातां त्यक्त्वाननुगुणां स्थितिम् ।
उत्प्रेक्ष्याप्यन्तराभीष्टरसोचितकथोन्नयः ॥ ११ ॥

सन्धिसन्ध्यङ्गघटनं रसाभिव्यक्त्यपेक्षया ॥
न तु केवलया शास्त्रस्थितिसम्पादनेच्छया ॥ १२ ॥

---

१. °समासैव घटना – घ.　२. 'न' – घ पुस्तके नास्ति.　३. इय-मार्या – क – ख पुस्तकयोर्नास्ति: '–ग पुस्तके KLV,M.B पुस्तके चास्ति ।　४. 'ध्वनिप्रबन्धो रामायण' –घ.　५. 'तथा' – ग.　६. 'वशावत्ता' – ख.　७. उत्प्रेक्ष्यो – घ.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

உரை நடையில் அந்த ஔசித்யம் கூறும் பொருளுக்கும் நூல்வகைக்கும் ஏற்பச் சில தனித்தன்மை உடையதாகும் எல்லா வகையிலும் மாறுபட்டதாகாது. ஆக்கியாயிகை உரைநடையில் இயல்வது; அங்கும் விப்பிரலம்பம் கருணை என்ற சுவை கூறுகையில் நீண்ட தொகை நிலைத் தொடர்கள் கொண்ட அமைப்பு அழகு பெறுவதில்லை; நாடகம் முதலியவற்றிலும் தொகைநிலைத் தொடர்கள் இல்லாத அமைப்புத்தான் அழகு தரும். ஆக்கியா யிகையில் தொகையே கூடாது; நாடகங்களிலும் ரௌத்திரம் போன்ற வைகளிலும் நீண்ட தொகை தொடர்கள் தகா எனக்கொள்ளல் வேண்டும். ரௌத்திரம் போன்ற சுவைகளில் நூலைப் பற்றிய ஔசித்யம் நூலின் அளவால் இறக்காதும் இறந்தும் போகும் (விருத்தி ஒரு குரியையுடன், தன்மதத்தைக் கூறி முடிக்கின்றது) "இவ்வாறாக, உள்ளத்திற்குக் காவிய அழகை ஊட்டும் காவியப் பொருள் பற்றிய எனது தெளிவுரை, நான் கூறியது - (முதன்முதலாக ஆய்ந்து கூறியவன் நானே) என்பதை, நான் கூறிய தத்துவத்தைத் தொடர்ந்து அறிந்த அறிஞர்கள் மறக்கா திருக்கக்கடவர்." (இத்துடன் இந்த ஆய்வை முடிப்பேன்)

இனி, முறையில் தோற்றத்தொனி, பிரபந்தவடிவில் (பிரபந்தம் -நூல் நூல்வடிவில் -நூலின் இயல்பாக - பயனாக) இராமாயணம், மஹாபாரதம் முதலியவற்றில் புலப்பட்டு விளங்குதல் அனைவரும் அறிந்ததுதான் ஆயின் அது புலப்படும் வகையைக் கூறுவேன் (வியங் கியமான தொனி - சுவைகளாக மலர்ந்து உள்ளத்தை மகிழ்விப்பதே சுவை உணர்வு; ரஸாநுபவம். ரஸாநுபவத்தில், சிருங்காரமோ, கருணையோ (அவலம்) போன்ற எல்லாமே இன்பமயமானவை; அதாவது சிருங்காரம் காமம் ஆகாது; கருணை துக்கம் ஆகாது் வாழ்க்கையில் காமசுகமும், சோகமும், நகைப்பும் போன்றவை உணரப்படும்போது, அந்தந்த உணர்வுகளே தோன்றும் அவை இன்பமாவதில்லை; ஆனால் மனத்தில் நிலைபெற்றுள்ள இதே உணர்வுகள்தாம், இலக்கியத்தில், அது காவியமோ நாடகமோ எதுவாயினும் அந்தச் சூழ்நிலைகள் தோன்றுவதால் உள்ளத்தில் மலரும்போதுதான் ரஸம் - சுவை என்ற பெயரைப் பெறுகின்றன் மேலே காரிகையில் வரும் விபாவம் அநுபாவம் முதலியனபற்றி முதற்கதியில் உள்ள குறிப்புகளைக் காண்க் அவற்றை இன்னும் விரிவாய் அறிய, வி.கோ.சூரியநாராயண சாத்திரிகளின் "நாடகவியல்" விபுலானந்தரின் "மதங்க சூளாமணி" போன்ற நூல்களையும் காண்க் வடமொழி நூல்களில் இது மிக விரிவாய் ஆராயப்பட்டுள்ளது. (மேலும் தொனி நூல் கூறுவது நாடகம் பற்றிய இலக்கணமாகவே இருப்பதால் வடிவு வேறுபாடு தவிர - காவியம் அனைத்திற்குமே இது பொருந்தும் என்றும் உணர்க).

3.10, 11, 12, 13, 14

(10):- விபாவம், அநுபாவம், ஸஞ்சாரிபாவம் முதலியன மிகப் பொருத்தமாய் அமைந்து அழகு பெற்ற, யாவரும் அறிந்ததோ அல்லது தானே கற்பித்துக்கொண்டதோ ஆகிய கதையின் உடலை (Plot) அமைத்துக்கொள்ளுதல் ;

(11):- கதைப்போக்கில் வரும், சுவைக்குத் துணைபுரியாத பகுதியைக் கூறாமல் விடுத்தும், இடையில் தான் கூட்ட விரும்பும் சுவைக்கேற்பக் கதையை அமைத்துக் கொள்ளுதல் (ஊகத்தால் புனைதல்) II

(12) : இலக்கணத்தை அப்படியே அமைத்தல் வேண்டும் என்று மட்டும் விரும்பாமல், சுவை வெளிப்பட்டு விளங்குதற்குத் தக்கவாறு, சந்தி சந்தியங்கம் என்பவற்றைப் படைத்தல் III (சத்தியும் சந்தியங்கமும்பற்றி வி.கோ.சூ. நாடகவியல்)

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

उद्दीपनप्रशमने यथावसरमन्तरा[1] ।
रसस्यारब्धविश्रान्तेरनुसन्धानमङ्गिनः ॥ १३ ॥

अलङ्कृतीनां शक्तावप्यानुरूप्येण योजनम् ।
प्रबन्धस्य रसादीनां व्यञ्जकत्वे निबन्धनम् ॥ १४ ॥

प्रबन्धोऽपि रसादीनां व्यञ्जक इत्युक्तं तस्य व्यञ्जकत्वे निबन्धनम् । प्रथमं तावद्विभावभावानुभावसञ्चार्यौचित्यचारुणः कथाशरीरस्य विधिर्यथायथं प्रतिपिपादयिषित[2]रसभावाद्यपेक्षया य उचितो विभावो भावोऽनुभावः सञ्चारी वा तदौचित्यचारुणः कथाशरीरस्य विधिर्व्यञ्जकत्वे निबन्धनमेकम् । तत्र विभावौचित्यं तावत्प्रसिद्धम् । भावौचित्यं तु प्रकृत्यौचित्यात् । प्रकृतिर्ह्युत्तममध्यमाधमभावेन[3] दिव्यमानुषादिभावेन च विभेदिनी । तां यथायथमनुसृत्यासङ्कीर्णः स्थायी भाव उपनिबध्यमान औचित्यभाग्[4] भवति । अन्यथा तु केवलमानुषाश्रयेण दिव्यस्य[5] केवलदिव्याश्रयेण वा केवल[6]मानुषस्यो[7]त्साहादय उपनिबध्यमाना अनुचिता भवन्ति । तथा च केवलमानुषस्य राजादेर्वर्णने सप्तार्णवलङ्घनादिलक्षणा व्यापारा उपनिबध्यमानाः सौष्ठवभृतोऽपि नीरसा एव नियमेन भवन्ति[8], तत्र त्वनौचित्यमेव हेतुः ।

ननु नागलोकगमनादयः सातवाहनप्रभृतीनां श्रूयन्ते, तदलोकसामान्यप्रभावातिशय[9]वर्णने किमनौचित्यं सर्वोर्वीभरणक्षमाणां क्षमाभुजामिति ।

---

१. 'यथा वा रसमन्तरा' – क-ख. २. 'प्रतिपिपादयिष्यते' – ख. ३. 'ह्युत्तमाधमभावेन' – ग. ४. औचित्यवान् – घ. ५. 'दिव्यस्योत्तम' – ग. ६. केवल° घ - पुस्तके नास्ति. ७. 'मनुष्यस्य' – ख, केवलमनुष्यस्य – ग. ८. भान्ति – घ. ९. °प्रभावादति° – घ.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

(13) கதையின் இடையில் சந்தர்ப்பத்திற்கேற்பச் சுவையைத் தூண்டுதலும் அது தனித்தலும் (கதையின் அங்கியான பிரதானச் சுவை பற்றியது இது) அல்லது, பிரதானச் சுவைக்குத் துணைபுரியுமாறு அதற்கு அங்கமாகும் சுவையைத் தேர்ந்து இடையில் புகுத்தி அது சிறப்புறாது அடங்கித் தணிதல் என்றும் கொள்ளலாம் இன்ன சுவைக்கு இன்னது அங்கமாம் என்பதும் நாடகவியலில் ஐஏ காண்க. பிரதான அங்கியாய்த் துலங்கும் சுவையைத் தொடக்கம் முதல் இறுதிவரை மறவாது நினைத்தல். V

(14) அலங்காரங்களை நன்கு அமைக்கும் ஆற்றல் இருப்பினும் அதை மிகுதியாய்ப் பெய்யாமல், சுவை விளக்கத்திற்குத் தக்க அளவில் சேர்த்தல் VI இந்த ஆறும் நூல் காவியம் சுவை முதலியவற்றைப் புலப்படுத்தும் நிபந்தனம் ஆம் (நிபந்தனம் - காரணம் இன்றியமை யாத கட்டளை அடிப்படை எனினும் அமையும்)

விருத்தி:- நூலும் (பெரிதோ சிறிதோ) சுவை முதலியவற்றை (சுவை, சுவைத் தேற்றம், சுவை நிலைப்பாடு, சுவை தனிதல் முதலியன) வியங்கியமாய்ப் புலப்படுத்தும் எனக் கூறினேன், அது அத்தகைய வியஞ்சகம் ஆதற்கு முதல் நிபந்தனமாவது, விபாவம், அநுபாவம், ஸஞ்சாரி பாவம் ஆகியவற்றின் பொருத்தத்தால் அழகுபெற்ற கதையொன்றை அமைத்துக் கொள்ளுதல் இயல்பாகப் புலப்படுத்த விரும்பும் சுவை முதலியவற்றிற்கு ஏற்ற - பொருத்தமான விபாவமும், அநுபாவமும், ஸஞ்சாரிபாவமும் பொருத்தமுற அமைந்து அழகாக விளங்கும் கதை அமைப்பு, அது வியஞ்சகம் (சுவை முதலியவற்றைப் புலப்படுத்து வதால்) ஆவதற்கான ஓர் அடிப்படை. (ஒன்றேயன்று முன்கூறிய பலவற்றுள் ஒன்று).

அவற்றுள் விபாவங்களின் பொருத்தம் யாவருமறிந்ததே் மெய்ப்பாடுகளின் பொருத்த முடைமை, (அவை ஏற்றி உரைக்கப்படும்) பிரகிருதிகளின் (பாத்திரவகை) பொருத்தத்திற் கேற்ப அமைவது; அந்தப் பிரகிருதிகள் (பாத்திரங்கள்) உத்தம, மத்தியம, அதம பாத்திரங்கள் என்றும், வேதத்தன்மையுடையவை, மனிதர்களு டையவை என வெவ்வேறு வகையின ஆகும் (பாத்திரங்களில் வகை பற்றியும் - நாடகவியல் வி.கோ.சூ.காண்க). அவற்றின் இயல்புக் கேற்ப, மயங்காத (ஒரு வகையினரின் இயல்பை மற்றவர்களுக் கேற்றிச் சொல்லாத) வகையில் அமைக்கப்படும் மெய்ப்பாடு (ஸ்தாயி பாவம் நிலைக்கருத்து) பொருத்தமுறும் இவ்வாறின்றி - ஊக்க முடைமை போன்ற பாவங்களை மனிதர்களைப் பற்றிக் கூறுவதையே தெய்வத் தன்மையுடைய பாத்திரங்களுக்கும், தேவர்களுக்கே உரியவற்றை மனிதர்க்கும் ஏற்றிச் சொல்வது பொருந்தாது அ:.தாவது வெறும் மனிதர்களான மன்னர் போன்றாரைப் புனைந்துரைக்கும் போது ஏழ்கடலையும் தாண்டுதல் போன்ற செயல்களை ஏற்றிக் கூறினால், மிக நன்றாகக் கூறினும் அது சுவையற்றதாகிறது; அதற்குக் காரணம் அது பொருந்தாது என்பதேயாகும்.

ஆனால், சாதவாஹனன் போன்ற மன்னர்கள் நாகலோகம் சென்ற தாகக் கேள்விப்படுகிறோம். அதேபோன்று பூமி முழுவதையும் ஆளும் ஆற்றல் படைத்த மன்னர்களின் ஆற்றல் மிகுதியை வர்ணித் தால் அது ஏன் பொருத்தம் உடையதாகாது?

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

नैतदस्ति; न वयं ब्रूमो यत्प्रभावातिशयवर्णनमनुचितं राज्ञाम्, किं तु केवलमानुषाश्रयेण योत्पाद्यवस्तुकथा क्रियते तस्यां दिव्यमौचित्यं न योजनीयम् । दिव्यमानुषायां[1] तु कथायामुभयमौचित्ययोजनमविरुद्धमेव । यथा पाण्डवादि[2]कथायाम् । सातवाहनादिषु तु येषु यावदपदानं[3] श्रूयते तेषु[4] तावन्मात्रमनुगम्यमानमनुगुणत्वेन प्रतिभासते । व्यतिरिक्तं तु तेषामे..पनिबध्यमानमनुचितम् । तदयमत्र परमार्थः—

अनौचित्यादृते नान्यद्रसभङ्गस्य कारणम् ।
प्रसिद्धौचित्यबन्धस्तु रसस्योपनिषत्परा[5] ॥

अत एव च भरते प्रख्यात[6]वस्तुविषयत्वं प्रख्यातोदात्तनायकत्वं च नाटकस्यावश्यकर्तव्यतयोपन्यस्तम् । तेन हि नायकौचित्यानौचित्यविषये कविर्न[7] व्यामुह्यति[8] । यस्तूत्पाद्यवस्तु नाटकादि कुर्यात्तस्य प्रसिद्धानुचितनायकस्वभाववर्णने महान् प्रमादः ।

ननु यद्युत्साहादिभाववर्णने कथञ्चिद्दिव्यमानुष्याद्यौचित्यपरीक्षा क्रियते तत्क्रियताम्, रत्यादौ तु किं तया प्रयोजनम् ? रतिर्हि भारतवर्षोचितेनैव व्यवहारेण दिव्यानामपि वर्णनीयेति स्थितिः । नैवम्; तत्रौचित्यातिक्रमेण सुतरां दोषः । तथा ह्यधमप्रकृत्यौचित्येनोत्तमप्रकृतेः शृङ्गारोपनिबन्धने का भवेन्नोपहास्यता । त्रिविधं[9] प्रकृत्यौचित्यं भारतवर्षेऽप्यस्ति शृङ्गारविषयम् । यत्तु

---

१. मानुष्यायां–BP. २. पाण्डवादि°–MB. ३. 'अपादानं'–ग. ४. 'तद्वेव' –क-ख. ५. 'काव्यस्योपनिषत्'–Poona Mss. (BORI, XII, No. 186 and No. 183). ६. प्रबन्धप्रख्यात°–ध. ७. 'विषये कर्तव्ये कविर्न'–ध ८. 'विमुह्यति'–ध. ९. 'विविधं' –ध.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

என்றால், இந்த வினாவுக்கே இடமில்லை ஏனெனில், மன்னர்களின் ஆற்றல் மிகுதியை வர்ணித்தல் பொருந்தாது என நான் கூறவில்லை; ஆயினும், கவி கற்பனையால் படைத்துக்கொண்ட சாதாரண மனிதர் பற்றிய கதையில் அத்தகைய தெய்வத்தன்மை வாய்ந்த வருணனை கூடாது என்றுதான் கூறுகிறேன் தெய்வத்தன்மை வாய்ந்த மனிதர்பற்றிய கதையில், இருவகையிலும் பொருந்தும் வர்ணனை செய்வது முரண் அன்று தான் உதாரணமாகப் பாண்டவர் பற்றிய கதையைக் கூறலாம் சாதவாகனன் போன்றோரின் பழைய கதைகளில் எந்த அளவு தெய்வத்தன்மையுடைய வரலாறு கூறப்படுகிறதோ, அந்த அளவுக்கு (அதையும் விஞ்சி மிகைப்படுத்திக் கூறாமல்) வர்ணிப்பது பொருத்தமாகவே இருக்கும். அதுதவிர வேறு செயல்களை (மிகைகளை) வர்ணிப்பது பொருந்தாது.

ஆக மேலே கூறியதன் சாரம், (விருத்தியில் காணும் சுலோகம்) உசிதமின்மை (பொருந்தாமை) ஒன்றுதவிர வேறு எதுவும் சுவை கெடக் காரணம் ஆவதில்லை; மரபாக வரும் ஔசித்யத்தைப் பேணிக் கவிதை இயற்றுதல் என்பதே, சுவைக்கான உயர்ந்த ரகசியம். (மிக நுண்ணிய உண்மை). இதை மூலமான காரிகை எனவே கொள்வாரு முண்டு. அதனாலேயே (பரதமுனிவர் இயற்றிய) பரத சாத்திரம் என்ற நூலில், நாடக நூல்களில் மிகவும் புகழ்பெற்ற கதையைக் கொண்டும், அவ்வாறு புகழ்பெற்ற தீரோதாத்த நாயகர்களைக் கொண்டும்தான் இயற்றப்படல்வேண்டும் - இது மிகவும் அவசியம் என்று கூறப்பட்டது (தீரோதாத்தன் பற்றிய குறிப்பு முன்னர் தரப்பட்டுள்ளது).

அவ்வாறு செய்தால், கதாநாயகனுக்கு எது பொருந்தும், எது பொருந்தாது என்று தேர்வதில் கவி மயங்கமாட்டான்; ஆனால், நாடகம் முதலியவற்றுள் சேர்க்கப்பட்டுள்ள பிரகரணம் போன்ற நடித்துக்காட்டும் நூல்களைத் தானே கற்பனை செய்த நாயகன் முதலிய பாத்திரங்களைக்கொண்டு இயற்றும் கவிக்கு இதுவரை யாரும் அறியாத (கற்பனை செய்த) நாயகன் இயல்புகளைக் காட்டும்போது பெருந்தவறு நேரலாம்;

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

दिव्यमौचित्यं[1] तत्त्रानुपकारकमेवेति[2] चेत्--न वयं दिव्यमौचित्यं शृङ्गारविषयमन्यत्किञ्चिद् ब्रूमः। किं तर्हि? भारतवर्षविषये यथोत्तमनायकेषु राजादिषु शृङ्गारोपनिबन्धस्तथा[3] दिव्याश्रयोऽपि शोभते। नच राजादिषु ग्राम्यशृङ्गारोपनिबन्धनं[4] प्रसिद्धं नाटकादौ, तथैव देवेषु तत्परिहर्तव्यम्[5]। नाटकादेरभिनेयार्थत्वादभिनयस्य[6][7] च सम्भोगशृङ्गारविषयस्यासभ्यत्वात्तत्र[8] परिहार इति चेन्न; यद्यभिनयस्यैवंविषयस्यासभ्यता[9] तत्काव्यस्यैवंविषयस्य सा केन निवार्यते? तस्मादभिनेयार्थेऽनभिनेयार्थे वा[10] काव्ये यदुत्तमप्रकृते राजादेरुत्तमप्रकृतिभिर्नायिकाभिः[11] सह ग्राम्यसम्भोगवर्णनं तत्पित्रोस्सम्भोगवर्णनमिव सुतरामसभ्यम्[12]। तथैवोत्तमदेवतादिविषयम्।

न च सम्भोगशृङ्गारस्य सुरतलक्षण एवैकः प्रकारः, यावदन्येऽपि प्रभेदाः[13] परस्परप्रेमदर्शनादयः सम्भवन्ति, ते कस्मादुत्तमप्रकृतिविषये[14] न वर्ण्यन्ते? तस्मादुत्साहवद्रतावपि प्रकृत्यौचित्यमनुसर्तव्यम्। तथैव विस्मयादिषु। यत्त्वेवंविधे विषये महाकवीनामप्यसमीक्ष्यकारिता लक्ष्ये दृश्यते स दोष एव। स तु शक्तितिरस्कृतत्वात्तेषां न लक्ष्यत इत्युक्तमेव। अनुभावौचित्यं तु भरतादौ प्रसिद्धमेव।

---

१. 'यस्त्वन्यद्दिव्यमौचित्यं'-घ. २. त(त्र)त्रानुपकार°-घ. ३. 'शृङ्गार उपनिबद्धः'-क.-ख. ४. प्रसिद्धग्राम्य°-घ., BP; 'अप्रसिद्धग्राम्यसंभोगशृङ्गार'-क.-ख. ५. 'परिहातव्यम्-क. ६. 'अभिनेयार्थत्वात्तत्र परिहार'-ग, अभिनेयत्वाद°-घ. ७. '°दभिनेयस्य'-घ. ८. विषयत्वात्तत्र-घ. ९. '°सभ्यता'-क-ख, °सह्यता'-घ. १०. तस्मादभिनेयार्थे च काव्ये-घ. ११. 'उत्तमस्त्रीभिः सह.-ग. १२. 'वर्णनमिव सुतरामसह्यम्'-घ. वर्ण नवत्सुतरामसभ्यम्-क-ख. १३. 'यावदन्ये च परस्परप्रेमदर्शनादयः प्रभेदाः सन्ति'-ख. १४. 'तस्मात्'-ग.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

ஓர் ஐயம் (வீரமும் அற்புதமும்) ஊக்கமுடைமை பேராற்றல் போன்றவற்றை வர்ணிக்க நேர்கையில், பாத்திரம் தெய்வத்தன்மையுடையதா, மானிட இயல்புடையதுதானா என்று பொருத்தம் பற்றிய ஆய்வு செய்வதானால், செய்க; (உவகை - இன்பம்) சிருங்காரத்திற் குரிய மெய்ப்பாடுகளைக் கூறும்போது அத்தகைய ஆய்வுக்குப் பயன் யாது? (பயன் இல்லையே!) இன்பமும் உவகையும் பாரதநாட்டிற் கேற்ப (பாரதப் பண்பாடு பொருந்த) அதற்குப் பொருந்தவே தெய்வத் தன்மையுடைய பாத்திரங்களுக்கும் வருணிக்கப்பட வேண்டியவையே அன்றோ? எனில்,

அவ்வாறன்று; சிருங்காரச் சுவையிலும் பொருத்தமுடைமை பேணப்படாவிடில், மிகவும் குற்றமாகும் இழிந்த பாத்திரங்களுக்குப் பொருந்தும் சிருங்கார பாவங்களை உயர்ந்த பாத்திரங்களுக்கு ஏற்றி உரைத்தால் அது நகைப்புக்கு இடமாகுமன்றோ? பாரத நாட்டிலும் (அவ்வவர்க்கு ஏற்ற வகையில்) பலவிதமான பாத்திரப் பொருத்தமுடைமை - இன்பம் பற்றியது உண்டல்லவா? (மேலும் ஓர் ஐயம்) இருப்பினும் தெய்வத் தன்மை பற்றிய பொருத்தம் சிருங்காரம் பற்றி வேறுதான் அதை ஆராய்வது நமக்குத் துணையாகாதே எனின், நாம் இங்கே கூறுவது, சிருங்காரம் பற்றிய தெய்வத்தன்மை வாய்ந்த பொருத்தம் வேறு என்பதன்று; பின் யாதெனில், நம் பாரத நாட்டைப் பற்றிய வரையில், அரசர்போன்ற உத்தம பாத்திரங்களுக்குப் பொருந்த உடையோர்க்கும் கூறுவதே அழகுடையது ஆகும்.

நாடகம் முதலியவற்றுள் அரசர் போன்ற நாயகர்களுக்குப் பலரும் அறிந்த கிராம்யமான கொச்சையான - சிருங்கார பாவங்களை ஏற்றியுரைத்தல் இல்லை; அதேபோல, தேவர்கள் நாயகர்களாகும் போது அந்த கிராம்யமான வகை நீக்கத்தக்கது.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

इयत्तूच्यते — भरतादिविरचितां स्थितिं वानुवर्तमानेन महाकविप्रबन्धान्वा पर्यालोचयता स्वप्रतिभां वानुसरता कविनावहितचेतसा भूत्वा विभावाद्यौचित्यभ्रंशपरित्यागे परः प्रयत्नो विधेयः औचित्यवतः कथाशरीरस्य वृत्तस्योत्प्रेक्षितस्य वा ग्रहो व्यञ्जक इत्यनेनैतत्प्रतिपादयति — यदितिहासादिषु कथासु रसवतीषु विविधासु सतीष्वपि यत्तत्र विभावाद्यौचित्यवत्कथाशरीरं तदेव ग्राह्यं नेतरत् । वृत्तादपि च कथाशरीरादुत्प्रेक्षिते विशेषतः प्रयत्नवता भवितव्यम् । तत्र ह्यनवधानात्स्खलतः कवेरव्युत्पत्तिसम्भावना महती भवति । परिकरश्लोकश्चात्र—

कथाशरीरमुत्पाद्यवस्तु कार्यं तथातथा ।
यथा रसमयं सर्वमेव तत्प्रतिभासते ॥

तत्र चाभ्युपायः सम्यग्विभावाद्यौचित्यानुसरणम् । तच्च दर्शितमेव । किञ्च—

सन्ति सिद्धरसप्रख्या ये च रामायणादयः ।
कथाश्रया न तैर्योज्या स्वेच्छा रसविरोधिनी ॥

तेषु हि कथाश्रयेषु तावत्स्वेच्छैव न योज्या । यदुक्तम्—' कथामार्गे न चातिक्रमः ' । स्वेच्छापि वा यदि योज्यते, रसविरोधिनी न योज्या ।

इदमपरं प्रबन्धस्य रसाभिव्यञ्जकत्वे निबन्धनम् । इतिवृत्तवशायातां कथञ्चिद्रसाननुगुणां स्थितिं त्यक्त्वा पुनरुत्प्रेक्ष्याप्यन्तराभीष्टरसोचितकथोन्नयो

१. 'औचित्यवता '–क-ख. २. ' तां स्थितिं वानुवर्तमानेन वृत्तादपि कथा '–क ख.. ३. नहि तत्र–घ. ४. 'हि' घ–पुस्तके नास्ति ५. ' शरीरात् '–क-ख. ६. एतत्प्रतिभासते – । ७. ' कथाश्रयास्तु '–क-ख. ८. ' निदर्शनम् '–क-ख. ९. कथोन्नेयो–घ.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

(மற்றுமோர் ஐயம்) நாடகம் முதலியவை நடித்துக் காட்டுதற் குரியவை இன்பக்கூட்டம் (ஸம்போக சிருங்காரம்) நடித்துக் காட்டதற்குரியதன்றாதலால் அது நீக்கப்படுகிறது என்றால், அற்றன்று இதுபோன்றவை நடித்தற்குரியவை அல்ல என்றால், அவைபற்றிய காவியங்களிலும் அது நீக்குதற்குரியதன்று எனத் தடுப்பார் யார்? (காவியங்களிலும் கொச்சை சிருங்காரம் நீக்குதற்குரியதே) ஆதலால், நடித்தற்குரிய காவியத்திலும், உத்தம பாத்திரங்களான அரசர் முதலியவரிடத்தில் உத்தம நாயகிகளுடன் கிராம்யமான (கொச்சை - இடக்கர்) ஸம்போக சிருங்கார வர்ணனை செய்வதென்பது, பெற்றோரின் சிருங்கார வர்ணனைபோலப் பொறுக்க முடியாத (ஏற்றுக்கொள்ளுதற்கியலாத) அநுசிதம்தான் அதேபோலத்தான் தேவதைகளைப்பற்றியதுமாகும் மேலும் ஸம்போக சிருங்கார மென்பது அவர்கள் கூடி இன்புறுவது (ஸுரதம்) மட்டுமேதானா? ஒருவர்க்கொருவர் காதல் பொங்கப் பார்த்துக் கொள்ளுதல் முதலிய எத்தனையோ உண்டன்றோ? அவற்றை ஏன் உத்தம பாத்திரங்களைப் பற்றி வர்ணித்தல் கூடாது? (செய்யலாம்) ஆகவே - வீரத்தின் பாவமான உத்ஸாஹத்தை வர்ணிப்பதில் பாத்திரங்களின் இயல்புக் கேற்ற ஔசித்யத்தைப் பேணுவது போலவே, இன்பக்கூட்டத்திலும் ஔசித்யம் பார்த்தே கூறுதல் வேண்டும் அதேபோலத்தான்-அத்புதரஸத்தின் பாவமான அலைப்பிலும் ஔசித்யம் பேணல் வேண்டும் இதுபோன்ற இடங்களில் மஹாகவிகளின் இலக் கியத்திலும் கூட ஆய்வின்றிச் செய்த - (அநௌசித்யம்) பொருத்த மின்மையைக் காண்கிறோமே என்றால், அது குற்றமே; ஆனால், அவர்களுடைய ஆற்றல் காரணமாக அந்தக் குற்றமும் மறைந்துவிடும் ஸஹ்ருதயர்க்குப் புலப்படுவதில்லை என்று முன்னரே கூறினோம். இனி அநுபாவங்களும் ஸஞ்சாரி ஸாத்துவிக பாவங்களும் எவ்வாறு பொருத்தமுற அமைதல் வேண்டுமென்று பரதசாத்திரம் முதலிய நூல்களில் கூறியிருப்பதும் அனைவர்க்கும் தெரியும். இறுதியாக இவ்வளவு மட்டுமே கூறுவேன் பரத சாஸ்திரம் முதலியவற்றுள் கூறியிருப்பதைப் பின்பற்றியும், மஹாகவிகளின் காவியங்களை நன்கு ஆய்ந்தறிந்தும், தன்னுடைய பிரதிபையைக் கொண்டும் மிக்க கவனத்துடன் மனதைச் செலுத்தியும் கவியானவன் விபாவம் முதலியன பற்றிய வழு நேராமற் காப்பதில் மிக்க முயற்சியுடைய வனாயிருத்தல் வேண்டும். அதிலும், பழைய கதைகளில் இருப்பதை விடத் தானே செய்த கதையில் மிகவும் அதிகம் கவனமும், முயற்சி யும் உள்ளவனாதல் வேண்டும் அதில் கவனக்குறைவால் வழுவும் கவியை, அவனுக்கு வ்யுத்தபத்தி இல்லையென்றே பெரிதும் கருதி விடக்கூடிய நிலை நேரும்.

இதுபற்றிய பரிசா சுலோகம்:

"நானே கற்பனையால் உண்டாக்கிக்கொண்ட கதையை, அந்தந்த வகையிலும் நிறைந்து (வழுவில்லாமல்) அனைத்துமே ரஸமயமா யிருக்குமாறு இயற்றுதல் வேண்டும்."

அதற்கென்ன வழியென்றால், விபாவம் முதலியவற்றின் பொருத் தத்தை உணர்ந்து அமைப்பதேயாகுமென்று இதுவரை விளக்கி யுள்ளேன். மேலும் (அறிவுரை ஒன்று) இயல்பாகவே நன்கு சமைந்த சுவைகளைக் கொண்ட புகழ் பெற்ற ராமாயணம் போன்ற கதைகளில், சுவைக்கேடு வரும்வகையில், தன் இஷ்டப்படி எதையாவது புனைந்து சேர்ப்பது தகாது (இந்த சுலோகத்தில் அடிக்கோடிட்ட செய்யுட் பகுதி அருமையான சொல்லமைப்புக் கொண்டது. "ஸித்தரஸப்ரச்சியா" என்பதே அது சித்த புருஷர்களின் "பாரதம்" முதலிய ரஸம் போன்றவை எனப்பொருள்பட்டு, வைத்திய முறையில் வியப்பூட்டும் ஆற்றல்கொண்ட பொருள்களை நினைவுகூர்விக்கும்:) பவபூதி போன்றவர்கள் ராமாயண கதையில் தம் விருப்பப்படி சில கற்பனை களைச் சேர்த்துள்ளனர் அவையும் குற்றமோ என ஐயுறுதல் வேண்டா என அறிவிக்கக் கூறுபவர்போலக் கூறுகிறார் இதை.

(இராமாயணம் போன்ற புகழ்பெற்ற) கதைகள் விஷயத்தில் தன் விருப்பப்படி எதையும் சேர்த்தல் தகாது; இதுபற்றி முன்னோரும், (நெறிமுறையில்) "கதையின் போக்கில் - அதை மாற்றுதல் போன்ற முறையின்மை தகாது" எனக் கூறினர். அப்படி ஏதாவது தன் விருப்பப்படி செய்வதாயினும் அது ரஸத்திற்கு முரண் ஆமாறு செய்தல் தக்கதன்று. நூல் சுவையைப் புலப்படுத்தும்வகையில் வியஞ்சகம் ஆவதற்கான மற்றோர் அடிப்படை யாதெனில், கதைப்போக்கில் நேரும் சுவைக்கு முரணான நிலையை விடுத்து,

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

विधेयः, यथा कालिदासप्रबन्धेषु । यथा च सर्वसेनविरचिते हरिविजये । यथा च मदीय एवार्जुनचरिते महाकाव्ये । कविना काव्यमुपनिबध्नता सर्वात्मना रसपरतन्त्रेण भवितव्यम् । तत्रेतिवृत्ते यदि रसाननुगुणां स्थितिं पश्येत्तां भङ्क्त्वापि स्वतन्त्रतया रसानुगुणं कथान्तरमुत्पादयेत् । न हि कवेरितिवृत्तमात्रनिर्वहणेन किञ्चित्प्रयोजनम्, इतिहासादेव तत्सिद्धेः ।

रसादिव्यञ्जकत्वे प्रबन्धस्य चेदमन्यन्मुख्यं निबन्धनं, यत्सन्धीनां मुखप्रतिमुखगर्भावमर्शनिर्वहणाख्यानां तदङ्गानां चोपक्षेपादीनां घटनं रसाभिव्यक्त्यपेक्षया, यथा रत्नावल्याम्; न तु केवलं शास्त्रस्थितिसम्पादनेच्छया। यथा वेणीसंहारे विलासाख्यस्य प्रतिमुखसन्ध्यङ्गस्य प्रकृतरसनिबन्धाननुगुणमपि द्वितीयेऽङ्के भरतमतानुसरणमात्रेच्छया घटनम् ।

इदं चापरं प्रबन्धस्य रसव्यञ्जकत्वे निमित्तं यदुद्दीपनप्रशमने यथावसरमन्तरा रसस्यं, यथा रत्नावल्यामेव । पुनरारब्धविश्रान्ते रसस्याङ्गिनोऽनुसन्धिश्च यथा तापसवत्सराजे ।

प्रबन्धविशेषस्य च नाटकादे रसव्यक्तिनिमित्तमिदं[3] चापरमवगन्तव्यं यदलंकृतीनां शक्तावप्यानुरूप्येण योजनम् । शक्तो हि कविः कदाचिदलङ्कारनिबन्धने तदाक्षिप्ततयैवानपेक्षितरसबन्धः प्रबन्धमारभते तदुपदेशार्थमिदमुक्तम् । दृश्यन्ते च कवयोऽलङ्कारनिबन्धनैकरसा अनपेक्षितरसाः प्रबन्धेषु । किञ्च —

---

१. प्रबन्धमुपनिबध्नता – घ. २. 'यथावसरमन्तरा रसस्य' क-ख- पुस्तकयोर्नास्ति.
३. 'परमवगन्तव्यम्' – ग., चावगन्तव्यं – घ. ४. 'रसानपेक्षाः' – क-ख.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

இடையில் கற்பனை செய்து தான்விரும்பும் சுவைக்கேற்ற கதையை ஊகத்தால் அமைத்தல். இதற்கு எடுத்துக்காட்டாக, ஸர்வஸேன கவி இயற்றிய ஹரிவிஜயம் என்ற காவியத்திலும், நான் இயற்றியுள்ள அர்ஜுநசரிதம் என்ற மஹாகாவியத்திலும் இருப்பதைக் காண்க. நூல் இயற்றும் கவி எந்த வகையினும் சுவையை விளக்க முற்பட்டவனாகவே இருத்தல் வேண்டும். கதையில் சுவைக்குப் பொருந்தாத நிலையை உணர்ந்தால், அதை மாற்றி - அகற்றி - தானாகச் சுவைக்குப் பொருந்தும் வேறு கதையை உண்டாக்கிக் கொளல் வேண்டும். கவி, ராமாயணம் போன்ற இதிஹாசத்தில் உள்ள கதையை அப்படியே கொண்டு செலுத்துவதால் பயன் யாதுமில்லை; அது இதிஹாசத்திலிருந்தே அறியக் கிடக்குமே.

நூல் சுவை முதலியவற்றைப் புலப்படுத்துவதாய் அமைய மற்றொரு நிபந்தனம், (கதையின் முதல் இடை கடை என்னும் பாகங்கள் உடலுக்கு அழகான - அளவான உறுப்புக்கள்போல அமையவும் சுவை தோன்றவும்) முகம், பிரதி முகம், கர்ப்பம், அவமர்சம், நிர்வஹனம் என்ற ஐந்து சந்திகளும் அவற்றின் அங்கமான உபகேஷபம் (விதைத்தல்) போன்றவையும் செவ்வனே அமைத்தல். ரத்னாவளி நாடகத்தில் அமைந்துள்ளதுபோல் அவ்வாறின்றி இலக்கணம் கருதி கூடாது உதாரணமாக இவற்றை அமைத்தல் மட்டுமே வேணிஸம்ஹாரம் என்ற நாடகத்தில், பிரதிமுக சந்தியின் அங்கமான விலாமை என்பதை, இரண்டாம் அங்கத்தில் - நாடகச் சுவையான வீரத்திற்குப் பொருந்தாவகையில் அமைத்திருப்பது - பரதமுனிவரின் நாடக இலக்கணம் பேண வேண்டி வலிந்து புகுத்தப்பட்டுள்ளது. (துரியோதனன், தன் மனைவியான பானுமதி அவனுடைய வெற்றிக்கென நோன்பு மேற்கொண்டு தூய்மையான வேடத்துடன் இருக்க, அவளுடன் சிருங்காரம் செய்ய முற்படுவதான அமைப்பு) மற்றொன்று சுவைக்கான தூண்டுதல் பெற்று அது திளைப்பதும், பின் தணிதலும், இசையும் ரத்னாவளியில் நன்கு சமைந்தன.

தொடக்கமுதல் இறுதிவரை -நாடகத்தில் கதையின் பிரதானமான அங்கியான சுவையை மறவாது நினைத்தல் - இது தாபஸவத்ஸாராஜ சந்தம் என்ற நாடகத்தில் அங்ஙனம் அமைகிறது.

நாடகம் போன்ற நூல்களில் சுவை நன்கு புலப்படக் காரணமான மற்றொன்றும் தெரிதல் வேண்டும் அது யாதெனில், அலங்காரங்களை நன்றாக அமைக்கும் ஆற்றல் பெற்றிருப்பினும், கவி அவற்றை அளவும் இடமும் பொருந்துமாறு அமைக்கவேண்டும் இதை ஏன் கூறினேன் என்றால், ஆற்றல் மிகுந்த கவி அலங்காரம் அமைக்கும் திறமையால் கவரப்பட்டுச் சுவைபற்றிய கருத்தும் நோக்கும் இல்லாமலேயே நூல் இயற்ற முற்படுகிறான் அவனுக்கு அறிவுரை கூறவே இது. இத்தகைய கவிகள் பலர் - அலங்காரம் அமைப்பதிலேயே பெரு விருப்புகொண்டு சுவைபற்றிய ஆர்வமே இல்லாதிருப்போராய் உளர்;

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

अनुस्वानोपमात्मापि प्रभेदो य उदाहृतः ।
ध्वनेरस्य प्रबन्धेषु भासते सोऽपि केषुचित् ॥ १५ ॥

अस्य विवक्षितान्यपरवाच्यस्य ध्वनेरनुरणनरूपव्यङ्ग्योऽपि यः प्रभेद उदाहृतो द्विप्रकारः सोऽपि प्रबन्धेषु केषुचिद्द्योतते । तद्यथा मधुमथनविजये पाञ्चजन्योक्तिषु । यथा वा कामदेवस्य सहचरसमागमे विषमबाणलीलायाम् । यथा च गृध्रगोमायुसंवादादौ महाभारते ।

सुप्तिङ्वचनसम्बन्धैस्तथा कारकशक्तिभिः ।
कृत्तद्धितसमासैश्च द्योत्योऽलक्ष्यक्रमः क्वचित् ॥ १६ ॥

अलक्ष्यक्रमो ध्वनेरात्मा रसादि[1]: सुब्विशेषैस्तिङ्विशेषैर्वचनविशेषैः सम्बन्धविशेषैः कारकशक्तिभिः कृद्विशेषैस्तद्धितविशेषैः समासैश्चेति चशब्दान्निपातोपसर्गकालादिभिः प्रयुक्तै[2]रभिव्यज्यमानो दृश्यते । यथा—

न्यक्कारो ह्ययमेव मे यदरयस्तत्राप्यसौ तापसः
सोऽप्यत्रैव निहन्ति राक्षसकुलं जीवत्यहो रावणः ।
धिग्धिक् शक्रजितं प्रबोधितवता किं कुम्भकर्णेन वा
स्वर्गग्रामटिकाविलुण्ठनवृथोच्छूनैः किमेभिर्भुजैः ॥

अत्र हि श्लोके भूयसा सर्वेषामप्येषां[3] स्फुटमेव व्यञ्जकत्वं दृश्यते । तत्र 'मे यदरयः' इत्यनेन सुप्सम्बन्धवचनानामभिव्यञ्जकत्वम् । 'तत्राप्यसौ

१. रसादिभिः–घ.   २. प्रयुक्ते –घ.   ३. 'अमीषां'–ग.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

3.15

கருதிப்பிறிதினைநோக்கும் தொனி வகையாய் முன்பு காட்டப்பட்ட தொடரோசை போன்றது என்றும் கூறிய முறையொடு தோன்றும் தொனியும் சில நூல்களில் (சிலவிடத்து) புலப்பட்டு விளங்குதலும் உண்டு. 3.15

கருதிப்பிறிதினை நோக்கும் வாச்சியத்தால் தோன்றும் தொடரோசை போன்ற தொனியும் (முறையொடு தோன்றுவது) சப்த சக்தியின் மூலமும் அர்த்த சக்தி மூலமும் ஆன இருவகையிலும் நூல்கள் சிலவற்றுள் புலப்படும். மதுமதனவிஜயம் என்ற நூலில் பாஞ்சஜன்லன் கூற்றிலும், நான் இயற்றிய விஷமபாணலீலை நூலில் மன்மதன் தன் கூட்டாளிகளான வஸந்தன், தென்றல் போன்றவர்களுடன் இணைவது பற்றிய இடத்திலும் காண்க. மஹாபாரதத்தில், ஒரு கழுகும், ஒரு நரியும் கூறுவனவாக வரும் இடத்திலும் காண்க.

கழுகு கூறுகிறது: கழுகுகளும் நரிகளும் நிறைந்த இந்த நன்காட்டில், எலும்புக்கூடுகள் கிடக்கும் பயங்கரமான இந்த இடத்தில் நீங்கள் நீண்ட நேரம் இருப்பதால் என்ன பயன்? காலத்தின் இயற்கையான மரணம் எய்தியவன், மிக்க விரும்பத்தக்கவனோ வெறுக்கத்தக்க வனோ எத்தகையவனாயினும் இங்கு வந்தபிறகு உயிர் பெறுவது இல்லையே! என்ன செய்வது? பிராணிகளின் (உயிர் வாழ்கின்ற வற்றின்) முடிவு இத்தகையது.

இவ்வாறாக எழுத்து முதல் நூல்வரை இருவகைத் தொனிகளுக்கும் வியஞ்சகமாய் அமைவதைக் கூறி, இனி முறையில் தோற்றத் தொனிக்கு, கருத்துவாயிலாக படிப்படியாய் வியஞ்சகமாகும் வேற் றுமை உருபு முதலியவற்றைக் காட்டக்கூறுகிறார்.

3.16

சில இடங்களில் முறையில் தோற்றத்தொனி, வேற்றுமை உருபுகள், வினை இடைநிலைகளும் விகுதிகளும், எண் (ஒருமை - இரு மை - பன்மை) தொடர்பு, காரகமாகும் பொருள்களின் ஆற்றல், வினை யாலணையும் பெயர், வினைப்பெயர்கள், தொகைநிலைகள் என்ப வற்றால் புலப்படுத்தப்படுவதும் உண்டு; 3.16

முறையில் தோற்றத்தொனிக்கு ஆத்மாவான சுவை முதலியவை குறிப் பிட்ட வேற்றுமை உருபுகளாலும், வினைமுற்றுக்களாலும், எண்களாலும், குறிப்பிட்ட தொடர்பினாலும், காரக ஆற்றல்களாலும், வினைப்பெயர்களாலும், தொகைகளாலும், இடைச்சொல் உரிச்சொற் களாலும், இறப்பு, எதிர்வு, நிகழ்வு என்ற காலவகையாலும் - அவை செய்யுளில் பயன்படுத்தப்பட்டிருக்கும் முறையால் புலப்பட்டு விளங்குவதைக் காண்கிறோம்.

செய்யுள்:- எனக்கும் பகைவர்கள் இதுவே பெரிய அவமானம் அதிலும் அவன் ஒரு தவமியற்றும் மனிதன். அவனும் இங்கே (என் ஊரில் வந்து) அரக்கர் குலத்தை (அரக்கர் கூட்டத்தை) அழிக்கின்றான். அந்தோ, ராவணன் உயிர் வாழ்கிறானே! இந்திரஜித்து, கிடக்கட்டும்

அவன் (அவனால் என்ன இயலும்) கும்பகர்ணனை எழுப்பினாலும் அவன் என்ன கிழித்துவிடப் போகிறான்! வானவர் உலகமென்ற சிறு குக்கிராமத்தைச் சூரையாடிவிட்ட பெருமிதத்தில் வீணே கொழுத் துள்ள இந்தத் தோள்களால் தான் யாது பயன்?

இந்த சுலோகத்தில் காரிகையில் கூறிய அனைத்துமே பெரும் பான்மையில் தெளிவாகவே வியஞ்சகமாய் இருப்பதைக் காணலாம். எனக்குப் பகைவர்கள் -

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

तापस ' इत्यत्र तद्धितनिपातयोः । ' सोऽप्यत्रैव निहन्ति राक्षसकुलं जीवत्यहो रावणः ' इत्यत्र तिङ्कारकशक्तीनाम् । ' धिग्धिक् शक्रजितम् ' इत्यादौ श्लोकार्धे कृत्तद्धितसमासोपसर्गाणाम् । एवंविधस्य[1] व्यञ्जकभूयस्त्वे च घटमाने काव्यस्य सर्वातिशायिनी बन्धच्छाया[2] समुन्मीलति । यत्र हि व्यङ्ग्यावभासिनः पदस्यैकस्यैव तावदाविर्भावस्तत्रापि काव्ये कापि बन्धच्छाया[3] किमुत यत्र तेषां बहूनां समवायः । यथात्रानन्तरोदिते श्लोके । अत्र हि ' रावण ' इत्यस्मिन् पदेऽर्थान्तरसंक्रमितवाच्येन ध्वनिप्रभेदेनालङ्कृतेऽपि पुनरनन्तरोक्तानां व्यञ्जकप्रकाराणामुद्भासनम् । दृश्यन्ते च महात्मनां प्रतिभाविशेषभाजां बाहुल्येनैवंविधा बन्धप्रकाराः । यथा महर्षेर्व्यासस्य—

अतिक्रान्तसुखाः कालाः प्रत्युपस्थितदारुणाः ।
श्वः श्वः पापीयदिवसाः पृथिवी गतयौवना ॥

अत्र हि कृत्तद्धितवचनैरलक्ष्यक्रमव्यङ्ग्यः, ' पृथिवी गतयौवना ' इत्यनेन चात्यन्ततिरस्कृतवाच्यो ध्वनिप्रकारः प्रकाशितः ।

एषां[6] च सुबादीनामेकैकशः समुदितानां च व्यञ्जकत्वं महाकवीनां प्रबन्धेषु प्रायेण दृश्यते । सुबन्तस्य व्यञ्जकत्वं यथा —

तालैः शिञ्जद्वलयसुभगैः कान्तया नर्तितो मे ।
यामध्यास्ते दिवसविगमे नीलकण्ठः सुहृद्वः ॥

---

१. ' एवंविध '–क. २. कापि समुन्मीलति –MB. ३. ' बन्धर्द्धिः ' –क–ख. ४. ' यथात्रैवानन्तरोदाहृते ' –क.–ख. ५. ' च पदेनात्यन्त° '–क.–ख. ६. ' तेषां ' –क-ख. ७. ऽन्यत्रापि दृश्यते – घ.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

வேற்றுமையும் பன்மையும் - நான்காம் வேற்றுமை அதிலும் அவன் தவத்தில் இருக்கும் ஒருவன் - அதிலும் உம்மை - காபஸன் - தத்திதம் இந்திரஜித்து... அவன் கிடக்கட்டும் என்று தொடங்கி முடிவுவரை - வினைப்பெயர், தத்திதம், தொகை, உருச்சொற்கள் என்பன.

"ஒரு பானைக்கு ஒரு சோறு பதம்" என்ற வகையில் சில வியங்கியப்பொருள் காட்டினேன் நுணித்து நோக்கின் எல்லையற்ற பொருள்கள் புலப்பட்டு விளங்கும் என்றும் முன்னே கூறியபடி காண்க. (எனக்கும் பகைவர் என்பதே பெரிய அவமானம் - வேறு அவமானமும் வேண்டுமோ? மூவுலகத்தையும் வென்ற என்னையும் எதிர்க்க ஒருவரா இத்தனை பேரா? தாபஸன் -தவம் செய்யும் மனிதன். உள்ளுக்குள்ளே மனிதனைப்பற்றி அவனுக்குள்ள இகழ்ச்சி வெறும் மனிதர்களுக்கு ஆற்றவே இருக்க முடியாதே - கண்ணெதிரே காணும் குரங்குப்படையை நினைத்தும் ராவணன் அதைக் கூறக் கூசுகிறான். படையெடுத்துத் தன் ஊருக்கே வந்து கூட்டம் கூட்டமாய் அரக்கர்களை அழிக்கும் குரங்குப் படையை அவன் மறக்கவோ இயலும் அதை ஒருவன் மேல் ஏற்றி - இராமன் அழிக்கிறான் என்று ஒருமையில் கூறுகிறான் இராவணன் என்ற பெயரை-மூவுலகையும் அஞ்சி அழச்செய்த பெருமை குறித்த பட்டப்பெயர் என்பர் - அத்தகைய தான் இன்னும் உயிருடன் இருப்பது தகுமா? தன்மை படர்க்கை ஆகிறது. இந்திரனை ஜயித்தவன் என்பது மகனுக்குப் பட்டப்பெயர் - விருது. அவன் இப்பொழுது மிகச்சிறியவனாகிறான் வடமொழியில் "திக்திக்" என்பது மிகவும் இழித்துப் பிறனைத் தள்ளும் சொல் இப்போது இராவணன் இந்திரஜித்தை அப்படி இகழ்கிறான் மிகப் பெரும் வலிமை வாய்ந்தவன் தம்பி கும்பகர்ணன் அவனை எழுப்பினால் மட்டும் என்ன பெரிய பயன் விளைந்துவிடப்போகிறது என்கிறான். எல்லாரையும் எல்லாவற்றையுமே வெறுக்கும் அளவுக்கு அவனுடைய சினமும், அது முற்றிய துயரமும் புலப்படுகின்றன; வானுலகை வென்று கொழுத்திருக்கும் தன் இருபது தோள்களையுமே பயனற்றவை என நொந்து கொள்கிறான் இந்த உணர்ச்சிப் பெருக்கில் - தான் வானுலகை வென்ற செய்திகூட ஒரு சிறிய குக்கிராமத்தைச் சூரையாடிய சிறிய செயலாகத் தோன்றி நாணிக்குறுகுகின்றான். ஆனால் இப்படிக் கூறும் இவனது இந்தக் கூற்று இவ்வளவுடன் வனது வீரத்தையும் அடுத்துப் போர்க்குச் செல்லும் ஊக்க முடைமையையும் புலப்படுத்தத் தவறவில்லை.)

விருத்தி:- இத்தகைய காவியம் மிகுந்த வியஞ்சகங்களைப் பெற்று அமையும்போது அதன் அனைத்தையும் விஞ்சிய அமைப்பின் அழகு ஸங்கடனை மலர்கிறது. வியங்கியத்தைத் தோற்றுவிக்கும் ஒரு தனிச்சொல் இருந்தே காவியத்திற்கு அவ்வளவு அழகைத் தருமானால், அத்தகைய அமைப்பும் அழகுபெறுமானால், அத்தகைய சொற்கள் பல சேர்ந்து அமையுமானால், அவற்றால் தோன்றும் உயர்வையும் அழகையும் எடுத்துக் கூறலும் வேண்டுமோ. மேலே சொன்ன இராவணன் கூற்றை செய்யுளையே பார்த்தல் தகுமே. இதில் இராவணன் தன்னையே அப்பெயரிட்டுக் குறித்தல் பொருந்தாமல் ஆகி, அவனுடைய பெயரின் பொருளான பல இயல்புகளையும் புலப்படுத்துவதால் பிறிதொரு பொருளில் சேர்ந்த வாச்சியத் தொனியாகி அழகூட்டிப் பின்னரும் யாம் கூறிய வெவ்வேறு வியங்கியங்களைத் தோற்றுவிக்கும் வியஞ்சகமான சொற்களால் பேரழகு கொண்டதும் ஆகின்றது;

இதுபோன்ற தொனிவகைகள் (கிருத்து -வினைமேல் வரும் விகுதி, தத்திதம் - பெயர் மேல் வரும் விகுதி, ஒருமை பன்மை முதலிய வற்றால் தோன்றுபவை) மிகச் சிறப்புற்ற பிரதிபை வாய்க்கப் பெற்ற மஹாத்மாக்களிடம் (அவர்கள் வாக்கில்) காணப்படுகின்றன. உதாரணமாக வியாஸ மஹரிஷியின் ஒரு கூற்று: இறப்பில் காலங்கள் (வாழ்நாட்கள்) இன்பம் கழிந்து அகன்றவை; நிகழ்வில் எதிர்த்து வந்துள்ள (எமக்குப் பிரதிகூலமாக நேர்ந்துள்ள பயங்கரமான துக்கங்களைக் கொண்டவை; அல்லது பாபிகளுடையவை - நாளை, மறுநாள் வர இருக்கும் நாட்களோ பெரும் பாபிகளைக் கொண்டவை; (பாபிகளின் கை ஓங்குவன, பூமி தன் யௌவனத்தை இழந்து விட்டாள். உலகம் வாழ்ந்து அனுபவிக்கத் தகாதது ஆகியிருக்கிறது) இதில், கிருத்து, தத்திதம், பன்மை என்பவற்றால் தோன்றும் முறையில் தோற்றத் தொனி, "பூமி யௌவனத்தை இழந்து விட்டாள்" என்ற தொடரால் அறவே மறைந்து வாச்சியப் பொருளுடைய தொனியாகப் புலப்படுகின்றது.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

तिङन्तस्य यथा —

अवसर रोउं चिअ णिम्मिआइँ मा पुंस मे हअच्छीइं ।
दंसणमेत्तुम्मत्तेहिँ जेहिँ हिअअं तुह ण णाअम् ॥
[अवसर रोदितुमेव निर्मिते मा पुंसय हते अक्षिणी मे ।
दर्शनमात्रोन्मत्ताभ्यां याभ्यां तव हृदयमेवंरूपं न ज्ञातम् ॥
[इति च्छाया]

यथा वा —

मा पन्थं रून्धीओ अवेहि बालअ अहोसि अहिरीओ ।
अम्हेअ णिरिच्छाओ सुण्णघरं रक्खिदव्वं णो ॥
[मा पन्थानं रुधः अपेहि बालक अप्रौढ अहो असि अह्रीकः ।
वयं परतन्त्रा यतः शून्यगृहं मामकं रक्षणीयं वर्तते ॥ इति च्छाया]

सम्बन्धस्य यथा —

अण्णत्त वच्च बालअ ह्णाअन्तिं किं मं पुलोएसि एअम् ।
भो जाआभीरुआणं तडं विअ ण होइ ॥
[अन्यत्र व्रज बालक स्नान्तीं किं मां प्रलोकयस्येवम् ।
भो जायाभीरुकाणां तटमेव न भवति ॥ इति च्छाया]

कृतकप्रयोगेषु प्राकृतेषु ताद्धितविषये व्यञ्जकत्वमावेद्यत एव । अवज्ञातिशये कः । समासानां च वृत्त्यौचित्येन विनियोजने । निपातानां व्यञ्जकत्वं यथा—

अयमेकपदे तया वियोगः प्रियया चोपनतः सुदुःसहो मे ।
नववारिधरोदयादहोभिर्भवितव्यं च निरातपत्वरम्यैः ॥

१. अण्हा – घ. २. किसमलहेसिएअम् (!) – घ. ३. हो जाआभीरुआण तुह …विअणु होई ॥ (?) – घ. ४. 'अवज्ञातिशये…समासानां' – ग., 'अवज्ञातिशये कः ।' – घ. पुस्तके नास्ति । ५. 'अतिदुःसहः' –,ग. ६. 'वारिधरोदयैः' – ग. ७. निरातपार्धरम्यैः – BP.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

(கழிந்தகன்ற, எதிராக வந்துள்ள, என்பவை வினைமேல் வரும் விகுதிகளான கிருத்து; பாபிகளைக் கொண்டவை - பாபிகளுடையவை என்பது பெயர், மேல் வரும் விகுதியாதன தத்திதம் இன்னும் நுணித்துப் பல பொருள்களை இதில் தொனியாகக் காண இடமுண்டு).

வேற்றுமை உருபு முதலியவற்றில் ஏதேனும் ஒன்று மட்டுமே இருந்தும், பல சேர்ந்தும் வியஞ்சகமாகும் இடம் மஹாகவி களின் வாக்கில் காணப்படுகிறது.

மேகஸந்தேசத்தில் சாபத்தால் தன் மனைவியைப் பிரிந்து துயருறும் யக்ஷன் மேகத்திடம் கூறுவனவற்றுள் ஒன்று:-

(அந்த அழகுள்ள மரங்களின் இடையே மரத்தடியில் முதிராத மூங்கில்போலப் பச்சை நிறம் விளங்கும் பச்சை இரத்தினங்களால் இயன்ற மயில்கள் தங்குவதற்கான கொம்பு படிகப் பலகையுடன் விளங்கும் என்பது காட்டப்படும் எடுத்துக்காட்டு சுலோகத்தின் முதல் இரண்டடிகள்) (அந்தக் கொம்பில் படிகப்பலகையின் மீது)

உங்களுக்கு (மேகங்களுக்கு) நட்புப் பூண்ட மயில் வீற்றிருக்கும் அந்த மயிலை என் அன்புக்குரிய மனைவி கைவளைகள் குலுங்கி ஒலிக்கப் பலவகைத் தாளங்கள் போட்டு நர்த்தனம் செய்விப்பது வழக்கம்) இதில் தாளங்கள் என்பதில் உள்ள பன்மை, அவர்களுடைய ஆடல் பாடல் திறனையும் அழகையும் நினைவுறுத்தி யக்ஷனைப் பெரிதும் துயருறுத்தும் அவனது விப்பிரலம்ப சிருங்காரத்தைப் புலப்படுத்துகிறது;

ஊடலில் வாடும் ஒருத்தி கூறுகிறாள்:-

வினைச்சொல் அவ்வாறு அமைந்தமை:- போய்விடு: (என்னை நயமொழிகள் கூறி சினம் நீக்க முயலவேண்டாம்) அழுவதற்கென்றே (விதியால்) படைக்கப்பட்ட என் கண்களை (நீ பார்த்துப் பார்த்து ஆரா இன்பம் அடைவதற்கு அன்று;)

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

इत्यत्र चशब्दः । यथा वा—

मुहुरङ्गुलिसंवृताधरौष्ठं प्रतिषेधाक्षरविक्लवाभिरामम् ।
मुखमंसविवर्ति पक्ष्मलाक्ष्याः कथमप्युन्नमितं न चुम्बितं तु ॥

अत्र तुशब्दः । निपातानां प्रसिद्धमपीह द्योतकत्वं रसापेक्षयोक्तमिति द्रष्टव्यम्¹। उपसर्गाणां व्यञ्जकत्वं यथा—

नीवाराः शुकगर्भकोटरमुखभ्रष्टास्तरूणामधः
प्रस्निग्धाः क्वचिदिङ्गुदीफलभिदः सूच्यन्त एवोपलाः ।
विश्वासोपगमादभिन्नगतयः शब्दं सहन्ते मृगा-
स्तोयाधारपथाश्च वल्कलशिखानिष्यन्दलेखाङ्किताः ॥

इत्यादौ । द्वित्राणां चोपसर्गाणामेकत्र पदे यः प्रयोगः सोऽपि रसव्यक्त्यनुगुणतयैव निर्दोषः । यथा — 'प्रभ्रश्यत्युत्तरीयत्विषि तमसि समुद्वीक्ष्य वीतावृतीन्द्राग्जन्तून्' इत्यादौ । यथा वा² — 'मनुष्यवृत्त्या समुपाचरन्तम्' इत्यादौ ।

निपातानामपि तथैव । यथा — 'अहो बतासि स्पृहणीयवीर्यः' इत्यादौ । यथा वा —

---

१. एतदनन्तरम्—
मदमुखरकपोतमुन्मयूरं प्रविरलवामनवृक्षसंनिवेशम् ।
वनमिदमवगाहमानभीमं व्यसनमितोपरि दारुणं समेति ॥
अत्र प्रशब्दम्योच्छब्दस्य च रसव्यञ्जकत्वमधिकं द्योतते ।
इति ध– पुस्तकेऽस्ति ।
२. 'यथा वा' क-ख पुस्तकयोर्नास्ति.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

மேலும் வீங்கச் செய்யாதே. (இன்னொருத்தியிடம் காதல்கொண்ட உன்னைக் காணும் தோறும் எனக்குக் கண்ணீரே மிகும் அங்ஙனம் அழுவதால் கண்களும் வீங்கும் உன்னைப் பார்த்தவுடனேயே பித்துக்கொண்டுவிட்ட (உன்பால் தீராக்காதல் கொண்டுவிட்ட) இந்தக் கண்களுக்கு (கபடம் மிகுந்த) உன் உள்ளத்தைக் கண்டறிய முடியவில்லை. (இதில் போய்விடு - இங்கிருந்து அகன்றுபோ என்ற முன்னிலை ஏவல்வினை தலைமையாய் நின்று அவளுடைய பிரிவுத் துயரின் பல பாவங்களையும் படிப்படியாய் உணர்த்தும் அகவின தொனியாகின்றது.

மற்றொன்று:- (வழியில் மறித்துக்கொண்ட காதலனுக்கு ஒருத்தி) உரைப்பது - பொய்யான கோபம் காட்டி - குறியிடமும் கூறி)

பிராகிருத மொழியில் - க போன்ற விகுதிகள் தத்திதம் வியஞ்சகமாம் என்பது நன்கு புலப்படும். இஃதே போலத் தொகைத் தொடர்களையும் உரிய அமைப்பு முறை பற்றிக் கையாள்வதால் அவையும் வியஞ்சகமாம்.(முன்பு விளக்கப்பட்டது.)

இனி உம்மைப்போன்ற இடைச்சொற்களும் (சில உரிச்சொற்களும் - இவை வடமொழியில் நிபாதம் சொற்பொருள் ஆய்வுக்கு இடமின்றி உள்ளவாறே உடன்பட்டு வழங்கப்பெற்றவை எனப்படு வனவாம்.) தொனிக்கு வியஞ்சகமாகும்.

(ஊர்வசியை எதிர்பாராவகையில் பிரிந்து துயருறும் விக்கிரமன் மழைக்காலம் வரப் பிரிவுத்துயருடன் கூறுவது: விக்கிரமோர்வசீயம் காளிதாஸ மஹாகவியின் நாடகம்)

“திடீரென நேர்ந்த தாங்கொணாத இந்தப் பிரிவும், புது மேகங்கள் தோன்றி (வானம் கருத்து வெயிலும் மறைந்து) வெப்பமில்லாமையால் மனதிற்குகந்த நாட்களுடன் (அவற்றை இனிமையாய்க் கழிக்க இயலாமல்) இருப்பதும் சேர்ந்து எனக்கு நேர்ந்ததுள,

இதில், உம்மை (இரண்டு) (பிரிவே தாங்கொணாதது - மழைக்காலம் வேறு.) இனி வடமொழியில், “து” என்பது ஆனால் என்ற இடைச்சொற்பொருளில் வரும் அவ்வியம் - நிபாதம் - அது வியஞ்சகமாகும் ஓர் இடம். துஷ்யந்தன் சகுந்தலையைக் காந்தருவ மணம் கொண்ட நேரம் (கனவில் தோழிகள் மாத்திரமே அறிய பெரியோர் அறியாவகையில் - கூடி. இன்புறும் வேளையில் கௌதபி என்ற ஆசிரமத்து மாது வருதறிந்து பிரிந்துவந்தபின் கூறுவது).

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

ये जीवन्ति न मान्ति ये स्मं[1] वपुषि प्रीत्या प्रनृत्यन्ति च[2]
प्रस्यन्दिप्रमदाश्रवः पुलकितौ[3] दृष्टे गुणिन्यूर्जिते ।
हा धिकष्टमहो क यामि शरणं तेषां जनानां कृते
नीतानां प्रलयं शठेन[4] विधिना साधुद्विषः[5] पुष्यता ॥

इत्यादौ ।

पदपौनरुक्त्यं च व्यञ्जकत्वापेक्षयैव कदाचित्प्रयुज्यमानं शोभामावहति । यथा —

यद्वञ्चनाहितमतिर्बहुचाटुगर्भं
कार्योन्मुखः खलजनः कृतकं ब्रवीति ।
तत्साधवो न न विदन्ति विदन्ति किन्तु
कर्तुं वृथा प्रणयमस्य न पारयन्ति ॥

इत्यादौ ।

कालस्य व्यञ्जकत्वं यथा—

समविसमणिव्विसेसा समन्तओ मन्दमन्दसंआरा ।
अइरा होहिन्ति पहा मणोरहाणं पि दुल्लङ्घाः ॥

[समविषमनिर्विशेषाः समन्ततो मन्दमन्दसञ्चाराः ।
अचिराद्भविष्यन्ति पन्थानो मनोरथानामपि दुर्लङ्घ्याः ॥ इति च्छाया]

अत्र ह्यचिराद्भविष्यन्ति पन्थान इत्यत्र भविष्यन्तीत्यस्मिन् पदे प्रत्ययः कालविशेषाभिधायी रसपरिपोषहेतुः प्रकाशते । अयं हि गाथार्थः प्रवासविप्रलम्भशृङ्गारविभावतया विभाव्यमानो रसवान् । यथात्र प्रत्ययांशो व्यञ्जकस्तथा कचित्प्रकृत्यंशोऽपि दृश्यते । यथा—

१. स्व – ग. २. ये – ग. ३. पुलकिनः – ग. ४. 'शनैश्च' – ग. ५. 'सा धिद्विषा' – ग. ६. 'भुवि' – ग.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

சுலோகம்

அவள் (சகுந்தலை) மீண்டும் மீண்டும் தன் கைவிரல்களால் கீழ் உதட்டைப் பொத்திக்கொண்டனள். அவள் முகம் "வேண்டாம்" என்று கூறும் சொல்லாக முற்றாத எழுத்துக்களைக் கூறி (நாணத்தால்) குழறி மிகவும் அழகாயிருந்தது; கண்ணழகு மிகப் படைத்த அவள் தன் முகத்தைத் தன் தோள் மீது வளைத்துக் கொண்டாள். குனிந்த அவள் முகத்தை மிகவும் அரிதில் நிமிர்த்தி னேன் ஆனால் இதழைச் சுவைத்தேனில்லை. (இது வருந்திக்கூறிய துஷ்யந்தனது இன்பப்பெருக்கைக் காட்டும். "ஆனால்" என்ற இடைச்சொல் இதே போன்று உபஸர்க்கம் என்னும் சொல்லின் முன்னே சேரும் இடைச்சொற்களும் வேறு சில நிபாதங்களும், ஒன்று, இரண்டு, மூன்றுவரை சொல்லுடன் இணையும்போது பொருள் பெருகித் தொனியும் பெருகிக் காவியம் பேரழகு பெறுமென்று கூறும் பலவும் வடமொழி வாயிலாகவே அறிதலன்றி மொழிபெயர்த்து அறிந்த சுவை உணர்தல் எளிதன்று என சிலவிடப்பட்டுள.)

(சந்தங்களும் சுவைக்குத் துணை செய்வன எனவும் காட்டப்படுவது விருத்தியில்)

கூறியது கூறலும் ஒரு சிறப்புடைய கருத்தைப் புலப்படுத்தும் வியஞ்சகமாக அமைந்தால், சிலவிடத்து அழகே பயக்கும்.

உதாரணம்: நல்லோரை ஏமாற்றும் வஞ்சனை பொதிந்த மதியுடைய தீயோன் தன் காரியத்தை நிறைவேற்றச் செயற்கையான-உண்மை அல்லாத அன்பு முதலியவற்றைக் காட்டும். வகையிலும் பேசுவதை நல்லோர் அறிவாரில்லை என்பதில்லை அறிவார் ஆயினும் அவர்களுக்கு அவன் வஞ்சனையாகவேணும் காட்டும் அன்பை வீணாக்க இயல்வதில்லை. (இதில் அறிவார் - அறிவார் என்று இருமுறை அடுக்கியது, நல்லோர் இயல்பின் பெருமை கூறும் காரணத்தால் குற்றமாகாது அழகே விளைக்கிறது). காலம் (வினைமுற்றால் தெரிவது) கூடச் சிலவிடத்து வியஞ்சகமாகும். (அயலூர் செல்லும் பயணம் மேற்கொண்ட ஒருவன் மழைக்காலத்தை நினைந்து கூறுவது எளிதில் திரும்பி வரவும் இயலாது செய்தி கூடச் சொல்லி அனுப்பவும் இயலாது -யாரும் சொல்ல முடியாதவாறு வழிகள் ஆகிவிடும் என எதிர்காலத்தால் கூறுகிறான் எதிர்காலமே அச்சுறுத்தும்போது எங்ஙனம் மனைவியைப் பிரிந்துசெல்ல இயலும் என்பதுபோன்ற கருத்துக்கள் தொனிக்கின்றன.) "மிக விரைவிலேயே நடக்கும் வழியெல்லாம் சமமான தரையோ, மேடு பள்ளங்களோ தெரியாமலும், மெல்ல மெல்ல அடியெடுத்து நடக்கவேண்டியன வாகவும் ஆகி, எண்ணத்தால்கூட (நினைவாலும்) கடக்க முடியாதன ஆகிவிடுமே."

"வழிகள் விரைவில் இத்தகையன ஆகிவிடும்" என்பதில் உள்ள எதிர்காலம் சுவையை மலரச்செய்யும் காரணமாய் (வியஞ்சகமாய்) விளங்குகிறது இந்தப் பிராகிருதச் செய்யுளின் பொருள் - பிரிந்து அயலூர் செல்லும் விப்பிரலம்ப சிருங்காரத்தின் மெய்ப்பாடாய் உணரப்பட்டு மிகவும் சுவையுடையதாய் உள்ளது. இதில் வினைமுற்றின் எதிர்காலத்தைக் காட்டும் உறுப்பு மட்டும் வியஞ்சகம் ஆயிற்றோ, அவ்வாறே சொல்லின் பகுதி -எண்பாகம் மட்டுமே வியஞ்சகம் ஆவதும் உண்டு.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

तद्गेहं नतभित्ति मन्दिरमिदं लब्धावगाहं दिवः
सा धेनुर्जरती चरन्ति करिणामेता घनाभा घटाः ।
स क्षुद्रो मुसलध्वनिः कलमिदं सङ्गीतकं योषिता-
माश्चर्यं दिवसैर्द्विजोऽयमियतीं भूमिं समारोपितः ॥

अत्र श्लोके दिवसैरित्यस्मिन् पदे प्रकृत्यंशो द्योतकः । सर्वनाम्नां च व्यञ्जकत्वं यथानन्तरोक्ते[1] श्लोके । अत्र च सर्वनाम्नामेव व्यञ्जकत्वं हृदि व्यवस्थाप्य कविना केत्यादिशब्दप्रयोगो न कृतः । अनया दिशा सहृदयैरन्येऽपि व्यञ्जकविशेषाः स्वयमुत्प्रेक्षणीयाः । एतच्च सर्वं पदवाक्यरचनाद्योतनोक्त्यैव गतार्थमपि वैचित्र्येण व्युत्पत्तये पुनरुक्तम् ।

ननु[2] चार्थसामर्थ्याक्षेप्या रसादय इत्युक्तम्, तत्र सुबादीनां व्यञ्जकत्व वैचित्र्याकथनमनन्वितमेव । उक्तमत्र पदानां व्यञ्जकत्वोक्त्यवसरे । किञ्चार्थविशेषाक्षेप्यत्वेऽपि रसादीनां तेषामर्थविशेषाणां व्यञ्जकशब्दाविनाभावित्वाद्यथाप्रदर्शितं व्यञ्जकस्वरूपपरिज्ञानं विभज्योपयुज्यत एव । शब्दविशेषाणां चान्यत्र[3] च चारुत्वं यद्विभागेनोपदर्शितं तदपि तेषां व्यञ्जकत्वेनैवावस्थितमित्यवगन्तव्यम् ।

[4]यत्रापि न तत् संप्रतिभासते तत्रापि व्यञ्जके रचनान्तरे यददृष्टं सौष्ठवं तेषां[5] प्रवाहपतितानां तदेवाभ्यासादपोद्धृतानामप्यवभासत इत्यवसातव्यम्[6] ।

---

१. यथात्रैवानन्तरोक्ते – घ. २. न तु-घ. ३. तवान्यत्र-घ. ४. यत्रापि तत्संप्रति न प्रति° – BP. ५. 'तेषां तेषां '–घ. ६. अवभासते इत्यवस्थातव्यम्-घ.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

(கண்ணனைக் கண்டு மூன்று நான்கு நாட்களில் வறியவராகவே திரும்பிவந்து, செல்வம் கொழிக்கும் தன் வீட்டைக்கண்டு வியந்து குசேலர் நிற்கையில் - ஒருவன் கூறுகிறான்!)

(அது) அந்தப் பழைய வீடு சுவர் சரிந்து கிடந்த ஓட்டை வீடு; (இது) இந்த மாளிகை ஆகாயத்தை அளாவுகின்றது் அப்போது அந்தக் கிழப் பசுமாடு மட்டுமே கிடக்கும் இப்போது கார்மேகம் போன்ற யானைகள் நடமாடுகின்றன. அப்போது (உரலில் நெல் இடிக்கும்) உலக்கையின் ஒலியே கேட்கும் இப்போது பெண்கள் பாடும் இனிய சங்கீத ஒலி கேட்கிறது. இந்தப் பார்ப்பனனை (மூன்று நான்கு) சில நாட்களில் இந்த நிலைக்கு ஏற்றிவிட்டானே (கண்ணன்).

இந்த சுலோகத்தில், "நாட்களில்" என்ற வேற்றுமை உ உருபேற்ற சொல்லின் "நான்" என்ற முற்பகுதி, பக்ஷம், மாதம் என்றுகூட ஆகாமல் நாட்களுக்குள் என்று வியப்பை மலரச் செய்து அழகூட்டுகின்றது. (வடமொழியில், அது, இது இவை என்ற சொற்களால், பழையனவும் சுட்டப்பட்டிருக்கின்றன் சுட்டுப்பெயர் வடமொழியில் 'ஸர்வநாமம்" என வழங்கும் அதைக்கொண்டு கூறுகிறார்.)

ஸர்வநாமம் ஆகின்ற சுட்டுப்பெயர் போன்றனவும் வியஞ்சகமாகும் என்பதையும் இதே எடுத்துக்காட்டில் காண்க. அதனால்தான் கவி இந்த சுலோகத்தில், அது எங்கே, இது எங்கே என்று வினாக்களால் வியப்பைக் காட்டாது விடுத்தார். இதே நோக்கில் ஸஹ்ருதயர்கள் மற்றுள்ள சிறப்பான வியஞ்சகங்களைக் கண்டறிதல் வேண்டும்.

பதம், வாக்கியம், அவற்றின் அமைப்பு பற்றி முன் சொன்னவற்றா லேயே அறியப்படும் எனினும், வெவ்வேறு வகையில் அழகுடைமை பற்றிய நுண்ணறிவு இதைக் கற்போருக்குக் கிடைக்க வேண்டும் என்பதால் மீண்டும் உரைத்தேன். (ஓர் ஐயம்) அர்த்தசக்தியால் ஈர்த்துக் கொணரப்படுவன சுவை முதலியவை என்று முன்னர் கூறப்பட்டது. அப்படிப் பார்க்கும்போது, வேற்றுமை உருபு முதலியனவும் வியஞ்சகம் ஆகுமென்று கூறியது பொருந்தாது அன்றோ? அதாவது வாசகமாயிருப்பதே வியஞ்சகமாம் தன்மை பெறும் என்று கூறப்பட்டது. தம்மளவில் பொருள் ஏதுமில்லாததால் வாசகம் ஆகாத சொல்லின் வியல்புகள் வியஞ்சகம் என்பது பொருள். அந்த ஐயம் கூடாது; பதங்களும் வியஞ்சகமாகும் என்று முன்னர் விளக்கிய இடத்தில் விளக்கப்பட்டுள்ளது.

மேலும் சுவை முதலியன புலப்படச் சிறப்பான அர்த்தம் (சொற்பொருள்) வேண்டும் எனினும், அத்தகைய பொருளுக்கு வியஞ்சகமாகும் சப்தங்கள் (சொற்கள்) இன்றியமையாதனவாதலால், அவற்றையும் அவற்றின் வியஞ்சகமாகும் இயல்பை அறிதற்காகத் தனியே விரித்து ஆராய்ந்து அறிதலும் பயனுடையதே ஆகும். குறிப்பிட்ட சொற்களின் அழகு பற்றி (முன்பு பதங்கள் வியஞ்சகமாகும் என்று கூறிய) இந்த நூலிலும் வேறு சிலர் நூலிலும் குறிப்பாகக் காட்டப்பட்டதும், சொற்களுக்கும் வியஞ்சகமாகும் இயல்பு உண்டு என்பதைக் காட்டவே. (சில சொற்கள் சிலவிடத்துப் பொருந்தி அழகு பெறும் பிறிதோரிடத்து அழகற்றனவாகும். பூமாலை, சந்தனம் போன்ற சொற்கள் சிருங்காரச் சுவையுள் சந்தர்ப்பத்தில் அழகுபெறும் அவற்றையே, இளிவரல் - அவலம் போன்ற சுவைத் தொடர்பில் பயன்படுத்துவது அழகாவதில்லை.)

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

कोऽन्यथा तुल्ये वाचकत्वे शब्दानां चारुत्वविषयो विशेषः स्यात् । अन्य एवासौ सहृदयसंवेद्य इति चेत्, किमिदं सहृदयत्वं नाम ? किं रसभावानपेक्षकाव्याश्रितसमयविशेषाभिज्ञत्वम्, उत रसभावादिमयकाव्यस्वरूपपरिज्ञाननैपुण्यम् ? पूर्वस्मिन् पक्षे तथाविधसहृदयव्यवस्थापितानां शब्दविशेषाणां चारुत्वनियमो न स्यात् । पुनः समयान्तरेणान्यथापि व्यवस्थापनसम्भवात् । द्वितीयस्मिंस्तु पक्षे रसज्ञतैव सहृदयत्वमिति । तथाविधैः सहृदयैः संवेद्यो रसादिसमर्पणसामर्थ्यमेव नैसर्गिकं शब्दानां विशेष इति व्यञ्जकत्वाश्रय्येव[1] तेषां मुख्यं चारुत्वम् । वाचकत्वाश्रयस्तु[2] प्रसाद[3] एवार्थापेक्षायां तेषां विशेषः । अर्थानपेक्षायां त्वनुप्रासादिरेव ।

एवं रसादीनां व्यञ्जकस्वरूपमभिधाय तेषामेव विरोधिरूपं लक्षयितुमिदमुपक्रम्यते[4] ।—

प्रबन्धे मुक्तके वापि रसादीन्बन्धुमिच्छता ।
यत्नः कार्यः सुमतिना[5] परिहारे विरोधिनाम् ॥ १७ ॥

प्रबन्धे मुक्तके वापि रसभावनिबन्धनं[6] प्रत्याहृतमनाः कविर्विरोधिपरिहारे परं यत्नमादधीत[7] । अन्यथा त्वस्य रसमयः श्लोक एकोऽपि सम्यङ्न सम्पद्यते ।

कानि पुनस्तानि विरोधीनि यानि यत्नतः कवेः परिहर्तव्यानीत्युच्यते—

१. व्यञ्जकत्वाश्रय एव – घ. २. वाचकत्वाश्रयाणां तु सोऽस्तु – ग. ३. After प्रसाद MB has उपमादिः. ४. 'लक्षयितुमुपक्रमने-क-ख. ५. सुकविना – MB. ६. रसाभाव – ध. ७. परं प्रयत्नं – MB.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

சொற்கள் வியஞ்சகம் ஆகும்போதுதான் அழகுபெறும் எனக் கொண்டால், சிலவிடத்து அவ்வாறு அமையாவிடினும், அவை இயல்பாகவே உள்ள அழகுடன் காணப்படுகின்றனவே, அது எப்படி எனில், அவற்றை வியஞ்சகமாக எங்கோ கண்டு அழகை உணர்ந்ததை நினைத்து, மீண்டும் மீண்டும் அந்த உணர்வு பயின்றுள்ள காரணத்தால் நேர்வதேயன்றி வேறில்லை எனக் கொள்ளல் வேண்டும். இப்படிக் கொள்ளாவிடின், வாசகத்தன்மையில் மாறுபடாத சொற்கள் அழகில் மாத்திரம் மாறுபடுதல் எங்ஙனம். இந்த அழகு சுவையறிவும் ரசிகர்களுக்கே உணரத்தக்கது எனில் அந்த ரசிகத்தன்மைதான் யாது? சுவையுணர்வு வேண்டாத காவிய இலக்கணமும் கொள்கையும் அறிந்துள்ளமையா? (சொற்பொருளணி மட்டுமே கருதிய காவியத்தில் ஈடுபாடு என்பது பொருள்) அல்லது சுவையுணர்வு தொனி போன்ற உயர்வு மிக்க காவியத்தின் இயல்பை அறியும் திறனா? (முதலில் சொன்ன ரசிகத்தன்மையை ஏற்பதற்கில்லை என்கிறார்.) முதலில் கூறியதை ஏற்றால், அத்தகைய ரசிகர்களால் அழகெனக்கொண்ட சொற்களை, வேறு கொள்கையின்படி அழகற்றவை எனக்காட்ட இயலுமாதலால், அவர்கள் கொண்டவை அழகுடையனவே என் உறுதி செய்ய இயலாமற்போகும். இரண்டாவது கொள்கைப்படி - சுவையறியும் திறனே ரசிகத்தன்மை அத்தகையவர்களால் உணர்ந்து சுவைக்கப்படும் சொற்களுக்கு இயல்பாய் அமைந்த சுவையூட்டி மகிழ்விக்கும் ஆற்றலே சொற்களுக்குள்ள சிறப்பு என்பதால், அவை அழகு பெறுதல் வியஞ்சகமாயிருக்கும் தன்மை பற்றியே ஆதலின் அவற்றுக்கு அத்தகைய அழகுடைமையே தலைமையான தன்மையாம்.

(அவ்வாறாயின், வியஞ்சனை இல்லாத வெறும் வாசகமான சொற்களுக்கு அழகே இல்லையென்று ஆகாது அதற்கும் எதுகை, மோனை, யமகம் போன்ற அழகு உண்டு எனக்கூறும் நோக்குடன் கூறுகின்றார்.)

சொற்கள் பொருளை ஒட்டிய வகையில் (வியங்கியமான பொருளைப் புலப்படுத்தும் வகையில் வாச்சியமாகும் பொருளை ஒட்டி) மிக்கத் தெளிவாய் இருத்தலாகிய (எளிதில் பொருள் துவங்கும்) பிரஸாதம் என்னும் குணமே அவற்றின் சிறப்ப் (அழகு) பொருள் கருதாது அழகு தருவது (வியங்கியப் பொருள் கருதாது) ஒலியொற்றுமை மட்டுமே கருதும் எதுகை, மோனை, யமகம் போல்வன.

இவ்வாறாக சுவை முதலியவற்றுக்கு வியஞ்சகமாவன (எழுத்து, சொல், வாக்கியம் முதலியவை) இன்னவை எனக் கூறினோம் இனி சுவை முதலியவற்றுக்கு முரணானவை - சுவையைக் கெடுப்பன இன்னவை என்று காட்டச் சில கூறுவோம்.

3.17

நூலோ தனிப்பாடலோ இயற்ற விரும்பும் ஒருவன், அவற்றில் சுவைகூட்ட விரும்புவானாயின், அவன் நல்லறிவும் உடையோனாயின் சுவைக்கு முரண் ஆவனவற்றைத் தவிர்க்க முயலுதல் வேண்டும். 3.17

தான் இயற்றும் தனிப்பாடலிலோ நூலிலோ சுவையுணர்வு கூட்ட விரும்பும் கவி, சுவைக்கேட்டை விளைப்பனவற்றைத் தவிர்த்தலில் மிக்க முயற்சி கொள்ளல் வேண்டும் இல்லாவிட்டால் இவன் இயற்றும் ஒரு செய்யுள்கூட நன்றாய் அமைந்து நிறைவுறாது. அவை யாவை?

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

विरोधिरससम्बन्धिविभावादिपरिग्रहः ।
विस्तरेणान्वितस्यापि वस्तुनोऽन्यस्य वर्णनम् ॥ १८ ॥

अकाण्ड एव विच्छित्तिरकाण्डे च प्रकाशनम् ।
परिपोषं गतस्यापि पौनःपुन्येन दीपनम् ।
रसस्य स्याद्विरोधाय वृत्त्यनौचित्यमेव च ॥ १९ ॥

प्रस्तुतरसापेक्षया विरोधी यो रसस्तस्य सम्बन्धिनां विभावानुभावव्यभिचारिणां परिग्रहो रसविरोधहेतुकः सम्भावनीयः । तत्र विरोधिरसविभावपरिग्रहो यथा शान्तरसविभावेषु तद्विभावतयैव निरूपितेष्वनन्तरमेव शृङ्गारादिविभाव[1]वर्णने । विरोधिरसभावपरिग्रहो यथा प्रियं प्रति प्रणयकलहकुपितासु कामिनीषु वैराग्यकथाभिरनुनये । विरोधिरसानुभावपरिग्रहो यथा प्रणयकुपितायां प्रियायामप्रसीदन्त्यां नायकस्य कोपावेशविवशस्य रौद्रानुभाववर्णने ।

अयं चान्यो रसभङ्गहेतुर्यत्प्रस्तुतरसा[2]पेक्षया वस्तुनोऽन्यस्य कथञ्चिदन्वितस्यापि विस्तरेण कथनम् । यथा विप्रलम्भशृङ्गारे नायकस्य कस्यचिद्वर्णयितुमुपक्रा[3]न्ते कवेर्यमकाद्यलङ्कारनिबन्धनरसिकतया महता प्रबन्धेन पर्वतादिवर्णनम् । अयं चापरो रसभङ्गहे[4]तुरवगन्तव्यो यदकाण्ड एव विच्छित्तिः रसस्याकाण्डे[5] एव च प्रकाशनम् । तत्रानवसरे विरामो रसस्य[6] यथा नायकस्य

१. शृङ्गारादिवर्णने – घ. २. 'रसाद्यपेक्षया' – ग. ३. 'उपक्रान्तस्य' – घ, अनुक्रान्ते – ग. ४. 'भङ्गहेतुमावहति' – ग; ५. 'अकाण्ड एव प्रकाशनम्' – ग. '°काण्डे च प्रथनम्' – घ. ६. 'रसस्य' घ – पुस्तके नास्ति

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

(18) ஒவ்வாத சுவைகளின் (சிருங்காரமும் சாந்தமென்ற (துறவு) சுவையும் தம்முள் ஒவ்வாதன:) தொடர்புடைய விபாவம் முதலியவற்றைக் கைக்கொள்ளுதல் கதை விரிவதேயாயினும் - கூற வந்த சுவை கெடும் வகையில், கூறும் கதைக்கு வேறான கதையைப் புகுத்தி விவரித்தல். எடுத்த சுவையைக் காரணமின்றியே திடீரென்று இடை நிறுத்துதல், அவ்வாறே திடீரென்று புலப்படுத்தல் கதையின் சுவை நன்கு வளர்ந்துள்ள நிலையிலும் திரும்பத் திரும்ப அதைத் தூண்டுதல். சுவைக்கேற்ற விருத்தி (ரீதி -நடை முதலியன) ல்லாமையும் சுவைக்கு முரண் ஆகுபவை ஆம்.

எடுத்துக்கொண்ட சுவைக்கு முரணான சுவைக்குரிய மெய்ப்பாடும் விறலும் வருணிப்பது சுவைக்குப் பகை என்பது ஓர்க. சாந்தரஸத்திற் குரியவற்றை வருவித்துவிட்டு உடனடியாகச் சிருங்கார ரஸத்தை வர்ணிப்பது. முரணான சுவை மெய்ப்பாடுகளைக் கையாளுதல் - ஊடல் கொண்ட நாயகியிடம் நிலையாமைபற்றிப் பேசுவது உலகம் வெறுக்கத்தக்கது எனல்.

மற்றொன்று:- ஊடல் கொண்ட காதலி, என்ன கூறியும் ஊடல் தணிந்து உடன்படாதபோது, தலைவன் மிகவும் வெகுண்டு கோபாவேசம் பெறும் ரௌத்திரச் சுவையை வருணித்தல்.

"மற்றொரு கதையைப் புகுத்தி விரித்தல் சுவைக்குப் பகை; மேலும் வேறு பொருள்களின் வருணனையில் ஈடுபடுவதும் -அலங்காரங்களை விரிவாக அமைக்கும் முயற்சியும் அத்தகையதே ஆகும் ஒரு தலைவன்

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

कस्यचित्स्पृहणीयसमागमया नायिकया कयाचित्परां परिपोषपदवीं प्राप्ते शृङ्गारे विदिते च परस्परानुरागे समागमोपायचिन्तोचितं व्यवहारमुत्सृज्य स्वतन्त्रतया व्यापारान्तरवर्णने । अनवसरे च प्रकाशनं रसस्य यथा प्रवृत्ते प्रवृद्धविविधवीरसङ्क्षये कल्पसङ्क्षयकल्पे सङ्ग्रामे देवप्रायस्यापि तावन्नायक-अनुपक्रान्तविप्रलम्भशृङ्गारस्य निमित्तमुचितमन्तरेणैव शृङ्गारकथायामवतारवर्णने । न चैवंविधे विषये दैवव्यामोहितत्वं कथापुरुषस्य परिहारो यतो रसबन्ध एव कवेः प्राधान्येन प्रवृत्तिनिबन्धनं युक्तम् । इतिवृत्तवर्णनं तदुपाय एवेत्युक्तं प्राक् ' आलोकार्थी यथा दीपशिखायां यत्नवाञ्जनः ' इत्यादिना ।

अत एव चेतिवृत्तमात्रवर्णनप्राधान्येऽङ्गाङ्गिभावरहितरसभावनिबन्धने च कवीनामेवंविधानि स्खलितानि भवन्तीति रसादिरूपव्यङ्ग्यतात्पर्यमेवैषां युक्तमिति यत्नोऽस्माभिरारब्धो न ध्वनिप्रतिपादनमात्राभिनिवेशेन । पुनश्चायमन्यो रसभङ्गहेतुरवधारणीयो यत्परिपोषं गतस्यापि रसस्य पौनःपुन्येन दीपनम् । उपभुक्तो हि रसः स्वसामग्रीलब्धपरिपोषः पुनः पुनः परामृश्यमाणः परिम्लानकुसुमकल्पः कल्पते । तथा वृत्तेर्व्यवहारस्य यदनौचित्यं तदपि रसभङ्गहेतुरेव । यथा नायकं प्रति नायिकायाः कस्याश्चिदुचितां भङ्गिमन्तरेण स्वयं सम्भोगाभिलाषकथने । यदि वा वृत्तीनां भरतप्रसिद्धानां कैशिक्यादीनां काव्यालङ्कारान्तरप्रसिद्धानामुपनागरिकाद्यानां वा यदनौचित्यमविषये निबन्धनं तदपि रसभङ्गहेतुः । एवमेषां रसविरोधिनामन्येषां चानया दिशा स्वयमुत्प्रेक्षितानां परिहारे सत्कविभिरवहितैर्भवितव्यम् । परिकरश्लोकाश्चात्र —

१. कयाचित्सह परां-क-ख, MB. २. ' चिन्तितोचितं ' -क-ख. ३. ' रसस्य ' - घ - पुस्तके नास्ति. ४. प्रवृत्त° - BP. ५. स्वप्रवृत्ति -घ. ६. °वर्णनं तु-MB. ७. ' चाङ्गाङ्गि ' - ग. ८. ' पुनःपुनरामृष्यमाणः ' - ब. ९. °चित्यमविषये निबन्धनं-MB. १०. उचिताङ्गमाङ्गि-घ.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

தலைவியைப் பிரிந்து புலம்பும் விப்பிரலம்ப சிருங்காரத் தின் இடையே கவி, யமகம் போன்ற அலங்காரங்களை அமைப்பதில் தனக்குள்ள விருப்பத்தால் விரிவாக மலை, காடு போன்றவற்றை வருணிப்பதும் சுவைக்குப் பகையாகும்.

காரணமில்லாமல் திடீரென்று எடுத்த சுவையை இடை நிறுத்தலும் அத்தகையதே. அஃதேபோல் திடீரென்று வேறு சுவையை அதிகமாக விவரித்தலும் அத்தகையதே. முன்னது, தான் மிக விரும்பும் நாயகியுடன் கூடும்காதல் கைகூடிவரும் நேரத்தில், நாயகியும் அதை விரும்பும் பக்குவம் வந்த வேளையில், உடனடியாக அது நிறைவேறும் செயல்களில் ஈடுபடுவது போன்றவற்றைத் தொடர்ந்து கூறாமல் இடைமுறித்து, தலைவன் வேறு செயல் எதிலோ ஈடுபடுவதாக மாற்றி அதை விவரித்தல், பின்னது, திடீரென்று இடமல்லா இடத்தில் பகைச் சுவை புகுத்தல் பல்வகைப்பட்ட பல்வேறு வீரர்களும் அழிய, ஊழியிறுதி போன்ற யுத்தம் நடப்பதற் கிடையில், தலைவன் தேவர்போல் உயர்ந்தோனேயெனினும், அவனுக்கும் விப்பிரலம்ப சிருங்காரம் நேரக்கூடாத நிலையில் அவனை சிருங்கார ரஸத்தில் ஈடுபாடு கொண்டவனாக வருணித்து அதை விவரித்தல் “இது விதிவசத்தால் விளைந்தது என்று கூறுவதும் தகுந்த மாற்றம் ஆகாது”. கவிக்கு உசிதமும் உரியதுமானது சுவையை நன்கு ஊட்டும் வகையிலேயே நூல் இயற்றுவது.

கதை கூறுவதும் சுவை முதலானவற்றை நன்கு கூறுவதற்காகவே என்று முன்பே கூறினேன் “வெளிச்சத்தை விரும்பும் ஒருவன் விளக்குச் சுடரைப் பெறவே முயல்வான்” என்று அதனால்தான், கதையைக் கூறுவது மட்டுமே பிரதானம் என்று கொண்டுவிட்டால், சுவைகளில் எதற்கு எது அங்கமாகும் என்ற (தலைமையானதோர் சுவை நிறைவு பெற அதற்குத் துணை செய்யும் சுவையாவது, வகையாவது யாது என்ற) உணர்வின்றி நூல் இயற்றுவதால் கவிக்கு இத்தகைய குற்றங்கள் நேருமென்று கூறவும், சுவை முதலியன வியங்கியமாய்த் தோன்றுவதே கவிக்கு நோக்கமாய் இருத்தல் வேண்டும் எனக் கூறவும்தான் நான் இதைக் கூற முயன்றேன் (இந்த நூலை இயற்றினேன்) தொனியை விளக்குவது மட்டுமே என் விருப்பம் அன்று.

மற்றுமொரு சுவைப்பகையை கவனத்தில் கொள்ளல் தக்கது நன்கு மலர்ந்து சுவைக்கப்பட்ட ரஸத்தையே மீண்டும் மீண்டும் தூண்டு தலும் கூடாது ஒரு தடவை, விபாவம், அநுபாவம், சாத்துவிகம் போன்ற உபகரணங்களுடன் மலர்ந்து சுவைக்கவும் பட்டபிறகும் அதைத் தூண்டிவிடுவதால், வாடிய மலர்போல் ஆகிவிடும் (மலரைக் கசக்கி மோத்தல்போல). அதுபோலவே - நடை அமைப்பு (சொற்பொருள் அமைப்பு) அததற்கு உரிய வகையில் அமையா விட்டாலும் சுவைக்கேடு விளையும். உதாரணமாக - ஒரு தலைவி தன் தலைவனிடம் உசிதமான அங்கவிலாஸம் முதலியவற்றால் இங்கிதமாகக் கூட்ட விருப்பத்தை வெளியிடல் அன்றி - தானாகவே கூட்டத்தில் தனக்கு உள்ள விருப்பத்தை வாய்விட்டுக் கூறுதல் சுவைகேடாகும். மேலும் பரத சாத்திரத்தில் கூறிய கைசிக் ஸாத்துவதீ, பாரதீ, ஆரபடி போன்ற நடைகளையும், கிராம்யை, உபநாகரிகை - பருஷை என்பது போன்ற அலங்கார சாத்திரம் கூறும் விருத்திகளையும் பொருத்தமின்றி இடமல்லா இடத்தில் அமைப்பதும் சுவைக்கேடு விளைவிக்கும். இவ்வாறு வேறுள்ள பலவகையிலும் சுவைக்கு ஊறு விளைவிப்பன வானவற்றைத் தாமே ஊகித்து அறிந்து நற்கவிஞர் அவற்றை நீக்குவதில் கவனம் காட்டல் வேண்டும்.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

मुख्या व्यापारविषयाः सुकवीनां रसादयः ।
तेषां निबन्धने भाव्यं तैः सदैवाप्रमादिभिः ॥
नीरसस्तु प्रबन्धो[1] यः सोऽपशब्दो महान् कवेः ।
स तेनाकविरेव स्यादन्येनास्मृतलक्षणः ॥
पूर्वे विशृङ्खलगिरः कवयः प्राप्तकीर्तयः ।
तान्समाश्रित्य न त्याज्या नीतिरेषा मनीषिणा ॥
वाल्मीकिव्यासमुख्याश्च ये प्रख्याता[2]: कवीश्वराः ।
तदभिप्रायबाह्योऽयं नास्माभिर्दर्शितो नयः ॥ इति ।

विवक्षिते रसे लब्धप्रतिष्ठे तु विरोधिनाम् ।
बाध्यानामङ्गभावं वा प्राप्तानामुक्तिरच्छला ॥ २० ॥

स्वसामग्र्यां[3] लब्धपरिपोषे तु विवक्षिते रसे विरोधिनां विरोधिरसाङ्गानां बाध्यानामङ्गभावं वा प्राप्तानां सतामुक्तिरदोषा[4] । बाध्यत्वं हि विरोधिनां शक्याभिभवत्वे सति नान्यथा । तथाच[5] तेषामुक्तिः प्रस्तुतरसपरिपोषायैव सम्पद्यते । अङ्गभावं प्राप्तानां च तेषां विरोधित्वमेव निवर्तते । अङ्गभावप्राप्तिर्हि तेषां[8] स्वाभाविकी समारोपकृता वा । तत्र येषां नैसर्गिकी तेषां तावदुक्तावविरोध एव । यथा विप्रलम्भशृङ्गारे तदङ्गानां व्याध्यादीनां, तेषां[9] च तदङ्गानामेवादोषो नातदङ्गानाम् । तदङ्गत्वे च सम्भवत्यपि मरणस्योपन्यासो

१. 'हि निबन्धो' –ग. MB. २. प्रख्याता–घ. ३. 'स्वसामग्री'–घ. ४. 'निर्दोषा' –ग., MB. ५. तथाच–घ पुस्तके नास्ति । ६. तावदुक्तावविरोध एव–घ. ७. अङ्गभावं प्राप्तानां च तेषां–घ. ८. 'स्वभाविकी' इत्यारभ्य 'नैसर्गिकी तेषां' इति पर्यन्तं –घ. पुस्तके नास्ति. ९. तेषांच –घ. पुस्तके नास्ति.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

பரிகர சுலோகங்கள்:

(1) நற்கவிஞர் கவிதை இயற்றுவதற்கு உரியன ஆவன சுவை முதலியனவே ஆகும் அவற்றை அமைப்பதில்தான் அவர்கள் தவறாதவர்களாய் இருத்தல் வேண்டும். (மேலே கூறப்பட்ட சில முரணான வருணனைகள் - காளிதாஸன் - ஹர்ஷன் பட்ட நாராயணன் போன்ற மஹாகவிகளின் காவியங்களில் உள்ளனவே் மற்ற கவிஞர்களும் அப்படியே செய்தால் வரும் பிழை என்ன என்று கேட்டல் தக்கதன்று அவர்கள் பெரியோர்கள் எனக் கூறுகிறார்)

(2) முன்னோர் தடையில்லாமல் பொங்கிவரும் வாக்குகளைக் கொண்டவர்கள், (பிரதிபை மிகுதியால் எதையும் செய்து சமாளிக்கும் திறன் படைத்தவர்கள்) பெரும்புகழும் படைத்துவிட்டனர் அறிவுடையோன் (கவி) அவர்களைப் பின்பற்றி இந்த நெறிமுறை களைக் கைவிடுதல் ஏற்றதன்று.

(3) வால்மீகி, வியாஸர் போன்ற புகழ்பெற்ற கவிஞர் பிற கவிஞர் களின் கருத்துக்களை ஒத்துக் கூறியவையே இந்த நெறிமுறை; நானாகவே கூறியதுமில்லை.

3.20

எடுத்துக்கூறும் (கதைக்குரியதும் - அங்கி - பிரதானமானதுமான) சுவை நன்கு மலர்ந்து நிறைவுற்றபிறகு, அதனால் துணிவுண்ட அதற்கு அங்கமாய் அமையும் பகைச்சுவைகளை வருணித்தலும் குற்றம் ஆகாது. (அங்கமாக வரும் சுவை பகையேயாயினும், அது சிறப்புற்றுத் தலைதூக்காமல் எடுத்த சுவையால் தன் தலைமை தோன்றாது தணிந்து - பிரதானச் சுவையை இன்னும் அழகுறச்செய்யும் என்பது கருத்து). 3.20

கூறவிரும்பும் சுவை தனக்குரிய விபாவம் முதலிய உபகரணங்களுடன் நிறைவுற்று நிலைத்தபின், பகைச்சுவைக்கு அங்கமாகும் தன்மைபெற்ற வேறு சுவைகள், பிரதான ரஸத்தால் தணிந்து பிரதானமாகாமலே இருக்க வர்ணனை செய்தல் குற்றமற்றதாகும். இவ்வாறு பகைச்சுவைகளை பிரதானச்சுவை தன் மேம்பாட்டால் தணிவிக்கும் ஆற்றல் பெறும் இடத்தில்தான் இந்த முறை. அவ்வாறு இல்லையெனில் 1. பகைச்சுவை 2. மீண்டும் அவனைக் காண்பேனோ் (3) நம்மிடம் தீவினைக் குற்றங்கள் நேராமல் அவற்றை அகற்றவேயன்றோ நாம் கற்றுள்ளோம்! (4) ஆகா, கோபம் கொண்ட நேரத்திலும் அவளது முகம் எத்தனை வசீகரமாயிருந்தது! (5) இவ்வாறு நடந்து கொள்ளும் என்னை தீவினை நீக்கிய கற்றறிந்த சான்றோர் என்ன சொல்வார்கள் (6) அவளைக் கனவிலும் காணுதல் அறிதே் (7) மனமே நன்கு செயற்படு திடமாய்த் தவறிழைக்காமல் இரு (8) எந்தப் புண்ணியம் செய்த வாலிபன் அவள் இதழ்களைப் பருகுவானோ!"

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

न न्याय्यः[1] । आश्रयविच्छेदे रसस्यात्यन्तविच्छेदप्राप्तेः । करुणस्य[2] तु तथाविधे विषये परिपोषो भविष्यतीति चेत् न; तस्याप्रस्तुतत्वात्, प्रस्तुतस्य च विच्छेदात् । यत्र तु करुणरसस्यैव काव्यार्थत्वं तत्राविरोधः । शृङ्गारे वा मरणस्यादीर्घकालप्रत्यापत्तिसम्भवे कदाचिदुपनिबन्धो नात्यन्तविरोधी । दीर्घकालप्रत्यापत्तौ तु तस्यान्तरा प्रवाहविच्छेद एवेत्येवंविधेतिवृत्तोपनिबन्धनं[3] रसबन्धप्रधानेन कविना परिहर्तव्यम् ।

तत्र लब्धप्रतिष्ठे तु विवक्षिते रसे विरोधिरसाङ्गानां बाध्यत्वेनोक्तावदोषो यथा—

काकार्यं शशलक्ष्मणः क्व च कुलं भूयोऽपि दृश्येत सा
दोषाणां प्रशमाय मे श्रुतमहो कोपेऽपि कान्तं मुखम् ।
किं वक्ष्यन्त्यपकल्मषाः कृतधियः स्वप्नेऽपि सा दुर्लभा
चेतः स्वास्थ्यमुपैहि कः खलु युवा धन्योऽधरं पास्यति ॥

यथावा पुण्डरीकस्य महाश्वेतां प्रति प्रवृत्तनिर्भरानुरागस्य द्वितीयमुनिकुमारोपदेशवर्णने । स्वाभाविक्यामङ्गभावप्राप्तावदोषो यथा—

भ्रमिमरतिमलसहृदयतां प्रलयं मूर्च्छां तमः शरीरसादम् ।
मरणं च जलदभुजगजं प्रसह्य कुरुते विषं वियोगिनीनाम् ॥

---

१. न्याय्यान् – BP. २. 'करुणस्यैव'–ध. ३. एव भवतीत्येवं°–MB.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

1. *இதில் உள்ள ஐயமும் தீர்தலுமாகிய உணர்வு - அறவொழுக்கம் சுட்டும் சாந்த ரஸத்திற்குரியது.*

2. *அடுத்து வருவது முரணான இந்தச் சாந்தச் சுவையுணர்வைத் தணிவித்து, ஏக்கம், காணும் வேட்கை என்ற உணர்வால் சிருங்காரத்தைச் சிறப்பிக்கின்றது.*

3. *மீண்டும் கல்வியின் உணர்வு சாந்தத்திற்குரியது தலைகாட்டுகிறது.*

4. *உடனே வரும் அவளுடைய அழகிய முகத்தின் நினைவு முன்னதைத் தணித்துவிடுகிறது.*

5. *அடுத்தது - தன்னைப் பிறர் பழிப்பார்களோ என்ற அச்சமும் ஐயமும் சாந்தம் சார்ந்தன.*

6. *மீண்டும் அவளைக் காணாத பிரிவுத்துயர் முன்னவற்றை மீதூர்கின்றது.*

7. *மனமே தவறிழைக்காதே என்றது சற்றே சாந்தச் சுவையின் சாயலில் வருவது.*

8. *மீண்டும் அனைத்தையும் தணியச்செய்து இதழ் பருக ஏங்கும் சுவையான சிருங்காரத்தை நிலைபெறச்செய்து உணர்வு விடுகிறது.*

(இது அகப்பொருளில் பாங்கன் கழறலைப்போன்றது பிறகு பாங்கனே தலைவி இருக்குமிடம் சேறலும் உண்டு. அங்கு மேலே அதே போன்ற ஓர் இடம் காட்டுகிறார் விருத்திக்காரர்.)

(காதம்பரி என்ற சுவைப்பெட்டகத்தில்) புண்டரீகன் என்ற முனிகுமாரனுக்கு மஹாசுவேதை என்ற கந்தருவ ராஜகுமாரியிடம் அளவிலாக் காதல் ஏற்பட்டு அவள் அங்கமாய்ச் சிறப்பிழத்தல் பெறாவழி அது சுவைக்கு ஊறுதான். (வலிமையில்லாத பகைவனைத்தான் மீதூர்ந்து நிற்றல் கூடும் ஒத்தவனோ மிக்க வலிமை யுடையவனோ ஆயின் அவனை (பகைவனை) மீதூர்தல் கூடாது அன்றோ)

அவ்வாறு வலிமை பெறாத பகைச்சுவைகளை வருணிப்பதே கூற விரும்பும் பிரதானச் சுவைக்கு வலுவூட்டும். அவ்வாறு தணிந்த வகையில் அவற்றைக் கூறுதல் முரணன்று. விப்பிரலம்ப சிருங்காரத்தில் நோயுறுதல் போன்ற அதன் அங்கமாகு மவற்றைக் கூறுதல் முரணாகாது. அங்கம் ஆகாதனவற்றைக் கூறுதல் முரண்;

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

इत्यादौ । समारोपितायामप्यविरोधो यथा ‘ पाण्डु क्षामं ’ इत्यादौ ।[1] यथावा– “ कोपात्कोमललोलबाहुलतिकापाशेन ”[2] इत्यादौ । इयं चाङ्गभावप्राप्तिरन्या यदधिकारिकत्वात्प्रधान[3] एकस्मिन् वाक्यार्थे रसयोर्भावयोर्वा परस्परविरोधिनोर्द्वयोरङ्गभावगमनं तस्यामपि न दोषः । यथा ‘क्षिप्तो हस्तावलग्नः’[4] इत्यादौ । कथं तत्राविरोध[5] इति चेत्, द्वयोरपि तयोरन्यपरत्वेन व्यवस्थानात्[6] । अन्यपरत्वेऽपि विरोधिनोः कथं विरोधनिवृत्तिरिति चेत्, उच्यते–विधौ विरुद्धसमावेशस्य दुष्टत्वं नानुवादे । यथा—

एहि गच्छ पतोत्तिष्ठ वद मौनं समाचर ।
एवमाशाग्रहग्रस्तैः क्रीडन्ति धनिनोऽर्थिभिः ॥

इत्यादौ । अत्रहि विधिप्रतिषेधयोरनूद्यमानत्वेन समावेशो न विरोधस्तथेहापि भवति[7] । श्लोके ह्यस्मिन्नीर्ष्याविप्रलम्भशृङ्गारकरुणवस्तुनोर्न-

१. Compare p. 76, supra.   २. See p. 68, supra.   ३. यदधिकारि°–ब.
४. See p. 44, supra.   ५. ‘चात्र’ क–ख.   ६. व्यवस्थापनात्–ब.७. भाविष्याति –BP.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

மரணமும் விப்பிரலம்ப சிருங்காரத்திற்கு அங்கம் என்று கொண்டு (காமத்தின் வரும் அவத்தைகள் எனக் கூறப்படும் பத்தில் மரணமும் ஒன்று) மரணத்தைக் கூறுதல் முறையாகாது; சிருங்காரம் மலரப் பற்றுக்கோடானவர்கள் தலைவனும் தலைவியும் அவர்களில் ஒருவர் இல்லையானால் சுவை அறவே அழியும். அதுபோன்ற இடங்களில் அவலச்சுவையும் மலர்ந்து மகிழ்விக்கலாமே என்றால், அது தவறு அவலம் கூற எடுத்துக்கொண்ட சுவை அன்று; அது மலர்ந்தால் கூறும் சுவையான சிருங்காரம் ஊறுபடும், அவ்வாறின்றி அவலமே காவியத்தில் பிரதானச் சுவையாய் அமைக்கும் நோக்கம் உண்டென்றால் - அங்கே அது முரண் ஆகாது. சிருங்காரத்தில் கூட ஏற்படும் மரணம் மிக விரைவிலேயே உயிர்பெற்று எழுவதாய் முடியும் இடமானால் - எப்போதாவது - எங்காவது பயின்று (பல இடங்களிலும் அன்று) அங்ஙனம் அமைத்தல் பெரிய அளவில் பகை ஆகாது ஆனால் நீண்ட காலம் கழிந்த பிறகே நேரும் அத்தகைய உயிர்பெறும் நிகழ்ச்சியாலும் கதையோட்டம் இடையில் தடைப்பட்டுவிடும். ஆதலால் சுவை, இதுபோன்ற கதை அமைந்த காவியம் செய்பவன் இதைத்தவிர்க்கவே வேண்டும். அதில் எடுத்த சுவை நிலை பெற்றபிறகு, பகைச்சுவைகளுக்கு அங்கமான மெய்ப்பாடு முதலியனவற்றை, அவை தணிந்து தோன்றக்கூறின் குற்றம் ஆகாது என்பதற்கு எடுத்துக்காட்டு.

(விக்கிரமோர்வசியத்தில் - ஊர்வசியைக் கண்டதும் மிக்க காதல் கொண்ட விக்கிரமன், அவள் சினந்து மறைந்ததும் கூறுவது. இது அந்த நாடகத்தில் இடைச்செருகல் என்றும், சந்திர குலத்தோன்றலான ஒருவன் தனக்கு உரியவள் அல்லாத ஒருத்தியைக் காதலித்துப் பின் கூறுவது என்றும் கூறுவர்.)

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

विधीयमानत्वम् । त्रिपुररिपुप्रभावातिशयस्य वाक्यार्थत्वात्तदङ्गत्वेन च तयोर्व्यवस्थानात्[1] ।

न च रसेषु विध्यनुवादव्यवहारो नास्तीति शक्यं वक्तुम्, तेषां वाक्यार्थत्वेनाभ्युपगमात् । वाक्यार्थस्य च वाच्यस्य यौ विध्यनुवादौ तौ तदाक्षिप्तानां रसानां केन वार्येते । यैर्वा साक्षाद्रसादीनां काव्यार्थता नाभ्युपगम्यते, तैस्तेषां तन्निमित्तता तावदवश्यमभ्युपगन्तव्या[2] । तथाप्यत्र श्लोके न विरोधः । यस्मादनूद्यमानाङ्ग[3]निमित्तोभयरसवस्तुसहकारिणो विधीयमानांशाद्भावविशेषप्रतीतिरुत्पद्यते ततश्च न कश्चि[4]द्विरोधः । दृश्यते हि विरुद्धोभयसहकारिणः कारणात्कार्यविशेषोत्पत्तिः । विरुद्धफलोत्पाद[5]नहेतुत्वं हि युगपदेकस्य कारणस्य विरुद्धं[6] न तु विरुद्धोभयसहकारित्वम् । एवंवि[7]धविरुद्धपदार्थविषयः कथमभिनयः प्रयोक्तव्य इति चेत्, अनूद्यमानैवंविधवाच्यविषये या वार्ता सात्रापि भविष्यति । एवं विध्यनुवादनयाश्रयेणात्र श्लोके परिहृतस्तावद्विरोधः ।

किं च नायकस्याभिनन्दनीयोदयस्य कस्यचित्प्रभावातिशयवर्णने तत्प्रतिपक्षाणां यः करुणो रसः स परीक्षकाणां वैक्लव्यं नादधाति प्रत्युत प्रीत्यतिशयनिमित्ततां प्रति[8]पद्यत इत्यतस्तस्य कुण्ठ[9]शक्तिकत्वात्तद्विरोधविधा-

---

१. 'स्थापनात्'–क-ख. २. 'गमनीया'–क–ख. ३. 'मानोऽङ्ग'–ग.
४. 'कश्चन'–क. ख. ५. 'फलोपादान'–क. ख. ६. विरुद्धं–७. 'एवं विधं'
–ग. विध–घ. पुस्तके नास्ति । ८. प्रतिपद्यते–घ. ९. 'अकुण्ठ'–ग.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

(1) "செய்யத்தகாத செயல் எங்கே! சந்திரகுலம் எங்கே! தான் தனக்கு ஏலாத ஒருத்தியைக் கண்டு காமுறுதல் என்னும் தீச்செயல் செய்ய வில்லை. ஏற்கும் ஒருத்தியையே காமுற்றேன். என் குலப்பெருமை என்னைத் தகாத செயலில் ஈடுபடுத்தாது.

பாங்கனான கபிஞ்சலன் என்ற மற்றொரு முனிகுமாரன் கூறும் அறவுரையும் இத்தகையதே.

கருண - (அவலம்) சிருங்காரத்துக்குப் பகைச் சுவையாயினும், இயல்பாக அவ்வாறு அமைந்தால் அது குற்றமாதல் இல்லை.

எடுத்துக்காட்டு:- (விஷம் என்ற சொல்லுக்கு வடமொழியில் நீர் என்ற வேறொரு பொருளும் உண்டு அந்தச் சிலேடை அம்சத்தின் நயத்தின் நயத்தோடு வருவது இது. மழைக்காலத்தில் தலைவரைப் பிரிந்த தலைவியர் துயர் கூறும் கவிதை) கார்காலமாகிய பாம்பிலிருந்து தோன்றிய விஷம் - நீர், கணவரைப் பிரிந்த மகளிர்க்கு, அவர்களுக்கே தெரியாமல், தலை சுற்றுதல், எதிலும் விருப்பமின்மை, மனத் தெளிவில்லாத சோம்பர் நிலை, மூர்ச்சை, எல்லாமே இருண்டு விட்டதுபோன்ற துயரம், உடற்சோர்வு இறுதியாக மரணம் என்பது வரைகூட உண்டாகச்செய்கிறது. இதில் கூறிய நோய் முதலியன அனைத்துமே விப்பிரலம்ப சிருங்காரத்திற்கு இயல்பாகவே அங்கமாகி அதை வலியுறுத்தி வளர்க்கின்றன் ஆதலால் குற்ற மாகாது. இவ்வாறு இயல்பாகவே அமையாது ஏற்றியுரைக்கப்பட்ட நோய் முதலியனவும் குற்றமாகாது.

(தன் விரஹவேதனையை மறைத்துக்கொண்டு தலைவிக்குத் தோழி கூறுவது) உனது முகம் வெளுத்து வாடிக்கிடக்கிறது. ஹிருதயம் சரஸமாய் இருக்கிறது: (இங்கு சிலேடை: ஹிருதயத்தில் காதல் உணர்வு உள்ளது என்றும், உண்ட உணவின் "சாரங்கள் சீரணமாகாது உள்ளே உள்ளன என்றும் பொருள்) உன் உடம்பு சோர்ந்து சோம்பருடன் தள்ளாடுகின்றது; இவை உன் உள்ளே தீர்க்கமுடியாத நோய் நிரம்ப இருப்பதையே அறிவிக்கின்றன. (இங்கு சொன்ன நோயின் அறிகுறிகள் பிரிவுத்துயரால் நேர்ந்தனவற்றின் மீது ஏற்றி உரைக்கப்பட்டன;

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

यिनो[1] न कश्चिद्दोषः । तस्माद्वाक्यार्थीभूतस्य रसस्य भावस्य वा विरोधी रस[2]विरोधीति वक्तुं न्याय्यः, न त्वङ्गभूतस्य कस्यचित् ।

अथवा वाक्यार्थीभूतस्यापि कस्यचित्करुणरसविषयस्य[3] तादृशेन शृङ्गारवस्तुना भङ्गिविशेषाश्रयेण संयोजनं रसपरिपोषायैव[4] जायते । यतः प्रकृतिमधुरा[5]: पदार्थाः शोचनीयतां प्राप्ताः प्रागवस्थाभाविभिः संस्मर्यमाणै-र्विलासैरधिकतरं शोकावेश[6]मुपजनयन्ति । यथा—

अयं स रशनोत्कर्षी पीनस्तनविमर्दनः ।
नाभ्यूरुजघनस्पर्शी नीवीविस्रंसनः करः ॥[7]

इत्यादौ । तदत्र त्रिपुरयुवतीनां शाम्भवः शराग्निरार्द्रापराधः कामी यथा व्यवहरति स्म[8] तथा व्यवहृतवानित्यनेनापि प्रकारेणास्त्येव निर्विरोधत्वम् । तस्माद्यथा यथा निरूप्यते तथा तथात्र दोषाभावः । इत्थं च —

१. 'दायिनः' – क. ख. २. यो रसः स रसविरोधीति–घ. ३. 'विशेषस्य' – क. ख. ४. 'परिपोषमावहति–ग. ५. 'रमणीयाः' – क. ख. ६. शोकावेगं – घ. ७. B. O. R. I. Ms. No. 254 of 1875-76 (New No. 28) (Des. Cat. Vol. XII, No. 183) ends here. ८. स्म – घ – पुस्तके नास्ति.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

ஆகவே குற்றமாகவில்லை. முன்னர் காட்டப்பட்ட "ஒருத்தி" என்று தொடங்கும் செய்யுளில் தலைவியின் செயல்களில் கோபம்கொண்டு செய்யும் செயல்கள் ஏற்றியுரைக்கப் பட்டுக் குற்றமாகாதொழிந்தன. (வேறொரு வகை யிலும் அங்கமாகும். தன்மை கூறுகிறார்).

கூற எடுத்துக்கொண்டது என்ற காரணத்தால் பிரதானமான ஒரு வாக்கியத்திற்கு முரண்பட்ட இரண்டு சுவைகளோ, மெய்ப்பாடு களோ அங்கமாக வருவது மற்றொரு வகை. இதிலும் குற்றமாவ தில்லை முன்பு காட்டிய முப்பிரமெரித்த சிவபிரானுடைய அம்புத்தீ பற்றிய செய்யுளில் காண்க.

அம்முரணின்மை எவ்வாறு என்றால், முரண்பட்ட அவ்விரண்டுமே வேறொன்றுக்கு அங்கமாக இருத்தலின் அவ்வாறு ஆம். (அவை கூறிய வகையில், இரண்டுக்கும் நோக்கு பிரதானமான வேறொரு சுவை சார்ந்தது. இது அடுத்து விளக்கப்பட்டுள்ளது) அவற்றின் நோக்கு வேறொன்றைச் சார்வதால் அவற்றின் - ஒன்றுக்கு ஒன்றுள்ள முரண்பாடு அகலுமாறு யாங்ஙனம் எனில் கூறுவோம். (விதி என்பது ஒன்றைச் சிறப்பித்து விதித்தல் அது தலைமையும் சிறப்பும் பெறும் அநுவாதம் என்பது ஒன்றை மீண்டும் தொடர்ந்து கூறுதல் அதற்கு முன்னதன் தலைமையும் சிறப்பும் வேண்டப்படுவ தன்று விதி - விதிக்கப்படவேண்டிக் கூறுவது; அநுவாதம் அதன் நோக்கமாவது.)

முரண்பாடு அகலுமாறு கூறுகிறார்) விதியாகுமிடத்துத் தான் முரண்பட்டவற்றைச் சேர்த்தல் குற்றமாகும் அநுவாதத்தில் சுவை சேரலாம்)

உதாரணமாக:

பஞ்சதந்திரத்தில் உள்ள செய்யுள் இது:

"வா, போ, விழு, எழு, பேசு பேசாமல் இரு" என்று தன்னிடம் வரும் பணத்தாசையெனும் பேய்பிடித்த யாசகர்களுடன் பணக்காரர்கள் விளையாடுகிறார்கள். இதில் ஏவல் வினைகள் ஒன்றுக்கொன்று முரண்படுபவையே; ஆயினும் அவை அநுவாதம் ஆதலின் ஒரே வாக்கியத்தில் சேர்வதில் முரண் ஏதுமில்லை; அதுபோலத்தான் - சிவ பெருமானது அம்புத்தீபற்றிய செய்யுளிலும் கொள்ளல் தகும் இதில் கருணையும் விப்பிரலம்ப சிருங்காரமும் விதி அல்லவே; (வாக்கியத்தில் முக்கியப்பொருள் அன்றே) சிவபெருமானது கோபம், பிரதாபம் போன்ற ரௌத்திர உணர்வே இங்கு வாக்கியத்தின் பொருள் - விதி அதற்கு அங்கமாகவே கருணைச் சுவையும் விப்பிரலம்பச் சுவையும் அமைகின்றன. (ஆகவே தமக்குள் பகை யுள்ள அவை இரண்டும் அங்கமாவதில் தவறில்லை).

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

क्रामन्त्यः क्षतकोमलाङ्गुलिगलद्रक्तैः सदर्भाः स्थलीः
पादैः पातितयावकैरिव पतद्बाष्पाम्बुधौताननाः ।
भीता भर्तृकरावलम्बितकरास्त्वद्वैरिनार्योऽधुना
दावाग्निं परितो भ्रमन्ति पुनरप्युद्यद्विवाहा इव ॥

इत्येवमादीनां सर्वेषामेव निर्विरोधत्वमवगन्तव्यम् । एवं तावद्रसादीनां विरोधिरसादिभिः समावेशासमावेशयोर्विषयविभागो दर्शितः ।

इदानीं तेषामेकप्रबन्धविनिवेशने न्याय्यो यः क्रमस्तं प्रतिपादयितुमुच्यते —

प्रसिद्धेऽपि प्रबन्धानां नानारसनिबन्धने ।
एको रसोऽङ्गीकर्तव्यस्तेषामुत्कर्षमिच्छता ॥ २१ ॥

प्रबन्धेषु महाकाव्यादिषु नाटकादिषु वा विप्रकीर्णतयाङ्गाङ्गिभावेन बहवो रसा उपनिबध्यन्त इत्यत्र प्रसिद्धौ सत्यामपि यः प्रबन्धानां छायातिशययोगमिच्छति तेन तेषां रसानामन्यतमः कश्चिद्विवक्षितो रसोऽङ्गित्वेन विनिवेशयितव्य इत्ययं युक्ततरो मार्गः ।

ननु रसान्तरेषु बहुषु प्राप्तपरिपोषेषु सत्सु कथमेकस्याङ्गिता न विरुध्यत इत्याशङ्क्येदमुच्यते —

रसान्तरसमावेशः प्रस्तुतस्य रसस्य यः ।
नोपहन्त्यङ्गितां सोऽस्य स्थायित्वेनावभासिनः ॥ २२ ॥

प्रबन्धेषु प्रथमतरं प्रस्तुतः सन् पुनः पुनरनुसन्धीयमानत्वेन स्थायी यो रसस्तस्य सकलबन्धव्यापिनो रसान्तरैरन्तरालवर्तिभिः समावेशो यः स नाङ्गितामुपहन्ति । एतदेवोपपादयितुमुच्यते—

---

१. °बलद्रक्तैः BP. २. भावेन वा–घ. ३. उपनिबध्यन्ते–घ. ४. ‘छायायोगं’ ग., ‘छायातिशयमिच्छति’–घ. ५. ‘°संधिव्यापिन’–क. ख., MB. ‘°रसव्यापिनो’–घ.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

இது ஒரு மன்னனைப் புகழ்ந்துரைத்த செய்யுள் மன்னனுடைய பகைவர் அஞ்சி ஓடிக் காட்டில் மறைந்துறைகின்றனர் என்பது கருத்து. நாணற்புதர் நல்ல மறைவிடம் ஆகுமன்றோ் இதில், திருமணச் சடங்கில் நிகழும் செயல்கள் சொற்பொருள் ஆற்றலால் புலப்பட்டு - திருமண நினைவான சிருங்காரம் -இப்போதைய அவலத்திற்கு அங்க மாகி முரணின்றி அழகு பெறுகின்றது. அஃதாவது, திருமணத்தில் ஓமத்தீயைக் கணவன்மார் கைப்பற்றி, தர்ப்பைகள் மீது நடந்து வலம் வருதலும்,ஓமப்புகையால் கண்ணிலிருந்து நீர்த்துளிகள் வரத் தீயில் நெற்பொறிகளை ஓமம் செய்வதும் திருமணத்து அழகுகூடக் கால்களில் செம்பஞ்சிக் குழம்பு அலங்காரம் வரைந்திருப்பதும் நினைவில் வருகின்றன. இவ்வாறு இவ்வளவால் சுவை, பாவம் முதலியன தமக்கு முரணான சுவை, பாவம் முதலியவற்றுடன் கூடுவதும் கூடாமையும்பற்றிய வகைகளைக் காட்டினோம் இனி அவற்றை ஒரு நூலில் அமைத்துக் கூறுவதன் முறையைக் கூறுவோம்.

3.21

நூல்களில் பல்வேறு சுவைகளும் அமைத்துக் கூறுதல் மரபே எனினும், சுவைகள் அழகு மிகுந்து மலர்தல் வேண்டும் என விரும்பும் கவி, அவற்றுள் ஒன்றையே அங்கியாய் அமைத்தலே தக்கது, (மீண்டும் நினைவுகூர - அங்கி, தலைமை பெறுவது, பிரதானம் என்பன ஒரு பொருளன் அங்கம், தலைமை பெறாதது, அப்பிரதானம் என்பன ஒரு பொருளன, இனிமேலே அங்கம் அங்கி என்ற சொற்களையே வழங்குவேன். அங்காங்கி பாவம் அங்கமும் அங்கியும் ஆகும் தன்மை. 3.21

பெருங்காப்பியம் நாடகம் முதலிய நூல்களில் அங்கும் இங்குமாய்க் கலந்து விரவும் வகையிலும், அங்காங்கி பாவத்திலும் பல்வேறு சுவைகளும் புகுத்துரைக்கப்படுவது மரபானபோதிலும், நூல் மிக்க அழகினைப் பெற விரும்பும் கவி, ஏதேனும் ஒரு சுவை யையே அங்கியாக அமைத்துக் கூற விரும்புவதே தக்க நெறியாகும்.

3.22

(நூலில்) இடைவிடாது வர்ணிக்கப்பட்டு நன்கு மலர்ந்து நிலைத்த பிரதானமான சுவையுடன் (அங்கமாக) வந்து கூடும் சுவை முன்னதன் அங்கியாம் தன்மையை (தலைமைச் சிறப்பை) கெடுக்காது. 3.22

காவியங்களில் முதலில் (தொடக்கத்தில்) பிரஸ்தாபிக்கப்பட்டு (அறிமுகம் செய்யப்பட்டு) மீண்டும் மீண்டும் தொடர்ந்து நினைவுகூர்விக்கப்பட்டு நிலைத்துவிட்ட சுவை, முகம் முதலிய ஐந்து சந்திகளிலும் (தொடக்கம் முதல் இறுதிவரை வளர்ந்து விட்ட நிலையில்) இடையில் கதைப்போக்கில் வந்து சேரும் பிற சுவைகளுடன் கலந்தாலும், அத்தகைய பிற சுவைக் கலப்பு முன்னதன் தலைமைச் சிறப்பைப் போக்கிவிடுவதில்லை.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

कार्यमेकं यथा व्यापि प्रबन्धस्य विधीयते ।
तथा रसस्यापि विधौ विरोधो नैव विद्यते ॥ २३ ॥

सन्ध्यादिमयस्य प्रबन्धशरीरस्य यथा कार्यमेकमनुयायि व्यापकं कल्प्यते[1] न च तत्कार्यान्तरैर्न[2] सङ्कीर्यते, न च तैः सङ्कीर्यमाणस्यापि तस्य प्राधान्यमपचीयते[3] तथैव रसस्याप्येकस्य सन्निवेशे क्रियमाणे विरोधो न कश्चित् । प्रत्युत प्रत्युदितविवेकानामनुसन्धानवतां सचेतसां तथाविधे विषये प्रह्लादातिशयः प्रवर्तते ।

ननु येषां रसानां[4] परस्पराविरोधः यथा — वीरशृङ्गारयोः शृङ्गार-हास्ययोः रौद्रशृङ्गारयोर्वीराद्भुतयोर्वीररौद्रयो रौद्रकरुणयोः शृङ्गाराद्भुतयोर्वा तत्र भवत्वङ्गाङ्गिभावः । तेषां तु स कथं भवेद्येषां परस्परं बाध्यबाधकभावः[5] । यथा — शृङ्गारबीभत्सयोर्वीरभयानकयोः शान्तरौद्रयोः शान्तशृङ्गारयो[6]र्वा इत्याशङ्क्येदमुच्यते —

अविरोधी विरोधी वा रसोऽङ्गिनि रसान्तरे ।
परिपोषं न नेतव्यस्तथा स्यादविरोधिता ॥ २४ ॥

अङ्गिनि रसान्तरे शृङ्गारादौ प्रबन्धव्यङ्ग्ये सति अविरोधी विरोधी वा रसः परिपोषं न नेतव्यः । तत्राविरोधिनो[7] रसस्याङ्गिरसापेक्षयात्यन्तमाधिक्यं न कर्तव्यमित्ययं प्रथमः परिपोषपरिहारः । उत्कर्षसाम्येऽपि तयोर्विरोधासम्भवात्[8] । यथा—

एक्कत्तो रुअइ पिआ अण्णत्तो समरतूरणिग्घोसो ।
णेहेण रणरसेण अ भडस्स दोलाइअं हिअअम् ॥

[एकतो रोदिति प्रिया अन्यतः समरतूर्यनिर्घोषः ।
स्नेहेन रणरसेन च भटस्य दोलायितं हृदयम् ॥ इति च्छाया]

१. कल्पते–घ, परिकल्प्यते–MB. २. 'न च कार्यान्तरैः'–क. ख. ३. 'अपनीयते.–ग. ४. 'रसादीनां'–क. ख. ५. 'भाव एव'–क. ख. ६. शान्तशृङ्गारयोः शृङ्गाररौद्रयोर्वा–MB. ७. 'तत्राह'–ग., तत्राविरोधि°–घ. ८. तयोरविरोध°–MB.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

3.23

ஒரு காவியத்தில், இறுதிவரைப் பரவி முடியும் ஒரு கதையை அமைத்துக்கொள்வது (இடையில் அதற்குத் துணை செய்யும் வேறு கதைகளையும் அமைத்தல்) போலவே, ஒரு சுவையைக் கதை முழுவதிலும் பரவி முடியும் வகையில் அமைத்துக் கொள்வதே முரண்படா நிலையாகும். 3.23

ஒரு நூல் (முகம் முதல் நிர்வகணம் முடிய உள்ள ஐந்து) சந்திகளோடுதான் அமையும் (இது கதைத் தொடக்கம் முதல் முடிவு வரை கூறும் முறைபற்றிய மரபான இலக்கணம். வி.கோ.சூ. நாடகவியல், வீரசோழிய உரை, மதங்க சூளாமணி நூல்கள்) அந்தச் சந்திகளாகத்தான் ஒரு செய்தி. (கதை முடிவு) தொடங்கித் தன் முடிவுரை வளர்ந்துவரும் அது இடையில் வரும் வேறு செய்திகளுடன் விரவிக்கலக்காது. கலந்தாலும் அந்த இடைச் செய்திகளால் பிரதானமான செய்தி சிறப்பை இழக்காது; அதே போல ஒரே சுவையைப் பிரதானமாக அமைத்து நூல் இயற்றுவதில் யாதும் தடை இல்லை; அதுமட்டுமில்லை; பிரதானமான சுவையைக் கூர்ந்து தொடர்ந்து உணரும் நுண்ணறிவுடையவர் களுக்கு அப்படிப்பட்ட அமைப்பில்தான் அதிகமான மனமகிழ்வும் உண்டாகும் (சுவைகள் தம்முள் முரண்படுமாறு இருவகை. ஒன்று நீக்குதல், இவ்வாறு முரண்படும் சுவைகளில் அங்காங்கித் தன்மை அமையும் முறைபற்றிக் கூறமுற்பட்டுக் கூறுகிறார்).

வீரமும் சிருங்காரமும், சிருங்காரமும் ஹாஸ்யமும், ரௌத்திரமும் சிருங்காரமும், வீரமும் அத்புதமும், வீரமும் ரௌத்திரமும், ரௌத்திரமும் கருணையும், சிருங்காரமும் அத்புதமும் (ஒரே இடத்து ஒரே நேரத்தில்) கூடுவது ஒவ்வாதாயினும் ஒன்று அங்கியாய் இருக்க மற்றொன்று அங்கமாதல் கொள்வோம். ஒன்றை மற்றொன்று பாதிக்கும் இயல்புடைய, சிருங்காரமும் இளிவரலும், வீரமும் அச்சமும், சாந்தமும் ரௌத்திரமும், சாந்தமும் சிருங்காரமும் எப்படி அங்காங்கித் தன்மை பெறுவன ஆம் என்றால்,

3.24

ஒரு சுவையை அங்கியாய் அமைத்துக் கூறுங்கால் அதற்கு முரணாவதோ அல்லது முரண் ஆகாததோ ஆயினும் பிறிதொரு சுவையை மிகவும் சிறப்புடன் புகுத்தி வளர்த்தல் தவிர்க்கப்படல் வேண்டும். அங்ஙனம் செய்தால் முரண் நேராது அகலும். 3.24

சிருங்காரம் போன்ற ஒரு சுவை அங்கியாய் நூலில் புலப்படும் வகையில் அமைக்கும்போது, அதற்கு முரண் ஆவதோ முரண் ஆகாததோ அத்தகையதாலும் அச்சுவையை வளர்த்து விவரித்தல் கூடாது. இந்த முறையில், அங்கியான சுவைக்கு முரணாகாத சுவையை அங்கியைவிட அதிகமாய் வலியுறுத்தி வர்ணித்தல் ஆகாது. என்பது முதலாவது இரண்டும் ஒரே மாதிரி ஒரே அளவில் அமைந்தாலும் முரண் தோன்றாது.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

यथावा—

कण्ठाच्छित्वाक्षमालावलयमिव[1] करे हारमावर्तयन्ती
कृत्वा पर्यङ्कबन्धं विषधरपतिना मेखलाया गुणेन ।
मिथ्यामन्त्राभिजापस्फुरदधरपुटव्यञ्जिताव्यक्तहासा
देवी सन्ध्याभ्यसूयाहसितपशुपतिस्तत्र दृष्टा तु वोऽव्यात् ॥

इत्यत्र ।

अङ्गिरसविरुद्धानां व्यभिचारिणां प्राचुर्येणा[2]निवेशनम्, निवेशने वा क्षिप्रमेवाङ्गिरसव्यभिचार्यनुवृत्तिरिति द्वितीयः । अङ्गत्वेन पुनः पुनः प्रत्यवेक्षा परिपोषं नीयमानस्याप्यङ्ग[3]भूतस्य रसस्येति[4] तृतीयः । अनया दिशान्येऽपि प्रकारा उत्प्रेक्षणीयाः । विरोधिनस्तु रसस्याङ्गिरसापेक्षया कस्यचिन्न्यूनता सम्पादनीया[5] । यथा शान्तेऽङ्गिनि शृङ्गारस्य शृङ्गारे वा शान्तस्य । परिपोषरहितस्य रसस्य[6] कथं रसत्वमिति चेत्—उक्तमत्राङ्गिरसापेक्षयेति । अङ्गिनो हि रसस्य यावान् परिपोषस्तावांस्तस्य न कर्तव्यः; स्वतस्तु सम्भवी[7] परिपोषः केन वार्यते । एतच्चापेक्षिकं[8] प्रकर्षयोगित्वमेकस्य रसस्य[9] बहुरसेषु प्रबन्धेषु रसानामङ्गाङ्गिभावमनभ्युपगच्छतां[10]प्यशक्यप्रतिक्षेपमित्यनेन प्रकारेणाविरोधिनां विरोधिनां च रसानामङ्गाङ्गिभावेन समावेशे प्रबन्धेषु स्यादविरोधः[11] । एतच्च सर्वं येषां रसो रसान्तरस्य व्यभिचारीभवति इति दर्शनं[12] तन्मतेनोच्यते । मतान्तरे तु[13] रसानां स्थायिनो भावा उपचाराद्रसशब्देनोक्तास्तेषामङ्गत्वं[14] निर्विरोधमेव[15] ।

---

१. 'कण्ठं च्छित्त्वाक्षमालेत्यादिश्लोके'–क. ख., कर्णे कृत्वाक्ष°–MB. २. प्राचुर्येण निवेशनम्–घ. ३. 'अपि त्वङ्ग'.–ग. ४. 'रस यैवेति'–क. ख. ५. न सम्पादनीया–घ. ६. रसस्य–घ. पुस्तके नास्ति. ७. स्वगतस्तु संभवि–घ. ८. 'एतच्चापेक्षिनं'–ग. ९. रसस्य–घ. १०. °गच्छतामप्य°–MB. ११. 'अविरोधिता'–क. ख. १२. निदर्शनं–घ. १३. मतान्तरेऽपि–घ. १४. °मङ्गत्वे–घ. १५. निर्विरोधित्वमेव–घ.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

(சிவபெருமான் வீராஸனமாய் (தாள் மீது தாளும் - இரு தாள்களும் மார்பை அழுத்திக் கொண்டும் அமரும் யோகாஸனம் இது) உட்கார்ந்து, இடையில் பாம்பை இறுகக் கட்டிக் கொண்டு ஜபம் செய்கிறார் அப்போது உமாதேவியும்)

செய்யுள்:- "தன் கழுத்திலிருந்து முத்துமாலையைக் கழற்றிக் கையில் ஜபமாலை போல் வைத்து உருட்டியும் தன் மேகலைக் கயிற்றையே பாம்புபோல் இடையில் இறுகக் கட்டியும், சும்மாவே உதட்டை அசைத்துப் பொய்யாக மந்திரம் ஜபிப்பவள் போன்று சிரித்துச் சந்தியா தேவியின்பால் தனக்குள்ள பொறாமையால் சிவபெருமானைப் பரிகாசம் செய்யும்போது, அவரும் சிரித்துப் பார்த்த தேவியானவள் உங்களைக் காக்க (இதில் சிருங்காரமும் அதற்குப் பகையான சாந்தரஸமும் ஒரே அளவில் இணைந்து முரணின்றி அழகுற்றன). முரண் நேராமல் காப்பதில் இரண்டாவது முறை:- பிரதானமான சுவைக்கு முரணாகும் மெய்ப்பாடுகளை மிகுதியாகப் புகுத்தா திருத்தல் புகுத்தினும் உடனேயே அங்கியான சுவைக்குரிய மெய்ப்பாடு அதைத் தொடர்ந்து அமைக்கப்படுதல்.

மூன்றாம்முறை:- அங்கமாக ஒரு சுவையை அழுத்தமாகவே விரித்துக் கூறினும், நூலில் அடிக்கடி அது பிரதானமான சுவை அன்று என்பதைக் காட்டிவருதல் இதுபோல் முரண் ஏற்பட்டுப் பிரதானச் சுவை கெடாமல் இருக்கும் பிற குறைகளையும் ஊகித்தறிதல் வேண்டும். பகைச்சுவை எந்தவகையிலும் அங்கியான சுவையை மீதூராது தணிந்து தோன்றவே முயலுதல் வேண்டும். அஃதாவது, சாந்தச்சுவை அங்கியாகும்போது சிருங்காரம் தணிந்து நிற்கும், சிருங்காரம் அங்கியாகும்போது சாந்தம் தணிந்து நிற்கவும் செய்தல் வேண்டும். அவ்வாறு தணிந்துவிட்டால் - நன்கு வளராவிட்டால் அது எங்ஙனம் சுவை ஆகும் என்றால், நன்கு வளரக்கூடாதென்று கூறவில்லையே் அங்கியான சுவையைவிட இது குறைத்தே வளர்க்கப்படவேண்டும் என்றுதான் கூறினோம். அங்கியைப்போல் அத்தனை வலிமை பெறாது தணிந்து நிற்றலே வேண்டுவது அது புலப்படும் அளவுக்கு அதை அளவோடு வளர்க்க யாது தடை? ஒரு சுவையின் உணர்வு பிறிதொரு சுவையின் மெய்ப்பாடுமாகலாம் என்று காட்டுவோர் கருத்தில் இவையனைத்தும் கூறினோம். (ஸ்தாயீபாவம் என்பது நிலை மெய்ப்பாடு உலக அநுபவத்தில் மக்கள் உள்ளத்துள்ள உவகை, நகை, பெருமிதம் அச்சம்போல்வன் இவை காவியத்தில் பாத்திரங்களின் மேல் ஏற்றியுரைக்கப்படும்பொழுது, விபாவம், அநுபாவம், ஸாத்திரபாவம் என்பவற்றுடன் சேர்ந்து - அவற்றால் போஷிக்கப் பெற்று, மலர்ந்து சுவைக்கப்படும்போது - ரஸம் - சுவை எனப்படுகின்றன. வாழ்வில் அந்தந்த உணர்வுகளுக்கேற்ப உடலில் தோன்றும் மெய்ப்பாடுகள்- மயிர்க்கூச்செறிதல் போன்றவை ஸாத்துவிகம் எனப்படுகின்றன; இந்த மெய்ப்பாடுகள் பல சுவைகளுக்கும் பொது; ஆகவே ஸஞ்சாரி பாவம் எனப்படும்) இங்ஙனமின்றி ரஸங்களின் ஸ்தாயீ பாவங்களையே - நிலைக் கருத்துக்களையே உபசார வழக்காகவே ரஸமென்று கூறுகிறோம். என்ற கொள்கையைக் கொண்டாலும், அத்தகைய நிலை மெய்ப்பாடு களான உணர்வுகளே அங்கமாக அமைவதில் முரண்பாடு இல்லை.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

एवमविरोधिनां विरोधिनां च प्रबन्धस्थेनाङ्गिना रसेन समावेशे साधारणमविरोधोपायं प्रतिपाद्येदानीं विरोधिविषयमेव[1] तं प्रतिपादयितुमिदं[2]मुच्यते ।

विरुद्धै[3]काश्रयो यस्तु विरोधी स्थायिनो भवेत् ।
स विभिन्नाश्रयः कार्यस्तस्य पोषेऽप्यदोषता ॥ २५ ॥

ऐकाधिकरण्यविरोधी नैरन्तर्यविरोधी चेति द्विविधो[4] विरोधी । तत्र प्रबन्धस्थेन स्थायिनाङ्गिना रसेनौचित्यापेक्षया विरुद्धैकाश्रयो यो विरोधी, यथा वीरेण भयानकः, स विभिन्नाश्रयः कार्यः । तस्य वीरस्य य आश्रयः कथानायकस्तद्विपक्षविषये सन्निवेशयितव्यः । तथा सति च तस्य, विरोधिनोऽपि यः परिपोषः स निर्दोषः । विपक्षविषये हि[5] भयातिशयवर्णने[6] नायकस्य नयपराक्रमादिसम्पत्सुतरामुद्योतिता भवति । एतच्च मदीयेऽर्जुनचरितेऽर्जुनस्य पातालावतरणप्रसङ्गे वैशद्येन प्रदर्शितम् ।

एवमैकाधिकरण्यविरोधिनः प्रबन्धस्थेन[7] स्थायिना रसेनाङ्गभावगमने निर्विरोधित्वं यथा तथा दर्शितम् । द्वितीयस्य तु तत्प्रतिपादयितुमुच्यते—

एकाश्रयत्वे निर्दोषो नैरन्तर्ये विरोधवान्[8] ।
रसान्तरव्यवधिना रसो व्यङ्ग्यः सुमेधसा[9] ॥२६॥

---

१. विरोधिविषये–घ. २. 'इदं' ग. पुस्तके नास्ति. ३. विरोधै–घ. ४. 'द्विधा'–ग. ५. 'त्रा'/ग. ६. '°कथने' ग. ७. 'प्रबन्धे'–क. ख. ८. 'विरोधिनाम्'–क–ख. ९. व्यङ्ग्यः (न्यस्यः) सुमेधसा–घ.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

இவ்வாறு முரண்படுவனவும் முரண் ஆகாதனவுமான சுவைகள், நூலின் இவ்வாறு முரண்படுவனவும் முரண் ஆகாதனவுமான சுவைகள், நூலின் அங்கியான சுவையோடு கூடும்போது பொது வகையில் அவை முரண்படாது அமைத்தற்கான முறைகளைக் கூறினோம் இனிச் சிறப்புவகையில், முரணான பகைச் சுவையை அமைக்கும் முறைப் பற்றிக் கூறுவோம்.

3.25

பிரதானமான சுவைக்குப் பகையான சுவை, ஒரேயிடத்திருத்தலால் பகையாகும்போது, (ஒரு பாத்திரத்திலேயே வீரமும் பயமும் இருப்பது போன்ற என்பது கருத்து) அந்தப் பகைச் சுவையை வேறு பாத்திரத்தில் வைத்து அமைத்தல் வேண்டும். அவ்வாறு அதை அமைத்துக்கூறுவது குற்றமாகாது.

3.25

பகைச்சுவை என்பது இருவகையில் அமைவது; ஒரே இடத்தில் இருப்பதால் ஒவ்வாது போகும் ஒன்று மற்றொன்று அடுத்தடுத்து அமைக்கப்படுவது. (அடுத்தடுத்து அமைவது பின்னர் விளக்கப் படும்.) அவற்றுள் முதலாவது நூலின் பிரதானமான சுவை யுடன் பொருத்தமில்லாத பகைச்சுவையை (வேறொரு பாத்திரத்திற்கு அமைத்தால் பொருத்தம் அமையும் கதாநாயகனிடத்து வீரம் பிரதிநாயகனிடத்து அச்சம் அப்படி அமைத்த அச்சம் வலிமையுடன் கூறப்படுவது குற்றமன்று; பகைவனிடத்து அச்சத்தை வளர்த்துக் கூறுவதால் கதைத் தலைவனுடைய வீரநெறியும் ஆற்றலுமான பெருமிதம் மிகவும் அழகுடன் துலங்கும். அடுத்தடுத்து அமைத்தலால் பகையாகும் சுவை:-

3.26

ஒரே பாத்திரத்தில் இருப்பினும் பகையாகாது, அடுத்தடுத்து வைப்ப தால் பகையாகும் சுவையை, இடையில் வேறு சுவையொன்றை அமைத்துக் கூறுவதன்வாயிலாகப் பகையற்ற தாக்கல் வேண்டும்.

3.26

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

यः पुनरेकाधिकरणत्वे निर्विरोधो नैरन्तर्ये तु विरोधी स रसान्तरव्यवधानेन प्रबन्धे निवेशयितव्यः । यथा शान्तशृङ्गारौ नागानन्दे[1] निवेशितौ ।

शान्तश्च तृष्णाक्षयसुखस्य यः परिपोषस्तल्लक्षणो रसः प्रतीयत एव । तथा[2] चोक्तम्—

यच्च कामसुखं लोके यच्च दिव्यं महत्सुखम् ।
तृष्णाक्षयसुखस्यैते नार्हतः षोडशीं कलाम् ॥

इति । यदि नाम सर्वजनानुभवगोचरता तस्य नास्ति नैतावतासावलोक[3]सामान्यमहानुभावचित्तवृत्तिविशेषः[4] प्रतिक्षेप्तुं शक्यः । न च वीरे तस्यान्तर्भावः[5] कर्तुं युक्तः । तस्याभिमानमयत्वेन व्यवस्थापनात्[6] । अस्य चाहङ्कारप्रशमैकरूपतया स्थितेः । तयोश्चैवंविधविशेषसद्भावेऽपि यद्यैक्यं परिकल्प्यते तद्वीररौद्रयोरपि तथा प्रसङ्गः । दयावीरादीनां च चित्तवृत्तिविशेषाणां सर्वाकारमहङ्काररहितत्वे[7] शान्तरसप्रभेदत्वम्, इतरथा तु वीरप्रभेदत्वमिति व्यवस्थाप्यमाने न कश्चिद्विरोधः । तदेवमस्ति शान्तो रसः । तस्य चाविरुद्धरसव्यवधानेन प्रबन्धे विरोधिरससमावेशे सत्यपि निर्विरोधत्वम्, यथा प्रदर्शिते विषये ।

एतदेव स्थिरीकर्तुमिदमुच्यते—

रसान्तरान्तरितयोरेकवाक्यस्थयोरपि ।
निवर्तते हि रसयोः समावेशे विरोधिता ॥ २७ ॥

१. नागानन्दने – घ. २. 'तथेत्यारभ्य कलामित्यन्तं क. ख. पुस्तकयोर्नास्ति. ३. 'सर्वलोक'–ग. ४. विशेषवत्–घ. ५. 'न च वीरेतरस्यान्तर्भावः'–ग., वीरे च तस्या–घ. ६. व्यवस्थानात्–MB. ७. °रहितत्वेन–BP & घ. The reading given in the text is from MB.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

காரிகைக் கருத்தே, நாகாநந்தம் என்ற நாடகத்தில் (ஹர்ஷ தேவர் இயற்றியது) சாந்தமும் சிருங்காரமும் அமைந்திருத்தல்போல, (கதாநாயகன் ஜீமுதவாஹனன் தொடக்கம் முதல் பிறர்க்குதவும் வகையில் தன் உடலையே ஈதல்வரை, சாந்தச் சுவைத் தலைவனாகவே அமைகிறான். நாடகக்கலையிலும் தலைமையாகச் சாந்தமே மலர்ந்து நிறைக்கின்றது; ஆயின் அவனுக்கு மலயவதி என்பாளிடம் அளவற்ற காதலும் உண்டு இரண்டும் பகைச்சுவைகளே ஆயினும் இடையில், அவனது தவத்தைக் கலைக்கும் நோக்கோடு வந்த வான்மடந்தையரின் ஆடல்பாடல்களை அமைத்து அவற்றை உணர்ந்து சுவைக்கும் வகையில் அத்புத ரஸத்தை வளர்த்தது (அது பகையில்லாச் சுவை சாந்தம் சிருங்காரம் இரண்டிற்கும்.) சாந்தம் என்றொரு சுவை என்பாரும் உளர் அது உண்டு என்று காட்டக் கூறுகிறார். சாந்தம் என்பதும் சுவையுணர்வுள்ளவர்களால் துய்க்கப்படுவதொன்றே; அது, பற்று அறவே அழிவதால் தனக்குத் தானே உணர்ந்து பெறும் இன்பம் மலர்வதே ஆகும்.

"உலகில் தாம் விரும்புவதைப் பெறுவதால் வரும் இன்பமும், வானுலகத்துப் பெறும் மிகப்பெரிய இன்பமும், பற்று அறவே அழிவதால் வரும் இன்பத்தின் பதினாறில் ஒரு பங்குக்கும் ஈடு ஆகா" என்றனர் முன்னோர். அது அவ்வாறு அனைவருடைய அனுபவத்திற்கும் உரியது ஆவதில்லையே என்பதுகொண்டு, இதை மறுக்கவும் இயலாது சாதாரணமான உலக மக்களைப் போலாது பேரறிவும் பேருணர்வும் வாய்க்கப்பெற்ற சான்றோர் மனநிலை போன்றது இது (இன்ப துன்பம் அற்று, கவலுதல் அகன்று, விருப்பு வெறுப்புகள் அழிந்து, எத்தகைய அவாவும் இன்றி மாசற்றுத் துலங்கும் ஞானியர் எல்லாம் இன்பம் யாவற்றிலும் இன்பமென்றே களிக்கும் மனநிலை இஃது).

(கொடைவீரம் அருள்வீரம் - துறவு வீரம் என்பவைபோன்று இதுவும் வீரத்துள் அடங்காதோ எனவும் ஐயுறுதல் இல்லை என மேலே கூறுகிறார்)

சாந்தச்சுவையை வீரத்துள் அடக்குதலும் பொருத்தமில்லை; ஏனெனில் வீரம், (தன் ஆற்றலில் உள்ள நம்பிக்கை காரணமாக) தான் என்ற அகங்காரத்தைப் பற்றியது; சாந்தம் அகங்காரம் அடங்குவதே அதற்கு இலக்கணம் என்பது காண்க. இத்தகைய வேறுபாடு இருந்தும், வீரமும் சாந்தமும் ஒன்றே என்று கொண்டால் வீரமும் ரௌத்திரமும் ஒன்றுதான் என்று கொள்ள நேரும். அல்லது தயாவீரம் போன்ற சிறப்பான மனநிலைகள் எந்தவகையிலும் அகங்காரம் தலைகாட்டாது இருக்குமானால் அவை சாந்தரஸத்தின் வகையைச் சார்ந்தன என்றும், அகங்காரம் தோன்ற அமைவன விராணத்தைச் சார்ந்தன என்று கொண்டாலும் முரண் இல்லை. ஆகவே சாந்தம் என ஒரு சுவை உண்டு அந்தச் சுவையை - பிரதானமான சுவைக்கும் இதற்கும் இடையில் மற்றொரு வகையில்லாச் சுவையை வர்ணித்து நூலில் அமைத்தால் முரண் இல்லை. முன்புகூறிய நாகாநந்த நாடகத்தில் உள்ளதுபோலவே எனக்கொள்க.

இதைக் கற்போர் மனத்தில் உறுதிப்படுத்த மேலும் சொல்கிறேன்.

3.27

(ஒன்றொடு ஒன்று ஒவ்வா) பகைச்சுவைகள் ஒரே வாக்கியத்தில் (வாக்கியம் என்பது இங்கே நூல் என்ற பொருளது) இருப்பினும், அவற்றிற்கு இடையே பகையில்லாத வேறொரு சுவையை விரித்துக் கூறினால், அச்சுவைகளின் முரண்பாடு அகலும்.

3.27

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

रसान्तरव्यवहितयोरेकप्रबन्धस्थयोर्विरोधिता[1] निवर्तत इत्यत्र न काचिद्भ्रान्तिः । यस्मादेकवाक्यस्थयोरपि रसयोरुक्तया नीत्या विरुद्धता निवर्तते । यथा—

भूरेणुदिग्धान्नवपारिजातमालारजोवासितबाहुमध्याः ।
गाढं शिवाभिः परिरभ्यमाणान्सुराङ्गनाश्लिष्टभुजान्तरालाः ॥
सशोणितैः क्रव्यभुजां स्फुरद्भिः पक्षैः खगानामुपवीज्यमानान् ।
संवीजिताश्चन्दनवारिसेकैः सुगन्धिभिः कल्पलतादुकूलैः ॥
विमानपर्यङ्कतले निषण्णाः कुतूहलाविष्टतया तदानीम् ।
निर्दिश्यमानांल्ललनाङ्गुलीभिर्वीराः स्वदेहान् पतितानपश्यन् ॥

इत्यादौ । अत्र हि शृङ्गारबीभत्सयोस्तदङ्गयोर्वा वीररसव्यवधानेन समावेशो न विरोधी ।

विरोधमविरोधं च सर्वत्रेत्थं निरूपयेत् ।
विशेषतस्तु शृङ्गारे सुकुमारतमो[2] ह्यसौ ॥ २८ ॥

यथोक्तलक्षणानुसारेण विरोधाविरोधौ सर्वेषु रसेषु प्रबन्धेऽन्यत्र च निरूपयेत्सहृदयः; विशेषतस्तु शृङ्गारे । स हि रतिपरिपोषात्मकत्वाद्रतेश्च स्वल्पेनापि निमित्तेन भङ्गसम्भवात्सुकुमारतमः[3] सर्वेभ्यो रसेभ्यो मनागपि विरोधिसमावेशं न सहते ।

अवधानातिशयवान् रसे तत्रैव सत्कविः ।
भवेत्तस्मिन् प्रमादो हि झटित्येवोपलक्ष्यते[4] ॥ २९ ॥

---

१. °र्विरुद्धयोर्विरोधिता – घ. २. सुकुमारतरो – ध. ३. सुकुमारतरः – घ.
४. 'झगित्ये°' – घ.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

வேறொரு சுவை இடையில் வளர்ந்து தரும் இடை வெளிக்குப்பின் அமைப்பதால் பகையான சுவைகளின் பகையை அகற்றும் என்ற இது ஏதோ மயங்கி உரைத்தமை அன்று; ஒரே வாக்கியத்தில் பகைச்சுவைகள் (இங்கு வாக்கியம் நீண்ட சொற்றொடர்) அமைந்து அவ்வாறு நேரும் வேறு சுவையின் இடையீட்டால் முரண்பாடு அகலுதலும் உண்டு.

உதாரணம்:- (போரில் பிரமாணம் எய்தி உடனேயே வீரசொர்க்கத்தில் இன்புற்று வாழும் வீரர்களைப் பற்றிய ஒரு கூற்று நீண்ட ஒரே வாக்கியம் இது) வடமொழி வாக்கிய அமைப்புக் கொண்ட இந்த எடுத்துக்காட்டை அதில் உள்ளவாறே மொழிபெயர்க்கிறேன் - சுவை இடையீடு விளங்குதற்பொருட்டு, காற்புள்ளி இட்டுப் பிரித்துக் காட்டுவனவற்றை உரிய வகையில் இணைத்துக் காண்க.

"புழுதி படிந்து மாசுண்ட(னவும்) புத்தம் புதிய வானுலகத்துப் பாரிஜாத மலரின் மகரந்தத்தால் நறுமணம் கொண்ட தோளும் மார்பும் உடையோராய், நரிகள் வந்து விழுந்து தழுவிக் கொண்ட(னவும்), வானத்து மகளிருடன் தழுவிய தோள்களை உடையோராய், பிணம் தின்னும் பறவைகளின் சிறகுகளால் இரத்தத் துளிகள் கலந்து விசிறப்படுவன(வும்), சந்தனம் தெளித்துக் கற்பகமரத்துப்பட்டு விசிறியால் விசிறப்படுவோ ராய் விமானத்தில் உட்கார்ந்து கொண்டு, வான்மகளிர் தம் விரல்களால் சுட்டிக் காட்டிய போர்க்களத்துக் கிடந்த தம் உடல்களை அப்போது வீரர் கண்டனர். என்றால் காட்டப்பட்டவை பீபத்ஸம் என்ற - இளிவரல் இச்சுவை என்றால் காட்டப் பட்டவை சிருங்காரத்திற்குப் பகை இடையில் வீரம் புலப்பட்டு இவற்றின் முரண்பாட்டை அகற்றிவிடுகிறது.

இதில், சிருங்காரமும், பீபத்ஸமும், அல்லது அவற்றின் அங்கமான (சிருங்கார ரஸத்தின் நிலைமைப்பாடான உவகை - வீரத்திற்கும் தொடர்புடைய பீபத்ஸத்தின் மெய்ப்பாடான இளிவரல் - அருவருப்பு ஆகியவை, வீரச்சுவையின் இடையீட்டால் முரண் அகன்றன.

3.28

எல்லாவிடத்தும் - (முத்தகமோ -பிரபந்தமோ -மஹா காவியமோ எதுவாயினும்) எல்லாச் சுவைகளிலும் - முரண்பாட்டையும் முரண் ஆகாத; தன்மையும் அறிந்து விளக்குதல் வேண்டும் சிருங்காரச் சுவைபற்றி இதில் மிகுந்த கவனம் வேண்டும் அது மிகவும் மென்மை வாய்ந்த உணர்வு. 3.28

இவ்வாறு கூறிய இலக்கணத்திற்கேற்ப சுவை அனைத் திலும் நூலிலும் தனிப்பாடலிலும் பகைச்சுவையையும் பகையில்லாச் சுவையையும் நல்லுணர்வு படைத்த கவிஞன் விளக்குதல் வேண்டும் அதிலும் சிருங்காரச் சுவையில் சிறப்பாகச் செயற்படவேண்டும் ஏனெனில், அது காதல் உவகை மலரவைப்பதேயாகும். அந்த உவகையுணர்வு சிறு காரணம் நேர்ந்தாலும் (பகையுணர்ச்சிகள்) இசை கெட்டு முறியும் இயல்புடையது; எல்லாச் சுவைகளையும் விட மிக மென்மையுடைய அது பகையுணர்வுக் கலப்பைச் சிறதளவேனும் தாங்க ஒண்ணாதது. மேலும்,

3.29

நற்கவியானவன் சிருங்கார ரஸத்தில்தான் மிகவும் விழிப்புணர்ச்சி யுடன் இருத்தல் வேண்டும் அதில் நேரும் தவறு மிக விரைவில் வெளிப்பட்டு விடும்.

3.29

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

तत्रैव च रसे सर्वेभ्योऽपि रसेभ्यः सौकुमार्यातिशययोगिनि कविरवधानवान् प्रयत्नवान्स्यात् । तत्र हि प्रमाद्यतस्तस्य सहृदयमध्ये क्षिप्रमेवावज्ञाविषयता भवति । शृङ्गाररसो हि संसारिणां नियमेनानुभवविषयत्वात्सर्वरसेभ्यः कमनीयतया प्रधानभूतः ।

एवं च सति—

विनेयानुन्मुखीकर्तुं काव्यशोभार्थमेव वा ।
तद्विरुद्धरसस्पर्शस्तदङ्गानां न दुष्यति ॥ ३० ॥

शृङ्गारविरुद्धरसस्पर्शः शृङ्गाराङ्गाणां यः स न केवलमविरोधलक्षणयोगे सति न दुष्यति यावद्विनेयानुन्मुखीकर्तुं काव्यशोभार्थमेव वा क्रियमाणो न दुष्यति । शृङ्गाररसाङ्गैरुन्मुखीकृताः सन्तो हि विनेयाः सुखं विनयोपदेशान् गृह्णन्ति । सदाचारोपदेशरूपा हि नाटकादिगोष्ठी विनेयजनहितार्थमेव मुनिभिरवतारिता ।

किं च शृङ्गारस्य सकलजनमनोहराभिरामत्वात्तदङ्गसमावेशः काव्ये शोभातिशयं पुष्यतीत्यनेनापि प्रकारेण विरोधिनि रसे शृङ्गाराङ्गसमावेशो न विरोधी । ततश्च—

सत्यं मनोरमा रामाः सत्यं रम्या विभूतयः ।
किं तु मत्ताङ्गनापाङ्गभङ्गलोलं हि जीवितम् ॥

इत्यादिषु नास्ति रसविरोधदोषः ।

विज्ञायेत्थं रसादीनामविरोधविरोधयोः ।
विषयं सुकविः काव्यं कुर्वन्मुह्यति न क्वचित् ॥ ३१ ॥

---

१. 'प्रयतः' – क-ख. २. प्रमाद्यस्तस्य –घ. ३. °मेवात्रज्ञानविषयता – घ; BP. Text acc. to MB. ४. 'भविष्यति' – क-ख. ५. सर्वसंसारिणां – क-ख. ६. °पदेशं – घ. ७. 'मनोभिरामत्वात्' – ग. ८. काव्यशोभा° – घ. ९. 'शृङ्गारविरोधिनि रसे' – क-ख., विरोधि रसे – घ.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

எல்லாச் சுவைகளையும் விட மிக்க மென்மையுடைய அதில் கவி கவி கவனமும் முயற்சியும் உடையவனாய் இருத்தல் வேண்டும் ஒரு அதில் பிழைப்பட்டால் சுவையறிந்தோரிடை விரைவிலேயே அவன் அவமதிப்புக்கு ஆளாவான். ஏனெனில் இந்த சிருங்காரச் சுவைதான் மாந்தருக்கு - பொதுவில் மாந்தர் அனைவருக் குமே நிச்சயமாக உணர்ந்து நுகரத்தக்கது ஆதலின் அனைவராலும் விரும்பப்பட்டுச் சுவைகளில் தலைமையும் பெறுகின்றது. (இங்ஙனம் அனைவரும் விரும்பும் சுவையாதலால், அறிவுரை கூறிக் கற்போரை நல்வழிப் படுத்தவும் இது துணையாகின்றது எனக் கூறுகிறார்).

3.30

சிருங்காரச் சுவைக்குரிய விபாவம், அநுபாவம், ஸஞ்சாரி பாவம் என்பவற்றுடன் (கலந்து) பகைச்சுவையான சாந்தம் போன்றவற்றைக் கூறுதல் கற்போரை இதில் ஈடுபடச்செய்யவும், காவியத்தின் அழகைப் பெருக்கவும் (துணையாவதால்) குற்றமாகாது. 3.30

சிருங்காரச் சுவையின் விபாவம் முதலியவற்றுடன் பகை யாகாதவாறு பிற சுவைகளைக் கலத்தல் அந்தவகையில் மட்டும் குற்றமாகாது என்பதில்லை கற்போரை இதில் ஈடுபடச் செய்தற்கும் காவியத்தை அழகு பெற வைக்கவும் என்றே செய்யினும் குற்றமா காது. ஏனெனில், காவியத்தில் சிருங்கார ரஸம் தன் முழு அங்கங் களோடு விளங்கும் காரணத்தால் அதில் ஈடுபட்டுச் சுவைத்துக் கற்போர் - நன்னெறியும் நீதியும் அதனுடன் கலந்து கூறப்படுவதை மகிழ்ச்சியோடு எளிதில் உணர்வர் (நல்வழிப்படுவர்). பரதர் போன்ற முனிவர்களால் -நாடகம் போன்ற பலர் கூடிக் கண்டுகளிக்கும் கூட்டு முறையை நல்லொழுக்கம் போதிக்கும் வடிவில்தான் ஏற்படுத்தினர். மேலும் சிருங்கார ரஸம் மக்கள் அனைவர் உள்ளங்களையும் மகிழ் விப்பதால் அதன் அங்கங்களைப் புகுத்திக் கூறுதல் காவியத்திற்கு மிகுந்த அழகைச் செய்கின்றன என்பதனாலும், அதற்கு முரணான சுவை பயின்ற காவியத்திலும் அதைப் புகுத்தி உரைப்பது முரண் ஆகாது.துறவுள்ளம் சமைந்த ஒருவன் இவ்வாறு கூறுகிறான்:

“உண்மையில் பெண்கள் உள்ளத்தை மகிழ்விப்பவர்தாம் செல்வங்கள் நிஜமாகவே இன்பம் தருபவைதாம் ஆயினும் நம் வாழ்வு, மதம் கொண்ட பெண்ணின் கடைக்கண் வீச்சைப்போல் நிலையில்லாதது அன்றோ!”

இதுபோன்றவற்றில் சுவைப் பகைமையே இல்லை.

(முடிவாக)

3. 31

இவ்வாறாக சுவை, மெய்ப்பாடுகள், சுவைப்போலி முதலியவற்றின் முரண் முரண் ஆகாமை இரண்டையும் (தன் நுண்ணறிவால்) நன்குணர்ந்து காவியத்தை இயற்றும் நல்ல கவி எதிலும் மயங்கித் தவறிழைக்க மாட்டான். (இதன் விருத்தியில் விசேஷம் யாதுமில்லை.)

3.31

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

इत्थमनेनानन्तरोक्तेन प्रकारेण रसादीनां रसभावतदाभासानां परस्परं विरोधस्याविरोधस्य च विषयं विज्ञार्य सुकविः काव्यविषये प्रतिभातिशययुक्तः काव्यं कुर्वन्न कचिन्मुह्यति ।

एवं रसादिषु विरोधाविरोधनिरूपणस्योपयोगित्वं प्रतिपाद्य व्यञ्जकवाच्यवाचकनिरूपणस्यापि तद्विषयस्य तत्प्रतिपाद्यते—

वाच्यानां वाचकानां च यदौचित्येन योजनम् ।
रसादिविषयेणैतत्कर्म मुख्यं महाकवेः ॥ ३२ ॥

वाच्यानामितिवृत्तविशेषाणां वाचकानां च तद्विषयाणां रसादिविषयेणौचित्येन यद्योजनमेतन्महाकवेर्मुख्यं कर्म । अयमेव हि महाकवेर्मुख्यो व्यापारो यद्रसादीनेव मुख्यतया काव्यार्थीकृत्य तद्व्यक्त्यनुगुणत्वेन शब्दानामर्थानां चोपनिबन्धनम् ।

एतच्च रसादितात्पर्येण काव्यनिबन्धनं भरतादावपि सुप्रसिद्धमेवेति प्रतिपादयितुमाह—

रसाद्यनुगुणत्वेन व्यवहारोऽर्थशब्दयोः ।
औचित्यवान्यस्ता एता वृत्तयो द्विविधाः स्थिताः ॥३३॥

व्यवहारो हि वृत्तिरित्युच्यते । तत्र रसानुगुण औचित्यवान्वाच्याश्रयो यो व्यवहारस्ता एताः कैशिक्याद्या वृत्तयः । वाचकाश्रयाश्चोपनागरिकाद्याः । वृत्तयो हि रसादितात्पर्येण संनिवेशिताः कामपि नाट्यस्य काव्यस्य च च्छायामावहन्ति । रसादयो हि द्वयोरपि तयोर्जीवभूताः; इतिवृत्तादि तु शरीरभूतमेव ।

---

१. 'परिज्ञाय' – ग. २. 'रसादिविशेषेण' – ग. ३. विविधाः स्मृताः – घ.
४. 'वृत्तिरुच्यते' – ग. ५. कैशिक्यादयः' – ग. ६. 'वा' – क–ख.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

இவ்வாறு சுவை முதலியவற்றில் முரணும் முரண்படா மையும் விளக்குதல் பயனுடைய தென்று விளக்கியபின், வியஞ்சகம் ஆகும் (வேறு பொருளைக் குறிப்பால் தோற்றுவிக்கும் இயல்புடைய) வாச்சியப் பொருளும் அதை உணர்வில் வாசகமான சொல்லும் பற்றிய விளக்கமும் பயனுடையதாகும் என அவற்றைக் கூறுவோம்.

3.32

(நூல் அல்லது செய்யுளின்) வாச்சியமான பொருளையும் - கதையும் கருத்து முதலியவற்றையும், அவற்றைச் சுட்டும் சொற்களையும் சொற்றொடர்களையும் அவை சுவை முதலியவற்றைப் புலப்படுத்தற்குரிய வகையில், பொருத்தமுற முரணின்றி - இணைப்பதே ஒரு மகாகவிக்குத் தலையாய செயலாம்.

3.32

(விசேஷமில்லை)

கவியினது தலையாய செயல் யாதெனில், சுவை முதலியவற்றையே காவியத்தில் பயனும் நோக்கமுமாகக் கொண்டு அவை புலப்படுதற்கு ஏற்ற துணையாகுமாறு சொற்களையும் பொருள்களையும் அமைப்பதே. இங்ஙனம் சுவை முதலியவற்றையே நோக்கமாகக் கொண்டே காவியம் இயற்றுதல் என்பது பரதமுனிவரின் நூல் போன்றவற்றிலும் கூறப்பட்டு மரபாகி வந்ததன்றே என்று காட்டப் பின்வருவது கூறப்படுகிறது.

3.33

பொருளையும் சொல்லையும் சுவைமுதலியன வற்றுக்குத் துணையாகும்வகையில் - பொருத்தமுற வழங்கும் முறைதான், (பழைய நூல்களில்) இருவகை விருத்திகள் எனக் கூறுப்பட்டன. கைசிகீ முதலியன பொருள் விருத்தி, உபநாகரிகை போன்ற சொல் விருத்தி - (விருத்தி - வழக்கு) விருத்தியும் இதையே கூறும்.

3.33

இந்த விருத்திகள் (வழக்குகள்) என்பன சுவை முதலியவற்றை உலர்விக்கும் ஒரே நோக்கத்துடன் புகுந்து அமைக்கப்பட்டால், அவை நாட்டியம் எனும் கூத்துக்கும் காவியத்திற்கும் அழகைக் கூட்டுகின்றன் ஏனெனில், சுவை முதலியனவே சொல்லுக்கும் பொருளுக்கும் உயிர்போல்வன் கதையும் கருத்தும் போல்வன உடல் ஆவனவே.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

अत्र केचिदाहुः—" गुणगुणिव्यवहारो रसादीनामिति वृत्तादिभिः सह युक्तः, न तु जीवशरीरव्यवहारः । रसादिमयं हि वाच्यं प्रतिभासते न तु रसादिभिः पृथग्भूतम् । " इति । अत्रोच्यते—यदि रसादिमयमेव वाच्यं यथा गौरत्वमयं शरीरम्; एवं सति यथा शरीरे प्रतिभासमाने नियमेनैव गौरत्वं प्रतिभासते सर्वस्य तथा वाच्यत्वेन सहैव रसादयोऽपि सहृदयस्यासहृदयस्य च प्रतिभासेरन् । न चैवम्; तथा चैतत्प्रतिपादितमेव प्रथमोद्द्योते ।

स्यान्मतम्; रत्नानामिव जात्यत्वं प्रतिपत्तृविशेषतः संवेद्यं वाच्यानां वाच्येन रसादिरूपत्वमिति । नैवम्; यतो यथा जात्यत्वेन प्रतिभासमाने रत्ने रत्नस्वरूपानतिरिक्तत्वमेव तस्य लक्ष्यते तथा रसादीनामपि विभावानुभावादिरूपवाच्याव्यतिरिक्तत्वमेव लक्ष्येत । न चैवम्; न हि विभावानुभावव्यभिचारिण एव रसा इति कस्यचिदवगमः । अत एव च विभावादिप्रतीत्यविनाभाविनी रसादीनां प्रतीतिरिति तत्प्रतीत्योः कार्यकारणभावेन व्यवस्थानात्क्रमोऽवश्यम्भावी । स तु लाघवान्न प्रकाशत इति ' अलक्ष्यक्रमा एव सन्तो व्यङ्ग्या रसादयः ' इत्युक्तम् ।

ननु शब्द एव प्रकरणाद्यवच्छिन्नो वाच्यव्यङ्ग्ययोः सममेव प्रतीतिमुपजनयतीति किं तत्र क्रमकल्पनया । न हि शब्दस्य वाच्यप्रतीतिपरामर्श एव

१. ' युक्तः '–घ. पुस्तकेनास्ति. २. ' तत्रैवम् ' क, ' तन्नैवम् '–ख. ३. रसानां विभाव –घ. ४. ' वाच्यानन्ति '–ग. ५. लक्ष्यते –घ. ६. ' व्यवस्थापनात् '–क-ख.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

(இது முதல் 34-வது காரிகை தொடங்கும்வரை, தீவன்யாலோக விருத்தியில் வியங்கியம் - வாச்சியம் - இலக்கணை முதலியவை பற்றி நீண்ட வினா விடைகளால் அமைந்த பெருவிளக்கம் இருக்கிறது; அது பெரும்பாலும் முதற்கதிரில் காட்டப்பற்றவற்றின் விரிவான ஆராய்ச்சியே தவிர வேறில்லை; அது தேவையில்லை எனக் கருதி, இப்போதைக்கு விடப்படுகிறது. நூல் முடிவுவரை எழுதியபிறகு, அவகாசம் இருந்தால் இதுவும் எழுதப்படும். இனி மேலே 34-வது காரிகை முதல் எழுதப்படுகிறது.

பி.சா.சுப்ரமண்ய சாஸ்தியார் அவர்களின் தொனிவிளக்கில் பக்கம் 139 முதல் 158 முடிய

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

व्यञ्जकत्वे निबन्धनम् । तथाहि गीतादिशब्देभ्योऽपि रसाभिव्यक्तिरस्ति[1] । न च तेषामन्तरा वाच्यपरामर्शः[2] । अत्रापि ब्रूमः— प्रकरणाद्यवच्छेदेन व्यञ्जकत्वं शब्दानामित्यनुमतमेवैतदस्माकम् । किं तु तद्व्यञ्जकत्वं तेषां कदाचित्स्वरूपविशेषनिबन्धनं कदाचिद्वाचकशक्तिनिबन्धनम् । तत्र येषां वाचकशक्तिनिबन्धनं तेषां यदि वाच्यप्रतीतिमन्तरेणैव स्वरूपप्रतीत्या निष्पन्नं तद्भवेन्न तर्हि वाचकशक्तिनिबन्धनम् । अथ तन्निबन्धनं तन्नियमेनैव वाच्यवाचकभावप्रतीत्युत्तरकालत्वं व्यङ्ग्यप्रतीतेः प्राप्तमेव ।

स तु क्रमो यदि लाघवान्न लक्ष्यते तत्किं क्रियते । यदि च वाच्यप्रतीतिमन्तरेणैव प्रकरणाद्यवच्छिन्नशब्दमात्रसाध्या रसादिप्रतीतिः स्यात्तदनवधारितप्रकरणानां वाच्यवाचकभावे च स्वयमव्युत्पन्नानां प्रतिपत्तॄणां काव्यमात्रश्रवणादेवासौ भवेत् । सहभावे च वाच्यप्रतीतेरनुपयोगः, उपयोगे वा न सहभावः । येषामपि स्वरूपविशेषप्रतीतिनिमित्तं व्यञ्जकत्वं यथा गीतादिशब्दानां तेषामपि स्वरूपप्रतीतेर्व्यङ्ग्यप्रतीतेश्च नियमभावी क्रमः । तत्तु शब्दस्य क्रियापौर्वापर्यमनन्यसाध्यतत्फलघटनास्वाशुभाविनीषु वाच्येनाविरोधिन्यभिधेयान्तरविलक्षणे रसादौ न प्रतीयते ।

---

१. रसाद्यभि°– घ. रसादि प्रतीतिरास्ति – MB. २. वाच्यप्रतीतिपरामर्शः –MB ४. ३. 'कारणाद्यव'–ख. ४. 'विषय' – क-ख. ५. 'प्रतीत्यनुनिष्पन्नं' – क-ख. ६. 'प्रकाराद्यवच्छिन्नमात्र' – क-ख. ७. °दनवधारित°– घ.B.P. ८. 'प्रकाराणां' –क-ख. ९. गीतशब्दानां–घ. १०. 'व्यङ्ग्यप्रतीतेश्च'–ग-पुस्तके नास्ति'. ११. नियमभावक्रमः–घ. १२. तत्र तु – घ. १३. 'वाच्यविरोधिनी'–क-ख.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

क्वचित्तु लक्ष्यत एव, यथानुरणनरूपव्यङ्ग्यप्रतीतिषु । तत्रापि कथमिति चेदुच्यते — अर्थशक्तिमूलानुरणनरूपव्यङ्ग्ये ध्वनौ तावदभिधेयस्य तत्सामर्थ्याक्षिप्तस्य चार्थस्याभिधेयान्तरविलक्षणतयात्यन्तविलक्षणे ये प्रतीती तयोरशक्यनिह्नवो निमित्तनिमित्तिभाव इति स्फुटमेव तत्र पौर्वापर्यम् । यथा प्रथमोद्योते प्रतीयमानार्थसिद्ध्यर्थमुदाहृतासु गाथासु । तथाविधे च विषये वाच्यव्यङ्ग्ययोरत्यन्तविलक्षणत्वाद्यैव एकस्य प्रतीतिः सैवेतरस्येति न शक्यते वक्तुम् । शब्दशक्तिमूलानुरणनरूपव्यङ्ग्ये तु ध्वनौ——

गावो वः पावनानां परमपरिमितां प्रीतिमुत्पादयन्तु

इत्यादावर्थद्वयप्रतीतौ शाब्द्यामर्थद्वयस्योपमानोपमेयभावप्रतीतिरुपमावाचकपदविरहे सत्यर्थसामर्थ्यादाक्षिप्तेति, तत्रापि सुलक्ष्यमभिधेयव्यङ्ग्यालङ्कारप्रतीत्योः पौर्वापर्यम् ।

पदप्रकाशशब्दशक्तिमूलानुरणनरूपव्यङ्ग्ये[3]ऽपि ध्वनौ विशेषणपदस्योभयार्थसम्बन्धयोग्यस्य योजकं पदमन्तरेण योजनमशाब्दमप्यर्थादवस्थितमित्यत्रापि पूर्ववदभिधेयतत्सामर्थ्याक्षिप्तालङ्कारमात्रप्रतीत्योः[4] सुस्थितमेव पौर्वापर्यम् । आर्थ्यपि च प्रतिपत्तिस्तथाविधे विषये उभयार्थसम्बन्धयोग्यशब्दसामर्थ्यप्रसावि[6]तेति शब्दशक्तिमूला कल्प्यते ।

---

१. 'विलक्षणस्य ये प्रतीती ' क-ख.　२. सुलक्ष° – BP.　३. 'अपि ध्वनौ '-ग पुस्तके नास्ति.　४. 'प्रतिपत्त्योः ' - ग.　५. योगा – घ.　६. °प्रतिप्रसवभूतेति – घ. ७. 'शब्दमूला ' – ग.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

अविवक्षितवाच्यस्य तु ध्वनेः प्रसिद्धस्वविषयवैमुख्यप्रतीतिपूर्वकमेवार्थान्तरप्रकाशनमिति नियमभावी क्रमः। तत्राविवक्षितवाच्यत्वादेव वाच्येन सह व्यङ्ग्यस्य क्रमप्रतीतिविचारो न कृतः। तस्मादभिधानाभिधेयप्रतीत्योरिव वाच्यव्यङ्ग्यप्रतीत्योर्निमित्तनिमित्तिभावान्नियमभावी क्रमः। स तूक्तयुक्त्या क्वचिल्लक्ष्यते क्वचिन्न लक्ष्यते॥

तदेवं व्यञ्जकमुखेन ध्वनिप्रकारेषु निरूपितेषु कश्चिद्ब्रूयात्—किमिदं व्यञ्जकत्वं नाम? व्यङ्ग्यार्थप्रकाशनं हि व्यञ्जकत्वम्। तद् व्यङ्ग्यत्वं चार्थस्य व्यञ्जकसिद्ध्यधीनम्; व्यङ्ग्यापेक्षया च व्यञ्जकत्वसिद्धिरित्यन्योन्यसंश्रयादव्यवस्थानम्। ननु वाच्यव्यतिरिक्तस्य व्यङ्ग्यस्य सिद्धिः प्रागेव प्रतिपादिता तत्सिद्ध्यधीना च व्यञ्जकसिद्धिरिति कः पर्यनुयोगावसरः।

सत्यमेवैतत्; प्रागुक्तयुक्तिभिर्वाच्यव्यतिरिक्तस्य वस्तुनः सिद्धिः कृता, स त्वर्थो व्यङ्ग्यतयैव कस्माद्व्यपदिश्यते। यत्र च प्राधान्येनावस्थानं तत्र वाच्यतयैवासौ व्यपदेष्टुं युक्तः। तत्परत्वाद्वाक्यस्य। अतश्च तत्प्रकाशिनो वाक्यस्य वाचकत्वमेव व्यापारः। किं तस्य व्यापारान्तरकल्पनया? तस्मात्तात्पर्यविषयो योऽर्थः स तावन्मुख्यतया वाच्यः। या त्वन्तरा तथाविधे विषये वाच्यान्तरप्रतीतिः सा

१. 'तत्र त्वविवक्षित'–क-ख. तत्रापि विवक्षित–घ. २. 'युक्तः'–ग. ३. किमिदं व्यञ्जकत्वं नाम व्यङ्ग्यार्थ प्रकाशनम् (।–घ), नहि व्यञ्जकत्वं व्यङ्ग्यत्वं चार्थस्य (चार्थस्यापि–घ.) व्यञ्जकसिद्ध्यधीनं व्यङ्ग्यत्वम्, (।–घ.) व्यङ्ग्यापेक्षया च व्यञ्जकत्वसिद्धिरित्य°–BP. घ. Text according to M. B. ४. वाचकत्वस्य–घ.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

तत्प्रतीतिरुपायमात्रं पदार्थप्रतीतिरिव वाक्यार्थप्रतीतेः ।

अत्रोच्यते—यत्र शब्दः स्वार्थमभिदधानोऽर्थान्तरमवगमयति तत्र यत्तस्य स्वार्थाभिधायित्वं यच्च तदर्थान्तरावगमहेतुत्वं तयोरविशेषो विशेषो वा । न तावदविशेषः, यस्मात्तौ द्वौ व्यापारौ भिन्नविषयौ भिन्नरूपौ च प्रतीयेते एव । तथाहि वाचकत्वलक्षणो व्यापारः शब्दस्य स्वार्थविषयः गमकत्वलक्षणस्त्वर्थान्तरविषयः । न च स्वपरव्यवहारो वाच्यव्यङ्ग्ययोरपह्नोतुं शक्यः, एकस्य सम्बन्धित्वेन प्रतीतिरपरस्य सम्बन्धिसम्बन्धित्वेन । वाच्यो ह्यर्थः साक्षाच्छब्दस्य सम्बन्धी तदितरस्त्वभिधेयसामर्थ्याक्षिप्तः सम्बन्धिसम्बन्धी । यदि च स्वसम्बन्धित्वं साक्षात्तस्य स्यात्तदार्थान्तरत्वव्यवहार एव न स्यात् । तस्माद्विषयभेदस्तावत्तयोर्व्यापारयोः सुप्रसिद्धः । रूपभेदोऽपि प्रसिद्ध एव । न हि यैवाभिधानशक्तिः सैवावगमनशक्तिः । अवाचकस्यापि गीतशब्दादे रसादिलक्षणार्थावगमदर्शनात् । अशब्दस्यापि चेष्टादेरर्थविशेषप्रकाशनप्रसिद्धेः । तथाहि 'व्रीडायोगान्नतवदनया' इत्यादिश्लोके चेष्टाविशेषः सुकविनार्थप्रकाशनहेतुः प्रदर्शित एव । तस्माद्भिन्नविषयत्वाद्भिन्नरूपत्वाच्च स्वार्थाभिधायित्वमर्थान्तरावगमहेतुत्वं च शब्दस्य यत्तयोः स्पष्ट एव भेदः । विशेषश्चेन्न तर्हीदानीमवगमनस्याभिधेयसामर्थ्याक्षिप्तस्यार्थान्तरस्य वाच्यत्वव्यपदेश्यता । शब्द-

---

१. ततः – घ. २. वाच्यगम्ययो° – घ. ३. °तुमशक्यः – घ. ४. °र्थान्तरव्यवहार – घ. ५ °र्थाविशेष – घ. ७. शब्दस्य । – घ. ७. 'अवगमनीयस्य' –क-ख.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

व्यापारगोचरत्वं तु तस्यास्माभिरिष्यत एव, तत्तु व्यङ्ग्यत्वेनैव न वाच्यत्वेन । प्रसिद्धाभिधानान्तरसम्बन्धयोग्यत्वेन च तस्यार्थान्तरस्य प्रतीतेः शब्दान्तरेण स्वार्थाभिधायिना यद्विषयीकरणं तत्र प्रकाशनोक्तिरेव युक्ता ।

न च पदार्थवाक्यार्थन्यायो वाच्यव्यङ्ग्ययोः । यतः पदार्थप्रतीति[4]रसत्यैवेति कैश्चिद्विद्वद्भिरास्थितम् । यैरप्यसत्यत्वमस्या नाभ्युपेयते तैर्वाक्यार्थपदार्थयोर्घटतदुपादानकारणन्यायोऽभ्युपगन्तव्यः । तथाहि घटे निष्पन्ने तदुपादानकारणानां न पृथगुपलम्भस्तथैव वाक्ये तदर्थे वा प्रतीते पदतदर्थानां तेषां तदा विभक्ततयोपलम्भे वाक्यार्थबुद्धिरेव दूरीभवेत् । नत्वेष वाच्यव्यङ्ग्ययोर्न्यायः । न हि व्यङ्ग्ये प्रतीयमाने वाच्यबुद्धिर्दूरीभवति, वाच्यावभासाविनाभावेन तस्य प्रकाशनात् । तस्माद्घटप्रदीपन्यायस्तयोः; यथैव हि प्रदीपद्वारेण घटप्रतीतावुत्पन्नायां न प्रदीपप्रकाशो निवर्तते तद्वद्व्यङ्ग्यप्रतीतौ वाच्यावभासः । यत्तु प्रथमोद्योते 'यथा पदार्थद्वारेण' इत्याद्युक्तं तदुपायत्वमात्रात्साम्यविवक्षया ।

१. 'विषयत्वं'–क-ख. २. च प्रतीतेः – घ. ३. 'श्लेषान्तरेण'–क. ४. प्रतीतिरसत्येवेति – घ. ५. 'वाक्य-वाक्यार्थ' – क-ख. ६. 'व्यङ्ग्यवाच्ययोः' – क-ख. ७. °साम्यमात्रस्य° – घ.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

नन्वेवं युगपदर्थद्वययोगित्वं वाक्यस्य प्राप्तं तद्भावे च तस्य वाक्यतैव विघटते[1], तस्या ऐकार्थ्यलक्षणत्वात्; नैष दोषः; गुणप्रधानभावेन तयोर्व्यवस्थानात्[2]। व्यङ्ग्यस्य हि क्वचित्प्राधान्यं वाच्यस्योपसर्जनभावः[3] क्वचिद्वाच्यस्य प्राधान्यमपरस्य गुणभावः[4]। तत्र व्यङ्ग्यप्राधान्ये ध्वनिरित्युक्तमेव; वाच्यप्राधान्ये तु प्रकारान्तरं निर्देक्ष्यते। तस्मात्स्थितमेतत् — व्यङ्ग्यपरत्वेऽपि काव्यस्य[5] न व्यङ्ग्यस्याभिधेयत्वमपि तु व्यङ्ग्यत्वमेव।

किं च व्यङ्ग्यस्य प्राधान्येनाविवक्षायां वाच्यत्वं तावद्भवद्भिर्नाभ्युपगन्तव्यमतत्परत्वाच्छब्दस्य। तदस्ति तावद्व्यङ्ग्यः शब्दानां कश्चिद्विषय इति। यत्रापि तस्य[6] प्राधान्यं तत्रापि किमिति तस्य स्वरूपमपह्नूयते[7]। एवं तावद्वाचकत्वादन्यदेव व्यञ्जकत्वम्[8]; इतश्च वाचकत्वाद्व्यञ्जकत्वस्यान्यत्वं यद्वाचकत्वं शब्दैकाश्रयमितरत्तु शब्दाश्रयमर्थाश्रयं च शब्दार्थयोर्द्वयोरपि व्यञ्जकत्वस्य प्रतिपादितत्वात्।

गुणवृत्तिस्तूपचारेण लक्षणया चोभयाश्रयापि[9] भवति। किन्तु ततोऽपि व्यञ्जकत्वं स्वरूपतो विषयतश्च भिद्यते। रूपभेदस्तावदयम्[10]—यदमुख्यतया व्यापारो गुणवृत्तिः प्रसिद्धा। व्यञ्जकत्वं तु मुख्यतयैव शब्दस्य व्यापारः। न ह्यर्थाद्व्यङ्ग्यत्रयप्रतीतिर्या तस्या अमुख्यत्वं मनागपि लक्ष्यते।

---

१. 'वाक्यतयैव घटते' – क-ख. २. 'स्थापनात्' – क-ख. ३. 'सर्जनी' – क-ख. ४. 'गुणीभावः' – क-ख, च गुणभावः – घ. ५. 'वाक्यस्य' – ग. ६. 'एतस्य' – क-ख. ७. 'अपह्नियते' – ग. ८. 'व्यञ्जकत्वसामान्यत्वं' – घ. ९. चोभयाश्रिता – MB. १०. स्वरूप – MB.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

अयं चान्यः स्वरूपभेदः — यद्गुणवृत्तिरमुख्यत्वेन व्यवस्थितं वाचकत्वमेवोच्यते। व्यञ्जकत्वं तु वाचकत्वादत्यन्तं विभिन्नमेव। एतच्च प्रतिपादितम्। अयं चापरो रूपभेदो यद्गुणवृत्तौ यदार्थोऽर्थान्तरमुपलक्षयति, तदोपलक्षणीयार्थात्मना परिणत एवासौ सम्पद्यते। यथा "गङ्गायां घोषः" इत्यादौ। व्यञ्जकत्वमार्गे तु यदार्थोऽर्थान्तरं द्योतयति तदा स्वरूपं प्रकाशयन्नेवासावन्यस्य प्रकाशकः प्रतीयते प्रदीपवत्। यथा — 'लीलाकमलपत्राणि गणयामास पार्वती' इत्यादौ। यदि च यत्रातिरस्कृतस्वप्रतीतिरर्थोऽर्थान्तरं लक्षयति तत्र लक्षणाव्यवहारः क्रियते, तदेवं सति लक्षणैव मुख्यः शब्दव्यापार इति प्राप्तम्। यस्मात्प्रायेण वाक्यानां वाच्यव्यतिरिक्ततात्पर्यविषयार्थावभासित्वम्।

ननु त्वत्पक्षेऽपि यदार्थो व्यङ्ग्यत्रयं प्रकाशयति तदा शब्दस्य कीदृशो व्यापारः। उच्यते—प्रकरणाद्यवच्छिन्नशब्दवशेनैवार्थस्य तथाविधं व्यञ्जकत्वमिति शब्दस्य तत्रोपयोगः कथमपह्नूयते।

विषयभेदोऽपि गुणवृत्तिव्यञ्जकत्वयोः स्पष्ट एव। यतो व्यञ्जकत्वस्य रसादयोऽलङ्कारविशेषा व्यङ्ग्यरूपावच्छिन्नं वस्तु चेति त्रयं विषयः[10]। तत्र रसादिप्रतीतिर्गुणवृत्तिरिति न केनचिदुच्यते, न च शक्यते वक्तुम्। व्यङ्ग्यालङ्कारप्रतीतिरपि तथैव। वस्तुचारुत्वप्रतीतये स्वशब्दानभिधेयत्वेन यत्प्रतिपादयितुमिष्यते तद् व्यङ्ग्यम्। तच्च न सर्वं गुणवृत्तेर्विषयः, प्रसिद्ध्यनुरोधाभ्यामपि गौणानां शब्दानां प्रयोगदर्शनात्। तथोक्तं प्राक्। यदपि च गुणवृत्तेर्विषयस्तदपि च व्यञ्जकत्वानुप्रवेशेन। तस्माद्गुणवृत्तेरपि व्यञ्जकत्वस्यात्य-

१. व्यवहितं – घ. २. वाचकादत्यन्तं – घ. ३. पदार्थो – घ. ४. 'लक्षणीयात्परिणत' – क-ख. ५. 'बोधयति' – ख. ६. 'यत्रातितिरस्कृत' – ख. ७. स्वरूपप्रतीति° – घ. ८. यस्मात्प्रायेणैव – घ. ९. 'स्फुटः' – ग. १०. अस्खलद्गतित्वं समयानुपयोगित्वं पृथगवभासित्वं चेति त्रयम्।' इदं वाक्यं – घ. पुस्तकेऽधिकमस्ति। ११. वस्तुचारुत्वं° BP. घ. inserts the full stop before तथैव. १२. यत्प्रतिपिपादयितुं – BP. १३. °विषयः। – घ. १४. °धाद्याभ्यामपि – MB. १५. गुणवृत्तेः – घ. पुस्तके नास्ति।

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

न्तविलक्षणत्वम् । वाचकत्वगुणवृत्तिविलक्षणस्यापि च तस्य तदुभयाश्रयत्वेन व्यवस्थानम् ।

व्यञ्जकत्वं हि क्वचिद्वाचकत्वाश्रयेण व्यवतिष्ठते, यथा विवक्षितान्यपरवाच्ये ध्वनौ । क्वचित्तु गुणवृत्त्याश्रयेण यथा[1] अविवक्षितवाच्ये ध्वनौ । तदुभयाश्रयत्वप्रतिपादनायैव च ध्वनेः प्रथमतरं द्वौ प्रभेदावुपन्यस्तौ । तदुभयाश्रितत्वाच्च[2] तदेकरूपत्वं तस्य न शक्यते[3] वक्तुम् । यस्मान्न तद्वाचकत्वैकरूपमेव, क्वचिल्लक्षणाश्रयेण वृत्तेः । न च लक्षणैकरूपमेवान्यत्र वाचकत्वाश्रयेण व्यवस्थानात् । न चोभयधर्मत्वेनैव तदेकैकरूपं न भवति । यावद्वाचकत्वलक्षणादिरूपरहितशब्द[4]धर्मत्वेनापि[5] । तथाहि गीतध्वनीनामपि व्यञ्जकत्वमस्ति रसादिविषयम् । न च तेषां वाचकत्वं लक्षणा वा कथञ्चिल्लक्ष्यते । शब्दादन्यत्रापि[6] विषये व्यञ्जकत्वस्य[7] दर्शनाद्वाचकत्वादिशब्दधर्मप्रकारत्वमयुक्तं[8] वक्तुम् । यदि च[9] वाचकत्वलक्षणादीनां शब्दप्रकाराणां प्रसिद्धप्रकारविलक्षणत्वेऽपि व्यञ्जकत्वं प्रकारत्वेन परिकल्प्यते तच्छब्दस्यैव प्रकारत्वेन कस्मान्न परिकल्प्यते ।

तदेवं शाब्दे व्यवहारे त्रयः प्रकाराः — वाचकत्वं गुणवृत्तिर्व्यञ्जकत्वं च । तत्र व्यञ्जकत्वे यदा व्यङ्ग्यप्राधान्यं तदा ध्वनिः[10], तस्य चाविवक्षितवाच्यो विवक्षितान्यपरवाच्यश्चेति द्वौ प्रभेदावनुक्रान्तौ प्रथमतरं तौ सविस्तरं निर्णीतौ ।

अन्यो ब्रूयात् —ननु विवक्षितान्यपरवाच्ये ध्वनौ गुणवृत्तिता नास्तीति

---

१. 'यथास्मिन्' – क-ख. २. 'तदुभयाश्रयत्वाच्च' – क-ख, MB. ३. 'शक्यं' – ग. ४. 'शब्दाधिकत्वेन' – ग. ५. °नापि दर्शनात् – MB. ६. च विषये – घ. ७. व्यञ्जकत्वस्यापि – घ. ८. 'अशक्यं' – ग. ९. च–घ. पुस्तके नास्ति. १०. °ध्वनेस्तस्य – घ.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

यदुच्यते तद्युक्तम् । यस्माद्वाच्यवाचकप्रतीतिपूर्विका यत्रार्थान्तरप्रतिपत्तिस्तत्र कथं गुणवृत्तिव्यवहारः ? न हि गुणवृत्तौ यदा निमित्तेन केनचिद्विषयान्तरे शब्द आरोप्यते अत्यन्ततिरस्कृतस्वार्थः यथा – 'अग्निर्माणवकः' इत्यादौ, यदा वा स्वार्थमंशेनापरित्यजंस्तत्सम्बन्धद्वारेण विषयान्तरमाक्रामति, यथा – 'गङ्गायां घोषः' इत्यादौ, तदाविवक्षितवाच्यत्वमुपपद्यते । अत एव च विवक्षितान्यपरवाच्ये ध्वनौ वाच्यवाचकयोर्द्वयोरपि स्वरूपप्रतीतिरर्थावगमनं च दृश्यत इति व्यञ्जकत्वव्यवहारो युक्त्यनुरोधी । स्वरूपं प्रकाशयन्नेव परावभासको व्यञ्जक इत्युच्यते । तथाविधे विषये वाचकत्वस्यैव व्यञ्जकत्वमिति गुणवृत्तिव्यवहारो नियमेनैव न शक्यते कर्तुम् । अविवक्षितवाच्यस्तु ध्वनिर्गुणवृत्तेः कथं भिद्यते । तस्य प्रभेदद्वये गुणवृत्तिप्रभेदद्वयरूपता लक्ष्यत एव यतः ।

अयमपि न दोषः । यस्मादविवक्षितवाच्यो ध्वनिर्गुणवृत्तिमार्गाश्रयोऽपि भवति न तु गुणवृत्तिरूप एव । गुणवृत्तिर्हि व्यञ्जकत्वशून्यापि दृश्यते । व्यञ्जकत्वं च यथोक्तचारुत्वहेतुं व्यङ्ग्यं विना न व्यवतिष्ठते । गुणवृत्तिस्तु वाच्यधर्माश्रयेणैव व्यङ्ग्यमात्राश्रयेण चाभेदोपचाररूपा सम्भवति, यथा 'तीक्ष्णत्वादग्निर्माणवकः', 'आह्लादकत्वाच्चन्द्र एवास्या मुखमित्यादौ । यथा च 'प्रिये जने नास्ति पुनरुक्तम्' इत्यादौ । यापि लक्षणरूपा गुणवृत्तिः साप्युपलक्षणीयार्थसंबन्धमात्राश्रयेण चारुरूपव्यङ्ग्यप्रतीतिं विनापि सम्भवत्येव, यथा–'मञ्चाः क्रोशन्तीत्यादौ' विषये ।

---

१. 'संशयेन परित्यजन्' – ख. २. तदा विवक्षित – घ. ३. 'एव हि परावभासमानो' – क-ख. ४. 'नियमेन वै शक्यते – क-ख. ५. वक्तुम् – घ. ६. एव । यतोऽयमपि – घ. ७. 'हेतुकं' – क-ख. ८. 'आह्लादहेतुत्वात्' – ग. ९. 'प्रयोजने' – क-ख.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

यत्र तु सा चारुरूपव्यङ्ग्यप्रतीतिहेतुस्तत्रापि व्यञ्जकत्वानुप्रवेशेनैव वाचकत्ववत् । असम्भविना चार्थेन यत्र व्यवहारः, यथा 'सुवर्णपुष्पां पृथिवीम्' इत्यादौ तत्र चारुरूपव्यङ्ग्यप्रतीतिरेव प्रयोजिकेति तथाविधेऽपि विषये गुणवृत्तौ सत्यामपि ध्वनिव्यवहार एव युक्त्यनुरोधी, तस्मादविवक्षितवाच्ये ध्वनौ द्वयोरपि प्रभेदयोर्व्यञ्जकत्वविशेषविशिष्टा गुणवृत्तिर्न तु तदेकरूपा सहृदयहृदयाह्लादिनी प्रतीयमाना । प्रतीतिहेतुत्वाद्विषयान्तरे तद्रूपशून्यायाश्च दर्शनात् । एतच्च सर्वं प्राक्सूचितमपि स्फुटतरप्रतीतये पुनरुक्तम् ।

अपि च व्यञ्जकत्वलक्षणो यः शब्दार्थयोर्धर्मः स प्रसिद्धसम्बन्धानुरोधीति न कस्यचिद्विमतिविषयतामर्हति । शब्दार्थयोर्हि प्रसिद्धो यः सम्बन्धो वाच्यवाचकभावाख्यस्तमनुरुन्धान एव व्यञ्जकत्वलक्षणो व्यापारः सामग्र्यन्तरसम्बन्धादौपाधिकः प्रवर्तते । अत एव वाचकत्वात्तस्य विशेषः । वाचकत्वं हि शब्दविशेषस्य नियत आत्मा व्युत्पत्तिकालादारभ्य तदविनाभावेन तस्य प्रसिद्धत्वात् । स त्वनियतः, औपाधिकत्वात् । प्रकरणाद्यवच्छेदेन तस्य प्रतीतेरितरथा त्वप्रतीतेः । ननु यद्यनियतस्तत्किं तस्य स्वरूपपरीक्षया । नैष दोषः; यतः शब्दात्मनि तस्यानियतत्वम्, न तु स्वे विषये व्यङ्ग्यलक्षणे । लिङ्गत्वन्यायश्चास्य व्यञ्जकभावस्य लक्ष्यते; यथा लिङ्गत्वमाश्रयेष्वनियताव-

१. 'विशेषणाविष्टा' – क-ख. २. प्रतीयमाना प्रतीति° – BP. ३. °शून्याया – BP.
४. 'संपन्धव्युत्पत्ति' – क-ख. ५. 'व्यञ्जक' – क. ६. लिङ्गलिङ्गिन्याय° – MB.
७. तथा हि – घ. ८. °माश्रयेषु नियता° – घ.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

भासम्, इच्छाधीनत्वात्; स्वविषयाव्यभिचारि च । तथैवेदं यथा दर्शितं व्यञ्जकत्वम् । शब्दात्मन्यनियतत्वादेव च तस्य वाचकत्वप्रकारता न शक्या कल्पयितुम् । यदि हि वाचकत्वप्रकारता तस्य भवेत्तच्छब्दात्मनि नियततापि स्याद्वाचकत्ववत् । स च तथाविध औपाधिको धर्मः शब्दानामौत्पत्तिकशब्दार्थसम्बन्धवादिना वाक्यतत्त्वविदा पौरुषापौरुषेययोर्वाक्ययोर्विशेषमभिदधता नियमेनाभ्युपगन्तव्यः, तदनभ्युपगमे हि तस्य शब्दार्थसम्बन्धनित्यत्वे सत्यप्यपौरुषेयपौरुषेययोर्वाक्ययोरर्थप्रतिपादने निर्विशेषत्वं स्यात् । तदनभ्युपगमे तु पौरुषेयाणां वाक्यानां पुरुषेच्छानुविधानसमारोपितौपाधिकव्यापारान्तराणां सत्यपि स्वाभिधेयसम्बन्धापरित्यागे मिथ्यार्थतापि भवेत् ।

दृश्यते हि भावानामपरित्यक्तस्वस्वभावानामपि सामग्र्यन्तरसम्पातसम्पादितौपाधिकव्यापारान्तराणां विरुद्धक्रियत्वम् । तथा हि—हिममयूखप्रभृतीनां निर्वापितसकलजीवलोकं शीतलत्वमुद्वहतामेव प्रियाविरहदहनदह्यमानमानसैर्जनैरालोक्यमानानां सतां सन्तापकारित्वं प्रसिद्धमेव । तस्मात्पौरुषेयाणां वाक्यानां सत्यपि नैसर्गिकेऽर्थसम्बन्धे मिथ्यार्थत्वं समर्थयितुमिच्छता वाचकत्वव्यतिरिक्तं किंचिद्रूपमौपाधिकं व्यक्तमेवाभिधानीयम् । तच्च व्यञ्जकत्वादृते नान्यत् । व्यङ्ग्यप्रकाशनं हि व्यञ्जकत्वम् । पौरुषेयाणि च वाक्यानि

---

१. 'इच्छाविषयत्वात्' – ग. २. शब्दात्मनि नियतत्वादेव – ख. ३. 'वाचकत्वप्रकारता' – ग. ४. 'रोपितोपाधिव्यापार°' – ग. रोपितोपाधिकव्यापारा° – ख. व्यापारान्तराणां° MB.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

प्राधान्येन पुरुषाभिप्रायमेव प्रकाशयन्ति । स च व्यङ्ग्य एव न त्वभिधेयः, तेन सहाभिधानस्य वाच्यवाचकभाव[1]लक्षणसम्बन्धाभावात् ।

नन्वनेन न्यायेन सर्वेषामेव[2] लौकिकानां वाक्यानां ध्वनिव्यवहारः प्रसक्तः । सर्वेषामप्यनेन[3] न्यायेन व्यञ्जकत्वात् । सत्यमेतत्; किं तु वक्त्रभिप्रायप्रकाशनेन[4] यद्[5] व्यञ्जकत्वं तत्सर्वेषामेव लौकिकानां वाक्यानामविशिष्टम् । तत्तु[6] वाचकत्वान्न भिद्यते, व्यङ्ग्यं हि तत्र नान्तरीयकतया व्यवस्थितम्; न तु विवक्षितत्वेन[7] । यस्य[8] तु विवक्षितत्वेन व्यङ्ग्यस्य स्थिति[9]: तद्व्यञ्जकत्वं ध्वनिव्यवहारस्य प्रयोजकम् । यत्त्वभिप्रायविशेषरूपं व्यङ्ग्यं शब्दार्थाभ्यां[10] प्रकाशते तद्भवति विवक्षितं तात्पर्येण प्रकाश्यमानं[11] सत्[12] । किन्तु तदेव केवलमपरिमितविषयस्य ध्वनिव्यवहारस्य न प्रयोजकमव्यापकत्वात्[13] । तथा[14] दर्शितभेदत्रयरूपं तात्पर्येण द्योत्यमानमभिप्रायरूपमनभिप्रायरूपं च सर्वमेव ध्वनिव्यवहारस्य प्रयोजकमिति यथोक्तव्यञ्जकत्वविशेषे ध्वनि[15]लक्षणे नातिव्याप्तिर्न चाव्याप्तिः । तस्माद्वाक्यतत्त्वविदां मतेन[16] तावद्व्यञ्जकत्वलक्षण[17]: शाब्दो व्यापारो न[18] विरोधी प्रत्युतानुगुण एव लक्ष्यते ।

परिनिश्चितनिरपभ्रंशशब्दब्रह्मणां विपश्चितां मतमाश्रित्यैव प्रवृत्तोऽयं ध्वनिव्यवहार इति तैः[19] सह किं विरोधाविरोधौ चिन्त्येते । कृत्रिमशब्दार्थसम्बन्धवादिनां तु युक्तिविदामनुभवसिद्ध एवायं व्यञ्जकभावः शब्दानामर्थान्तराणामिवावि[20]रोधश्चेति न प्रतिक्षेप्यपदवीमवतरति ।

वाचकत्वे हि तार्किकाणां विप्रतिपत्तयः प्रवर्तन्ताम्, किमिदं स्वाभाविकं

१. वाचकतालक्षण° – घ. २. सर्वेषामिवालौकिकाना° – घ. ३. सर्वेषामेवानेन – घ. ४. 'वक्त्रभिप्रायविस्पष्टार्थप्रतिपादनेन' – ख. ५. 'यदिदं' – ख., यदि. – घ. ६. नतु – घ. ७. 'न तु विवक्षितत्वेन' – घ, पुस्तके नास्ति. ८. न – घ. ९. व्यवस्थितिः । – घ. १०. 'शब्दार्थाभ्यामेव' – क.ख. ११. 'प्रकाशमानं' – क-ख. १२. यत् – घ. १३. प्रयोजकम् । व्यापकत्वात् – घ. १४. 'ननु यथा दर्शित°' – क-ख. १५. °विशेषध्वनि° – घ. १६. मते न – घ. १७. व्यञ्जकलक्षणः – घ. १८. (न) – घ. १९. यैः – BP. २०. निर्विरोधश्चेति – घ.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

शब्दानामाहोस्वित्सामयिकमित्याद्याः । व्यञ्जकत्वे तु[1] तत्पृष्ठभाविनि भावान्तर-[2]साधारणे लोकप्रसिद्ध एवानुगम्यमाने :को विमतीनामवसरः ? अलौकिके ह्यर्थे तार्किकाणां विमतयो निखिलाः प्रवर्तन्ते[3] न तु लौकिके । न हि नीलमधुरादिष्वशेष-लोकेन्द्रियगोचरे बाधारहिते तत्त्वे परस्परं विप्रतिपन्ना दृश्यन्ते । न हि बाधारहितं नीलं नीलमिति ब्रुवन्नपरेण प्रतिषिध्यते नैतन्नीलं पीतमेतदिति । तथैव व्यञ्जकत्वं वाचकानां शब्दानामवाचकानां च गीतध्वनीनामशब्दरूपाणां च चेष्टादीनां यत्सर्वेषामनुभवसिद्धमेवं तत्केनापह्नूयते । अशब्दमर्थं रमणीयं हि सूचयन्तो व्यवहारास्तथा व्यापारा निबद्धाश्चानिबद्धाश्च विदग्धपरिषत्सु विविधा विभाव्यन्ते । तानुपहास्यतामात्मनः परिहरन् कोऽतिसन्दधीत सचेताः ।

अथ ब्रूयात्[10], अस्त्यतिसन्धानावसरः[11][12] व्यञ्जकत्वं शब्दानां गमकत्वं तच्च लिङ्गत्वमतश्च व्यङ्ग्यप्रतीतिर्लिङ्गिप्रतीतिरेवेति लिङ्गिलिङ्गभाव[13] एव तेषां व्यङ्ग्यव्यञ्जकभावो[14] नापरः कश्चित् । अतश्चैतदवश्यमेव बोद्धव्यं यस्माद्वक्त्रभि-प्रायापेक्षया व्यञ्जकत्वमिदानीमेव त्वया प्रतिपादितं वक्त्रभिप्रायश्चानुमेयरूप एव ।

---

१. 'हि' – ग. २. भावान्तरसाधारणे – ब. ३. 'तार्किकाणां निवेशः प्रवर्तते '–ग. 'तार्किकाणामभिनिवेशाः प्रवर्तन्ते '– घ. ४. एव – घ. पुस्तके नास्ति । ५. 'द्रूयते – ग., " तत्केनाभिभूयते (पह्नूयते ?) – घ. ६. 'व्यवहारास्तथा व्यवहारा निबद्धाश्चा-निबद्धाश्च ' – क-ख. ७. °निबन्धाश्च – घ. ८. तामुपहास्य° – घ. ९. 'इति संदधीत – ग. 'परिहरन्कथमभिसंदधीत '– घ. १०. (ब्रुयात्) – घ. ११. अभिसन्धाना° – घ. १२. अवसरे – घ. १३. लिङ्गालिङ्गिभाव – घ. १४. 'भावेनः परः' क-ख.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

अत्रोच्यते[1]—नन्वेवमपि यदि नाम स्यात्तत्किं नश्छिन्नम् ? वाचकत्वगुणवृत्तिव्यतिरिक्तो व्यञ्जकत्वलक्षणः[2] शब्दव्यापारोऽस्तीत्यस्माभिरभ्युपगतम् । तस्य चैवमपि न काचित् क्षतिः । तद्धि व्यञ्जकत्वं लिङ्गत्वमस्तु अन्यद्वा । सर्वथा प्रसिद्धशाब्दप्रकारविलक्षणत्वं शब्दव्यापारविषयत्वं च तस्यास्तीति नास्त्येवावयोर्विवादः । न पुनरयं परमार्थो यद्व्यञ्जकत्वं लिङ्गत्वमेव सर्वत्र व्यङ्ग्यप्रतीतिश्च लिङ्गिप्रतीतिरेवेति ।

यदपि स्वपक्षसिद्धयेऽस्मदुक्तमनूदितं त्वया वक्त्रभिप्रायस्य व्यङ्ग्यत्वेनाभ्युपगमात्तत्प्रकाशने शब्दानां लिङ्गत्वमेवेति तदेतद्यथास्माभिरभिहितं तद्विभज्य प्रतिपाद्यते; श्रूयताम् — द्विविधो विषयः शब्दानाम् — अनुमेयः प्रतिपाद्यश्च । तत्रानुमेयो विवक्षालक्षणः । विवक्षा च शब्दस्वरूपप्रकाशनेच्छा शब्देनार्थप्रकाशनेच्छा चेति द्विप्रकारा । तत्राद्या न शाब्दव्यवहाराङ्गम्[3] । सा हि प्राणित्वमात्रप्रतिपत्तिफला । द्वितीया तु शब्दविशेषावधारणावसितव्यवहितापि[4] शब्दकरणव्यवहारनिबन्धनम्[5] । ते तु द्वे अप्यनुमेयो विषयः शब्दानाम् । प्रतिपाद्यस्तु प्रयोक्तुरर्थप्रतिपादनसमीहाविषयीकृतोऽर्थः ।

स च द्विविधः—वाच्यो व्यङ्ग्यश्च । प्रयोक्ता हि कदाचित्स्व-

१. 'अत्रोच्यते' घ – पुस्तके नास्ति. २. व्यञ्जकलक्षणः – घ. ३. This and the following paragraph are found quoted in Sāhityacūḍāmaṇi, a commentary on Kāvyaprakāśa by Bhaṭṭa Gopāla. (KP. TSS Edn. p. 276) ४. '°सितान्यवहितामपि' – क-ख. ५. 'निबन्धनी' – क-ख.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

शब्देनार्थं प्रकाशयितुं समीहते कदाचित्स्वशब्दानभिधेयत्वेन प्रयोजनापेक्षया कयाचित् । स तु द्विविधोऽपि प्रतिपाद्यो विषयः शब्दानां न लिङ्गितया स्वरूपेण प्रकाशते, अपि तु कृत्रिमेणाकृत्रिमेण वा सम्बन्धान्तरेण । विवक्षा-विषयत्वं हि तस्यार्थस्य शब्दै[1]र्लिङ्गि[2]तया प्रतीयते न तु स्वरूपम् । यदि हि लिङ्ग[3]तया तत्र शब्दानां व्यापा[4]रः स्यात्तच्छब्दार्थे सम्यङ्मिथ्यात्वादि-विवादा एव न प्रवर्तेरन्[5] धूमादिलिङ्गानुमितानुमेयान्तरवत् । व्यङ्ग्यश्चार्थो वाच्यसामर्थ्याक्षिप्ततया वाच्यवच्छब्दस्य सम्बन्धी भवत्येव । साक्षादसाक्षाद्भावो हि सम्बन्धस्याप्रयोजकः । वाच्यवाचकभावाश्रयत्वं च व्यञ्जकत्वस्य[6] प्रागेव दर्शितम् । तस्माद्वक्त्रभिप्रायरूप एव व्यङ्ग्ये[7] लिङ्गतया शब्दानां व्यापारः । तद्विषयीकृते तु प्रतिपाद्यतया । प्रतीयमाने तस्मिन्नभिप्रायरूपेऽनभि[8]प्रायरूपे च वाचकत्वेनैव व्यापारः सम्बन्धान्तरेण वा । न तावद्वाचकत्वेन यथोक्तं प्राक् । सम्बन्धान्तरेण व्यञ्जकत्वमेव । न च व्यञ्जकत्वं लिङ्गत्वरूपमेव आलोकादिष्वन्यथा दृष्टत्वात् । तस्मात्प्रतिपाद्यो विषयः शब्दानां न लिङ्गित्वे[9]न

१. 'शब्दात्' – ग. २. °लिङ्गतया – घ. ३. लिङ्गितया – BP. & – घ. ४. व्यवहारः – घ. ५. प्रवर्तेरन् – घ. ६. 'व्यङ्ग्यव्यञ्जकत्वस्य' – क-ख. ७. 'व्यङ्ग्यो' – क-ख,-अभिप्रायरूपव्यङ्ग्ये-घ. ८. 'अनभिप्रायरूपे' – घ पुस्तके नास्ति. ९. लिङ्गत्वेन-घ.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

सम्बन्धी वाच्यवत् । यो हि लिङ्गित्वेन तेषां सम्बन्धी[1] यथा दर्शितो विषयः स[2] न वाच्यत्वेन प्रतीयते, अपि तूपाधित्वेन[3] । प्रतिपाद्यस्य च विषयस्य लिङ्गित्वे तद्विषयाणां विप्रतिपत्तीनां[4] लौकिकैरेव क्रियमाणानामभावः प्रसज्येतेति । एतच्चोक्तमेव ।

यथा च वाच्यविषये प्रमाणान्तरानुगमेन[5] सम्यक्त्वप्रतीतौ क्वचित्क्रियमाणायां तस्य प्रमाणान्तरविषयत्वे सत्यपि न शब्दव्यापारविषयताहानिस्तद्व्यङ्ग्यस्यापि । काव्य[6]विषये च व्यङ्ग्य[7]प्रतीतीनां सत्यासत्यत्वनिरूपणस्याप्रयोजकत्वमेवेति[8] तत्र प्रमाणान्तरव्यापारपरीक्षोपहासायैव सम्पद्यते । तस्माल्लिङ्गिप्रतीतिरेव सर्वत्र व्यङ्ग्यप्रतीतिरिति न शक्यते[9] वक्तुम् ।

यत्त्वनुमेयरूप[10]व्यङ्ग्यविषयं शब्दानां व्यञ्जकत्वं तद्ध्वनिव्यवहारस्याप्रयोजकम् । अपि तु व्यञ्जकत्वलक्षणः शब्दानां व्यापार औत्पत्तिकशब्दार्थसम्बन्धवादिनाप्यभ्युपगन्तव्य इति प्रदर्शनार्थमुपन्यस्तम् । तद्धि व्यञ्जकत्वं कदाचिल्लिङ्गत्वेन कदाचिद्रूपान्तरेण शब्दानां वाचकानामवाचकानां च सर्ववादिभिरप्रतिक्षेप्यमित्ययमस्माभिर्यत्न आरब्धः । तदेवं गुणवृत्तिवाचकत्वा-

१. लिङ्गत्वेन सम्बन्धी – घ.　२. 'असौ' – ग.　३. त्वौपाधिकत्वेन – घ.
४. विप्रतिपत्तीनां लौकिकानां – घ.　५. 'गमनेन' – क-ख.　६. 'कार्य' – ग.　७. 'वाच्यव्यङ्ग्य' – क-ख.　८. 'सत्यस्वासत्यत्वनिरूपणाप्रयोजक' – ग.　९. 'शक्यं' – क-ख
१०. °नुमेयरूपं – घ.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

दिभ्यः शब्दप्रकारेभ्यो नियमेनैव तावद्विलक्षणं व्यञ्जकत्वम् । तदन्तःपाति[1]त्वेऽपि तस्य हठादभिधीयमाने तद्विशेषस्य[2] ध्वनेर्यत्प्रकाशनं विप्रतिपत्तिनिरासाय सहृदयव्युत्पत्तये वा तत्क्रियमाणमनतिसन्धेयमेव[3] । न हि सामान्यमात्रलक्षणेनोपयोगिविशेषलक्षणानां प्रतिक्षेपः शक्यः कर्तुम् । एवं हि सति सत्तामात्रलक्षणे कृते सकलसद्वस्तुलक्षणानां पौनरुक्त्यप्रसङ्गः । तदेवम्—

विमतिविषयो य आसीन्मनीषिणां सततम[4]विदितसतत्त्वः ।
ध्वनिसञ्ज्ञितः प्रकारः काव्यस्य व्यञ्जितः सोऽयम् ॥

प्रकारोऽन्यो गुणीभूतव्यङ्ग्यः काव्यस्य दृश्यते ।
यत्र व्यङ्ग्यान्वये वाच्यचारुत्वं स्यात्प्रकर्षवत् ॥ ३४ ॥

व्यङ्ग्योऽर्थो ललनालावण्यप्रख्यो यः प्रतिपादितस्तस्य प्राधान्ये ध्वनिरित्युक्तम् । तस्य तु[6] गुणीभावेन वाच्यचारुत्वप्रकर्षे गुणीभूतव्यङ्ग्यो नाम काव्यप्रभेदः प्रकल्प्यते । तत्र वस्तुमात्रस्य व्यङ्ग्यस्य तिरस्कृतवाच्येभ्यः[7] प्रतीयमानस्य कदाचिद्वाच्यरूपवाक्यार्थापेक्षया गुणीभावे सति गुणीभूतव्यङ्ग्यता ।

यथा —

१. "पातित्वेऽपि तस्य ग्रहादभिधेयमानं तद्विशेषस्य ध्वनेः"—क-ख. पातित्वेनापि–ध्. २. तस्य ग्रहादमिधीयमानमेतद्विशेषस्य–घ. ३. 'अभिसंधेयमेव'– क-ख. ४. 'अभिप्रायविषय' क – ख. ५. संज्ञकः KLV. ६. 'च' ग., तस्यैव – घ. ७. वाच्येभ्यः शब्देभ्यः – घ.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

3.34

காவிய வகையுள் ஒன்றான தொனி என்பது - இன்னது எனவும், அதன் நுண்மையான இயல்பு இத்தகையது எனவும் உணர்வதில் புலவர்களிடையே எப்போதுமே கருத்துவேறுபாடு இருந்து வந்துள்ளது; அது விளக்கப்பட்டது இதுவரை,

3.34

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

लावण्यसिन्धुरपरैव हि केयमत्र यत्रोत्पलानि शशिना सह सम्प्लवन्ते ।
उन्मज्जति द्विरदकुम्भतटी च यत्र यत्रापरे कदलिकाण्डमृणालदण्डाः ॥

अतिरस्कृतवाच्येभ्योऽपि शब्देभ्यः प्रतीयमानस्य व्यङ्ग्यस्य कदाचिद्वाच्यप्राधान्येन काव्यचारुत्वापेक्षया गुणीभावे सति गुणीभूतव्यङ्ग्यता, यथोदाहृतम् — 'अनुरागवती सन्ध्या' इत्येवमादि । तस्यैव स्वयमुक्त्या प्रकाशीकृतत्वेन गुणीभावः यथोदाहृतम्—'सङ्केतकालमनसम्' इत्यादि । रसादिस्वरूपव्यङ्ग्यस्य गुणीभावो रसवदलङ्कारे दर्शितः; तत्र च तेषामाधिकारिकवाक्यापेक्षया गुणीभावो विवहनप्रवृत्तभृत्यानुयायिराजवत् । व्यङ्ग्यालङ्कारस्य गुणीभावे दीपकादिर्विषयः ।

तथा —

प्रसन्नगम्भीरपदाः काव्यबन्धाः सुखावहाः ।
ये च तेषु प्रकारोऽयमेव योज्यः सुमेधसा ॥ ३५ ॥

ये चैतेऽपरिमितस्वरूपा अपि प्रकाशमानास्तथाविधार्थरमणीयाः सन्तो विवेकिनां सुखावहाः काव्यबन्धास्तेषु सर्वेष्वेवायं प्रकारो गुणीभूतव्यङ्ग्यो नाम योजनीयः । यथा—

लच्छी दुहिदा जामाउओ हरी तंस घरिणिआ गङ्गा ।
अमिअमिअङ्का अ सुआ अहो कुडुम्बं महोअहिणो ॥
लक्ष्मीर्दुहिता जामाता हरिस्तस्य गृहिणी गङ्गा ।
अमृतमृगाङ्कौ च सुतावहो कुटुम्बं महोदधेः ॥ [इति च्छाया]

---

१. चारुत्वापेक्षया - ख २. गुणभावः -ख. ३. रसादिरूपव्यङ्ग्यस्य - घ. ४. गुणीभावे रसवदलङ्कारो -ख. ५. 'रसवदलंकारविषयः प्राक्प्रदर्शितः ' क-ख. ६. ' तत्र च रसानामाधि ' क-ख. ७. विवाहप्रवृत्त° -ख. ८. गुणीभावो -घ. ९. प्रकारोऽयमेवं -ख. १०. परिमितस्वरूपा -ख. ११. ' प्रकाशमानविततार्थ ' क-ख. प्रकाशमानास्तथा रमणीयाः -ख. १२. ' पुआ ' क-ख.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

3.35

இதன் மற்றொருவகையும் காணப்படுகிறது; அதில் வியங்கியம் பிரதானமாய் விளங்காமல் இருக்கும் அதுபோன்ற இடங்களில், வாச்சியமும் வியங்கியமும் தொடர்பு கொண்டு ரண்டும் உணரப்படினும், வாச்சியத்தின் அழகே உயர்ந்து விளங்கும். (இது குணீபூத வியங்கியம் எனப்படும் இனி நானும் அதே சொல்லை வழங்குவேன் அதன் பொருள், வியங்கியம் தலைமையின்றி வாச்சியம் தலைமையும் சிறப்பும் பெறுதல் என்பது.)

3.35

பெண்பாலார் தம் எழில்போல் என முன்னர் உரைக்கப்பட்ட வியங்கியப்பொருள் பிரதானமாகும்போது தொனி என்றோம் அது தலைமையிழந்து, அதைப் புலப்படுத்தத் துணை புரிந்த வாச்சியமான பொருளே பிரதானமாகி மிக்க அழகும் பெற்று விடின், அது குணீபூத வியங்கியம் என்னும் காவிய வகையாகும்.

(வஸ்து எனப்படும் கருத்தோ, ஓர் அணியோ, (சுவையின் தோற்றம் நிலைத்தல் அதன் ஒடுக்கம் - சுவையுடன் பிற மெய்ப்பாடுகள் கலத்தல் என்னும் - ரஸோதயம் - ரஸபாவம், ரஸ சாந்தி - ரஸ சபலதை போன்ற) சுவை முதலியனவோ புலப்படும் வியங்கியம் - தொனி, வஸ்துத்வனி, அலங்காரத்வனி, ரஸத்வனி என மூவகைப்படும்)

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

वाच्यालङ्कारवर्गोऽयं व्यङ्ग्यांशानुगमे सति ।
प्रायेणैव परां छायां बिभ्रल्लक्ष्ये निरीक्ष्यते ॥ ३६ ॥

वाच्यालङ्कारवर्गोऽयं व्यङ्ग्यांशस्यालङ्कारस्य[1] वस्तुमात्रस्य वा[2] यथायोगमनुगमे सति च्छायातिशयं बिभ्रल्लक्षणकारैरेकदेशेन दर्शितः । स तु तथारूपः प्रायेण सर्व एव परीक्ष्यमाणो लक्ष्ये निरीक्ष्यते । तथा हि—दीपकसमासोक्त्यादिवदन्येऽप्यलङ्काराः प्रायेण व्यङ्ग्यालङ्कारान्तरवस्त्वन्तरसंस्पर्शिनो[3] दृश्यन्ते । यतः प्रथमं तावदतिशयोक्तिगर्भता सर्वालङ्कारेषु शक्यक्रिया । कृतैव च सा महाकविभिः कामपि काव्यच्छविं पुष्यति[4], कथं ह्यतिशययोगिता स्वविषयौचित्येन क्रियमाणा सती काव्ये नोत्कर्षमावहेत् । भामहेनाप्यतिशयोक्तिलक्षणे यदुक्तम्—

सैषा सर्वैव[5] वक्रोक्तिरनयार्थो विभाव्यते ।
यत्नोऽस्यां कविना कार्यः कोऽलङ्कारोऽनया विना ॥ इति ॥

तत्रातिशयोक्तिर्यमलङ्कारमधितिष्ठति कविप्रतिभावशात्तस्य चारुत्वातिशययोगोऽन्यस्य[6] त्वलङ्कारमात्रतैवेति सर्वालङ्कारशरीरस्वीकरणयोग्यत्वेनाभेदोपचारात्सैव[7] सर्वालङ्काररूपेत्ययमेवार्थोऽवगन्तव्यः । तस्याश्चालङ्कारान्तरसंकीर्णत्वं कदाचिद्वाच्यत्वेन कदाचिद्व्यङ्ग्यत्वेन । व्यङ्ग्यत्वमपि कदाचित्प्राधान्येन कदाचिद्गुणभावेन । तत्राद्ये पक्षे वाच्यालङ्कारमार्गः । द्वितीये तु ध्वनावन्तर्भावः । तृतीये तु गुणीभूतव्यङ्ग्यरूपता ।

अयं च प्रकारोऽन्येषामप्यलङ्काराणामस्ति, तेषां तु[8] न सर्वविषयः । अतिशयोक्तेस्तु सर्वालङ्कारविषयोऽपि सम्भवतीत्ययं विशेषः । येषु चालङ्कारेषु

१. 'व्यङ्ग्यस्यांशस्यालंकारस्य वा यथायोगं' ग. २. वा – घ पुस्तके नास्ति। ३. 'व्यङ्ग्यालंकारान्तरसंस्पर्शि' क-ख. व्यङ्ग्यालंकारवस्त्वन्तरसंस्पार्शिनो–घ. ४. पुष्यतीति –घ. ५. सर्वत्र–घ. ६. अतिशययोगे°–घ. ७. 'सैषालंकार'–क-ख. ८. 'तु'–घ पुस्तके

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

3.36

தெளிவும் அழகும் கொண்ட சொற்களால் இயன்றனவும், இன்பமூட்டுவனவும் ஆகும் காவிய அமைப்புக்கள் அனைத்திலும், நுண்ணறிவு உடைய ஒருவன் இதுபோன்ற குணீ பூதவியங்கியவகை கண்டுணர்ந்து அமைத்தல் வேண்டும். 3.36

சொல்லளவில் சுருக்கமுடையனவேனும் பொருள்வளம் தோற்று விக்கும் இயல்பு டையனவாய் அறிவுடையோர்க்கு இன்பமூட்டும் காவிய அமைப்புக்கள் அனைத்திலுமே கவி இத்தகைய குணீபூத வியங்கியம் அமைய காவியம் இயற்றுதல் வேண்டும்.
ஓர் எடுத்துக்காட்டு:- "லக்ஷ்மிதேவி மகள் திருமால் மாப்பிள்ளை மனைவி கங்கை; அமுதமும் சந்திரனும் மக்கள் ஆகா என்னே" கடலினது குடும்பம்!"

(இங்ஙனம் அடைமொழிகளால் வருணிக்கப்பட்ட கடல், உயிர்நலம் உடையதென்பது வியங்கியமான கருத்து ஆனால், ஆகா, என்னே கடலின் குடும்பம் என்ற வியப்புரையால் இக்கருத்து தலைமை இழந்துவிடுகிறது. அந்த வியப்பையே வளர்த்துத் துணையும் புரிகிறது. (பரிகாரலங்காரம் என்ற அணி இங்கு வாச்சியம்.)

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

साहश्यमुखेन तत्त्वप्रतिलम्भः यथा रूपकोपमातुल्ययोगितानिदर्शनादिषु तेषु गम्यमानधर्ममुखेनैव यत्सादृश्यं तदेव शोभातिशयशालि भवतीति ते सर्वेऽपि चारुत्वातिशययोगिनः सन्तो गुणीभूतव्यङ्ग्यस्यैव विषयाः । समासोक्त्याक्षेपपर्यायोक्तादिषु तु गम्यमानांशाविनाभावेनैव तत्त्वव्यवस्थानाद्गुणीभूतव्यङ्ग्यता निर्विवादैव । तत्र च गुणीभूतव्यङ्ग्यतायामलङ्काराणां केषाञ्चिदलङ्कारविशेषगर्भतायां नियमः । यथा व्याजस्तुतेः प्रेयोलङ्कारगर्भत्वे । केषाञ्चिदलङ्कारमात्रगर्भतायां नियमः । यथा सन्देहादीनामुपमागर्भत्वे । केषाञ्चिदलङ्काराणां परस्परगर्भतापि सम्भवति । यथा दीपकोपमयोः । तत्र दीपकमुपमागर्भत्वेन प्रसिद्धम् । उपमापि कदाचिद्दीपकच्छायानुयायिनी । यथा मालोपमा । तथा हि 'प्रभामहत्या शिखयेव दीपः' इत्यादौ स्फुटैव दीपकच्छाया लक्ष्यते ।

तदेवं व्यङ्ग्यांशसंस्पर्शे सति चारुत्वातिशययोगिनो रूपकादयोऽलङ्काराः सर्व एव गुणीभूतव्यङ्ग्यस्य मार्गः । गुणीभूतव्यङ्ग्यत्वं च तेषां तथाजातीयानां सर्वेषामेवोक्तानुक्तानां सामान्यम् । तल्लक्षणे सर्वे एवैते सुलक्षिता भवन्ति । एकैकस्य स्वरूपविशेषकथनेन तु सामान्यलक्षणरहितेन प्रतिपदपाठेनेव शब्दा न शक्यन्ते तत्त्वतो निर्ज्ञातुम्, आनन्त्यात् । अनन्ता हि वाग्विकल्पास्तत्प्रकारा

---

१. विषयः -घ. २. '°स्थापनात्' -क-ख. ३. 'काचित्' - ग. ४. 'इत्यादौ विषये'-ग. ५. 'उपलक्ष्यते'-क-ख. ६. 'रूपकाद्यलंकाराः'-ग. ७. 'उक्तानां'-ख; 'उक्तानुक्तानां'-ग. ८. रूपविशेषकथनेन - घ. ९. °पाठेनैव - घ. प्रतिपाद°-BP. घ.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

एव चालङ्काराः । गुणीभूतव्यङ्ग्यस्य च प्रकारान्तरेणापि व्यङ्ग्यार्थानुगमलक्षणेन[1] विषयत्वमस्त्येव । तदयं ध्वनिनिष्यन्द[2]रूपो द्वितीयोऽपि महाकविविषयोऽतिरमणीयो लक्षणीयः सहृदयैः । सर्वथा नास्त्येव सहृदयहृदयहारिणः काव्यस्य स प्रकारो यत्र न प्रतीयमानार्थसंस्पर्शेन सौभाग्यम् । तदिदं[3] काव्यरहस्यं परमिति सूरिभिर्भावनीयम्[4] ।

मुख्या महाकविगिरामलङ्कृति[5]भृतामपि ।
प्रतीयमानच्छायैषा भूषा लज्जेव योषिताम् ॥ ३७ ॥

अनया सुप्रसिद्धोऽप्यर्थः[6] किमपि कामनीयकमानीयते ।

तद्यथा—

विस्रम्भोत्था मन्मथाज्ञाविधाने ये मुग्धाक्ष्याः केऽपि लीलाविशेषाः[7] ।
अक्षुण्णास्ते चेतसा केवलेन स्थित्वैकान्ते सन्ततं भावनीयाः ॥

इत्यत्र केऽपीत्यनेन पदेन वाच्यमस्पष्टमभिदधता प्रतीयमानं[8] वस्त्व[9]क्लिष्टमनन्तमर्पयता का छाया नोपपादिता ।

अर्थान्तरगतिः काक्वा या चैषा परिदृश्यते ।
सा व्यङ्ग्यस्य गुणीभावे प्रकारमिममाश्रिता ॥ ३८ ॥

या चैषा काका क्वचिदर्थान्तरप्रतीतिर्दृश्यते सा व्यङ्ग्यस्यार्थस्य गुणीभावे सति गुणीभूतव्यङ्ग्यलक्षणं[10] काव्यप्रभेदमाश्रयते । यथा— "स्वस्था

---

१. लक्षणेव – घ. २. निष्पंद° – घ. ३. 'तद्धि'–ग. ४. 'भावनीयामिति'–क.ख- ५. 'अलंकार'–ग. ६. 'काव्यार्थः'–क-ख. ७. लीलाविलासाः–घ. ८. 'प्रतीयमानत्वं'–क-ख. ९. 'वस्तु' घ –पुस्तके नास्ति. १०. 'गुणीभावव्यङ्ग्यलक्षणमिमं' – क-ख.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

3.37

உவமை முதலிய பொருளணிகள் அனைத்தும், குணீபூதவியங் கியமாகும். கருத்து அல்லது பிறிதொரு அணி ஆகியவற்றுடன் சேரும்போது மிகப் பெரிய அளவில் இலக்கியத்தில் அழகு பெற்றுக் காணப்படுகிறது. 3.37

இதைக் காவிய இலக்கணம் கண்ட பலரும் ஓரளவுதான் காட்டியுள்ளனர். ஆனால் ஆராய்ந்துப் பார்த்தால், பொருளணிகள் அனைத்துமே, குணீபூதவியங்கியத்தின் சேர்க்கையினாலும் அதன் துணைவலியாலுமே அழகு பெறுவதைக் காணலாம்.

தீபகம் ஸமாஸோக்தி (திலகம் -ஒட்டு) என்ற அணிகளில் வியங்கிய மாக முறையே உவமையும் பிறதொரு கருத்தும் அமைவது போலவே மற்ற அணிகளும் வியங்கியமாக ஓர் அணியோ அல்லது வேறு கருத்தோ தழுவுவனவாகவே உள்ளன. அணிகள் யாவற்றை யுமே அதிசயோக்தி -உயர்வு நவிற்சியை உட்கொண்டவகையில் அமைத் தல் கூடும் அவ்வாறு மஹாகவிகள் செய்திருப்பது காவியத்திற்குத் தனிச் சிறப்படைய அழகையும் தந்திருக்கிறது எனவே அதற்குரிய பொருத்தமுடைய வகையில் உயர்வு நவிற்சியாகக் கூறினால் அது காவியத்திற்கு எவ்வாறு உயர்வளிக்காமற்போகும்? தொனிகாரருக்கு (பாமஹர் என்ற அலங்கார நூல் ஆசிரியர் முற்பட்டவர் - அதிசயோக்தி என்பதை விளக்குமுகத்தான் கூறியதும் நாம் சொன்ன கருத்துக்கு மாறுபட்டதன்று என்று காட்டக் கூறுகிறார்) பாமஹர் கூற்று:- அதிசயோக்தி என்று இலக்கணம் கூறப்பட்ட இதுதான் எல்லாவிடத்திலும் (பிற அணிகளிலும்) வக்ரோக்தி எனப்படுவது; ஆகவே கவியானவன் இதை அமைக்கத்தான் முயலுதல் வேண்டும். இதைவிட வேறு அலங்காரம்தான் யாது உண்டு, இதனால்தான் கூறும்பொருள் அழகுபெற்றுச் சுவைக்கப்படும்.

(இங்கு வக்ரோக்தி என்று கூறப்படுவது, சாதாரணமாக மக்கள் ஒரு கருத்தைக் கூறப் பயன்படுத்தும் சொல்லும் பொருளும் போலாது; தனியழகுள்ள முற்றிலும் வேறுவகையான சொல்லையும், பொருளையும் பயன்படுத்திக் கூறுதல் ஆகும் இந்த வக்கிரோக்தியையே மிகுத்தும் தனித்தும் கூறும் நூல் "வக்ரோக்தி ஜீவிதம்" என்ற பெயரில் வடமொழியில் உண்டு)

3.38

வாச்சியமான பொருளணிகள் பலகொண்டன வேனும், மகா கவிகளின் வாக்குக்கு மிகவும் முக்கியமான (இன்றியமையாதது) இந்த வியங்கிய அழகே, மகளிர்க்கு நாணம் போன்ற அணியாகும். 3.38

இத்தகைய வியங்கிய அழகினால், பலரும் அறியப் பழைமையைப் பெறுகின்றன.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

भवन्ति मयि जीवति धार्तराष्ट्राः" । यथा वा—

आम असइओ ओरम पइव्वए ण तुएँ मलिणिअं सीलम् ।
किं उण जणस्स जाअ व्व चन्द्रिलं तं ण कामेमो ॥
[आम असत्यः उपरम पतिव्रते न त्वया मलिनितं शीलम् ।
किं पुनर्जनस्य जायेव नापितं तं न कामयामहे ॥ [इति च्छाया]

शब्दशक्तिरेव हि स्वाभिधेयसामर्थ्याक्षिप्तकाकुसहाया सत्यर्थविशेषप्रतिपत्तिहेतुर्न काकुमात्रम् । विषयान्तरे स्वेच्छाकृतात्काकुमात्रात्तथाविधार्थप्रतिपत्त्यसम्भवात् । स चार्थः काकुविशेषसहायशब्दव्यापारोपारूढोऽप्यर्थसामर्थ्यलभ्य इति व्यङ्ग्यरूप एव । वाचकत्वानुगमेनैव तु यदा तद्विशिष्टवाच्यप्रतीतिस्तदा गुणीभूतव्यङ्ग्यतया तथाविधार्थद्योतिनः काव्यस्य व्यपदेशः । व्यङ्ग्यविशिष्टवाच्याभिधायिनो हि गुणीभूतव्यङ्ग्यत्वम् ।

प्रभेदस्यास्य विषयो यश्च युक्त्या प्रतीयते ।
विधातव्या सहृदयैर्न तत्र ध्वनियोजना ॥ ३९ ॥

सङ्कीर्णो हि कश्चिद्ध्वनेर्गुणीभूतव्यङ्ग्यस्य च लक्ष्ये दृश्यते मार्गः । तत्र यस्य युक्तिसहायता तत्र तेन व्यपदेशः कर्तव्यः । न सर्वत्र ध्वनिरागिणा भवितव्यम् । यथा—

---

१. 'कृतकाकु' – ग. २. 'व्यापारोऽप्यर्थरूढो' – क-ख. ३. 'सामर्थ्याल्लभ्यते' – ग. ४. 'वाच्यार्थ°' – क-ख. ५ व्यङ्ग्यस्य विशिष्ट – घ. ६. 'क्वचित्' – ग. ७. 'तत्र' – ग. पुस्तके नास्ति'. ८. यद्यस्य – घ, KLV. ९. 'तद्नेन' – क-ख.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

எடுத்துக்காட்டு:- (அச்சம், நாணம் முதலியவற்றை அறவே நீக்கி இஷ்டப்படி விளையாடுங்கள் என) மன்மதன் பிறப்பித்த ஆணையை அப்படியே நிறைவேற்றும் வகையில் - துளிகூட நாணமோ அச்சமோ இன்றிச் செயற்படுகின்ற இந்தக் கண்ணழகி செய்யும் லீலைகளும் புத்தம்புதியன பார்வையும் பிறவுமான அந்தந்த அழகுகள் இத்தகையன என்று விவரித்துக் கூற ஒண்ணாதவை அவற்றைத் தனியே அமர்ந்து மனம் ஒருமித்து இடைவிடாது நினைத்து நினைத்து இன்புறுதலே தகும். இதில் அந்தந்த அழகுகள் - விவரித்துக் கூற 1 ஒண்ணாதன என்ற சொல் வாச்சியமான கருத்தைத் தெளிவில்லாமல் தான் கூறுகிறது. ஆனால் அதனால் தோன்றும் வியங்கியத்தை- எல்லையில்லாவகையில் எளிதில் கூறிவிடுகிறதே. இதனால் எய்தப்பெறாத அழகுதான் யாதோ? (எத்தனையோ அழகுகள் வியங்கியமாகின்றன என்பது இவ்வெதிர்மறை வினாவின் கருத்து). (இது தவிர - சோகம், அச்சம் போன்ற வளர்ச்சிகள் போன்றவை தோன்ற குரலில் ஏற்படும் மாறுபாடு என்று பொருள்படும், "காகு" என்பதால் வரும் குணீபூதவியங்கியமும் உண்டு.

3.39

சுற்று ஒன்றில் காகுவினால் பொருள் வேறுபாடு உண்டாவதும், வியங்கியம் தலைமை யின்றிக் குணீபூதம் அடையும் இந்தவகைக் காவியத்தைச் சேர்ந்ததே. (இதன் விருத்தியில் விசேஷம் இல்லை).

3.39

அறவே பொருள் மறைந்த சொற்களிலிருந்து புலப்படும் வகையில் கருத்து ஒன்று வியங்கியமாய் அமைய, அது அந்த வாச்சியப் பொருளை நோக்கத் தலைமையிழந்து தோன்றின் குணீபூதவியங்கியம் ஆகும்.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

पत्युः शिरश्चन्द्रकलामनेन स्पृशेति सख्या परिहासपूर्वम् ।
सा रञ्जयित्वा चरणौ कृताशीर्माल्येन तां निर्वचनं जघान ॥

यथा[1] च—

प्रयच्छतोच्चैः कुसुमानि मानिनी विपक्षगोत्रं दयितेन लम्भिता ।
न किञ्चिदूचे चरणेन केवलं लिलेख बाष्पाकुललोचना भुवम् ॥

इत्यत्र 'निर्वचनं जघान', 'न किञ्चिदूचे', इति प्रतिषेधमुखेन व्यङ्ग्यस्यार्थस्योक्त्या किञ्चि[2]द्विषयीकृतत्वाद्गुणीभा[3]व एव शोभते । यदा[4] वक्रोक्तिं विना व्यङ्ग्योऽर्थस्तात्पर्येण प्रतीयते[5] तदा तस्य प्राधान्यम् । यथा— 'एवं वादिनि देवर्षौ' इत्यादौ । इह पुनरुक्तिर्भङ्ग्यास्तीति वाच्यस्यापि प्राधान्यम् । तस्मान्नात्रानुरणनरूपव्यङ्ग्यध्वनिव्यपदेशो[6] विधेयः ।

प्रकारोऽयं गुणीभूतव्यङ्ग्योऽपि ध्वनिरूपताम् ।
धत्ते रसादितात्पर्यपर्यालोचनया पुनः ॥ ४० ॥

गुणीभूतव्यङ्ग्योऽपि काव्यप्रकारो रसभावा[7]दितात्पर्यालोचने[8] पुनर्ध्व[9]निरेव सम्पद्यते । यथा[10]त्रैवानन्तरोदाहृते श्लोकद्वये ।

यथा च—

दुराराधा राधा सुभग यदनेनापि मृजतः[11]
स्तवैतत्प्राणेशाजघनवसनेनाश्रु पतितम् ।

१. 'तथा'–क-ख. २. 'न किंचित्'–ग. ३. 'गुणभाव'–ग. ४. 'तस्माद्वक्रोक्तिं विना'–क-ख. ५. 'प्रकाशते तत्र'–क-ख. ६. 'भ्रमः'–क-ख. ७. 'रसभावतात्पर्य'–क-ख. ८. 'पर्यालोचने स पुनः–क-ख. ९. 'पुनरेव ध्वनिः'–ग. १०. यथा तत्रैवोदाहृते'–ग. ११. 'मृजतः'–क-ख.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

நான் உயிரோடிருக்கத் திருதராட்டிரன் மக்கள் நலமுறுவர் (உணர்ச்சிக் குறியிட்ட சொற்கள் காகுவாய் உச்சரிக்கப்படுதல் வேண்டும், அதனால் அன்னார் நலமுறார் என எதிர் மறையாகும்) தொடர்பு அறியச் செய்யுள் முழுவதையும் கூறுகிறேன்.

அரக்கு மாளிகை, விஷம் கலந்த சோறு, சூதாட்டத்திற்கு அழைத்தது போன்ற செயல்களால் எங்களை எங்கள் உயிரிலும் பெருஞ்செல்வத்திலும் தாக்கி அழித்து, எங்கள் மனைவியை முடியும் ஆடையும் பற்றி இழுத்தும்... (ஊம்...) நான் உயிரோடிருக்கத் திருதராட்டிரன் மக்கள் நலமுறுவர்.

மற்றொன்று: பலர் முன்னிலையில் தன்னைப் பழித்த மனைத் தலைவி (அவளும் ஒழுக்கம் தவறியவளே) ஒருத்தியைப் பரத்தையொருத்தி சாடியுரைத்தது: "நாங்கள் ஒழுக்கம் கெட்டவர்களே; அம்மா பதிவிரதையே; போதும் நிறுத்து; உன் ஒழுக்கம் மாசுபடவே இல்லை; ஒருவனுக்கு மனைவியாயிருந்தும் நாங்கள் நாவிதனிடம் காமமுறவில்லை!"

(இதிலும் காகுவால் குணீபூதவியங்கியம் அழகுறுதல் காண்க)

சொல்லின் ஆற்றல்தான் (சப்தசக்தி) தன் நேர்ப் பொருளின் திறத்தால் கொண்ட காகுவின் துணையுடன் குறிப்பிட்டதொரு வேறு பட்ட பொருளை உணர்த்தக் காரணம் ஆகிறது காகு மட்டுமே இதைச் செய்வதன்று நேர்ப்பொருள் ஒன்று இல்லாவிடத்தில் - ஒருவன் தன் விருப்பப்படிச் செய்யும் காகுவால் (குரல் மாறுபாட்டால்) மட்டுமே அத்தகைய பொருள் தோன்றுவதில்லை அந்த வேறுபட்ட பொருளும் காகு போன்றவற்றின் துணைகொண்ட சொல்லின் செயலைச் சார்ந்தே தோன்றும் எனினும், அதுவும் அர்த்தத்தின் - நேர்ப் பொருளின் ஆற்றலால் கிடைப்பதால் வியங்கிய அமைகின்றது.

வடிவில் வாசகமாய் இருத்தலை (அபிதைப் பொருளை)ப் பின்பற்றியே - வியங்கியமான பொருளுடன் வாச்சியார்த்தம் தோன்றும்போது, (வாச்சியப்பொருளுடன் கூடிய வியங்கியம் என்றதால் - வாச்சியமே பிரதானமாய் ஆவது என்பது பொருள்) அத்தகைய பொருளைப் புலப்படுத்தும் காவியத்தை குணீபூதவியங்கியம் எனக் குறிக்கின்றோம். ஏனெனில், வியங்கியத்துடன்கூடிய வாச்சியத்தைக்கொண்ட காவியத்திற்குத்தான் (அதில் வியங்கியம் சிறப்பின்றி அமைவதால்) குணீபூதவியங்கியத் தன்மை உண்டு. (வியங்கியப்பொருள் வாச்சியப் பொருட்கு அடங்கித் தணிந்துவிடுதல்.)

3.40

பொருத்தமும் அழகின் ஏற்றத்தாழ்வும் பற்றிய ஆய்வுமுறையால், இதற்கு குணீபூதவியங் கியத்திற்கு உரியது என்று தோன்றும் இடங்களில், சுவையறியும் அறிஞர் தொனியென்று கருதல் வேண்டாவாம். இலக்கியத்தில் தொனி பயிலும் இடமும் குணிபூதவியங்கியம் அமையும் இடமும் விரவிக் காணப்படும் மேற்கண்டவாறு யுக்தியால் ஆய்ந்து அதற்கேற்ப அதைக் குறித்தல் வேண்டுமேயன்றி, எல்லா இடத்தும் தொனியிலேயே ஆவல்கொள் வோராய் இருத்தல் வேண்டாவாம். 3.40

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

कठोरं स्त्रीचेतस्तदलमुपचारैर्विरम हे
क्रियात्कल्याणं वो हरिरनुनयेष्वेवमुदितः ॥

एवं स्थिते च 'न्यक्कारो ह्ययमेव' इत्यादिश्लोक[1]निर्दिष्टानां पदानां व्यङ्ग्यविशिष्टवाच्यप्रतिपादनेऽप्येतद्वाक्यार्थीभूतरसापेक्षया व्यञ्जकत्वमुक्तम्। न तेषां[2] पदानामर्थान्तरसंक्रमितवाच्यध्वनिभ्रमो विधातव्यः, विवक्षितवाच्यत्वात्तेषाम्। तेषु हि व्यङ्ग्यविशिष्टत्वं वाच्यस्य प्रतीयते न तु व्यङ्ग्यरूपपरिणतत्वम्। तस्माद्वाक्यं तत्र ध्वनिः, पदानि तु गुणीभूतव्यङ्ग्यानि। न च केवलं[3] गुणीभूतव्यङ्ग्यान्येव पदान्यलक्ष्यक्रमव्यङ्ग्यध्वनेर्व्यञ्जकानि यावद[4]र्थान्तरसंक्रमितवाच्यानि ध्वनिप्रभेद[5]रूपाण्यपि। यथात्रैव श्लोके रावण इत्यस्य प्रभेदान्तररूपव्यञ्जकत्वम्[6]। यत्र तु वाक्ये रसादितात्पर्यं नास्ति गुणीभूतव्यङ्ग्यैः पदैरुद्भासितेऽपि तत्र गुणीभूतव्यङ्ग्यतैव समुदायधर्मः। यथा—

राजानमपि सेवन्ते विषमप्युपयुञ्जते[7]।
रमन्ते च सह स्त्रीभिः कुशलाः खलु[8] मानवाः ॥

---

१. श्लोके – घ. २. 'न त्वेषां पदार्थानां' क-ख. ३. 'न च केवलपदान्यलक्ष्य' ग. ४. 'अपि तु' – ग. ५. ध्वनिप्रभेद – घ, KLV. ६. °न्तररूपस्य व्यञ्जकत्वम् – घ. ७१. °पभुञ्जते – घ. ८. 'हन्त' – ग.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

(திருமணத்தின்போது அணிசெய்த தோழியின்பால் உமாதேவி செய்தது - குமார ஸம்பவம் - ஏழாவது ஸர்க்கம்)

"தோழி பார்வதியின் கால்களுக்குச் செம்பஞ்சிக் குழம்பூட்டி அழகுசெய்து, "இந்தக் காலால் உன் கணவனது தலையில் இருக்கும் சந்திரகலையைத் தீண்டுவாயாக" என்று வாழ்த்தினாள். (புணர்ச்சி விளையாட்டுப்போக்கிலோ, அல்லது ஊடல் தீர்க்க வேண்டியோ ஆண்மக்கள் பெண்பாலார் காலில் தலைபட நேர்தல் மிகுந்த இன்பம் தரும் ஒன்று என்பது சிருங்காரமறை) (அப்படித் தோழி வாழ்த்திய போது பார்வதி அந்தத் தோழியைத் தன் கையிலிருந்த பூமாலையால், வாய்பேசாது அடித்தாள்.)"

மற்றொன்று:- (கிராதார்ஜுனியம் - பாரவி - 8ஆம் சர்க்கம்)

எட்டாத உயரத்தில் இருந்த பூக்களை அவள் கேட்கத் தானே அவற்றைப் பறித்து அவளிடம் கொடுக்கவந்த காதலன் தவறிப்போய் வேறொருத்தியின் பெயரால் அவளை அழைத்த போது, அவள் யாதுமே கூறாமல், கண்ணீர் துளிர்த்துக் கலங்கிய கண்ணுடன், தன் காலால் தரையைக்கிளறி எழுதிக்கொண்டிருந்தாள். (இவற்றுள் வியங்கியம் வாச்சியத்தால் வெளிப்படையானமை காண்க). இவற்றுள், முன்னதில்- வாய் பேசாது அடித்தான் எனினும் பின்னதில் யாதுமே கூறாமல் என்றும் மறைமுகமாய் வியங்கியப் பொருளைச் சொன்னதால் (கூற்று இன்றி வாச்சியத்திற்கு அடங்கியே புலப்படுவதால்) குணீபூதவியங்கிமே அழகு பெறுகிறது. இவ்வாறின்றி முன்னர் காட்டிய, "பார்வதி விளையாட்டுத் தாமரையின் இதழ்களை எண்ணிக்கொண்டாடுகிறாள்" என்ற இடத்தில் வியங்கியம் வெளிப்படையாக வின்றித் தாத்பரியமாக - அதைக் கூறும் எத்தகைய வாசகமும் இல்லாமலேயே, தோன்று வதால் அங்கே அது பிரதானமாகிறது ஆனால் மேலே காட்டப்பட்ட இரண்டு உதாரணங்களிலும், கூற்றுவகையால் வாச்சியப் பொருளும் பிரதானம் ஆகிவிடுகிறது ஆகவே இவற்றில் தொடரோசை போன்ற தொனியென்று இதைக் குறித்தல் இல்லை.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

इत्यादौ । वाच्यव्यङ्ग्ययोः[1] प्राधान्याप्राधान्यविवेके परः प्रयत्नो विधातव्यः, तेन[2] ध्वनिगुणीभूतव्यङ्ग्ययोरलङ्काराणां चासङ्कीर्णो विषयः सुज्ञातो भवति । अन्यथा तु प्रसिद्धालङ्कारविषय एव व्यामोहः प्रवर्तते । यथा[3]—

लावण्यद्रविणव्ययो न गणितः क्लेशो महान् स्वीकृतः[4]
स्वच्छन्दस्य[5] सुखं जनस्य वसतः चिन्तानलो दीपितः ।
एषापि स्वयमेव[6] तुल्यरमणाभावाद्वराकी हता
कोऽर्थश्चेतसि वेधसा विनिहितस्तन्व्यास्तनुं तन्वता ॥

इत्यत्र[7] व्याजस्तुतिरलङ्कार इति व्याख्यायि केनाचित्, तन्न चतुरस्रम्; यतोऽस्याभिधेयस्यैतदलङ्कारस्वरूपमात्रपर्यवसायित्वे[8] न सुश्लिष्टता । यतो न तावदयं रागिणः कस्यचिद्विकल्पः । तस्य 'एषापि स्वयमेव तुल्यरमणाभावाद्वराकी हता' इत्येवंविधोक्त्यनुपपत्तेः । नापि नीरागस्य; तस्यैवंविधविकल्पपरिहारैकव्यापारत्वात् । न चायं श्लोकः क्वचित्प्रबन्ध इति श्रूयते, येन तत्प्रकरणानुगतार्थतास्य परिकल्प्यते । तस्मादप्रस्तुतप्रशंसेयम् । यस्मादनेन वाच्येन गुणीभूतात्मना निस्सामान्य[9]गुणावलेपाध्मातस्य निजमहिमोत्कर्षजनित-

१. °व्यङ्ग्ययोश्च – घ.　२. येन – घ.　३. तथा हि – घ.　४. अर्जितः – घ.
५. 'स्वच्छन्दस्य सखीजनस्य वसताश्चिन्तानलो दीपितः' – क-ख.; स्वच्छन्दं चरतो जनस्य हृदये चिन्ताज्वरो निर्मितः – घ.　६. 'स्वगुणानुरूपरमाणाभावात्' – ग.　७. इत्ययं श्लोको व्याजस्तुत्यलंकार° तन्न चैतत् चतुरस्रम्' – ग.　८. °सायित्वेन – घ.　९. निःसामान्य – घ.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

समत्सरजनज्वरस्य[1] विशेषज्ञमात्मनो न कश्चिदेवापरं पश्यतः परिदेवितमेतदिति प्रकाश्यते । तथा चायं धर्मकीर्तेः श्लोक इति प्रसिद्धिः । सम्भाव्यते च तस्यैव । यस्मात्—

अनध्यवसितावगाहनमनल्पधीशक्तिना—
प्यदृष्टपरमार्थतत्त्वमधिकाभियोगैरपि ।
मतं मम जगत्यलब्धसदृशप्रतिग्राहकं
प्रयास्यति पयोनिधेः पय इव स्वदेहे जराम् ॥

इत्यनेनापि श्लोकेनैवंविधोऽभिप्रायः प्रकाशित एव । अप्रस्तुतप्रशंसायां च यद्वाच्यं तस्य कदाचिद्विवक्षितत्वं, कदाचिदविवक्षितत्वं, कदाचिद्विवक्षिताविवक्षितत्वमिति त्रयी बन्धच्छाया । तत्र विवक्षितत्वं यथा—

परार्थे यः पीडामनुभवति भङ्गेऽपि मधुरो[2]
यदीयः सर्वेषामिह खलु विकारोऽप्यभिमतः ।
न सम्प्राप्तो वृद्धिं यदि स भृशमक्षेत्रपतितः
किमिक्षोर्दोषोऽसौ न पुनरगुणाया मरुभुवः ॥

यथा वा ममैव—

अमी ये दृश्यन्ते ननु सुभगरूपाः सफलता
भवत्येषां यस्य क्षणमुपगतानां विषयताम् ।
निरालोके लोके[3] कथमिदमहो चक्षुरधुना
समं जातं सर्वैर्न सममथवान्यैरवयवैः ॥

अनयोर्हि द्वयोः श्लोकयोरिक्षुचक्षुषी विवक्षितस्वरूपे एव न च[4] प्रस्तुते । महागुणस्याविषयपतितत्वादप्राप्तपरभागस्य कस्यचित्स्वरूपमुपवर्णयितुं द्वयोरपि श्लोकयोस्तात्पर्येण प्रस्तुतत्वात् । अविवक्षितत्वं यथा—

---

१. 'समस्तसमत्सरज्वरस्य'–क-ख. २. 'मधुर इत्यादि'–ग-पुस्तके एतावदेवास्ति, न तु संपूर्ण पद्यम्. ३. 'देशे'–क-ख. ४. तु –घ.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

3.46

அது (தொனி) அலங்காரங்களுடனும் (பொருள் அணிகள்) குணீ பூதவியங்கியத்தின் பல திறப்பட்ட வகைகளுடனும், ஸங்கரம் ஸம்ஸ்ருஷ்டி என்ற முறையில் கலந்து பல திறப்பட்டதாய் விளங்கும். (ஒரு விளக்கம் அணிகளின் கலப்பு - ஸங்கரம் - இதுவே ஸங்கீர்ணம் எனவும்படும் என்பது - செய்யுளில் ஒரே இடத்தில் இரண்டு அணிகள் கலத்தல் ஸம்ஸ்ருஷ்டி - செய்யுளில் ஒரே இடத்தில் இரண்டு அணிகள் கலத்தல் ஸம்ஸ்ருஷ்டி - செய்யுளில் ஓரிடத்து ஓர் அணியும் வேறிடத்துப் பிறிதோர் அணியும் வந்து கலத்தல் என்பர் மேலே தொனி விளக்குக் காட்டும் உதாரணங்களினால், தொனியின் கலப்பும் இவ்விரு வகைத்து எனத் தெரிகின்றது் அந்தவகையில் ஸங்கரம் மூன்று: (1) ஒன்றையொன்று இன்றிமையாது அவாவும் அங்காங்கிபாவம் (2) ஸந்தேஹத்தால் வருவது (3) ஒரே வாசகத்துள் (சொல்லுள்) கலத்தல் என்பன. ஸம்ஸ்ருஷ்டி என்பது ஒரே இடத்தில் அவாய் நிலை இன்றியே கலத்தல் என்ற ஒரே வகை).

3.46

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

कस्त्वं भोः कथयामि दैवहतकं मां विद्धि शाखोटकं
वैराग्यादिव वक्षि साधु विदितं कस्मादिदं कथ्यते ।
वामेनात्र वटस्तमध्वगजनः सर्वात्मना सेवते
न च्छायापि परोपकारकरिणी[2] मार्गस्थितस्यापि मे ॥

न हि वृक्षविशेषेण सहोक्तिप्रत्युक्ती सम्भवत इत्यविवक्षिताभिधेये-नैवानेन श्लोकेन समृद्धासत्पुरुषसमीपवर्तिनो[3] निर्धनस्य कस्याचिन्मनस्विनः परिदेवितं तात्पर्येण वाक्यार्थीकृतमिति प्रतीयते । विवक्षितत्वाविवक्षितत्वं यथा —

उप्पहजाआएँ असोहिणीएँ फलकुसुमपत्तरहिआए ।
वेरीएँ वइं देन्तो पामर हो ओहसिज्जिहसि ॥
उत्पथजातायाः अशोभनायाः फलकुसुमपत्ररहितायाः ।
बदर्या वृत्तिं ददत् पामर भो अवहसिष्यसे ॥ [इति च्छाया]

अत्र हि वाच्यार्थो नात्यन्तं सम्भवी न चासम्भवी[4] । तस्माद्वाच्य-व्यङ्ग्ययोः प्राधान्याप्राधान्ये यत्नतो निरूपणीये ।

प्रधानगुणभावाभ्यां व्यङ्ग्यस्यैवं व्यवस्थिते ।
काव्ये उभे ततोऽन्यद्यत्तच्चित्रमभिधीयते ॥ ४१ ॥

चित्रं शब्दार्थभेदेन द्विविधं च व्यवस्थितम् ।
तत्र किञ्चिच्छब्दचित्रं वाच्यचित्रमतः परम् ॥ ४२ ॥

व्यङ्ग्यस्यार्थस्य प्राधान्ये ध्वनिसंज्ञितः काव्यप्रकारः, गुणभावे तु गुणीभूतव्यङ्ग्यता । ततोऽन्यद्रसभावादितात्पर्यरहितं व्यङ्ग्यार्थविशेषप्रकाशन-

---

[illegible]नाम्' – ग. २. 'करणे' – क-ख. ३. 'वासिनो' – क-ख. ४. न चासम्भवी – घ. पुस्तके नास्ति । ५. 'तु' – ग.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

(இதுபோன்ற சிலவிடத்து, முறையில் தோற்றத் தொனி என்ற வகையில் கருதுங்கால், குணீபூதவியங்கியத்தில்கூட தொனித்தன்மை உண்டு என ஒரு கருத்துக் கூறுகிறார்.)

3.41

இந்த மாதிரியான இடங்களில் - கவியின் நோக்கும் பயனும் சுவை முதலியன என்று நுணித்துப் பார்த்தால், குணீபூதவியங்கியமும் தொனிவடிவைப் பெறுவதும் உண்டு. 3.41

குணீபூதவியங்கியமான காவியமும் சுவையும் மெய்ப்பாடும் போன்றவற்றை நோக்கமாகவும் பயனாகவும் கொண்டு அமைந்ததா என்று பார்க்கும்போது, அப்படி இருப்பின் தொனியாக வும் ஆகிறது.

இதில் வாச்சியம் அறவே பொருந்துவது அன்று (ஆகவே வாச்சியத்தில் நோக்கும் உண்டு - நோக்கின்மையும் உண்டு); ஆதலால், வாச்சியம் தலைமை பெறுகிறதா அல்லது வியங்கியம் தலைமை பெறுகிறதா என்று முயன்று எடுத்துக் காட்டல் வேண்டும்.

3.42

இவ்வாறு வியங்கியம் பிரதானமானதும் குணீபூதமானதும் என ஒருவகையாகக் காவியம் அமையும் எனக் காட்டப்பட்டது. அதனினும் வேறுபட்டது (வியங்கியமே இல்லாதது) சித்திரம் சித்திர காவியம் என்று பெயரிடப்படுகிறது. 3.42

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

शक्तिशून्यं च काव्यं केवलवाच्यवाचकवैचित्र्यमात्राश्रयेणोपनिबद्धमालेख्य[1]प्रख्यं यदाभासते तच्चित्रम् । न तन्मुख्यं काव्यम् । काव्यानुकारो ह्यसौ । तत्र किञ्चिच्छब्दचित्रं यथा दुष्करयमकादि । वाच्यचित्रं[2] शब्दचित्रादन्यद्व्यङ्ग्यार्थसंस्पर्शरहितं प्राधान्येन वाक्यार्थतया स्थितं रसादितात्पर्यरहितमुत्प्रेक्षादि ।

अथ किमिदं चित्रं नाम ? यत्र न प्रतीयमानार्थसंस्पर्शः । प्रतीयमानो ह्यर्थस्त्रिभेदः प्राक्प्रदर्शितः । तत्र यत्र वस्त्वलङ्कारान्तरं वा व्यङ्ग्यं नास्ति स नाम चित्रस्य कल्प्यतां विषयः । यत्र तु रसादीनामविषयत्वं स काव्यप्रकारो न सम्भवत्येव । यस्मादवस्तुसंस्पर्शिता काव्यस्य[3] नोपपद्यते[4] । वस्तु च सर्वमेव जगद्गतमवश्यं कस्यचिद्रसस्य भावस्य वा[5] अङ्गत्वं[6] प्रतिपद्यते, अन्ततो[7] विभावत्वेन[8] । चित्तवृत्तिविशेषा हि रसादयः, न च तदस्ति वस्तु किञ्चिद्यन्न चित्तवृत्तिविशेषमुपजनयति तदनुत्पादने[9] वा कविविषयतैव तस्य न स्यात् कविविषयश्च चित्रतया कश्चिन्निरूप्यते ।

अत्रोच्यते — सत्यं न तादृक्काव्यप्रकारो[10]ऽस्ति यत्र रसादीनामप्रतीतिः[11] । किं तु यदा रसभावादिविवक्षाशून्यः कविः शब्दालङ्कारमर्थालङ्कारं-

---

१. 'आलेख्यमिव' – ग. २. ततः शब्द°– BP. & घ. ३ 'तावत्काव्यस्य' –ग. ४. 'नापाद्यते' – क–ख. ५. 'भावस्य वा' घ – पुस्तके नास्ति । ६. 'वाङ्गत्वं' – ग. ७. अन्ततो घ – पुस्तके नास्ति । ८. 'अतो विभावत्वेन' – क–ख. ९. 'तदुपादाने च' – ग. १०. 'काव्यवाक्प्रकारः' – क-ख. ११. विप्रतिपत्तिः -घ.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

वोपनिबध्नाति तदा तद्विवक्षापेक्षया रसादिशून्यतार्थस्य परिकल्प्यते। विवक्षोपारूढ एव हि काव्ये शब्दानामर्थः। वाच्यसामर्थ्यवशेन[1] च कविविवक्षाविरहेऽपि तथाविधे विषये रसादिप्रतीतिर्भवन्ती[2] परिदुर्बला भवतीत्यनेनापि प्रकारेण नीरसत्वं परिकल्प्य चित्रविषयो व्यवस्थाप्यते। तदिदमुक्तम्—

" रसभावादिविषयविवक्षाविरहे सति।
अलङ्कारनिबन्धो यः स चित्रविषयो मतः॥
रसादिषु विवक्षा तु स्यात्तात्पर्यवती यदा।
तदा नास्त्येव तत्काव्यं ध्वनेर्यत्तु[3] न गोचरः॥ "

एतच्च[4] चित्रं कवीनां विशृङ्खलगिरां[5] रसादितात्पर्यमनपेक्ष्यैव[6] काव्यप्रवृत्तिदर्शनादस्माभिः परिकल्पितम्। इदानीन्तनानां तु न्याय्ये काव्यनय-[7] व्यवस्थापने क्रियमाणे नास्त्येव ध्वनिव्यतिरिक्तः काव्यप्रकारः। यतः परिपाकवतां कवीनां रसादितात्पर्यविरहे व्यापार एव न शोभते। रसादितात्पर्ये न चँ नास्त्येव तद्वस्तु यदभिमतरसाङ्गतां नीयमानं प्रगुणीभवति। अचेतना अपि हि भावा यथायथमुचितरसविभावतया[8] चेतनवृत्तान्तयोजनया वा न सन्त्येव ते ये यान्ति न रसाङ्गताम्। तथा चेदमुच्यते —

१. 'सामर्थ्येन कवि' - ग. २. 'रसभावप्रतीतिः' - क - ख. ३. 'यत्तु' - ग. ४. 'यतश्च' - क-ख. ५. 'विशृङ्खलं नितरां' ग. ६. 'अनवेक्ष्यैव' ग. ७. 'सति' - क-ख. ८. भावतया - घ.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

" अपारे काव्यसंसारे कविरेकः[1] प्रजापतिः ।
यथास्मै रोचते विश्वं तथेदं परिवर्तते ॥
शृङ्गारी चेत्कविः काव्ये जातं रसमयं जगत् ।
स एव वीतरागश्चेन्नीरसं सर्वमेव तत् ॥
भावानचेतनानपि चेतनवच्चेतनानचेतनवत् ।
व्यवहारयति यथेष्टं सुकविः काव्ये स्वतन्त्रतया ॥ "

तस्मान्नास्त्येव तद्वस्तु यत्सर्वात्मना रसतात्पर्यवतः कवेस्तदिच्छया तदभिमतरसाङ्गतां न धत्ते । तथोपनिबध्यमानं वा न चारुत्वातिशयं पुष्णाति । सर्वमेतच्च महाकवीनां काव्येषु दृश्यते । अस्माभिरपि स्वेषु काव्यप्रबन्धेषु यथायथं दर्शितमेव । स्थिते चैवं सर्व एव काव्यप्रकारो न ध्वनिधर्मतामतिपतति; रसाद्यपेक्षायां[2] कवेर्गुणीभूतव्यङ्ग्यलक्षणोऽपि प्रकारस्तदङ्गतामवलम्बत इत्युक्तं प्राक्[3] । यदा तु चाटुषु देवतास्तुतिषु वा रसादीनामङ्गतया व्यवस्थानं हृदयवतीषु च षट्प्रज्ञादि[4]गाथासु कासुचिव्द्यङ्ग्यविशिष्टवाच्ये[5] प्राधान्यं तदपि गुणीभूतव्यङ्ग्यस्य ध्वनिनिष्यन्दभूतत्वमेवेत्युक्तं प्राक् । तदेवमिदानींतनकविकाव्यनयोपदेशे क्रियमाणे प्राथमिकानामभ्यासार्थिनां यदि परं चित्रेण व्यवहारः, प्राप्तपरिणतीनां तु ध्वनिरेव काव्य[6]मिति स्थितमेतत् । तदयमत्र संग्रहः —

यस्मिन् रसो वा भावो वा तात्पर्येण प्रकाशते[7] ।
संवृत्त्याभिहितं[8] वस्तु यत्रालङ्कार एव वा ॥
काव्याध्वनि[9] ध्वनिर्व्यङ्ग्य[10]प्राधान्यैकनिबन्धनः ।
सर्वत्र तत्र विषयी[11] ज्ञेयः सहृदयैर्जनैः ॥

१. कविरेव – घ. २. रसाद्यपेक्षया – घ. ३. अवलम्बते प्राक् – घ. ४. षट्-प्रज्ञकगाथासु – BP. ५. वाच्यात् – घ. ६. प्राधान्येन काव्यमिति – घ. ७. प्रकाश्यते – घ. ८. भिहितौ – BP. ९. काव्याद्ध्वनिः – घ. १०. ध्वनेर्व्यङ्ग्यं – घ. ११. 'विजयी' .ग.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

सगुणीभूतव्यङ्ग्यैः सालङ्कारैः सह प्रभेदैः[1] स्वैः।
सङ्करसंसृष्टिभ्यां पुनरप्युद्द्योतते बहुधा ॥ ४३ ॥

तस्य च ध्वनेः स्वप्रभेदैर्गुणीभूतव्यङ्ग्येन वाच्यालङ्कारैश्च[2] सङ्कर-संसृष्टिव्यवस्थायां क्रियमाणायां बहुप्रभेदता लक्ष्ये दृश्यते। तथाहि स्वप्रभेद-सङ्कीर्णः, स्वप्रभेदसंसृष्टो गुणीभूतव्यङ्ग्यसङ्कीर्णो गुणीभूतव्यङ्ग्यसंसृष्टो वाच्यालङ्कारान्तरसङ्कीर्णो वाच्यालङ्कारान्तरसंसृष्टः संसृष्टालङ्कारसङ्कीर्णः संसृष्टालङ्कारसंसृष्टश्चेति[3] बहुधा ध्वनिः प्रकाशते।

तत्र स्वप्रभेदसङ्कीर्णत्वं कदाचिदनुग्राह्यानुग्राहकभावेन। यथा 'एवं-वादिनि देवर्षौ' इत्यादौ। अत्र ह्यर्थशक्त्युद्भवानुरणनरूपव्यङ्ग्यध्वनिप्रभेदे-नालक्ष्यक्रमव्यङ्ग्यध्वनिप्रभेदोऽनुगृह्यमाणः।

खणपाहुणिआ देअर एसा जाआएँ किंपि दे भणिदा।
रुअइ पडोहरवलहीघरम्मि अणुणिज्जउ वराई ॥
[क्षणप्राघुणिका देवर एषा जायया किमपि ते भणिता।
रोदिति शून्यवलभीगृहेऽनुनीयतां वराकी ॥ [इति च्छाया।]

अत्र ह्यनुनीयतामित्येतत्पदमर्थान्तरसङ्क्रमितवाच्यत्वेन विवक्षितान्यपरवाच्य-त्वेन च सम्भाव्यते। न चान्यतरपक्षनिर्णये[4] प्रमाणमस्ति। एकव्यञ्जकानु-प्रवेशेन[5] तु व्यङ्ग्यत्वमलक्ष्यक्रमव्यङ्ग्यस्य[6] स्वप्रभेदान्तरापेक्षया बाहुल्येन

१. प्रभेदः – BP. २. 'वाच्यालङ्कारान्तरैश्च' –क-ख. ३. 'संकीर्णालंकार-संसृष्टश्चेति' – ग. ४. 'निश्चये' – क-ख. ५. 'कदाचिद्विभिन्नयोरेकश एकव्यञ्जकानु'. ग. ६. 'व्यञ्जकत्वं' – क-ख.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

सम्भवति । यथा—' स्निग्धश्यामल ' इत्यादौ । स्वप्रभेदसंसृष्टत्वं च यथा पूर्वोदाहरण एव । अत्र ह्यर्थान्तरसंक्रमितवाच्यस्य[1]ात्यन्ततिरस्कृतवाच्यस्य च संसर्गः । गुणीभूतव्यङ्ग्यसङ्कीर्णत्वं यथा– ' न्यक्कारो ह्ययमेव मे यदरयः ' इत्यादौ । यथा वा —

कर्ता द्यूतच्छलानां जतुमयशरणोद्दीपनः सोऽभिमानी
कृष्णाकेशोत्तरीयव्यपनयनपटुः पाण्डवा यस्य दासाः ।
राजा दुःशासनादेर्गुरुरनुजशतस्याङ्गराजस्य मित्रं
क्वास्ते दुर्योधनोऽसौ कथयत न रुषा द्रष्टुमभ्यागतौ स्वः ॥

अत्र ह्यलक्ष्यक्रमव्यङ्ग्यस्य वाक्यार्थीभूतस्य व्यङ्ग्यविशिष्टवाच्याभिधायिभिः पदैः सम्मिश्रता । अत एव च पदार्थाश्रयत्वे गुणीभूतव्यङ्ग्यस्य वाक्यार्थाश्रयत्वे च ध्वनेः सङ्कीर्णतायामपि न विरोधः[2] स्वप्रभेदान्तरवत् । यथाहि[3] ध्वनिप्रभेदान्तराणि परस्परं सङ्कीर्यन्ते पदार्थवाक्यार्थाश्रयत्वेन च न विरुद्धानि ।

किं चैकव्यङ्ग्याश्रयत्वे तु प्रधानगुणभावो विरुध्यते न तु व्यङ्ग्यभेदापेक्षया ततोऽप्यस्य न विरोधः । अयं च सङ्करसंसृष्टिव्यवहारो बहूनामेकत्र वाच्यवाचकभाव इव व्यङ्ग्यव्यञ्जकभावेऽपि निर्विरोध एव मन्तव्यः । यत्र[4] तु पदानि कानिचिदविवक्षितवाच्यान्यनुरणनरूपव्यङ्ग्यवाच्यानि वा तत्र

१. संक्रमिता – घ. २. संकीर्णतायामविरोधः – घ. ३. ' तथा हि ' – क-ख.
४. ' यत्तु ' – ग.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

ध्वनिगुणीभूतव्यङ्ग्ययोः संसृष्टत्वम् । यथा — ‘ तेषां गोपवधूविलाससुहृदाम् ’ इत्यादौ । अत्र हि ‘ विलाससुहृदां ’ ‘ राधारहःसाक्षिणाम् ’ इत्येते पदे ध्वनिप्रभेदरूपे; ‘ ते ’, ‘ जाने ’ इत्येते च पदे गुणीभूतव्यङ्ग्यरूपे ।

वाच्यालङ्कारसङ्कीर्णत्वमलक्ष्यक्रमव्यङ्ग्यापेक्षया रसवति सालङ्कारे[1] काव्ये सर्वत्र[2] सुव्यवस्थितम् । प्रभेदान्तराणामपि कदाचित्सङ्कीर्णत्वं भवत्येव । यथा ममैव—

या व्यापारवती रसान् रसयितुं[3] काचित्कवीनां नवा
दृष्टिर्या परिनिष्ठितार्थ[4]विषयोन्मेषा च[5] वैपश्चिती ।
ते द्वे अप्यवलम्ब्य विश्वमनिशं निर्वर्णयन्तो वयं
श्रान्ता नैव च लब्धमब्धिशयन त्वद्भक्तितुल्यं सुखम् ॥

इत्यत्र विरोधालङ्कारेणार्थान्तरसंक्रमितवाच्यस्य ध्वनिप्रभेदस्य सङ्कीर्णत्वम्[6] ।

वाच्यालङ्कारसंसृष्टत्वं च पदापेक्षयैव । यत्र हि कानिचित्पदानि वाच्यालङ्कारभाञ्जि कानिचिच्च ध्वनिप्रभेदयुक्तानि । यथा—

दीर्घीकुर्वन् पटु मदकलं कूजितं सारसानां[7]
प्रत्यूषेषु स्फुटितकमलामोदमैत्रीकषायः ।
यत्र स्त्रीणां हरति सुरतग्लानिमङ्गानुकूलः
सिप्रावातः[8] प्रियतम इव प्रार्थनाचाटुकारः ॥

---

१. रसालङ्कारे च -घ. २. सर्वत्रैव -घ. ३. ‘ प्रसयितुं ’ ग. ४. ‘ परिनिश्चितार्थ -क-ख. ५. ‘ अस्ति ’ -ग. ६. ‘ असंकीर्णत्वम् ’ ग. ७. ‘ सारसीनां ’ -ग ८. ‘ शिप्रावातः ’ -ग.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

अत्र हि मैत्रीपदमविवक्षितवाच्यो ध्वनिः । पदान्तरेष्वलङ्कारान्तराणि । संसृष्टालंकारान्तरसंकीर्णो ध्वनिर्यथा—

दन्तक्षतानि करजैश्च विपाटितानि
प्रोद्भिन्नसान्द्रपुलके भवतः शरीरे ।
दत्तानि रक्तमनसा मृगराजवध्वा
जातस्पृहैर्मुनिभिरप्यवलोकितानि ॥

अत्र हि समासोक्तिसंसृष्टेन विरोधालंकारेण संकीर्णस्यालक्ष्यक्रमव्यङ्ग्यस्य ध्वनेः प्रकाशनम्[1] । दयावीरस्य परमार्थतो वाक्यार्थीभूतत्वात्[2] । संसृष्टालङ्कारसंसृष्टत्वं च ध्वनेर्यथा —

अहिणअपओअरसिएसु[3] पहिअसामाइएसु दिअहेसु ।
सोहइ पसारिअगिआणं णच्चिअं मोरवन्दाणम् ॥
[अभिनवपयोदरसितेषु पथिकश्यामायितेषु दिवसेषु ।
शोभते प्रसारितग्रीवाणां (गीतानां) नृत्तं मयूरवृन्दानाम् ॥ ’
[इति च्छाया]

अत्र ह्युपमारूपकाभ्यां शब्दशक्त्युद्भवानुरणनरूपव्यङ्ग्यस्य ध्वनेः संसृष्टत्वम् ।

एवं ध्वनेः प्रभेदाः प्रभेदभेदाश्च केन शक्यन्ते ।
संख्यातुं दिङ्मात्रं तेषामिदमुक्तमस्माभिः ॥ ४४ ॥

अनन्ता हि ध्वनेः प्रकाराः; सहृदयानां व्युत्पत्तये तेषां[4] दिङ्मात्रं कथितम् ।

१. ‘प्रकाशनेन’ – क-ख. २. ‘भूतत्वम्’ – क-ख. ३. °अररसिएसु – घ.
४. ‘ते स्वयमुत्प्रेक्षणीयाः’ – क-ख.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

3.44

சுவை முதலியவற்றை உரைக்கும் விருப்பமுள்ள நோக்கும் பயனும் கொண்டதாயின், தொனி என்று கூறற்கு உரியதாகாத காவியம் ஒன்றுமே கிடையாது. (அத்தகையதனைத்துமே காவியமாய்) (அற்றாயின் இத்தகைய இழிவுடைய சித்திரகாவியம் பற்றிக் கூறியதுதான் அன்று எனின்)

3.44

கட்டுப்பாடோ தடையோ இல்லாதவகையில் தம் கூற்றுக்களைக் காவியமாக்கும் கவிஞர், சுவை முதலியவற்றையே நோக்கும் பயனுமாகக் கொள்ளாது நூல் இயற்றும் போக்கைக் கண்டபின்னரே சித்திரம் பற்றியும் கூறினேன் (இது முன்னோரான கவிஞர்பற்றியது) இனி இக்காலத்துக் கவிஞர்க்கு உரியமுறையில் காவியநெறிபற்றிய இலக்கணம் இயற்றப்படு வதால், தொனியைத் தவிர்த்த பிறவகைக் காவியவகை இயற்றுதல் என்பது அறவே இல்லையாம். ஏனெனில், முதிர்ந்த ஆய்வுடைய இக்காலக் கவிஞர் கூற்றிலும் சுவை முதலிய வற்றைக் கூறும் நோக்கும் பயனும் இல்லையெனில், அவர்கள் காவியம் இயற்றுவதே அழகில்லை அங்ஙனமின்றிச் சுவை முதலியன கூறும் நோக்கும் பயனும் கொண்டே காவியம் இயற்றுவதில் ஈடுபடுவார்களானால், அவர்கள் எடுத்துக்கூறும் எந்தக் கருத்தும், விளக்க விரும்பும் சுவைக்கு உறுப்பாகி உயர்வு அடையாமற் போகாது அசேதனப் பொருள்களும் உரியவகையில் பொருத்தமுறச் சேதனர்களின் செய்திகளுடன் கலந்து அழகுறக் கூறப்பட்டால், சுவையும் சுவைபெருகத் துணையாகாமற் போகா.
அதனாலன்றோ, (மேலே வருவன விருத்தியில் காணும் செய்யுட்கள்)

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

इत्युक्तलक्षणो यो ध्वनिर्विवेच्यः प्रयत्नतः सद्भिः ।
सत्काव्यं कर्तुं वा ज्ञातुं वा सम्यगभियुक्तैः ॥ ४५ ॥

उक्तस्वरूपध्वनिनिरूपणनिपुणा हि सत्कवयः सहृदयाश्च नियतमेवं काव्यविषये परां प्रकर्षपदवीमासादयन्ति ।

अस्फुटस्फुरितं काव्यतत्त्वमेतद्यथोदितम् ।
अशक्नुवद्भिर्व्याकर्तुं रीतयः सम्प्रवर्तिताः ॥ ४६ ॥

एतद्ध्वनिप्रवर्तनेन निर्णीतं काव्यतत्त्वमस्फुटस्फुरितं सदशक्नुवद्भिः प्रतिपादयितुं वैदर्भी गौडी पाञ्चाली चेति रीतयः प्रवर्तिताः । रीतिलक्षणविधायिनां हि काव्यतत्त्वमेतदस्फुटतया मनाक्स्फुरितमासीदिति लक्ष्यते तदत्र[3] स्फुटतया सम्प्रदर्शितमित्यन्येन रीतिलक्षणेन न किञ्चित् ।

शब्दतत्त्वाश्रयाः काश्चिदर्थतत्त्वयुजोऽपराः ।[6]
वृत्तयोऽपि प्रकाशन्ते ज्ञातेऽस्मिन् काव्यलक्षणे ॥ ४७ ॥

अस्मिन् व्यङ्ग्यव्यञ्जकभावविवेचनमये काव्यलक्षणे ज्ञाते सति याः काश्चित्प्रसिद्धा उपनागरिकाद्याः शब्दतत्त्वाश्रया वृत्तयो याश्चार्थतत्त्वसम्बद्धाः कैशिक्यादयस्ताः सम्यग्रीतिपदवीमवतरन्ति । अन्यथा तु तासामदृष्टार्थानामिव वृत्तीनामश्रद्धेयत्वमेव स्यान्नानुभवसिद्धत्वम् । एवं स्फुटतयैव लक्षणीयं स्वरूपमस्य ध्वनेः । यत्र शब्दानामर्थानां च केषाञ्चित्प्रतिपत्तृविशेषसंवेद्यं जात्यत्वमिव[10] रत्नविशेषाणां चारुत्वमनाख्येयमवभासते[11] काव्ये तत्र ध्वनिव्यवहार इति यल्लक्षणं ध्वनेरुच्यते केनचित्तदयुक्तमिति नाभिधेयतां[12]मर्हति ।

---

१. 'नियमेनैव काव्य' - क-ख. २. वर्णनेन -घ; वर्णने. No. XII. 185 (BORI). ३. 'लक्ष्यते तत्र' – ग.; आसीदिति तदत्र - घ. ४. संप्रदर्शितेनान्येन – ग, BP. ५. शब्दतत्त्वाश्च याः – घ. ६. Kumārasvāmin in Ratnāpaṇa has the following variant for b °दर्थतत्त्वाश्रयाः पराः. Pratāpa-rudrīya, Ed. Raghavan, Madras, 1970, p. 42. ७. 'प्रतिपत्तिपदवीं –ग. Locana notes v. l. प्रतीतिपदवीं. ८. 'लक्षणीयस्वरूपस्यास्य' – क-ख. ९. 'प्रतिपत्ति' – क., 'प्रतिपत्त्य'-ख. १०. 'जात्यत्वमेव'-क. ११. 'एवावभासते'–क-ख. १२. 'नामधेयं'-ग. नामधेयता° –घ.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

3.45

இவ்வாறு தொனிவகைகள், அவற்றின் வகைகள் அந்த வகைகளின் வகைகள் என்பன பலவும் எண்ணித் தொகைக்காண யாராலும் இயலாது; அவற்றைப் பற்றி யாம் கூறியது மிகச் சிறிதே. 3.45

தொனிவகைகள் எல்லையற்றவை; சுவையறியும் படைத்தவர்கள் தெரிந்துகொள்ளுமாறு சிறிதே கூறினோம்.

3.46

இவ்வாறு சிறிதே கூறிய இலக்கணம் கொண்டு இந்தத் தொனியை, நற்காவியத்தை இயற்றவோ அறிந்து சுவைக்கவோ முன்வரும் நல்லோரான கற்றோர், முயன்று பிரித்தறிதல் தக்கதாகும். 3.46

இவ்வாறு இயல்புகண்டுரைத்த தொனியைக் கண்டு விளக்குவதில் திறமை மிக்க நற்கவிஞரும் கவைஞரும் காவியத்தில் (காவியம் இயற்றுவதிலும் சுவைப்பதிலும்) மிக உயர்ந்த நிலையை எய்துகின்றனர். (இதுவே தொனி ஆய்வின் பயன் என்க)

(இனி ரீதி போல்வன - அலங்கார நூலார் கூறுவன இந்தத் தொனிக்குக் குணமாவனவே. (இதைப்போல் பிரதானமாக அல்ல என்கிறார்.)

3.47

வெளிப்படையாகாது குறிப்பாய்ப் புலப்படுவதும், யாம் காட்டியவாறு அமையும் காவியத்தின் தத்துவத்தை (காவியத் தின் ஆத்மா போன்ற) விரித்துக் கூற இயலாதோர் ரீதிகள் - என்றும் நடையும் அமைப்பும்பற்றியவற்றை உண்டாக்கிப் பரப்பினர்.

3.47

இவ்வாறு தொனியை எடுத்துரைத்து முடிவு கண்ட காவிய தத்துவம் வெளிப்படையாகாது தோன்றுவது இதை எடுத்து விளக்குதற்கு இயலாத சிலர், வைதர்ப்பீ, கௌளமீ, பாஞ்சாலி என்ற ரீதிகளைப் புகுத்திப் பரப்பினர். இவர்களுக்கு யாம் காட்டிய இந்தக் காவிய தத்துவம் ஒரு சிறிதேனும் அறிவில் பட்டிருக்கிறது என்பதும் உண்மைதான் நாம் தொனி பற்றிக் கூறியதால் - (அவை மேலும் நன்றாக விளக்கப்பட்டுள்ள காரணத்தால்) ரீதி இலக்கணத்தால் எப்பயனும் இல்லை.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

यतः शब्दानां स्वरूपाश्रयस्[1]तावदक्लिष्टत्वे सत्यप्रयुक्तप्रयोगः । वाचकाश्रयस्तु[2] प्रसादो व्यञ्जकत्वं चेति विशेषः । अर्थानां च स्फुटत्वेनावभासनं[3] व्यङ्ग्यपरत्वं व्यङ्ग्यांशविशिष्टत्वं[4] चेति विशेषः ।

तौ च विशेषौ व्याख्यातुं शक्येते[5] व्याख्यातौ च बहुप्रकारम्[6] । तद्व्यतिरिक्तानाख्येयविशेषसम्भावना तु विवेकावसादभावमूलैव[7] । यस्मादनाख्येयत्वं सर्वशब्दा[8]गोचरत्वेन न कस्यचित्सम्भवति । अन्ततोऽनाख्येयशब्देन तस्याभिधानसम्भवात् । सामान्यसंस्पर्शिविकल्पशब्दागोचरत्वे[9] सति प्रकाशमानत्वं तु यदानाख्येयत्वमुच्यते[10] क्वचित् तदपि[11] काव्यविशेषाणां रत्नविशेषाणामिव न सम्भवति । तेषां लक्षणकारैर्व्याकृतरूपत्वात्[12] । रत्नविशेषाणां च सामान्यसम्भावनयैव मूल्यस्थितिपरिकल्पनादर्शनाच्च । उभयेषामपि[13] तेषां प्रतिपत्तृविशेषसंवेद्यत्वमस्त्येव । वैकटिका एव हि रत्नतत्त्वविदः, सहृदया एवहि[14] काव्यानां रसज्ञा इति कस्यात्र विप्रतिपत्तिः ।

यत्त्वनिर्देश्यत्वं सर्वस्वलक्षणविषयं[15] बौद्धानां प्रसिद्धं तत्तन्मतपरीक्षायां ग्रन्थान्तरे निरूपयिष्यामः । इह तु ग्रन्थान्तरश्रवणलवप्रकाशनं सहृदयवैमनस्यप्रदायीति न प्रक्रियते । बौद्धमतेन वा यथा प्रत्यक्षादिलक्षणं तथास्माकं ध्वनिलक्षणं भविष्यति । तस्माल्लक्षणान्तरस्याघटनादशब्दार्थत्वाच्च[16] तस्योक्तमेव ध्वनिलक्षणं साधीयः । तदिदमुक्तम्—

अनाख्येयांशभासित्वं निर्वाच्यार्थतया ध्वनेः ।
न लक्षणं, लक्षणं तु[17] साधीयोऽस्य यथोदितम् ॥

इति श्रीराजानकानन्दवर्धनाचार्यविरचिते
सहृदयालोके तृतीय उद्द्योतः ॥

---

१. 'स्वरूपभेदस्ताव°' – घ. २. 'वाचकत्वाश्रयस्तु' – क-ख. ३. 'भासमानं व्यङ्ग्यपरत्वं व्यङ्ग्यांशविशिष्टत्वं – क, ख. ४. व्यङ्ग्यविशिष्टत्वं – घ. ५. °मशक्यौ – घ. ६ व्याख्यातौ बहुप्रकारम् - घ. ७. '°सादनिर्भर सम्मूलैव' –ग. '°सादगर्भरभसमूलैव'-घ. ८. शब्दार्थ – घ. ९. शब्दगोचरत्वे – घ. १०. प्रकाशमानत्वं तदनाख्येयमुच्यते – घ. ११. 'कदापि' – ग. १२. 'रूपाणाम्' – क-ख. १३. 'उभयेषां प्रतीतिविशेष' – ग. १४. 'च' – क-ख. १५. 'सर्वलक्षणविषये – घ. सर्वलक्षणविषयं–BP. १६. घटनादर्शनादशब्दार्थ –घ. १७. 'च' – ग.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

தொனியான பொருளை நன்கு விளக்கிக் கூற முடியும் ஆதலால், தொனி எடுத்தியம்ப இயலாத ஏதோ ஒரு அம்சமாக (சிறு பகுதியாக) விளங்குவது என்று கூறுவது அதற்கு இலக்கணம் ஆகாது; இதற்கு நான் இதுவரை கூறிய இலக்கணமே மிகுந்த சிறப்பொடு பொருந்துவதாகும்.

மூன்றாம் கதிர் முற்றுப்பெற்றது.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

चतुर्थोद्द्योतः

एवं ध्वनिं सप्रपञ्चं विप्रतिपत्तिनिरासार्थं व्युत्पाद्य तद्व्युत्पादने प्रयोजनान्तरमुच्यते —

ध्वनेर्यः सगुणीभूतव्यङ्ग्यस्याध्वा प्रदर्शितः ।
अनेनानन्त्यमायाति कवीनां प्रतिभागुणः ॥ १ ॥

य एष ध्वनेर्गुणीभूतव्यङ्ग्यस्य च मार्गः[1] प्रकाशितः, तस्य फलान्तरं कविप्रतिभानन्त्यम् ।

कथमिति चेत् —

अतो ह्यन्यतमेनापि प्रकारेण विभूषिता ।
वाणी नवत्वमायाति पूर्वार्थान्वयवत्यपि ॥ २ ॥

अतो[2] ध्वनेरुक्तप्रभेदमध्यादन्यतमेनापि प्रकारेण विभूषिता सती वाणी पुरातनकविनिबद्धार्थसंस्पर्शवत्यपि नवत्वमायाति ।

तथाह्यविवक्षितवाच्यस्य ध्वनेः प्रकारद्वयसमाश्रयणेन[3] नवत्वं पूर्वार्थानुगमेऽपि[4] यथा—

स्मितं किञ्चिन्मुग्धं तरलमधुरो दृष्टिविभवः
परिस्पन्दो वाचामभिनवविलासोर्मिसरसः ।
गतानामारम्भः किसलयितलीलापरिमलः
स्पृशन्त्यास्तारुण्यं किमिव हि न रम्यं मृगदृशः ॥

---

१. अध्वा. – ग. २. अतो हि – घ. ३. अयेण–क–ख. ४. पूर्वोक्तानुगमेऽपि–क–ख. ५. विलासोक्ति°–घ. ६. °परिकरः–घ.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

நான்காவது கதிர்

விருத்தியில் அவதாரிகை: இவ்வாறாகத் தொனியை அதுபற்றிப் பிறர் மறுத்துரைக்கும் பல்வேறு யுக்திகளையும் அகற்றுதற் பொருட்டாய் மிக்க விரிவுடன் விளக்கியுரைத்து, அங்ஙனம் விரித்துரைத்தற்கு மற்றுமோர் பயனுண்டு எனக் காட்டுதற்குக் கூறுவது:-

4.1

குணிபூதவியங்கியத்துடன்கூடிய, தொனியினது (இரண்டின்) இயல்புபற்றி இதுவரை காட்டிய வழியால் கவிகளுடைய பேரறிவின் இயல்பு எவ்வையற்றதாய்ப் பெருகும். 4.1

தொனியென்றும் குணீபூதவியங்கியமென்றும் யாம் விளக்கிக் காட்டிய இந்நெறிக்கு மற்றொரு நற்பயன் கவிகளது கற்பனை அறிவுத் திறன் எல்லையற்று விரிவதேயாகும். எவ்வாறெனில்,

4.2

இவையிரண்டின் பலவகைகளுள் ஒன்றால் அழகூட்டப்பட்ட வாக்கானது (கவிகளின் கூற்று) முன்னோர் (வால்மீகியும் வியாஸரும் போன்றோர்) கூறிய கருத்துடன் ஒற்றுமை யுடையதாயினும் புதிதாகவே அமைகிறது. (ஏதேனும் ஒன்று இருந்தாலும் என்றதால், பலவகைகளும் இயையும்போது காவியம் சிறப்புடையதாகும் எனக் கூறவும் வேண்டுமோ!) 4.2

தொனியின் வகைகள் எனக் கூறிய ஆயிரக்கணக்கான பிரிவுகள் வகைகள் என்பவற்றில் ஒரே ஒரு வகை அமைத்து, அதனால் அணிபெற்று விளங்கும் வாக்கானது. முன்னோர்களாகிய கவிகள் இயற்றிய கருத்துடன் இயைவனவாயினும் புதிதாகவே ஆகின்றது; உதாரணமாக கருதாவாச்சியத் தொனியின் இரண்டு வகைகளில் ஒன்றைக்கொண்டுவரும் கூற்று, முன்னோர் கூறிய கருத்தே ஆயினும் புதிதாய் அழகு பெறுவதைக் காண்போம்.

கருதாவாச்சியத் தொனி இரண்டுவகை:

(1) பிறிதொரு பொருளில் ஒன்று சேரும் வாச்சியம் (2) அதுவே மறைந்த வாச்சியம் என்பன.

அவற்றுள் இரண்டாவதற்கு உதாரணம்:-

புதிய வாக்கு (பருவம் தொடங்கும் நிலையில் உள்ள பெண்ணின் வருணனை) இவருடைய புன்னகை சற்றே முக்தம் (பேதமை காட்டும் அழகுடையது) கண்களது விபவம் (செழுமை - செல்வம்- வீச்சு) சஞ்சலமும் இனிமையும் கொண்டது; புத்தம்புதிய (இதற்குமுன் இல்லாத) எழில்படைத்த கூற்றுக்களால் சுவை யுடையது பேச்சு பல்வேறு உறாவபாவங்கள் தளிர்விடும் நடையின் தொடக்கம். இவ்வாறு பருவத்தை மெல்லத் தொடுகின்ற இந்தக் கண்ணழகியின் எந்த அம்சம் தான் பார்க்க இனிதாயில்லை. (அனைத்துமே கவர்ச்சியுடையனவே என்பது கருத்து).

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

इत्यस्य—

सविभ्रमस्मितोद्भेदा लोलाक्ष्यः प्रस्खलद्गिरः ।
नितम्बालसगामिन्यः कामिन्यः कस्य न प्रियाः ॥

इत्येवमादिषु श्लोकेषु सत्स्वपि तिरस्कृतवाच्यध्वनिसमाश्रयेण अपूर्वत्वमेव प्रतिभासते ।

तथा —

यः प्रथमः प्रथमः स तु तथाहि हतहस्तिबहलपललाशी ।[1]
श्वापदगणेषु सिंहः सिंहः केनाधरीक्रियते ॥

इत्यस्य[2],

स्वतेजःक्रीतमहिमा केनान्येनातिशय्यते ।
महद्भिरपि मातङ्गैः सिंहः किमभिभूयते[3] ॥

इत्येवमादिषु श्लोकेषु सत्स्वपि अर्थान्तरसङ्क्रमितवाच्यध्वनिसमाश्रयेण नवत्वम्[4] ।

विवक्षितान्यपरवाच्यस्याप्युक्तप्रकारसमाश्रयेण नवत्वं यथा[5] —

निद्राकैतविनः प्रियस्य वदने विन्यस्य वक्त्रं वधूः
बोधत्रासनिरुद्धचुम्बनरसाप्याभोगलोलं स्थिता ।
वैलक्ष्याद्विमुखीभवेदिति पुनस्तस्याप्यनारम्भिणः
साकाङ्क्षप्रतिपत्ति नाम हृदयं यातं तु पारं रतेः ॥

---

१. तथाभिहतहस्तलर्पितपलाशी – ग. २. अस्य – ग. ३. केनाभिभूयते – घ..
४. एतद्वाक्यं – क. ख. पुस्तकयोर्नास्ति. ५. तत्रालक्ष्यक्रमप्रकारसमाश्रयेणान्यथात्वम् । यथा – घ.

(உறாவமும் பாவமும்:- பாவம் நெஞ்சில் புதிதாய்த் தோன்றிய - பால் பற்றி மாறுபாடுகள் உறாவம் - அது வெளிப்படும் பார்வை வீச்சும்- நெளிப்பும் - ஒய்யாரம் போல்வன.) இந்தச் செய்யுளில் பேதைமை யுடைத்தென்றும் பொருள்படும் "முக்தம்" என்று சொல்லும், கண்ணைப்பற்றி வந்த - செழுமை - செல்வம் என்று பொருள்படும் விபவம் என்னும் சொல்லும் தளிர்விடும் என்னும் சொல் போன்றவை அறவே மறைந்த வாச்சியப்பொருளை யுடையன் ஆகவே இது கருதாவாச்சியத்தின் இரண்டாவது வகையாகும் (அத்யந்ததிரஸ்க்குத வாச்சியத் தொனி).

இதே கருத்தில் பழைய செய்யுள்:- "காமக் குறிப்புத் தவழும் புன்முறுவல் பூத்து, கண்கள் அங்கும் இங்கும் ஓட, சொற்கள் தடுமாறி; பின்புறத்தட்டின் கனத்தால் மெல்ல அசையும் மகளிரை யார் தான் விரும்பார்?" (இதில் வாச்சியப் பொருள் மட்டுமே சிறந்து நிற்கின்றது; அழகாகவும் அமைகிறது)

இதுபோன்ற செய்யுள்கள் இருந்தும், (மேலே புத்தி எனக் காட்டிய செய்யுளில்) அறவே மறைந்த வாச்சியத்தொனிபற்றிய கூற்றால், இதற்கு முன் இல்லாதது போன்றே - புதுமையுடன் பொலிகின்றது அதே கருத்து. இனி பிறிதோர் பொருளைச் சேரும் உறுவியத்தொனி- உதாரணம்.

புதியது எது முதன்மையுடையதோ அது (எங்கும் எப்போதும்) முதன்மை உடையதுதான் தானே கொன்ற யானையின் மிக்க ஊனைத் தின்பது கொடிய விலங்குகளில் சிங்கம் ஒன்றே சிங்கத்தைத் தாழ்விப்பது யாதும் இல்லையே. இதில் கடைசித் தொடர் (சிங்கத்தை இல்லை) என்பது வேற்றுப் பொருள்வைப்பு அணி - முதன்மை யுடையது என்பதும் சிங்கம் என்பதும் இரண்டுமுறை வரும்போது, பின்னது தலைமைச் சிறப்பையும், (சிங்கம்) சிங்கம் என்ற சொல் பெருமிதத்தையுமே குறிப்பவையாய்த் தொனி ஆகின்றன.

இது வியங்கியம் இல்லாது வெறும் அணியாக மட்டும் அமைந்த இதே கருத்துடைய பழைய செய்யுள் பின்வருவது:-

"தனது தேஜசினால் (கல்வி கேள்வி, ஆற்றல் அருள் போல்வன) பெருமையைக் கொண்ட ஒருவரை யாரால் விஞ்ச இயலும்? பருத்த யானைகளுக்கும் எவ்வகையிலும் சிங்கத்தை மீதூர்தல் இயலுமா? (இயலாது). இதிலும் வேற்றுப் பொருள்வைப்பு அணி அமை கின்றது உண்மையில் இந்தச் செய்யுளில்கூட ஓர் அழகிய தொனி அமைந்த சொல் உண்டு - தேசினால் பெருமையைக் கொண்ட என்பதில் - கொண்ட என்ற பொருள் தரும் சொல் வடமொழிச் செய்யுளில் "க்ரீத" விலை கொடுத்து வாங்கப்பட்ட என்று விழுந்திருக் கிறது. தேசு - பெருமைக்குத் தந்த விலை - மதிப்பு என்று தொனி விரிகின்றது காண்க.

இதுபோன்ற பழைய சுலோகங்கள் இருந்தும் பிறிதொன் றைச் சென்றடையும் வாச்சியத் தொனி கலந்து கூறுவதால் புதுமை பெறுகிறது. கருதிப்பிறிதினை நோக்கும் வாச்சியத் தொனிவகை இரண்டு முறையொடு தோன்றுவதும் முறையில் தோற்றமும் என்பன அவை முறையில்தோற்றமாய் வந்தது:-

புதியது :- (புது மணம் கொண்டாள் ஒரு நங்கையின் செயல்)

பொய்யாக உறங்கும் தன் கணவனது முகத்தில் தன் முகத்தைப் புதைத்தும் அவன் விழித்தெழுவானோ என்ற அச்சத்தால், இதழ் சுவைக்கும் இன்பத்தைப் பெறாது ஐயப்பட்டு ஊசலாடி நின்றாள் கணவனும் அந்த நிலையில் அவளைத் தானே இதழ் சுவைக்க முற்பட்டால் அவள் வெட்கத்தால் முகத்தைத் திருப்பிக் கொள்வாள் என நினைத்து அதைச் செய்யவில்லை ஆயினும், அவனது உள்ளம் நினைத்தது நிறைவேறவில்லையே என்ற ஆவலும் ஏக்கமும் கொண்டதே தவிர, இன்பத்தின் எல்லையை உற்றும் (இன்பம் கண்டது). இதே கருத்து பழைய செய்யுள் ஒன்றில் (அமருகம்)

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

इत्यादेः[1] श्लोकस्य —

शून्यं वासगृहं विलोक्य शयनादुत्थाय किञ्चिच्छनै-
र्निद्राव्याजमुपागतस्य सुचिरं निर्वर्ण्य पत्युर्मुखम् ।
विस्रब्धं परिचुम्ब्य जातपुलकामालोक्य गण्डस्थलीं
लज्जानम्रमुखी प्रियेण हसता बाला चिरं चुम्बिता ॥

इत्यादिषु श्लोकेषु[2] सत्स्वपि नवत्वम् ।

यथा वा—'तरङ्गभ्रूभङ्गा' इत्यादिश्लोकस्य 'नानाभङ्गिभ्रमद्भ्रूः' इत्यादिश्लोकापेक्षयान्यत्वम् ।

युक्त्यानया[3]नुसर्तव्यो रसादिर्बहुविस्तरः[4] ।
मितो[5]ऽप्यनन्ततां याति[6] काव्यमार्गो यदाश्रयात् ॥ ३ ॥

बहुविस्तारोऽयं रसभावतदाभासतत्प्रशम[7]लक्षणो मार्गो यथास्वं विभावानुभावप्रभेदकलनया[8] यथोक्तं प्राक् । स सर्व एवानया युक्त्यानुसर्तव्यः । यस्य रसादेराश्रयादयं काव्यमार्गः पुरातनैः कविभिः सहस्रसंख्यैरसंख्यैर्वा बहुप्रकारं क्षुण्णत्वान्मितो[10]ऽप्यनन्ततामेति । रसभावादीनां हि प्रत्येकं विभावानुभावव्यभिचारिसमाश्रयादपरिमितत्वम् । तेषां चैकैक[11]प्रभेदापेक्षयापि तावज्जगद्वृत्तमुपनिबध्यमानं सुकविभिस्तदिच्छावशादन्यथा स्थितमप्यन्यथैव विवर्तते । प्रतिपादितं चैतच्चित्रविचारावसरे । गाथा चात्र कृतैव[12] महाकविना—

अतहट्ठिए वि तहसण्ठिए व्व हिअअम्मि जा णिवेसेइ ।
अत्थविसेसे सा जअइ विकडकइगोअरा वाणी ॥
[अतथास्थितानपि तथासंस्थितानिव हृदये या निवेशयति ।
अर्थविशेषान् सा जयति विकटकविगोचरा वाणी ॥ [इति च्छाया]

१. अस्य. – ग. इत्यस्य –घ. २. श्लोकेषु –घ. पुस्तके नास्ति । ३. विशानया° –घ. ४. रसादिर्बहुविस्तरः –घ. ५. मिथोऽ° – BP. ६. प्राप्तः BP. °न्ततामेति – MB. ७. प्रशमन°–घ. ८. °प्रभेदकनया – ग. ९. दिशानु° – घ. १०. मिथो – BP. ११. चैषामेकैक° – ग. १२. तथा च गाथात्र कृता – क-ख.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

புதுமணம் செய்துகொண்டாள் ஒருத்தி. படுக்கையறையில் யாரும் (விளையாட்டுக்காக ஒளிந்துகொண்டிருக்கும் தோழிகள் உட்பட) இல்லையெனப் பார்த்தறிந்தபின், படுக்கை யிலிருந்து சற்றே எழுந் திருந்து, பொய்யாகத் தூங்கும் கணவனுடைய முகத்தை நீண்டநேரம் உற்றுப்பார்த்து (உண்மையிலேயே உறங்குகிறானா என்று அறிய) நம்பிக்கையுடன் கன்னத்திலும் கண்களிலும் முத்தமிட்டு, அப்போது மயிர்க்கூச்செறிந்த அவனுடைய கன்னங்களைப் பார்த்து நாணத்தால் முகம் கவிழ்ந்தாள் அப்பொழுது கணவன் அந்த இளம் பெண்ணைப் பார்த்துச் சிரித்துக்கொண்டே நீண்டநேரம்வரை முத்தமிட்டான். இதுபோன்ற பழைய செய்யுள்களிருப்பினும், புதிய தொனிவகையில் அழகுகூடி வெளிப்படும்.

4.3

மிகுந்த பரப்பினைக்கொண்ட, ரஸம் முதலியவற்றை, யாம் காட்டிய இதே வகையால் பின்பற்றுதல் வேண்டும் இப்படி இந்த வியஞ்சக வியங்கியத் தன்மையைச் சார்வதால், முன்பு குறைந்த அளவே கொண்டிருந்த காவிய நெறி (பெருகி) எல்லையில்லா வகைகளைக் கொண்டதாயிற்று. 4.3

சுவையின் தோற்றம் - நிலை -ஒழுக்கம், சுவைப்போலி என்றெல்லாம் அமையும் இச்சுவை நெறி மிகவும் பரந்த ஒன்று அவ்வவற்றிற்குரிய -விபாவம், அநுபாவம், ஸஞ்சாரிபாவம் ஆகிய வகைகளுடன் உறழ்ந்து கண்டு, முன் கூறியவாறு அதேபோன்று அறியத்தக்கது. இப்படிச் சுவை முதலியவற்றுடன் சார்வதால் காவிய நெறி (காவிய இயல்பு), ஆயிரக்கணக்கான கணக்கே இல்லாத கவிகளால் முன்னோரான கவிகளால் சுவடு பதிந்ததே ஆயினும் புதிதாய் அதனினும் மிகுதியாய்ப் பரந்து எல்லையற்றது ஆகிறது சுவை சுவையில் மெய்ப்பாடு போன்றவை ஒவ்வொன்றும் தத்தமக் குரிய விபாவம், அனுபாவம், ஸஞ்சாரிபாவம் முதலியவற்றுடன் கூடிக் கணக்கற்றவை ஆகின்றன. அவற்றின் ஒவ்வொரு வகைபற்றிப் பார்த்தாலும்கூட அந்த அளவில் உலகத்தின் செய்திகளைக் கவிஞர் எடுத்துரைக்கும்போது, அவர்கள் விரும்புவதற்கேற்றவாறு - உலகில் ஒருபடியாய் இருப்பது வேறு படியாய் மாறியும் விடுகிறது. இதுபற்றி முன், சித்திரகாவியம்பற்றிய விளக்கத்தில் கூறியுள்ளோம்.

இதுபற்றிய மஹாகவி இயற்றிய பிராகிருதச் செய்யுளும் ஒன்றுண்டு. சாலிவாஹன்) பொருள்கள் அவ்வாறு இல்லாவிடினும், அவ்வாறு இருப்பனபோலவே நம் உள்ளத்தில் பதியவைக்கும், பரந்த உள்ளமும் ஆற்றலும் கொண்ட கவிகளின் வாக்கு வாழ்க! (பதிய வைக்கும் வாக்கு என இணைக்க)

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

तदित्थं रसभावाद्याश्रयेण काव्यार्थानामानन्त्यं सुप्रतिपादितम् ।

एतदेवोपपादयितुमुच्यते —

दृष्टपूर्वा अपि ह्यर्थाः काव्ये रसपरिग्रहात् ।
सर्वे[1] नवा इवाभान्ति मधुमास इव द्रुमाः ॥ ४ ॥

तथा हि[2] विवक्षितान्यपरवाच्यस्यैव शब्दशक्त्युद्भवानुरणनरूपव्यङ्ग्य[3]-प्रकारसमाश्रयेण नवत्वम् । यथा—'धरणीधारणायाधुना त्वं शेषः' इत्यादौ ।

शेषो हिमगिरिस्त्वं च महान्तो गुरवः स्थिराः ।
यदलङ्घितमर्यादाश्चलन्तीं बिभ्रते भुवम् ॥[4]

इत्यादिषु सत्स्वपि ।

तस्यैवार्थशक्त्युद्भवानुरणनरूपव्यङ्ग्यसमाश्रयेण[5] नवत्वं यथा — 'एवं वादिनि देवर्षौ' इत्यादिश्लोकस्य

कृते वरकथालापे कुमार्यः पुलकोद्गमैः ।
सूचयन्ति स्पृहामन्तर्लज्जयावनताननाः ॥

इत्यादिषु सत्सु । अर्थशक्त्युद्भवानुरणनरूपव्यङ्ग्यस्य कविप्रौढोक्ति[6]-निर्मितशरीरत्वेन नवत्वं यथा — 'सज्जेइ सुरहिमासो' इत्यादेः

सुरभिसमये प्रवृत्ते सहसा प्रादुर्भवन्ति रमणीयाः ।
रागवतामुत्कलिकाः सहैव सहकारकलिकाभिः ।

इत्यादिषु सत्स्वप्यपूर्वत्वमेव ।

१. सर्वे नवत्वमायान्ति मधुमासे द्रुमा इव – MB. २. हि–घ पुस्तके नास्ति ३. °रणनव्यङ्ग्यरूप°–ग. ४. बिभ्रथाः क्षितिम् – क-ख. ५. °श्रयणेन – ग. ६. °प्रौढोक्तिमात्रनिर्मित° – ग. प्रौढोक्तिनिष्पन्न° – MB.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

ஆக இங்ஙனம் சுவையும் மெய்ப்பாடும் போன்றனவற்றைச் சார்ந்துவரும் வகையில் காவியப் பொருள்கள் முடிவற்ற பலவாம் என நன்கு விளக்கினோம் தை இன்னும் விளக்கும் வகையிலும் கூறுகிறேன்.

4.4

முன்னரே கண்ட (பழைய நூல்களில்) கருத்துக்களும் காவியத்தில் சுவையை ஏற்றுவரும் போது, எல்லாமே புதியன போலவே விளங்குகின்றன் இளவேனிற் காலத்து மரங்களைப் போல. (சாதாரணமாய் நின்ற மரங்களும் இளவேனிற் காலத்து தனித்துப் பூத்து அழகுடன் விளங்குவதுபோன்று.) 4.4

அங்ஙனமே, கருதிப்பிறிதினை நோக்கும் வாச்சியத்தொனி, சொல்லின் ஆற்றல் தோன்றித் தொடரோசைபோன்ற முறையொடு தோன்றும் தொனியெனப் பெறும் வகையொடு சேர்ந்து புதுமை பெறுவது காண்க.

உதாரணம் :- முன் காட்டிய "இந்த மஹாப்பிரளய..." என்னும் தொடரில் பூமியைத் தாங்க நீ ஒருவனே - சேஷன் ஸ்ரீ எஞ்சியுள்ளாய்- ஆதிசேஷன் என்ற விளக்கத்தையும் காண்க.

இதே கருத்தில் வாச்சியமாய் வெளிப்படையாய் அமைந்த பழைய செய்யுள்.

அரசன் ஒருவனைப் புகழ்ந்துரைத்தல்:-

"ஆதிசேஷனும் இமயமலையும் நீயும் அசைவின்மையும் கனமும் உடையீர் ஆவீர் ஏனெனில் நீவிர் உங்கள் எல்லையைத் தாண்டாது (இருந்த இடத்தே இருந்து) அசையும் பூமியை (அசையாமல்) தாங்குகின்றீர். இவ்வாறு ஒன்று முன்பிருந்தும், மேலே கூறிய வியங்கிய வகையில் புது அழகு பெறுகிறது. இனி அதுவே அர்த்த, சக்தியால் அவ்வாறு வருவது இதை முன்பு கூறிய பார்வதிபற்றிய செய்தியில் காண்க).

இதே கருத்து முன்பு வாச்சியமாய் அமைந்த செய்யுள்:

"தங்களுக்கென உறுதிசெய்யப்பட்டவர்களைப்பற்றி - மணவாளர் பற்றிப் பேச்சு நடக்கும்போது மணத்திற்குரிய பெண்கள், வெட்கத்தால் தலைகுனிந்து, உள்ளே இருக்கும் ஆசையை மயிர்க்கூச் செறிதலால் வெளியிடுவர் - என்பது.

அர்த்த சக்தியால் தோன்றும் முறையொடு தோன்றும் தொனி கவியின் கூற்றின் ஆற்றலாலே விளங்குவது. முன்பு கூறிய மாந்தளிர்.. என்று தொடங்கும் எடுத்துக்காட்டில் காண்க.

அது பழையதொரு செய்யுளில் வியங்கியமின்றிக் கூறப்பட்ட தேயாகும். இளவேனிற்காலம் வந்த உடனேயே மாமரங்களின் தளிர்களோடு கூடவே காதல்கொண்டவர்களின் அழகான ஏக்கங்களும் தோன்றிவிடுகின்றன.

இனி இதுவே கவி படைத்த பாத்திரங்களின் கூற்றாக வருவது. முன்கூறிய (பெண்ணே,) யெளவனம் கைகொடுத்து உதவ..." என்பதில் காண்க.

இதுவே பழைய செய்யுளில் வியங்கியமின்றி வருவது.

"இளம் பெண்கள் தலைமுடி கூடி வளர்ந்து நிறைய நிறையச் சிறிதே முகம் காட்டித் தனங்கள் வளரவளர மன்மதன் (காம உணர்வு) தனக்கு இடம் கிடைத்து அவர்கள் இதயத்திற்குள் புகுகின்றான்."

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

अर्थशक्त्युद्भवानुरणनरूपव्यङ्ग्यस्य कविनिबद्धवक्तृप्रौढोक्तिमात्र-निष्पन्नशरीरत्वेन[1] नवत्वं यथा[2] — ' वाणिअअ हत्थिदन्ता ' इत्यादिगाथार्थस्य

करिणीवेहव्वअरो मह पुत्तो एक्ककाण्डविणिवाइ ।
हअ सोन्हाएँ तह कहो जह कण्डकरण्डअं वहइ ॥

[करिणीवैधव्यकरो मम पुत्र एककाण्डविनिपाती ।
हतस्नुषया तथा कृतो यथा काण्डकरण्डकं वहति ॥ [इति च्छाया]

एवमादिष्वर्थेषु सत्स्वप्यनालीढतैव[3] ।

यथा[4] व्यङ्ग्यभेदसमाश्रयेण ध्वनेः काव्यार्थानां नवत्वमुत्पद्यते[5], तथा व्यञ्जकभेदसमाश्रयेणापि । तत्तु ग्रन्थविस्तरभयान्न लिख्यते, स्वयमेव सहृदयैरभ्यूह्यम् । अत्र च पुनःपुनरुक्तमपि सारतयेदमुच्यते —

व्यङ्ग्यव्यञ्जकभावेऽस्मिन् विविधे सम्भवत्यपि ।
रसादिमय एकस्मिन्[6] कविः स्यादवधानवान् ॥ ५ ॥

अस्मिन्नर्थानन्त्यहेतौ व्यङ्ग्यव्यञ्जकभावे विचित्रे[7] शब्दानां[8] सम्भवत्यपि कविरपूर्वार्थलाभार्थी[9] रसादिमय एकस्मिन्[10] व्यङ्ग्यव्यञ्जकभावे यत्नादवदधीत । रसभावतदाभासरूपे हि व्यङ्ग्ये तद्व्यञ्जकेषु च यथानिर्दिष्टेषु[11] वर्णपदवाक्यरचनाप्रबन्धेष्ववहितमनसः कवेः सर्वमपूर्वं काव्यं सम्पद्यते ।

तथा च रामायणमहाभारतादिषु संग्रामादयः पुनःपुनरभिहिता अपि नवनवाः प्रकाशन्ते । प्रबन्धे चाङ्गी रस एक एवोपनिबध्यमानोऽर्थविशेषलाभं

---

१. °शरीरत्वे सति –घ.
२. साअरविइण्णजोव्वणहत्थालम्बं समुण्णमन्तेहिं ।
अब्भुट्ठाणम्मिव मम्महस्स दिण्णं तुह थणेहिं ॥
अस्य हि गाथार्थस्य
उदिह...कआमोआ जह जह थणआ विणन्ति बालाणम् ।
तह तह लद्धावासो व्व मम्महो हिअअमाविसइ ॥
एतद्गाथार्थेन न पौनरुक्त्यम् । यथा वा—घ.
३. इत्येवमादिषु सत्स्वप्यनालीढतैव –क. ख. ४. यथा च–घ. ५. अपृथगर्थत्वमुत्पद्यते–ग.
६. एतस्मिन् – क-ख. ७. विचित्रं – BP. ८. शब्दानामिति नास्ति – घ.
९. कविरपूर्वलाभार्थे – घ. १०. एतस्मिन् – क-ख. ११. यथामति – ग.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

இதையே முன்சொன்ன "ஐயா வியாபாரியே..." என்ற வேட்டுவன் கூற்றில் காண்க.

இதே கருத்தில் வியங்கியமில்லாவகையில் பழைய செய்யுள் ஒன்று:-

(இதுவும் யானைத் தந்தம் கேட்டுவந்த வணிகனுக்கு வேட்டுவன் கூறுவதே) "ஒரே அம்பால் பெரிய களிறைக் கொன்று வீழ்த்திப் பிடியானைக்குக் கைம்மை தரும் என் மகள், இந்தப் பாவியான என் மருமகள் காரணமாய், ஒரு கூடை அம்பைச் சுமந்து போகிறான்".

இவ்வாறெல்லாம் பழையன இருந்தும் புதிய சுவையும் அழகுறத் தோன்றுகிறது. இவ்வாறு வியங்கிய வகைகளைச் சார்ந்து வருவதால் தொனியாகும் காவியப் பொருள் புதுமைப் பெற்றுப் பொலிவது போலவே, வியஞ்சகவகைகளைச் சார்ந்து (சொற்கள்) வருவதாலும் பொலியும் என்னும், நூல் மிகப் பெருகும் என அஞ்சி அது விரித்து எழுதப்படவில்லை என்னால், அதைச் சுவைஞர் தாமே ஊகித்துக் காணல் வேண்டும்.

இந்த நூலில் மீண்டும் மீண்டும் கூறியதே ஆயினும் சாரமாக இதைக் கூறுகிறேன்:-

4.5

இந்த வியங்கியத் தன்மையும் வியஞ்சகத்தன்மை யும் பலவிதமாக அமைவன எனினும், சுவை முதலியனவே முழுதும் கொண்ட முக்கியமான அந்த ஒரு வகையில் அத்தகைய வியங்கியப் பொருளும் வியஞ்சகச் சொல்லும் கொண்ட வகைக் காவியம் படைக்கவே கவி கவனத்துடன் முயலுதல் வேண்டும். 4.5

(விருத்தியில் விசேஷமில்லை)

இதை விளக்குகிறார்.

சுவை, மெய்ப்பாடு, அவற்றின் போலி என்று அமையும் வியங்கியப் பொருளிலும், அவற்றைப் புலப்படுத்தும் வியஞ்சகமான சொற்களிலும் நன்கு அமைவன என - என் அறிவுக்கேற்ப விளக்கிக் காட்டிய, எழுத்து, சொல், வாக்கியம் ஆகியவற்றைக் கொண்ட நடையும் அமைப்பும் உடைய நூல் வடிவான காவியங்களில் மிகவும் கவன முடைய மனமுள்ள கவிக்கு எல்லாமே புதுமையான அழகிய காவியமாய் உருப்பெறும்.

இராமாயணம், மஹாபாரதம் போன்றவற்றில் போர்போன்ற செய்திகள் திரும்பத் திரும்ப கூறப்படினும் புதிதுபுதிதாகவே அழகுடன் விளங்குகின்றன. மேலும் காவியம் போன்ற நூலில் ஒரே ஒரு சுவையை அங்கியாகத் தலைமையுடன் அமைத்து இயற்றினால், சிறந்த பொருள் அமைதியுடன் மிகுந்த இலக்கிய அழகும் ஏற்படு கின்றன. எந்த நூலில் இவ்வாறு உளது என்றால், இராமாயணத்திலும் மஹாபாரதத்திலும் உள்ளது;

இராமாயணத்தில் பிரதானமான சுவை - கருணம் -அவலம் இதை ஆதிகவியான வால்மீகி, தாமே, நூலின் தொடக்கத்தில் (மனிமாவை யூடே சேர்த்துத் தொடரும் - இறுதிவரை வந்து முடியும் வகையில்) நூல் புகுத்துவது போலச்

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

छायातिशयं च पुष्णाति । कस्मिन्निवेति चेत्—यथा रामायणे यथा वा[1] महाभारते । रामायणे हि करुणो रसः स्वयमादिकविनासूत्रितः[2] 'शोकः श्लोकत्वमागतः' इत्येवंवादिना । निर्व्यूढश्च स एव सीतात्यन्तवियोगपर्यन्तमेव स्वप्रबन्धमुपरचयता । महाभारतेऽपि शास्त्ररूपे काव्यच्छायान्वयिनि[3] वृष्णिपाण्डवविरसावसानवैमनस्यदायिनीं समाप्तिमुपनिबध्नता महामुनिना वैराग्यजननतात्पर्यं प्राधान्येन स्वप्रबन्धस्य दर्शयता मोक्षलक्षणः पुरुषार्थः शान्तो रसश्च मुख्यतया विवक्षाविषयत्वेन सूचितः । एतच्चांशेन विवृतमेवान्यैर्व्याख्याविधायिभिः । स्वयमेव चैतदुद्गीर्णं[4] तेनोदीर्णमहामोहमग्नमुज्जिहीर्षता लोकमतिविमलज्ञानालोकदायिना लोकनाथेन —

यथा यथा विपर्यैति लोकतन्त्रमसारवत् ।
तथा तथा विरागोऽत्र जायते नात्र संशयः ॥

इत्यादि बहुशः कथयता । ततश्च शान्तो रसो रसान्तरैः, मोक्षलक्षणः पुरुषार्थः पुरुषार्थान्तरैः तदुपसर्जनत्वेनानुगम्यमानोऽङ्गित्वेन विवक्षाविषय इति महाभारततात्पर्यं सुव्यक्तमेवावभासते ।

अङ्गाङ्गिभावश्च यथा रसानां[5] तथा प्रतिपादितमेव ।

पारमार्थिकान्तस्तत्त्वानपेक्षया शरीरस्येवाङ्गभूतस्य[6] रसस्य पुरुषार्थस्य च स्वप्राधान्येन चारुत्वमप्यविरुद्धम् ।

---

१. यथा च–क–ख. २. स्वयमादिमुनिना सूचितः–ग. ३. शास्त्ररूपपूर्वकाव्याश्रयान्वयिनि–ग. शास्त्रकाव्यरूपच्छायान्वयिनि – घ. ४. स्वयं चोद्गीर्णं – घ. ५. रसादीनाम्. – क. ख. ६. पारमार्थिकान्तस्तत्त्वानपेक्षया शरीरस्येवा° – ग.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

சுருக்கமாய்க் காட்டுகிறார் அஃதாவது, அவர், அன்றிற் பறவை உற்ற துயரத்தால் தாமும் துயருற்று ஏதோ கூற, அது ஒரு செய்யுள் வடிவாய் அமைந்ததைக் கூறுவதே. "துயர் கண்டு சாம்பிய நான் கூறியது சுலோகமாகவே அமைக் அது வேறுவகை, ஆதல் வேண்டா" எனக் கூறிய ராமாயணச் சுலோகத்தில் காண்க. (இதைத் தொனிக்காரர் தாம் கூறிய, "சோகமே சுலோகம் ஆயிற்று" என்றதால் குறிப்பிடுகிறார்; இவ்வாறு கருணச் சுவையைத் தொடக்கத்திலேயே காட்டிய ஆதிகவி கடைசியில் - (முதற் பிரிவு இராவணனால் நேர்ந்தது; அடுத்துப் பட்டாபிஷேகத் திற்குப் பிறகு உலகம் கூறும் பழியினின்றும் காக்கக் கருவுற்ற நிலையில் காட்டில் விடப்பட்ட பிரிவு இறுதிப்பிரிவு லவகுசர்களை இராமன் அறிந்துகொண்டபோது, சீதாப்பிராட்டி, அன்னை பூமியை வேண்டிப் பூமி பிளந்து பாதாளத்தைச் சென்றடைந்தது) நேர்ந்த சீதாப் பிராட்டியின் பிரிவுரை தம் நூலைச் செய்து கொண்டு செலுத்தி நிர்வாஹமும் செய்கிறார்.

மஹாபாரதத்திலும் - சாத்திரமும் காவியமும்போன்ற இலக்கிய அழகுகொண்ட அப்பெரிய நூலிலும், யாதவ குலமும் பாண்டவ குலமும் மிகவும் இன்னாத முடிவை எய்தியதால் விளையும் மன வெறுப்பையே - பயக்கும் வகையில் நூலை முடித்த மஹாமுனிவரான வியாஸரும், தமது நூலின் நோக்கமும் பயனும் மாந்தர் மனத்து உலகப் பற்றின்மையை உண்டாக்குவதே என்பதைக் காட்டும் வண்ணம் வீடுபேறு என்ற உறுதிப் பயனையும், சாந்தச் சுவையையும் எடுத்துரைத்தலே தமக்குத் தலையாய பிரதானமான நோக்கம் என்று காட்டி அறிவுறுத்தினார். இதையே உரைவகுத்த பிறரும் ஓர் அம்சத்தில் விரித்துரைத்தனர்.

"பொங்கி எழும் மஹாமோஹத்தில் (பேரிருளான அறியாமையில்) மூழ்கிக் கிடக்கும் உலகைப் பெரிதும் தூய மெய்ஞ்ஞான விளக்கைத் தந்து கடைத்தேற்ற விரும்பும் உலகத் தலைவனான வியாஸர் தாமே தம் வாயாலும் இங்ஙனம் கூறுவார்:- "உலக வாழ்வும் அதுபற்றிய செயல்களும் - சாரம் சிறிதும் அற்றனவாய் மாறவும் மெல்ல மெல்ல இல்லாமற்போகவும் (காணும் ஒருவனுக்கு) அவற்றில் அந்தந்த வகையில் பற்றின்மை தோன்றும்." என்ற - இந்தச் செய்யுள் மஹாபாரதம் சாந்திபருவம் -174ஆவது ஸர்க்கம். சுலோகம் 4 இதுபோல் வியாஸபகவான் பலவும் கூறுவார் ஆதலால் சாந்தச் சுவையை பிறசுவைகள் அங்கமாய்த் தொடர, வீடுபேறு என்னும் உறுதிப் பயனை மற்ற அறம் பொருள் இன்பமென்பவை அங்கமாய்த் தொடரப் பிற சுவைகளும் பிரதிப்பயன் மூன்றும், சாந்தசுவைக்கும் வீடுபேற்றுக்கும் உட்பட்டனவாக இந்த இரண்டையும் பிரதானமாகக் கூறும் நோக்கமே மஹாபாரதத்திற்கு உள்ளது என்பது நன்கு விளங்கும் சுவைகள் தமக்குள் அங்காங்கித் தன்மை பெறுதல் பற்றி முன்பே கூறியுள்ளோம் மெய்ப்பொருளான, உள்ளே இருக்கும் தத்துவத்தைக் காணும் கருத்தின்றி, அங்கமாயிருக்கும் சரீரம் (உடல்) தலைமை யுடையது என்று போலியாய்த் தோன்றும் உணர்வுபோல்,

மஹாபாரதத்திலும் அங்கமாய் தலைமையில்லாததாய் இருக்கும் வீரம் போன்ற பிற சுவைகளும், அறம், பொருள் இன்பமென்ற உறுதிப் பயன்களும், தாம்தாம் பிரதானமானவை போல (உண்மையில் இல்லை) தோன்றி அழகு பெறுவதும் குற்றமாகாது. (ஆத்மஞானம் இல்லாதார் உடலையே ஆத்மா எனத் தவறாக உணர்வர்.)

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

ननु महाभारते यावान् विवक्षाविषयः, सोऽनुक्रमण्यां[1] सर्वमेवानुक्रान्तो न चैतत्तत्र दृश्यते, प्रत्युत सर्वपुरुषार्थप्रबोधहेतुत्वं सर्वरसगर्भत्वं च महाभारतस्य तस्मिन्नुद्देशे स्वशब्दनिवेदितत्वेन प्रतीयते ।

अत्रोच्यते । सत्यं शान्तस्यैव रसस्याङ्गित्वं महाभारते मोक्षस्य च सर्वपुरुषार्थेभ्यः प्राधान्यमित्येतन्न स्वशब्दाभिधेयत्वेनानुक्रमण्यां दर्शितं, दर्शितं तु व्यङ्ग्यत्वेन:—' भगवान् वासुदेवश्च कीर्त्यतेऽत्र सनातनः ' इत्यस्मिन् वाक्ये । अनेन[2] ह्ययमर्थो व्यङ्ग्यत्वेन विवक्षितो यदत्र महाभारते पाण्डवादिचरितं यत्कीर्त्यते[3], तत्सर्वमवसानविरसमविद्याप्रपञ्चरूपञ्च, परमार्थसत्यस्वरूपस्तु भगवान् वासुदेवोऽत्र कीर्त्यते[4] । तस्मात्तस्मिन्नेव परमेश्वरे भगवति भवत भावितचेतसो, मा भूत विभूतिषु निःसारासु रागिणो, गुणेषु वा नयविनयपराक्रमादिष्वमीषु केवलेषु केषुचित् सर्वात्मना प्रतिनिविष्टधियः । तथा चाग्रे—पश्यत निःसारतां संसारस्ये[5]त्यमुमेवार्थातिशयं द्योतयन्[6] स्फुटमेवावभासते व्यञ्जकशक्त्यनुगृहीतश्च[7] शब्दः[8] । एवंविधमेवार्थं[9] गर्भीकृतं सन्दर्शयन्तोऽनन्तरश्लोका लक्ष्यन्ते—' स हि सत्यम् ' इत्यादयः ।

अयं च निगूढरमणीयोऽर्थो महाभारतावसाने हरिवंशवर्णनेन समाप्तिं विदधता तेनैव कविवेधसा कृष्णद्वैपायनेन सम्यक्स्फुटीकृतः । अनेन चार्थेन संसारातीते तत्त्वान्तरे भक्त्यतिशयं प्रवर्तयता सकल एव सांसारिको व्यवहारः पूर्वपक्षीकृतो न्यक्षेण प्रकाशते ।[10] देवतातीर्थतपःप्रभृतीनां च

१. अनुक्रमण्या – BP. २. अनेन इति नास्ति – घ. ३. संकीर्त्यते – ग. ४. तत्सर्वमित्यारभ्य कीर्त्यते इति पर्यन्तं-घ पुस्तके नास्ति. ५. निःसारतां सर्वस्यास्य संसारव्यवहारस्य – क-ख. ६. द्योतयत् – घ. ७. शक्त्यानु° – घ. ८. व्यञ्जकत्वानुगृहीतश्च – क-ख. शक्त्यानुगृहीतश्च शब्दः – घ. °तश्च शब्दः – BP. ९. एवं विधमेव चार्थं – घ. १०. न्यक्षेण प्रकाश्यते – ग. °पक्षीकृतो ऽध्यक्षेण प्रकाशते – घ.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

(ஓர் ஐயம்) மஹாபாரதத்தின் அநுக்கிரமணிகையில் (நூலின் தொடக்கத்தில் கூறப்படும் கதைகளின் பட்டியல்) வியாஸர் தாம் கூற விரும்பும் அத்தனை பொருள்களையும் வரிசையாகக் கூறுகிறார் அதில், இவ்வாறு சாந்தச் சுவையே தலைமையுடையதென்று அவர் கூற விரும்புவதும், வீடுபேறே சிறந்த பயன் என்று அவர் வற்புறுத்த விரும்புவதும் காணப்படவில்லை அது மட்டுமன்றி மஹாபாரதம் உறுதிப் பயன் நான்கையும் அறிவிக்கவும், எல்லாச் சுவைகளையும் கொண்டிருக்கவும் அவர் கருதியிருப்பதே, அவரே கூறும் சொற் களாலும் செய்திகளாலும் (அனுக்கிரமணிகையால்) கிடக்கிறது. (அவர் தம் வாயால் சாந்தச் சுவையும் வீடுபேறுமே பாரதத்தின் நோக்கமும் கருத்தும் பயனும் எனக் கூறவில்லை என்பது ஐயத்தின் கருத்து.)

இதுபற்றி கூறுவேன் உண்மை் இதை வியாஸர் நேரிடையாக அனுக்கிரமணிகையில் கூறவில்லை ஆனால் வியங்கியமாகக் காட்டி யிருக்கிறார். (எப்படி எனில்) "பகவானான எப்பொழுதுமுள்ள (அழிவற்ற பரம்பொருள்) வாஸுதேவனும் இங்கு - மஹாபாரதத்தில் புகழப்படுகிறான்" என்ற இந்த வாச்சியத்தில் (இது அநுக்கிர மணிகையில் உள்ளது) வியங்கியமாகக் கூற விரும்பியது சாந்தமும் வீடுபேறுமே (வியங்கியம் பின்வருவது) இந்த நூலில் பாண்டவர் முதலியோருடைய சரித்திரம் கூறப்படுவது மட்டுமன்றி, வாஸுதேவனும் புகழப்படுகிறான் ஆதலால் அந்த எல்லாம் வல்ல பகவானிடத்தில் பக்திகொண்ட உள்ளமுடையோராக இருப்பீராக சாரமற்ற செல்வங்களில் பற்றுடையோர் ஆகாதீர் நயம், வினயம், பராக்கிரமம், போன்ற இந்த மனித இயல்புகளில் மட்டுமே ஈடுபாடு கொண்டுவிடாதீர். மேலே நோக்குமின் (முடிவைக் காண்மின்). இந்த உலகம் சாரமற்றது என்று தெரிந்துகொள்ளுங்கள் என்பதையே காட்டுகின்றன என்பது வெளிப்படையாகவே விளங்குகிறது. அதில் "வாஸுதேவனும்" என்பதில் உள்ள உம்மைச்சொல் வியஞ்சக சக்தி கூடிய சொல்லாகும். இதுபோன்ற பொருளைத்தான் மேலே - இதைத் தொடர்ந்துள்ள சுலோகங்கள் உட்பொருளாகக்கொண்டுள்ளன. அந்த சுலோகங்கள் பின்வருபவை அவனே ஸத்யம் -ருதமும் அவனே. (வாய்மையும் மெய்யுமான உண்மை அவனே) தூய்மை யுடையதும் தூய்மை தருவதுமான பொருளும் அவனே் சாசுவதமானது; பிரஹ்மம், பரமம், துருவம் (என்றும் நிலைத்திருப்பது) சுடர் - பழைமைக்குப் பழைமையும் அவனே் எவனுடைய திவ்வியமான செயல்களை அறிவுடையோர் பாராட்டிக் கூறுவரோ அவனே இவன்.

மறைந்தும் (உள்ளார்ந்து) மிக அழகாக உள்ள இந்தக் கருத்தை மஹாபாரதத்தின் முடிவுரையாக ஹரிவம்சம் என்ற பெயரில் திருமாலின் வம்சத்தை வர்ணித்து முடிக்கும் கவிப்பிரமனான கிருஷ்ணத்வைபாயனர் - வியாஸர் மிக நன்றாக விளக்கிக் கூறுகிறார். உலகத்தின் இழிநிலையைக் காட்டியதால் உலகம் கடந்த மற்ற மெய்ப் பொருளில் மிகுந்த பக்தியைத் தோற்றுவித்துப் பரம்பொருளின்பால் உய்த்தலால், இந்த உலகம்பற்றிய - கதையில் இடம் பெறும் செயல்கள் அத்தனையும், பின்னால் மறுத்து உரைப்பதற்காக எழுப்பப் பட்ட வினாக்களே என்பது மஹாபாரதத்தில் வெளிப்படையாகவே தெரிகிறது. மஹாபாரதத்தில், தேவதைகள், தீர்த்தங்கள், தவங்கள் முதலியவற்றின் பெருமையும்

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

प्रभावातिशयवर्णनं तस्यैव परब्रह्मणः प्राप्त्युपायत्वेन तद्विभूतित्वेनैव[1] देवताविशेषाणामन्येषां च[2]। पाण्डवादिचरितवर्णनस्यापि वैराग्यजननतात्पर्याद्वैराग्यस्य च मोक्षमूलत्वान्मोक्षस्य च भगवत्प्राप्त्युपायत्वेन मुख्यतया गीतादिषु प्रदर्शितत्वात् परब्रह्मप्राप्त्युपायत्वमेव। परम्परया वासुदेवादिसंज्ञाभिधेयत्वेन चापरिमितशक्त्यास्पदं परं ब्रह्म गीतादिप्रदेशान्तरेषु तदभिधानत्वेन लब्धप्रसिद्धि माथुरप्रादुर्भावानुकृतसकलस्वरूपमंशिरूपं[3] विवक्षितं, न तु माथुरप्रादुर्भावांश एव, सनातनशब्दविशेषितत्वात्[4]। रामायणादिषु चानया संज्ञया भगवन्मूर्त्यन्तरे व्यवहारदर्शनात्। निर्णीतश्चायमर्थः[5] शब्दतत्त्वविद्भिरेव।

तदेवमनुक्रमणीनिर्दिष्टेन वाक्येन भगवद्व्यतिरेकिणः सर्वस्यान्यस्यानित्यतां प्रकाशयता[6] मोक्षलक्षण एवैकः परः पुरुषार्थः शास्त्रनयेन, काव्यनयेन च तृष्णाक्षयसुखपरिपोषलक्षणः शान्तो रसो महाभारतस्याङ्गित्वेन विवक्षित इति सुप्रतिपादितम्। अत्यन्तसारभूतत्वाच्चायमर्थो व्यङ्ग्यत्वेनैव दर्शितो न तु वाच्यत्वेन। सारभूतो[7] ह्यर्थः स्वशब्दानभिधेयत्वेन प्रकाशितः

१. तत्ताद्विभुतित्वेनैव वा – घ. २. च – घ पुस्तके नास्ति। ३. स्वरूपमङ्गिरूपम् – ग. सकल स्वरूप शंसिरूपं – घ. Reading is clearly अंशिरूपं in No. XII 186 and No. 255 of BORI. ४. विशेषकत्वात् – ग. ५. °अंशः – घ. ६. प्रकाशयतो–घ. ७. साररूपो – ग.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

அந்தப் பரம்பொருளை அடைதற்குரிய உபாயமாகவே கூறப்படுகிறது. தேவதைகளையும், ஏனையோரையும் அந்தப் பரம்பொருளின் அம்சம்கொண்ட விபூதியுடைவர்களாகவே பாரதம் கூறும் பாண்டவர் முதலியவர்களின் வரலாறு கூறுவது உலக வாழ்வில் பற்று அறுதல் வேண்டுமென்று நோக்கம் கொண்டது; அந்தப் பற்றற்ற நிலைதான் வீடுபேற்றுக்கு அடிப்படையாவது. வீடுபேறு இறைவனை அடைதற்கு உபாயமாவதால், அறவே முக்கியமாக பகவத்கீதை போன்றவற்றில் காட்டப்பட்டுள்ளது; ஆகவே மஹாபாரதத்தில் வீடுபேறுதான் பரம்பொருளை அடைதற்கு வழி என்பதைக் கருத்தாகக் கொண்டே மற்ற யாவும் விவரித் துரைக்கப்பட்டன.

(பாரதத்தில் கூறப்படும் ஸ்ரீகிருஷ்ணபகவானே பரம்பொருள் என்பது உமது கருத்தாயின், வாஸுதேவன் மகன் என்ற பெயரால் பரம் பொருளைக் குறிப்பிடுதல் பொருந்துமோ என்று வினவி விடையும் கூறுகிறார்) வழிவழியாக வாஸுதேவர் என்ற சொல்லுக்குப் பொரு ளாகவே அளவற்ற ஆற்றலுக்கு இருப்பிடமாக உள்ள பரம்பிரஹ்மமே கீதை போன்ற பல்வேறு இடங்களில் குறிப்பிடப்படுகின்றது. அந்தப் பெயரால் பலரும் அறிந்த - மதுரை நகரில் தோன்றிய கிருஷ்ணன் போன்ற எல்லா அவதார வடிவங்களையும் கூறுவதே கருத் தாகுமேயன்றி மதுரையில் தோன்றிய - வாஸுதேவகுமாரர் என்பது மட்டும் குறிக்கும் கருத்து இல்லை ஏனென்றால் - அடைமொழியாக ஸநாதன என்றும் தரப்பட்டுள்ளது; அது என்றுமழியாப் பழைமையைக் குறிப்பது. இராமாயணம் முதலிய நூல்களிலும் இந்தப் பெயரால் (வாஸுதேவன்) இறைவனுடைய கபிலர் போறை வேறு மூர்த்திகளைக் குறித்தும் வழங்கப்பட்டுள்ளது. மேலும் இந்தச் சொல்லின் இத்தன்மை சப்த சாத்திர முணர்ந்தோராலும் உறுதி செய்யப்பட்டுள்ளது. (மாபாடிய உரையான கையடம் - பாணினிய உரையான - விருத்தி - காசிகா விருத்தியிலும் - வாஸுதேவர் போன்ற சொற்கள் ருஷ்யந்தக... விருஷ்ஸி - குறிப்பில்- என்ற பாணினி.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

सुतरामेव शोभामावहति। प्रसिद्धिश्चेयमस्त्येव विदग्धविद्वत्परिषत्सु यदभिमततरं वस्तु व्यङ्ग्यत्वेन प्रकाश्यते, न साक्षाच्छब्दवाच्यत्वेन[1]। तस्मात् स्थितमेतत् — अङ्गिभूतरसाद्याश्रयेण काव्ये क्रियमाणे नवार्थ[2]लाभो भवति, बन्धच्छाया[3] च महती सम्पद्यते इति। अत एव च रसानुगुणार्थविशेषोपनिबन्धनमलङ्कारान्तरविरहेऽपि च्छायातिशययोगि लक्ष्ये दृश्यते। यथा—

मुनिर्जयति योगीन्द्रो महात्मा कुम्भसम्भवः।
येनैकचुलके दृष्टौ तौ दिव्यौ मत्स्यकच्छपौ॥

इत्यादौ। अत्र ह्यद्भुतरसानुगुणमेकचुलके मत्स्यकच्छपदर्शनं छायातिशयं पुष्णाति। तत्रह्येकचुलके सकल[4]जलधिसन्निधानादपि दिव्यमत्स्यकच्छपदर्शनमक्षुण्णत्वादद्भुतरसानुगुणतरम्। क्षुण्णं हि वस्तु लोकप्रसिद्ध्याद्भुतमपि नाश्चर्यकारि भवति। न चाक्षुण्णं वस्तूपनिबध्यमानमद्भुतरसस्यैवानुगुणं, यावद् रसान्तरस्यापि। तद्यथा—

सिज्जइ रोमाञ्चिज्जइ वेवइ रत्थातुलग्गपडिलग्गो[5]।
सो पासो अज्जवि सुहअ जेणासि वोलीणो[6]॥
[स्विद्यति रोमाञ्चिज्जइ वेपते रच्छातुलग्गं ।
स पार्श्वोऽद्यापि सुभग येनास्यतिक्रान्तः॥ [इति च्छाया]

एतद्गाथार्थाद् भाव्यमानाद् या रसप्रतीतिर्भवति सा त्वां स्पृष्ट्वा स्विद्यति, रोमाञ्चते, वेपते इत्येवंविधादर्थात् प्रतीयमानान्मनागपि[7] नो जायते। तदेवं ध्वनिप्रभेदसमाश्रयेण यथा काव्यार्थानां नवत्वं जायते तथा प्रतिपादितम्।

---

१. वाच्यत्वेनैव – घ. २. नवनवार्थलाभो – घ. ३. प्रबन्धच्छाया – क–ख.
४. 'सकल' घ पुस्तके नास्ति। ५. रच्छाकुलङ्ग – घ. ६. सह अतीइ – घ.
७. प्रतीयमानात्मना मनागपि – घ.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

இவ்வாறாக அநுக்ரமணிகையில் காணும் மேலே விரிவாய் ஆய்ந்த வாக்கியத்தால் வியாஸர் கூற விரும்பியது யாதெனில், மஹாபாரதம் ஒரு சாத்திரம் என்ற வகையில், இறைவனைத் தவிர ஏனைய பொருள் அனைத்துமே நிலையற்றவை எனக்காட்டி, வீடுபேறு என்ற மோக்ஷம் ஒன்றுதான் மேலான உறுதிப் பயன் என்பதும், பாரதம் ஒரு காவியம் எனக் கொண்டால் -பற்றுக்கள் அற்று அழிய - அதனால் இன்பம் பெருகுவதான சாந்தம் என்ற சுவைதான் மஹாபாரதத்தில் அங்கியான தலைமைபெறும் சுவை என்பதுமே என்று நன்கு விளக்கினோம். தாம் மிகவும் உகந்த கருத்தை நேரிடையாக - சொற்பொருளான வாச்சியமாகக் கூறாது குறிப்பால் - வியங்கியமாகப் புலப்படுத்துதல் கற்றறிந்த சான்றோரின் கூட்டத்து மரபென்பதும் நன்கறிந்த ஒன்றே. ஆகவே, அஸ்தியான ஒரு சுவை, மெய்ப்பாடு முதலியனவற்றைப் பற்றுக்கோடாகக் கொண்டு காவியம் இயற்றினால் புதிய புதிய நயமுள்ள கருத்துக்கள் கிடைப்பதுடன், அமைப்பின் அழகும் கூடுகிறது. அதனாற்றான் சுவைக்கேற்ற பொருள்களைப்பற்றிய கவிதை, வேறு அணிவகை ஏதும் பெறாவிடத்து மிக்க அழகுடன் விளங்குதல் இலக்கியத்தில் காணக்கிடக்கிறது.

இதில் வியப்பெனும் அத்புதச் சுவையே பிரதானம் ஒரே கையில் உள்ளங்கைக் குழிவில் - தெய்வீகமான மீனையும் ஆமை யினையும் கண்டதான கூற்றே அது (வேறு உவமை போன்ற அணி இன் றெனினும் இச்செய்யுள் அழகு பெற்று விளங்குகின்றது) பழைய வரலாறு கையால் கடல் குடித்ததைக் கூறும் உள்ளங்கைக் குழியில் கடல் இடங்கிற்று என்பது தவிர, திவ்யமான மீனையும் ஆமை யினையும் கண்டது இதுவரை யாருமே கூறாத - சுவடுபடாத கருத்தாகி அத்புதச் சுவைக்குப் பெரிதும் துணையாகிறது. கடல் கையில் அடங்கியது போன்ற - சுவடுபட்ட கருத்துக்களைப் பலரும் அறிவர் ஆதலின், அதைக் கூறுவதால் வியப்பொன்றும் புதிதாய்த் தோன்றாது. ஆகவே இதுவரை யாரும் கூறாத கருத்தைக் கூறின் அற்புதச் சுவைக்கு மட்டும் பெருந்துணையாகும் என்பதில்லை - பிற சுவைகளுக்கும் அவ்வாறே கொள்க.

உதாரணம்:- (தலைவியின் தோழி, தூதாகச் சென்று தலைவனிடம் கூறுவது) அழகனே, அந்த மிகக்குறுகிய பழைய சந்து வழியே நீ வரும்போது, அவருடைய எந்தப் பக்கத்தில் (உடலின் பகுதி) எதிர்பாராவகையில் இடித்துக்கொண்டு சென்றாயோ அந்தப் பக்கம் மட்டும் (அவருக்கு தலைவிக்கு) வியர்க்கிறது புல்லரிக்கிறது; நடுங்குகின்றது.

இந்தச் செய்யுளின் பொருளுணர்ந்து சுவைக்குங்கால், அதாவது இதன் வியங்கியத்தை உணர்ந்து சுவைக்கும்போது ஏற்படும் இன்பம், அந்த “அவள் உன்னைக் கண்டு அல்லது சிறிதே தீண்டி அளவிலேயே வியர்க்கிறாள் - மயிர்க் கூச்செறிகிறாள் - அசைந்து நடுங்குகிறாள் என்று கூறும் வழக்கமான பொருட்பேற்றில் இல்லை. கூட்டம் நேராமலேயே கூட்டத்தால் விளையும் மெய்ப்பாடுகள் வியர்வு மயிர்ச்கூச்சம் - நடுக்கம் நேர்கின்றன என்னும் வியங்கியத்தால் விபாவனை -(காரணம் இன்றியே காரியம் நிகழ்தல்) என்ற அணி அலங்காரத் தொனியாகப் புலப்பட்டுத் தோன்றுவதே வழக்கமாய்ப் பலரும் கொள்வது புதிதாக யாம் முன் சொன்ன ரஸத்தொனியைக் கொள்வதால் அழகும் சுவையும் அதிகமாகின்றன. இவ்வாறாகத் தொனிவகைகள் சார்ந்து வரும் காவியக் கருத்துக்கள் புதிது புதிதாகத் தோன்றுவதை விளக்கினோம். இதேபோல குணீபூதவியங்கியமும், ரஸம், அலங்காரம் - வஸ்து (கருத்து) என்ற மூன்று வியங்கியவகை களுடன் வருவதேயாதலின், அவற்றைச் சார்ந்துவரும் காவியப் பொருள்கள் புதுமையழகு பெறுவதும் உண்டு ஆயின் அது மிகவும் விரிவானது என்பதால் உதாரணம் தந்து நான் விளக்கிற்றிலேன். சுவை தேருமறிஞர் அவற்றைத் தாமே குறிப்பாற் கண்டுணர்தல் வேண்டும்.

4.6

கவிக்கு பிரதிபை மிகுந்த இயல்பு இருக்குமெனின் இவ்வாறு தொனியும் குணீ பூதவியங்கியமும் கொண்டுவரும் வகையில் காவியப் பொருளுக்கு முடிவே இராது. 4.6

இவ்வாறு சொன்னது - (காவியப் பொருள் முடிவிலது) பழைய கவிகளின் நூல்கள் இருந்தபோதிலும் - கவிக்குப் பிரதிபை இருக்கும் அளவில்தான் அது இல்லையெனில் கவிக்குக் கருத்து யாதுமே சிறிதும் இல்லை என்பதேயாகும் தொகையாகவும்

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

गुणीभूतव्यङ्ग्यस्यापि त्रिभेदव्यङ्ग्यापेक्षया[1] ये प्रकाराः, तत्समाश्रयेणापि काव्यवस्तूनां नवत्वं भवत्येव। तत्त्वतिविस्तारकारीति नोदाहृतं, सहृदयैः स्वयमुत्प्रेक्षणीयम्।

ध्वनेरित्थं गुणीभूतव्यङ्ग्यस्य च समाश्रयात्।
न काव्यार्थविरामोऽस्ति यदि स्यात् प्रतिभागुणः॥ ६॥

सत्स्वपि पुरातनकविप्रबन्धेषु यदि स्यात् प्रतिभागुणः, तस्मिंस्त्वसति न किञ्चिदेव कवेर्वस्त्वस्ति। बन्धच्छायाप्यर्थद्वयानुरूपशब्दसन्निवेशो[2]ऽर्थ-प्रतिभानाभावे कथमुपपद्यते। अनपेक्षितार्थविशेषाक्षररचनैव बन्धच्छायेति नेदं नेदीयः[3] सहृदयानाम्। एवं हि सत्यर्थानपेक्षचतुरमधुरवचनरचनायामपि काव्यव्यपदेशः प्रवर्तेत[4]। शब्दार्थयोः साहित्येन काव्यत्वे कथं तथाविधे विषये काव्यव्यवस्थेति चेत्—परोपनिबद्धार्थविरचने यथा तत्काव्यव्यवहारस्तथा[5] तथा-विधानां काव्यसन्दर्भाणाम्।

न चार्थानन्त्यं व्यङ्ग्यार्थापेक्षयैव यावद्वाच्यार्थापेक्षयापीति प्रतिपाद-यितुमुच्यते—

अवस्थादेशकालादिविशेषैरपि जायते।
आनन्त्यमेव वाच्यस्य शुद्धस्यापि स्वभावतः॥ ७॥

---

१. °स्यापि प्रभेदापेक्षया – घ. २. सन्निवेशार्थ° – घ. ३. नैतन्नेदीया – क. नैतन्नेदीयः – ख. ४. प्रवर्तते – घ. ५. यथा काव्यतद्व्यवहारः – ग. यत्काव्यत्वस्य व्यवहारस्तथा – घ.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

குணீபூத வியங்கியமாகவும் (இருவகையிலும்) தோன்றுவதற்கு ஏற்ற சொற்களைத் தொடுப்பதே நோக்கும் பயனுமாகக் கொள்ளும் பிரதிபை- நுண்மாண் நுழைபுலமும் - புதியபுதிய கற்பனைகளால் அழகூட்டும் திறன் இல்லையெனில், அத்தகையவன் இயற்றும் நூலில்தான் அழகு அமைதல் இயலும்? சிறப்புடைய வகையில் தற்பொருள் உணர்த்தும் நோக்கின்றி எழுத்துக்களைக்கூட்டி அமைப்பதே நூலுக்கு அழகு என்பது சுவையுணரும் அறிஞர்கள் மனத்திற்கு அண்மையது அன்று - (அன்னார் இதை உடன்படார் என்பது கருத்து) ஆழமும் அழுத்தமும் கொண்ட பொருட்செறிவே நூலுக்குச் சிறப்பளிப்பது என்பது தொனிகாரர் வலியுறுத்த விரும்புவது. இவ்வாறு -(வெறும் சொற்கோவையே காவியம் என்று) ஆகுமேல், பொருளாழமும் பெருமையும் கருதாத திறமையும் செவிக்கினிமை தரும் திறனும்கொண்ட செய்யுள் அமைப்பிலும் காவியம் என்ற பெயர் செல்லும் ஒரு நூல் காவியமாம் தன்மைபெறுவது சொல்லும் பொருளும் கூடுவதாலேயே உண்டு; ஆதலின் நல்ல பொருள் இல்லாத வெறு சொல் அடுக்கு மட்டும் காவியமெனப்படுவ தில்லையே என்றால், யாரோ ஒருவன் கூறிய கருத்தைத் தழுவிச் செய்யுள் இயற்றும் ஒருவனுடைய நூலையும் காவியமென்று அழைப்பது போலவே (ஒப்புக்கு - உபாசாரமாக) சொல்லழகு கொண்டவற்றையும் காவியமென்பதும் உண்டு.

கருத்துக்கள் எல்லையற்றுப் பெருகுவது வியங்கியத்தைப்பற்றியது மட்டுமே இல்லை வாச்சியப் பொருளையும் புதிய அழகுடன் கூறுவதாலும் அது உண்டு.

4.7

வியங்கியத் தன்மையில்லாத வெறும் வாச்சியப் பொருள்கள் கூட, (உலகப் பொருள்களின்) நிலைமை, அதன் இடம், காலம், வடிவம் (பலதிறப்பட்டு) எல்லையற்றதாகவே ஆகும். 4.7

மற்றுமொரு நிலை வேறுபாடும் உண்டு: அசேதனப் பொருள் அனைத்திற்குமே (நாம் நமது ஸங்கற்பத்தால் ஏற்றி உரைக்கும் - அபிமானி தேவதை என்ற செய்தியாய் நன்கறிந்த சேதனம் போன்ற இரண்டாவது வடிவம் இமவான் (மலை) கங்கை (ஆறு) முதலியவற்றுக்கு உண்டு அதுபற்றி உரிய வகையில் சேதனருக்குள்ள செயல்களை அவற்றுக்கு ஏற்றி உரைக்கும் வருணனையால் புதுமை பெற்றே துலங்குகிறது. இதையும் குமாரஸம் பவத்திலேயே காணலாம். ஆரம்பத்தில் இமவானை மலையாகவே கொண்டு வருணித் ததும், பிறகு ஸப்தருஷிகள் மலைமகளைச் சிவபெருமானுக்கு மணம் பேசவந்தபோது, அவர்கள் இமவானைச் சேதன முள்ள நிலையிலேயே வைத்து அவர்கள் புகழ்ந்துரைத்தபோது கூறும் நிலையும் அபூர்வமாய் அதாவது முன்பில்லாத புது அழகுடைய தாகவே இருக்கின்றது. இவ்வாறு கூறும் நற்கவிகள் கண்ட நெறி, மரபுடையதேயாகும். இந்த அடிப்படை நெறிபற்றி நான் எனது விஷமபாணலீலை என்னும் காவியத்தில் விரிவாக உரைத்திருக்கிறேன். சேதனர்களும், இளமை முதலிய பருவநிலைகளால் மாறுபடும்போது கூறும் வேறுபாடுகளும் நற்கவிகளின் நூல்களில் காணப்படுவதுதான் சேதனர்களின் இந்த நிலைகளில் ஒன்றுக் குள்ளேயே நேரும் நிலைமாற்றங்களாலும் பல திறப்பட்ட வகைகள் அமையலாம் உதாரணமாக, இளம் பெண்களின், காமம் கொள்ளும் பருவம் எய்தியவர் நிலை வேறு - அதற்கு முன்புள்ள நிலை வேறு. அதிலும் நெறிமுறை கடவாதார் நிலை வேறு - நெறிமுறை கடக்கும் இயல்புடையார் நிலை வேறு; இதுபோலவே அசேதனங்களிலும், தொடக்கம் முதலிய வகை நிலைகளும் உண்டு. இத்தகைய வேறுபட்ட பலவகைகளை ஒவ்வொன்றையும் தனித் தனியே புனைந்துரைக்கப் புகினுமே எத்தனையோ உண்டு எல்லையே இன்றி;

4.8

(அவஸ்தை - நிலை -(55ஆவது காரிகையின் பொருள்) நிலை முதலியவற்றால் வேறுபட்ட வாச்சியப் பொருள்களைப் புனைந்துரைத்தல் இலக்கியத்தில் நிறையவே உண்டு; அதை மறுத்தல் இயலாது. 4.8

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

शुद्धस्यानपेक्षितव्यङ्ग्यस्यापि वाच्यस्यानन्त्यमेव जायते स्वभावतः। स्वभावो ह्ययं वाच्यानां चेतनानामचेतनानां च यदवस्थाभेदाद्देशभेदात्काल-भेदात् स्वालक्षण्यभेदाच्चानन्तता भवति। तैश्च तथाव्यवस्थितैः सद्भिः प्रसिद्धानेकस्वभावानुसरणरूपया स्वभावोक्त्यापि तावदुपनिबध्यमानैर्निरवधिः काव्यार्थः सम्पद्यते। तथा ह्यवस्थाभेदान्नवत्वं यथा — भगवती पार्वती कुमारसम्भवे 'सर्वोपमाद्रव्यसमुच्चयेन' इत्यादिभिरुक्तिभिः प्रथममेव परिसमापितरूपवर्णनापि पुनर्भगवतः शम्भोर्लोचनगोचरमायान्ती 'वसन्तपुष्पाभरणं वहन्ती' इति मन्मथोपकरणभूतेन भङ्ग्यन्तरेणोपवर्णिता। सैव च पुनर्नवोद्वाहसमये प्रसाध्यमाना 'तां प्राङ्मुखीं तत्र निवेश्य तन्वीम्' इत्याद्युक्तिभिर्नवेनैव प्रकारेण निरूपितरूपसौष्ठवा। न च ते तस्य कवेरेकत्रैवासकृत्कृता वर्णनप्रकारा अपुनरुक्तत्वेन वा नवनवार्थनिर्भरत्वेन वा न प्रतिभासन्ते। दर्शितमेव चैतद्विषमबाणलीलायाम्—

ण अ ताण घडइ ओही ण अ ते दीसन्ति कहवि पुनरुत्ता।
जे विब्भमा पिआणं अत्था वा सुकइवाणीणम्॥

[न च तेषां घटतेऽवधिः, न च ते दृश्यन्ते कथमपि पुनरुक्ताः।
ये विभ्रमाः प्रियाणामर्था वा सुकविवाणीनाम्॥ [इति च्छाया]

अयमपरश्चावस्थाभेदप्रकारो यदचेतनानां सर्वेषां चेतनं द्वितीयं रूपमभिमानित्वप्रसिद्धं हिमवद्गङ्गादीनाम्। तच्चोचितचेतनविषयस्वरूपयोजनयोपनिबध्यमानमन्यदेव सम्पद्यते। यथा कुमारसम्भव एव पर्वतस्वरूपस्य हिमवतो वर्णनं, पुनः सप्तर्षिप्रियोक्तिषु सचेतनतत्स्वरूपापेक्षया प्रदर्शितं,

---

१. चेतनाचेतनानां – घ. २. स्वालक्षण्यलक्षणभेदाच्चानन्तता – घ. ३. निरूपितसौष्ठवा – घ. ४. न not found in BP and घ, but occurring in XII. 186 and No. 255 (BORI). ५. नचोचित BP. ६. प्रियोक्तिषु (स्व) – घ.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

तदपूर्वमेव प्रतिभाति। प्रसिद्धश्चायं सत्कवीनां मार्गः। इदं च प्रस्थानं कविव्युत्पत्तये विषमबाणलीलायां सप्रपञ्चं दर्शितम्। चेतनानां च बाल्याद्यवस्थाभिरन्यत्वं सत्कवीनां प्रसिद्धमेव। चेतनानामवस्थाभेदेऽप्यवान्तरावस्थाभेदान्नानात्वम्। यथा कुमारीणां कुसुमशरभिन्नहृदयानामन्यासां च। तत्रापि विनीतानामविनीतानां च। अचेतनानां[2] च भावानामारम्भाद्यवस्थाभेदभिन्नानामेकैकशः स्वरूपमुपनिबध्यमानमानन्त्यमेवोपयाति। यथा—

हंसानां निनदेषु[3] यैः कवलितैरासज्यते कूजता-
मन्यः कोऽपि कषायकण्ठलुठनादाघर्घरो विभ्रमः।
ते सम्प्रत्यकठोरवारणवधूदन्ताङ्कुरस्पर्धिनो
निर्याताः कमलाकरेषु बिसिनीकन्दाग्रिमग्रन्थयः॥

एवमन्यत्रापि दिशानयानुसर्तव्यम्। देशभेदान्नानात्वमचेतनानां तावत् यथा वायूनां नानादिग्देशचारिणामन्येषामपि सलिलकुसुमादीनां प्रसिद्धमेव। चेतनानामपि मानुषपशुपक्षिप्रभृतीनां ग्रामारण्यसलिलादिसमेधितानां परस्परं महान् विशेषः समुपलक्ष्यते[4] एव। स च विविच्य यथायथमुपनिबध्यमानस्तथैवानन्त्यमाश्रयते[5]। तथाहि—मानुषाणामेव तावद्दिग्देशादिभिन्नानां ये व्यवहारव्यापारादिषु विचित्रा विशेषास्तेषां केनान्तः शक्यते गन्तुम्, विशेषतो योषिताम्। उपनिबध्यते च तत्सर्वमेव सुकविभिर्यथाप्रतिभम्।

१. सुभासद्धम–ग. २. चाचेतनानां चेतनानां – घ. ३. र.रसीषु – घ. ४. लक्षित – XII 186 and No. 255 (BORI). ५. °यति – BP.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

कालभेदाच्च नानात्वम् । यथर्तुभेदाद् दिग्व्योमसलिलादीनामचेतनानाम् । चेतनानां चौत्सुक्यादयः कालविशेषाश्रयिणः प्रसिद्धा एव । स्वालक्षण्यप्रभेदाच्च सकलजगद्गतानां वस्तूनां विनिबन्धनं प्रसिद्धमेव । तच्च यथावस्थितमपि तावदुपनिबध्यमानमनन्ततामेव काव्यार्थस्यापादयति[3] ।

अत्र केचिदाचक्षीरन् ।— यथा सामान्यात्मना वस्तूनि वाच्यतां प्रतिपद्यन्ते, न विशेषात्मना । तानि हि स्वयमनुभूतानां[4] सुखादीनां तन्निमित्तानां च स्वरूपमन्यत्रारोपयद्भिः स्वपरानुभूतरूपसामान्याश्रयेणोपनिबध्यन्ते कविभिः । न हि तैरतीतमनागतं वर्तमानञ्च परचित्तादिस्वलक्षणं योगिभिरिव प्रत्यक्षीक्रियते । तच्चानुभाव्यानुभावकसामान्यं सर्वप्रतिपत्तृसाधारणं परिमितत्वात् पुरातनानामेव गोचरीभूतम्, तस्या विषयत्वानुपपत्तेः[11] । अत एव स प्रकारविशेषो यैरद्यतनैरभिनवत्वेन प्रतीयते, तेषामभि[12]मानमात्रमेव भणितिकृतं वैचित्र्य[13]मात्रमत्रास्तीति ।

तत्रोच्यते । [14] यत्तूक्तं सामान्यमात्राश्रयेण काव्यप्रवृत्तिस्तस्य च परिमितत्वेन प्रागेव गोचरीकृतत्वान्नास्ति नवत्वं काव्यवस्तूनामिति तदयुक्तम् । यतो यदि सामान्यमात्रमाश्रित्य काव्यं प्रवर्तते किंकृतस्तर्हि महाकविनिबध्यमानानां काव्यार्थानामातिशयः[15] ? वाल्मीकिव्यतिरिक्तस्य अन्यस्य कविव्यपदेश [16]एवं वा, सामान्यव्यतिरिक्तस्यान्यस्य काव्यार्थस्याभावात् । सामान्यस्य

---

१. स्वालक्षण्याभेदाच्च – घ. २. °नमविगीतमेव – घ. ३. °स्योपपादयति – ग. ४. °भूतात्मनां – ग. ५. स्वरूपानुरूप° – घ. स्वपरानुभूतसामान्य° – क-ख. ६. °सामान्यमात्राश्रयेण – घ. ७. परिचितादि – BP. ८. °भाव्यानुभव° – BP. ९. °प्रतिपत्ति° – ग. १०. तस्य – घ. ११. तथास्य विषयस्यानुपपत्तेः. – क – ख.. १२. भ्रममात्रमेव – घ. १३. कृतं अभिधानवैचित्र्यं – ग. १४. तत्रोच्यते यदि सामान्याश्रयेण काव्यप्रवृत्तिस्तत्प्रदर्शितप्रकारं काव्यवैचित्र्यमवस्थादिविशेषादिकं पुनरुक्तमेवास्तु । न चेत् तथा तत्कथं न काव्यानन्त्यम् । यत्तूक्तं – घ, MB. १५. काव्यानामनिशयः – घ. १६. एवं – घ.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

चादिकविनैव प्रदर्शितत्वात्। उक्तिवैचित्र्यान्नैष दोष इति चेत्—किमिदमुक्तिवैचित्र्यम्? उक्तिर्हि वाच्यविशेषप्रतिपादन[1]वचनम्। तद्वैचित्र्ये[2] कथं न वाच्यवैचित्र्यम्। वाच्यवाचकयोरविनाभावेन प्रवृत्तेः। वाच्यानां च काव्ये प्रतिभासमानानां यद्रूपं तत्तु ग्राह्य[3]विशेषाभेदेनैव[4] प्रतीयते। तेनोक्तिवैचित्र्यवादिना वाच्यवैचित्र्यमनिच्छताप्यवश्यमेवाभ्युपगन्तव्यम्।

तदयमत्र संक्षेपः—

वाल्मीकिव्यतिरिक्तस्य यद्येकस्यापि कस्यचित्।
इष्यते प्रतिभार्थेषु[5] तत्तदानन्त्यमक्षयम्[6]॥

किञ्च उक्तिवैचित्र्यं यत्काव्यनवत्वे[7] निबन्धनमुच्यते, तदस्मत्पक्षानुगुणमेव। यतो यावानयं काव्यार्था[8]नन्त्यभेदहेतुः प्रकारः प्राग्दर्शितः, स सर्व एव पुनरुक्तिवैचित्र्याद् द्विगुणत्व[9]मापद्यते[10]। यश्चायमुपमाश्लेषादिरलङ्कार[11]वर्गः प्रसिद्धः स भणितिवैचित्र्यादुपनिबध्यमानः स्वयमेवानवधिर्धत्ते[12] पुनः शतशाखताम्। भणितिश्च स्वभाषाभेदेन[13] व्यवस्थिता सती प्रतिनियतभाषागोचरार्थवैचित्र्यनिबन्धनं पुनरपरं काव्यार्थानामानन्त्यमापादयति। यथा ममैव—

मह मह इति भणन्तहो वज्जदि कालो जणस्स।
तोइ ण देउ जणद्दणु गोअरीभोदि मणस्स॥
मम मम इति भणतो व्रजति कालो जनस्य।
तथापि न देवो जनार्दनो गोचरो भवति मनसः॥ [इति च्छाया]

---

१. प्रतिपादि – BP. २. तद्वैचित्र्येण –घ. ३. बाह्य° –घ. ४. बाह्यविशेषो भेदेनैव XII 186 and No. 255 (BORI). ५. प्रतिभानन्त्यं –घ. ६. °मक्षतम्, क–ख. ७. यत्काव्यबन्धेन – ग. काव्यनवत्वेन – घ. ८. काव्यानन्त्यं – घ. ९. द्विगुणताम् – घ. १०. उपपद्यते XII 186 and No. 255 (BORI). ११. मार्गः – घ. १२. वृत्तेषु instead of धत्ते, XII 186 and No. 255 (BORI). १३. कथाभेदेन – घ.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

इत्थं[१] यथा यथा निरूप्यते, तथा तथा न लभ्यतेऽन्तः काव्यार्थानाम् । इदं तूच्यते —

अवस्थादिविभिन्नानां वाच्यानां विनिबन्धनम्[२] ।

यत्प्रदर्शितं प्राक्,

भूम्नैव दृश्यते लक्ष्ये,

न तच्छक्यमपोहितुम् ।

तत्तु भाति रसाश्रयात् ॥ ८ ॥

तदिदमत्र संक्षेपेणाभिधीयते सत्कवीनामुपदेशाय[३] —

रसभावादिसम्बद्धा यद्यौचित्यानुसारिणी ।
अन्वीयते वस्तुगतिर्देशकालादिभेदिनी ॥ ९ ॥

तत्[४] का गणना कवीनामन्येषां परिमितशक्तीनाम्,

वाचस्पतिसहस्राणां सहस्रैरपि यत्नतः ।
निबद्धा[५] सा क्षयं नैति प्रकृतिर्जगतामिव ॥ १० ॥

यथा हि जगत्प्रकृतिरतीतकल्पपरम्पराविर्भूतविचित्रवस्तुप्रपञ्चा सती पुनरिदानीं परिक्षीणापर[६]पदार्थनिर्माणशक्तिरिति न शक्यतेऽभिधातुम् । तद्वदेवेयं काव्यस्थितिरनन्ताभिः कविमतिभिरुपभुक्तापि नेदानीं परिहीयते, प्रत्युत नवनवाभिर्व्युत्पत्तिभिः परिवर्धते । इत्थं स्थितेऽपि—

संवादास्तु भवन्त्येव बाहुल्येन सुमेधसाम् ।

स्थितं ह्येतत् संवादिन्य[७] एव मेधाविनां बुद्धयः । किन्तु—

---

१. 'इत्थं' – घ पुस्तके नास्ति । २. वाच्यार्थानां निबन्धनं – ग. ३. तत्कवी° – घ. ४. तत् – घ पुस्तके नास्ति. ५. निबद्धापि – घ. ६. °पर – घ. पुस्तके नास्ति । परिमित in place of परिक्षीणापर XII. 186 & No. 255 (BORI). ७. संवादिन्यो – घ.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

அந்தப் புனைந்துரையும் சுவையின் சார்பால் அழகு பெறுகிறது. நற்கவிஞருக்கு அறிவுபுகட்டும்பொருட்டு அதைச் சுருக்கிக் கூறுவேன்.

4.8, 9

சுவையும் மெய்ப்பாடும் சேர்ந்து, ஔசித்யம் என்னும் பொருத்த முடைமை பேணி, தேசமும் காலமும் போன்றவற்றால் வெவ்வேறு வகையில் மாறுபடும் பொருள்களைப் புனையும் வழியைப் பின்பற்றினால், ஆயிரக்கணக்கான - பிருஹஸ்பதி தேவர்கள் முயன்று. புனைந்துரைப்பினும் உலகங்களின் (படைப்புக்கு) மூலாதாரப் பொருள்கள் எப்போதும் அழியாதிருப்பது போலவே காவியப் பொருள்களும் குறைந்துவிடுவதில்லை.

குறைந்த ஆற்றல் படைத்த ஏனைய கவிகளைப்பற்றிக் கருதுதலும் வேண்டுமோர் உலகத்திற்கு மூலாதாரமான ஐம்புறம் முதலிய பிரகிருதி விளக்கம், கடந்த பல கல்பங்களிலும் எத்தனை எத்தனையோ பொருள்களாலான பிரபஞ்சத்தை உண்டாக்கி ஆஸ்திக் குறைந்துவிட்டதால் இப்பொழுது பொருள்களைப் படைக்கும் ஆற்றல் இல்லை என்று கூறுதல் இயலாது அதுபோலவே இந்தக் காவிய நிலையும் எத்தனையோ கவிகளின் நுண்ணறிவால் நன்கு துய்த்துணரப்பட்டு வந்த போதிலும் குறைவதில்லை என்பதோடு புதிய புதிய அறிவாற்றல்களால் வளரவும் செய்கிறது.

4.10

நல்லறிவு பெற்ற (மேதாவிலாசம்படைத்த) கவிஞர் பலரும் உண்மையால் (கூற்றுக்களில்) ஒன்றுபோல் மற்றொன்று இருக்கும் ஒற்றுமைகள் இருக்கத்தான் இருக்கும் ஆனால் அந்த ஒற்றுமைகள் ஒரே மாதிரியான வடிவுடையவை என்று அறிவுடைய ஒருவன் நினைத்தல் வேண்டா. 4.10

4.11

ஒற்றுமை என்பது யாது? ஒன்றைப்போல் இருத்தலே அது; அந்த ஒற்றுமை.(1) பிரதிபிம்பமாய் இருத்தல் (2) சித்திரத் தில் அமைந்த வடிவுபோல் இருத்தல் (3) மனிதர்களுக்குள் ஒருவர் போலவே மற்றொருவர் இருத்தல், என்று மூவகையில் அமையும்.

4.11

(ஸம்வாதம்) இந்த ஒற்றுமை காவியக் கருத்துபற்றிய வரையில், ஒரு கருத்து மற்றதை ஒத்திருத்தல் என்பதையே குறிக்கும் அந்த இயல்பு மனிதர்களின் பிரதிபிம்பம் முதலிய மூன்றுவகையாய் அமையும்.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

नैकरूपतया सर्वे ते मन्तव्या विपश्चिता ॥ ११ ॥

कथमिति चेत्—

संवादो ह्यन्यसादृश्यं तत्पुनः प्रतिबिम्बवत् ।
आलेख्याकारवत् तुल्यदेहिवच्च शरीरिणाम् ॥ १२ ॥

संवादो हि काव्यार्थस्योच्यते यदन्येन काव्यवस्तुना सादृश्यम् । तत्पुनः शरीरिणां प्रतिबिम्बवदालेख्याकारवत्तुल्यदेहिवच्च त्रिधा व्यवस्थितम् । किञ्चिद्धि काव्यवस्तु वस्त्वन्तरस्य शरीरिणः प्रतिबिम्बकल्पम्, अन्यदालेख्यप्रख्यम्, अन्यत्तुल्येन शरीरिणा सदृशम् ।

तत्र पूर्वमनन्यात्म तुच्छात्म तदनन्तरम् ।
तृतीयं तु प्रसिद्धात्म नान्यसाम्यं त्यजेत्कविः ॥ १३ ॥

तत्र पूर्वं प्रतिबिम्बकल्पं काव्यवस्तु परिहर्तव्यं सुमतिना । यतस्तदनन्यात्म तात्त्विकशरीरशून्यम् । तदनन्तरमालेख्यप्रख्यमन्यसाम्यं शरीरान्तरयुक्तमपि तुच्छात्मत्वेन त्यक्तव्यम् । तृतीयं तु विभिन्नकमनीयशरीरसद्भावे सति ससंवादमपि काव्यवस्तु न त्यक्तव्यं कविना । न हि शरीरी शरीरिणान्येन सदृशोऽप्येक एवेति शक्यते वक्तुम् । एतदेवोपपादयितुमुच्यते —

आत्मनोऽन्यस्य सद्भावे पूर्वस्थित्यनुयाय्यपि ।
वस्तु भातितरां तन्व्याः शशिच्छायमिवाननम् ॥ १४ ॥

१. किन्तु नैकतया सर्वे ते मन्तव्या विपश्चिना ॥ –MB. २. संवादोप्यन्य° –ग. ३. देहवच्च –ग. ४. देहवच्च –ग. ५. शरीरिणः प्रतिबिम्बः –घ. ६. कमनीयं शरीर° –घ, विभिन्न° घ – पुस्तके नास्ति. ७. सद्भावेऽपि ससंवादं काव्य° –क-ख. ८. तत्वस्यान्यस्य –घ.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

4.12

அவற்றுள் முதலாவது - (தனியே) வேறு ஆத்மா (சரீரம்) இல்லாதது - பிரதிபிம்பத்திற்கு உயிரும் உணர்வும் இல்லை; அடுத்தது வெறும் உடம்பு (அதற்கும் உயிரும் உணர்வும் இல்லை.) மூன்றாவது காவியங்களில் பயின்றுவருவதோர் ஒப்புமை மனிதர் இருவர் ஒருவரேபோல் தோன்றினும் உடலும் உயிரும் உணர்வும் வெவ்வேறு கொண்டவரே ஆவர். இதுபோன்ற ஒப்புமையைக் கவி விடுதல் ஆகாது. 4.12

4.13

ஒரு காவியக் கருத்து முன்பு யாரோ கூறியதே ஆயினும், அதில் வாச்சியமான பொருள் மட்டுமின்றி, வேறான ரஸம் முதலியவைப் புலப்படும் வியங்கியப்பொருள் இருக்குமானால், அது, பெண்ணின் மதியொத்த முகத்தைப்போல் முற்றிலும் அதிகமாகவே அழகு பெறும் (சந்திரனது ஒப்புமை மட்டுமின்றி பெண்ணின் தனிச் சிறப்பியல்பான எழிலும் கூடுவதுபோல்). 4.13

சாரமான ஆத்மாபோன்ற வியங்கியம் இருந்தால் முன்னரே கூறிய கருத்தாயினும் அழகே பெறும் பழைய அழகும் கூட்டி உரைக்கப்படும் கருத்து, உடல் ஒற்றுமைபோல் மிக்க அழகே பெறுமேயன்றி கூறியது கூறலாகி அழகு கெடாது பெண்ணின் மதியழகு படைத்த முகம்போல் இவ்வாறு வாக்கியங்களில் குறிக்கப் பெறும் காவியம் கருத்துக்களுக்கு எல்லை பிரித்துக் காட்டினோம். சொல்லுக்குப் பொருளாகும் வகையிலும் இங்ஙனமே கொள்க.

4.14

எந்தக் காவியத்தில் புதுமையாகத் தோன்றும் காவியப் பொருள்களில் பழைய கவிகள் வருணித்த கருத்தும், எழுத்தும், சொல்லும் அவ்வாறே புகுத்துப் புனையப்படுவதால் - கூறியது. கூறல் என்னும் குற்றம் வாராது. 4.14

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

तत्त्वस्य सारभूतस्यात्मनः सद्भावेऽन्यस्य पूर्वस्थित्यनुयाय्यपि वस्तु भातितराम् । पुराणरमणीयच्छायानुगृहीतं हि वस्तु शरीरवत् परां शोभां पुष्यति । न तु पुनरुक्तत्वेनावभासते । तन्व्याः शशिच्छायमिवाननम् ।

एवं तावत् ससंवादानां समुदायरूपाणां वाक्यार्थानां[1] विभक्ताः सीमानः । पदार्थरूपाणां च वस्त्वन्तरसदृशानां काव्यवस्तूनां नास्त्येव दोष इति प्रतिपादयितुमुच्यते—

अक्षरादिरचनेव योज्यते[2]
यत्र वस्तुरचना पुरातनी ।
नूतने स्फुरति काव्यवस्तुनि
व्यक्तमेव खलु सा न दुष्यति ॥ १५ ॥

न हि वाचस्पतिनाप्यक्षराणि पदानि वा कानिचिदपूर्वाणि घटयितुं शक्यन्ते । तानि तु[3] तान्येव उपनिबद्धानि न काव्यादिषु नवतां विरुध्यन्ति तथैव पदार्थरूपाणि श्लेषादिमयान्यर्थतत्त्वानि । तस्मात् —

यदपि तदपि रम्यं
काव्यशरीरं
यत्र लोकस्य किञ्चित्

यल्लोकस्य किञ्चित्

स्फुरितमिदमितीयं बुद्धिरभ्युज्जिहीते ।

स्फुरणेयं काचिदिति सहृदयानां चमत्कृतिरुत्पद्यते ।

अनुगतमपि पूर्वच्छायया वस्तु तादृक्
सुकविरुपनिबध्नन् निन्द्यतां नोपयाति ॥ १६ ॥

तदनुगतमपि पूर्वच्छायया वस्तु तादृक् तादृक्षं सुकविर्विवक्षितव्यङ्ग्यवाच्यार्थसमर्पणसमर्थशब्दरचनारूपया बन्धच्छाययोपनिबध्नन् निन्द्यतां नैव याति ।

---

१. तत्संवादानां वाक्यवेदितानां काव्यार्थानां – घ. ससंवादानां वाक्यार्थरूपाणां काव्यार्थानां° – MB. २. योक्ष्यते – ग. ३. तु–थ पुस्तके नास्ति । ४. काव्यं° – ग, MB. ५. नैव याति – MB. ६. तादृक्षं –थ पुस्तके नास्ति ।

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

ஏனெனில் என்றும் எங்கும் எழுத்தும் பதமும் உள்ளனவே பிருகஸ்பதியாலும் கூடப் புதிய எழுத்தும் சொல்லும் புதிதாய் ஆக்குதல் இயலாது. ஆகவே அதே எழுத்துக்களும் சொற்களும் காவியங்களில் திரும்பத் திரும்பப் பயன்படுத்தப்படும் பொழுது புதுமையைச் சிதைப்பதில்லை - அஃதே போலத்தான் சொற்பொருள் வடிவான - சிலேடைமயமான பொருள்வகைகளும். ஆதலால்,

4.15

சுவையறிவோர் இது புதுமையான கூற்றே என்று தோன்றும் காவியம், எப்படியோ அழகாய் அமையும் இத்தகையது முன்பு யாரோ கூறியதாகவே இருப்பினும், அதைப் புதுமையுடன் அழகுபெறச் செய்யும் கவியை யாரும் குற்றம் கூறி இகழமாட்டார். 4.15

4.16

பலவிதமான கருத்துக்களின் அமுதச் சுவை கொண்ட வாக்குகள் மேலும் மேலும் இயற்றப்பட்டுப் பரவுக் கவி களும் குற்றமற்ற தம் பிரதிபையால் கண்ட கவிதைபற்றிச் சிறிதும் ஐயுற்றுக் கலங்கத் தேவையில்லை பிறர் (கூறிய) பொருளைக் கவரும் விருப்பம் இல்லாத நற்கவிக்குத் தேவி ஸரஸ்வதியே நிறைய வேண்டு மளவு கூட்டிவைப்பாள். 4.16

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

तदित्थं स्थिते[1]—

प्रतायन्तां वाचो निमितविविधार्थामृतरसा
न सादः[2] कर्तव्यः कविभिरनवद्ये स्वविषये[3] ।

सन्ति नवाः काव्यार्थाः, परोपनिबद्धार्थविरचने न कश्चित् कवेर्गुण इति भावयित्वा—

परस्वादानेच्छाविरतमनसो वस्तु सुकवेः
सरस्वत्येवैषा घटयति यथेष्टं भगवती ॥ १७ ॥

परस्वादानेच्छाविरतमनसः सुकवेः सरस्वत्येषा भगवती यथेष्टं घटयति वस्तु । येषां सुकवीनां प्राक्तनपुण्याभ्यासपरिपाकवशेन प्रवृत्ता वाक् तेषां परोपरचितार्थपरिग्रहनिःस्पृहाणां स्वव्यापारो न क्वचिदुपयुज्यते । सैव भगवती सरस्वती स्वयमभिमतमर्थमाविर्भावयति । एतदेव हि[6] महाकवित्वं महाकवीनामित्योम् ॥[7]

इत्यक्लिष्टरसाश्रयोचितगुणालङ्कारशोभाभृतो
यस्माद्वस्तु समीहितं सुकृतिभिः सर्वं समासाद्यते ।
काव्याख्येऽखिलसौख्यधाम्नि विबुधोद्याने[10] ध्वनिर्दर्शितः
सोऽयं कल्पतरूपमानमहिमा भोग्योऽस्तु भव्यात्मनाम् ॥

सत्काव्यतत्त्वनयवर्त्म चिरप्रसुप्त[11]—
कल्पं मनस्सु परिपक्वधियां यदासीत् ।
तद्व्याकरोत् सहृदयोदयलाभहेतो—
रानन्दवर्धन इति प्रथिताभिधानः ॥

इति श्रीराजानकानन्दवर्धनाचार्यविरचिते सहृदयालोके[12]
चतुर्थः उद्द्योतः ॥

॥ समाप्तोऽयं ग्रन्थः ॥

---

१. स्थितम् – BP. २. वादः – घ. ३. सविषये – ग. ४. Printed in – घ. after whole Kārikā. ५. सुकृतिनां कवीनां – घ. ६. एवमिह हि – क-ख. ७. ओमित्यनन्तरं 'इत्यानन्दवर्धनाचार्यविरचिते सहृदयालोके काव्यालङ्कारे ध्वनिप्रतिपादने चतुर्थः उद्योतः समाप्तः' इत्यस्ति, अनन्तरं च इतीत्यादि श्लोकद्वयम् । – क - ख. ८. नित्याक्लिष्ट – घ. ९. °शोभाहृतो – घ. १०. सौख्यदायिनि बुधोद्याने – ग. ११. सत्काव्यतत्त्वविषयं स्फुरितप्रसुप्त° – घ. १२. सहृदयालोकनाम्नि काव्यालङ्कारे – ग.

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

"புதிய புதியனவாகக் கூறக் காவியக் கருத்துக்கள் பல உண்டு; பிறர் கூறியதையே தானும் இயற்றுவதில் கவிக்கு எத்தகைய சிறப்பும் இல்லை என நினைத்துக்கொண்டு, பிறர் பொருளைக் கவர விரும்பாத நற்கவிக்கு ஸரஸ்வதி தேவியே வேண்டுமளவு கருத்துக் களைக் கூட்டித் தருவாள். முற்பிறவி நல்வினைப்பயனால் தான் காவியம் இயற்றுவதில் நற்கவிகள் ஈடுபட்டு இயங்குகின்றனர். அன்னார் பிறர் கூறியதைக் கவரும் விருப்பமில்லாதவராயின், அன்னார் தம் முயற்சியால் காவியம் படைத்தல் என்பதில்லை; தேவி ஸரஸ்வதியே அன்னார்க்கு அன்னார் விரும்பும் பொருள்களை உண்டாக்கித் தருகின்றாள் இதுதான் மஹாகவிகள் மஹாகவிகளாய் இருக்கும் மாண்பு என்று "ஓம்" - மங்கள சரபாக ஓம் என்று கூறி முடிக்கின்றேன்.

நான்காம் கதிர் முற்றுப்பெற்றது

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org

தொனிவிளக்கு எனும் நூல் பற்றி கே.ஜி.சேஷாத்திரி அவர்களின் கருத்து

இந்நூலின் தமிழ் மொழி பெயர்ப்பு முதன் முதலாக 1944 ஆம் ஆண்டில் அண்ணாமலை பல்கலைக்கழக வடமொழிப் பேராசிரியர் பி.எஸ். சுப்பிரமணிய சாஸ்திரியரால் வெளியிடப்பட்டது. இந்நூலை அவருக்குக் கற்பித்தும், ஆய்ந்தும் உதவியவர் குப்புசாமி சாஸ்திரியார் ஆவார். இப்பதிப்பில் வடமொழிக் காரிகைகள் தமிழில் செய்யுள் வடிவத்திலும் விருத்தி உரைநடை வடிவத்திலும் மொழி பெயர்க்கப்பட்டுள்ளன. முதல் மொழி பெயர்ப்பு என்ற வகையில் இதில் பல சிறப்புகள் உள்ளன. மூலநூலில் கொடுக்கப்பட்ட உதாரணச் செய்யுள்கள் மட்டுமன்றி தக்க உதாரணங்கள் சில தமிழ் நூல்களிலிருந்தும் குறிக்கப்பட்டுள்ளன. வடமொழியில் வல்லுநரான கரிச்சான் குஞ்சு அவர்களுக்குத் தாமும் தொனி விளக்கு மொழி பெயர்ப்பினைச் செய்ய வேண்டும் என்ற ஆவல் எழுந்தது. கரிச்சான் குஞ்சு புதுச்சேரி பிரெஞ்சு இந்தியவியல் நிறுவனத்தில் பணியாற்றிய காலத்தில் இம்மொழி பெயர்ப்பினைச் செய்து முடித்தார். ஆனால் அது உடனடியாக நூல் வடிவம் பெறவில்லை. சிவகங்கை அன்னம் பதிப்பகத்தில் இந்நூலின் தட்டச்சுப்படியைக் கொடுத்து அச்சேற்றம் செய்யக் கொடுத்திருந்தார். கவிஞர் மீரா ஒரு சில படிவங்களைஅச்சேற்றினார். ஆனால் முழுநூலும் அச்சுருப் பெறவில்லை. கவிஞர் மீராவும் மறைந்தார். கரிச்சான் குஞ்சுவும் மறைந்துவிட்டார். இவர்களது மறைவுக்குப் பின்னர் சந்தியா பதிப்பகம் இந்நூலை 2004 ஆம் ஆண்டில் வெளியிட்டது. இந்நூலில் கரிச்சான் குஞ்சு அவர்களின் வடமொழிப் புலமையை நன்கு காணலாம். கரிச்சான் குஞ்சு தம் மொழிபெயர்ப்புக் கொள்கையாக வைத்திருப்பது மூலமும் மொழி பெயர்ப்பும் நேருக்கு நேரானதாக இருத்தல் வேண்டும். வாசகர் புரிந்து கொள்வதற்காக தேவையான இடங்களில் அடைப்புக் குறிகளில் விளக்கம் தரவேண்டும். மூல நூலில் உள்ள வடமொழி கலைச் சொற்களுக்குத் தமிழில் விளக்கம் தர வேண்டும். இச்செயல்முறைகளை தொனிவிளக்கு நூலில் கரிச்சான் குஞ்சு செம்மையாகக் கையாண்டு இருக்கிறார்.

9 786245 901210

Guru Printers - 021 221 4777

Digitized by Noolaham Foundation.
noolaham.org | aavanaham.org